

محسوّعیت‌های مندرج

در قانون برنامه پنج‌گانه توسعه

ممنوعیتهای مندرج در قانون برنامه پنجم توسعه ...

ماده	تبصره یا بندی‌جزء	موضوع ممنوعیت
۳	تبصره (۲)	ممنوعیت طراحی، تولید، توزیع و صدور خدمات و محصولات فرهنگی، هنری و سینمایی، رسانه‌ای، صنایع دستی که موجب ترویج فرهنگ برهنه‌گی، بدحجابی و بی‌حجابی و ابتذال باشند.
۱۳	تبصره	پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور به هر شکل به ورزش حرفه‌ای ممنوع است.
۲۶	اجزاء (۲) و (۳) بند (الف)	۲- انجام هر گونه فعالیت بنگاه داری جدید برای صندوقهای دولتی ممنوع است و موارد قبلی و موجود و نیز سهام مدیریتی که در ازاء مطالبات به صندوقها و اگذار می‌شود باید طی برنامه زمانبندی شده‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد تا پایان اجرای برنامه با رعایت مقررات به بخش‌های خصوصی و تعاونی و اگذار شود. ۳- همچین ایجاد هر گونه تعهد بیمه ای و بار مالی خارج از ارقام مقرر در جداول قولانین بودجه سوابقی برای صندوقها ممنوع است. تعهدات تکلیف شده فقط در حدود ارقام مذکور قابل اجراء است.
۳۷	بند (ج)	تبليغ خدمات و کالاهای تهديدکننده سلامت که مصاديق آن سالانه توسط کارگروه موضوع بند(الف) اين ماده تعين و اعلام می‌شود از سوی كليه رسانه‌ها ممنوع است. تبصره- عدم رعایت مفاد بند(ج) اين ماده مستوجب جزای نقدی از دهميليون (۱۰.۰۰۰.۰۰۰) ريال تا يك ميليارد(۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ريال با حكم مراجع ذي صلاح قضائي خواهد بود. درصورت تکرار برای هر بار حداقل بيسيدرصد(۲۰٪) به جريمه قبلی اضافه می‌شود.
۳۸	تبصره (۵) بند (ب)	عقد قرارداد و هرگونه پرداخت مازاد بر تعریفه تعیین شده برای آن دسته از خدمات تشخیصی، بهداشتی و درمانی که در بسته بیمه پایه سلامت اعلام خواهد شد توسط شرکت بیمه‌های تجاری و سازمان بیمه سلامت ایران با اشخاص حقیقی و حقوقی تحت هر عنوان ممنوع است.
		پرداخت حق سرانه بیمه تکمیلی بر عهده افراد بیمه‌شده است. منظور از بیمه تکمیلی فهرست خدماتی است که در تعهد بیمه پایه سلامت نیست.
۵۰	بند (ج)	هرگونه پرداخت خارج از مقررات فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری ممنوع است مگر درمورد فوق العاده خاص شرکتهای دولتی و بانکها و بیمه‌های مشمول ماده(۴) و قسمت اخير ماده(۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که طبق

ماده	تبصره یا بندی‌جزء	موضوع ممنوعیت
دستورالعمل مصوب کارگروهی مرکب از معاونت، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و بالاترین مقام دستگاه متقاضی، اقدام می‌شود.		
هرگونه به کارگیری نیروی انسانی رسمی و پیمانی، در دستگاههای اجرائی مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری ممنوع است.	۵۱	
<p>به‌منظور ساماندهی و کاهش نیروی انسانی و کوچک‌سازی دولت:</p> <p>الف- هرگونه انتقال به کلان‌شهرها جز درمورد مقامات و درموارد خاص ممنوع است. این حکم و سایر مقررات مربوط به انتقال و مأموریت کارکنان رسمی و ثابت بین دستگاهها درمورد کارکنان پیمانی و فراردادی(درطول قرارداد) قابل اجرا است. موارد خاص با تشخیص کارگروهی با عضویت نمایندگان معاونت، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و دستگاه متبع تعیین می‌شود.</p> <p>ب- هرگونه به کارگیری افرادی که در اجراء قوانین و مقررات، بازخرید یا بازنیسته شده یا می‌شوند بهاستثناء مقامات، اعضاء هیأت علمی، ایثارگران، فرزندان شهداء و فرزندان جانبازان هفتاد درصد(٪۷۰) و بالاتر در دستگاههای اجرائی یا دارای ردیف یا هر دستگاهی که بهنحوی از انحصار از بودجه کل کشور استفاده می‌کند، ممنوع و همچنین هرگونه پرداخت از هر محل و تحت هر عنوان به افراد بازنیسته و بازخرید توسط دستگاههای مذکور ممنوع است. کلیه قوانین و مقررات عام مغایر این حکم بهاستثناء ماده(۴۱) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و ماده(۹۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده(۹۱) قانون استخدام کشوری لغو می‌گردد.</p> <p>د- هرگونه انتقال و مأموریت بیش از شش ماه در یک نوبت یا چند نوبت از مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی به وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی موضوع ماده(۵) قانون مدیریت خدمات کشوری بهاستثناء مقامات ممنوع است.</p>	۶۵ بندهای (الف) و (ب) و (د)	
جدب هرگونه نیروی انسانی، گسترش تشکیلات و ایجاد تأسیسات و ساختمان جدید در اجراء تکالیف این ماده ممنوع است.	۷۱ تبصره (۲)	
ایفاء باقیمانده تعهدات حساب ذخیره ارزی به بخش‌های غیردولتی، خصوصی و تعاونی، به عهده همین حساب است و ایجاد هرگونه تعهد جدید ممنوع است.	۸۵ بند (د)	
پرداخت هرگونه سود سهام یادشده تا سقف اقساط سررسید شده ممنوع است.	۱۰۰ تبصره (۱)	
برقراری موانع غیرتعرفه‌ای و غیرفنی برای واردات در طول سالهای برنامه بهجز در مواردی که رعایت موازین شرع اقتضاء می‌کند، ممنوع است. در صورت وجود		چنین موانعی دولت مکلف است با وضع نرخهای معادل تعرفه‌ای نسبت به رفع آن
		۱۰۳

ماده	تبصره یا بندی‌جزء	موضوع ممنوعیت
		اقدام کند.
		تبصره- محصولات کشاورزی مشمول این ممنوعیت نیست.
۱۰۴	بند (ب)	اخذ هرگونه مالیات و عوارض از صادرات کالاهای غیرنفتی و خدمات در طول برنامه ممنوع است.
۱۱۷	تبصره (۱) بند (الف)	برقراری هرگونه تخفیف، ترجیح و یا معافیت مالیاتی و حقوق ورودی علاوه بر آنچه که در قوانین مربوطه تصویب شده است برای اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله دستگاههای موضوع ماده (۲۲۲) این قانون طی سالهای اجرای برنامه ممنوع است.
۱۱۷	تبصره بند (ج)	تأمین کسری بودجه دولت از محل استقراض از بانک مرکزی و سیستم بانکی ممنوع است.
۱۲۴	قسمت اخیر بند (ج)	هرگونه دخالت دولت در امور اجرائی، مدیریتی، مجامع و انتخابات اتفاقهای تعاون ممنوع است. مفاد این بند نافی وظایف قانونی نظارتی وزارت تعاون نیست.
۱۳۶		هرگونه احداث مستحدثات جدید، تملک، جابه‌جایی، صدور سند و تغییر کاربری اراضی در محدوده اینمنی نیروگاهها و تأسیسات هسته‌ای به عنوان سکونت‌گاه دائم ممنوع است و حقوق صاحبان حق در اراضی و املاک واقع در محدوده مذکور، بر اساس قانون «تحove خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی، عمرانی و نظامی دولت» تأمین می‌گردد. تملک و تصرف املاک مذکور پس از پرداخت نقدی بهای آن به مالکان به قیمت کارشناسی امکان‌بزیر است.
۱۴۸	تبصره	بهره‌برداری از جنگلها فقط در چهارچوب مصوبات هیأت وزیران ممکن است و بهره‌برداری از مراتع و زیستگاههای طبیعی تنها بر مبنای توان بوم‌شناختی (اکولوژیک) و ضرورت حفظ آنها مجاز و مازاد بر آن ممنوع است. مตخلاف از احکام این تبصره علاوه بر جرمان خسارت، ملزم به پرداخت جریمه‌ای معادل، تا دوباره قیمت جنگل و یا مراتع و زیستگاه مورد بهره‌برداری یا تلف شده است.
۱۵۵	قسمت اخیر	... خرید هرگونه کالا و خدمات مشمول استاندارد اجباری که فاقد علامت استاندارد ملی ایران باشد توسط دستگاههای اجرائی موضوع این ماده ممنوع است.
۱۸۱	تبصره	هرگونه تخفیف، بخشدگی حقوق و عوارض شهرداریها توسط دولت و قوانین مصوب منوط به تأمین آن از بودجه عمومی سالانه کشور است. در غیراین صورت بخشدگی و تخفیف حقوق و عوارض شهرداری ممنوع است.
۱۹۳	قسمت پایانی بند (الف)	از سال پایانی برنامه، هرگونه دفن پسماندها در شهرهای بالای دویست هزار نفر و شهرهای ساحلی و شهرهای حاشیه تالابهای داخلی مطلقاً ممنوع است.

موضوع ممنوعیت	تبصره یا بندی‌جزء	ماده
از سال دوم برنامه، هرگونه بهره‌برداری صنعتی و معدنی جدید از تالابهای داخلی مطلقاً ممنوع است.	بند (ج)	۱۹۳
انجام هر گونه تعهد و پرداخت در اجرای قوانین و مقررات مختلف از جمله ماده (۷۰) قانون محاسبات عمومی کشور بدون رعایت سقف اعتبارات مصوب و الزامات قانون درخصوص محدودیتهای تخصیص و نیز شرح عملیات موافقنامه‌های متبادل، ممنوع است.	بند (ح)	۲۲۴
ایجاد و تحمیل هر گونه بار مالی مزاد بر ارقام مندرج در قوانین بودجه سنواتی، توسط کلیه دستگاههای اجرائی از جمله دستگاههای مباشر دولت در موارد مختلف از قبیل خرید تضمینی و هزینه‌های تبعی خرید، جبران زیان، تقاضت قیمت، تنظیم بازار، یارانه نهاده‌ها و غیر آن، ایفاء تعهدات خاص، کالاهای اساسی، جایزه صادراتی و مانند آن که از اعتبارات عمومی استفاده می‌شود ممنوع است. مسؤولیت اجرای این حکم به عهده بالاترین مقام دستگاه اجرائی و یا مقامات مجاز و مدیران مالی مربوط است. تخلف از این حکم و سایر موارد، تمهد زائد بر اعتبار محسوب و مشمول مجازات مربوط می‌شود.	بند (ک)	۲۲۴
خرید دست اول اوراق مشارکت توسط بانکهای دولتی و شرکتها و مؤسسات و واحدهای وابسته و تابعه آنها ممنوع است.	بند (ث)	۲۲۴

معافیت‌های مندرج

در قانون برنامه پنج‌هم توسعه ..

معافیتهای مندرج در قانون برنامه پنجم توسعه ...

ماده	تبصره یا بندیاجزء	موضوع ممنوعیت
۲۰	تبصره (۴) بند (ک)	دانشجویان ایرانی این شعب دانشگاهی ، همانند سایر دانشجویان از معافیت تحصیلی برخوردار خواهند بود .
۲۰	بند (ل)	حوزه های علمیه از تسهیلات ، مزایا و امکاناتی که برای مراکز آموزشی و پژوهشی تعیین شده یا میشود برخوردار هستند .
۴۵		ایثارگران و فرزندان شهداء برای یکبار از پرداخت مابه التفاوت برای پانزده سال سوابت بیمه ای ناشی از انتقال سوابق بیمه ای از یک صندوق بیمه و بازنشستگی به صندوق دیگر بیمه و بازنشستگی که ناشی از تغییر دستگاه استخدامی است، معافند . این مبلغ به عنوان مطالبه صندوق منتقل آیه از دولت منظور و توسط دولت پرداخت و تسویه می شود.
۱۰۰	قسمت نخست	در اجرای ماده (۳۴) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی آن دسته از دریافت کنندگان سهام عدالت که قبل از پایان دوره تقسیط خود یا از طریق شرکتهای سرمایه گذاری استانی، مابه التفاوت اقساط باقیمانده بهای سهام دریافتی خود را پرداخت نمایند، می توانند از تخفیف در بهای سهام برای دوره های باقیمانده برخوردار شوند.
۱۰۴	بند (ج)	صادرات کالاهای و خدمات از اخذ هرگونه مجوز به استثناء استانداردهای اجباری و گواهی های مرسوم در تجارت بین الملل مورد درخواست خریداران معاف است.
۱۰۵	قسمت انتهائی بند (الف)	... سرمایه شرکتی که از ادغام شرکتهای موضوع این بند حاصل می گردد تا سقف مجموع سرمایه شرکتهای ادغام شده در آن، از پرداخت مالیات موضوع ماده (۴۸) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحیه های آن معاف است.
۱۱۲	بند (ب) و تبصره (۲) و آن و بند های (د) و (و)	ب- کالاهای تولید و یا پردازش شده در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به نگام ورود به سایر نقاط کشور به نسبت مجموع ارزش افزوده و ارزش مواد اولیه و قطعات داخلی به کار رفته در آن، تولید داخلی محسوب و از پرداخت حقوق ورودی معاف است.
		تبصره ۲- مواد اولیه و قطعات خارجی به کار رفته در کالاهای تولید و یا پردازش شده در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی که در گذشته از سایر نقاط کشور به منطقه ارسال شده و در تولید و یا پردازش مخصوصی که به کشور وارد می

ماده	تبصره یا بندی اجزاء	موضوع ممنوعیت
<p>شود، به کار گرفته شود در حکم مواد اولیه تلقی می‌گردد و از پرداخت حقوق ورودی معاف است.</p> <p>د- مبادلات کالا بین مناطق آزاد و خارج از کشور و نیز سایر مناطق آزاد از کلیه عوارض (به استثناء عوارض موضوع ماده (۱۰) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷، مالیات و حقوق ورودی معاف می‌باشد.</p> <p>- محدوده آبی مناطق آزاد تجاری- صنعتی که با رعایت ملاحظات امنیتی- دفاعی که به تایید ستاد کل می‌رسد به فاصله هشتصد متر از قلمرو مناطق آزاد تعیین می‌گردد و از امتیازات قانون «چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷» و اصلاحات بعدی آن برخوردار است.</p>		
<p>وارادات نهاده‌های تولید بخش کشاورزی از قبیل بذر، نهال، کود و سم با هماهنگی و اخذ مجوز وزارت جهاد کشاورزی از اعمال تعریفه مؤثر مستثنی می‌باشد.</p>	<p>تبصره (۱) بند (ب)</p>	۱۴۵
<p>به منظور رفع معارض از اراضی دولتی و ملی، سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور حسب مورد پس از تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرائی مربوط، از پرداخت هزینه‌های دادرسی معاف است.</p>	<p>بند (ب)</p>	۱۴۷
<p>درآمدهای حاصل از قراردادهای بلندمدت تأمین خوراک صنایع میانی پتروشیمی از معافیتهای صادرات غیرنفتی برخوردارند</p>	<p>فراز میانی</p>	۱۵۶
<p>به منظور تسهیل و تشویق سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی در کشور اقدامات زیر انجام می‌شود:</p> <p>الف- معافیت موضوع ماده (۱۳۸) قانون مالیات‌های مستقیم و اصلاحات بعدی در طول برنامه به میزان پاتزده واحد درصد (۱۵٪) افزایش می‌یابد.</p> <p>ب- میزان معافیت مالیاتی واحدهای صنعتی و معدنی مناطق کمتر توسعه یافته تا سقف معافیتهای منظور شده در مناطق آزاد تجاری- صنعتی افزایش می‌یابد.</p>		۱۵۹

محو زمای مندرج

در قانون برنامه پنجم توسعه ...

مجوزهای مترقب بر دولت مندرج در قانون برنامه پنجم توسعه...

ماده	تبصره یا بندی جزء	موضوع منوعیت
<p>به دولت اجازه داده می شود بهمنظور افزایش سرانه بهرهمندی اقشار مختلف مردم از فضاهای فرهنگی، هنری و ورزشی و ایجاد زیرساختهای لازم برای توسعه فعالیت فرهنگی و هنری اقدامهای زیر را انجام دهد:</p> <p>الف- حداکثر پنجاه درصد (٪۵۰) هزینه تکمیل مراکز فرهنگی، هنری، دینی و قرآنی دارای پیشرفت فیزیکی حداقل پنجاه درصد (٪۵۰) بخش غیردولتی و همچنین احداث اماكن ورزشی همچوار و متعلق به مساجد و کانونهای فرهنگی ورزشی جوانان بسیج را که تکمیل و بهرهبرداری از آنها برای استفاده عمومی ضروری است بر اساس آئین نامه مصوب هیأت وزیران به صورت کمک بلاعوض تأمین نماید.</p> <p>تبصره- در صورت تغییر کاربری این گونه مراکز یا تغییر استفاده از عمومی به خصوصی، معادل ارزش کمکهای دولتی به قیمت روز از دریافت کنندگان این کمکها آخذ می شود.</p> <p>ب- از تأسیس شهرکهای سینمایی، تلویزیونی و رسانه‌ای و اداره آنها حمایت مالی و حقوقی نماید.</p>	۹	
<p>دولت مجاز است بهمنظور دستیابی به جایگاه دوم علمی و فناوری در منطقه و تثبیت آن تا پایان برنامه پنجم ، اقدامات زیر را انجام دهد :</p> <p>الف- بازنگری آئین نامه ارتقاء اعضاء هیأت علمی به نحوی که تا پنجاه درصد(٪۵۰) امتیازات پژوهشی اعضای هیأت علمی معطوف به رفع مشکلات کشور باشد.</p> <p>برای تحقق این امر تمهیدات لازم برای ارتقاء هیأت علمی از جمله توسعه و تقویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی، افزایش فرصت‌های مطالعاتی اعضاء هیأت علمی در داخل و خارج از کشور و ایجاد مراکز تحقیقاتی و فناوری پیشرفته علوم و فنون در کشور، تسهیل ارتباط دانشگاهها با دستگاههای اجرائی از جمله صنعت فراهم خواهد گردید.</p> <p>ب- ایجاد ظرفیت لازم برای افزایش درصد پذیرفته شدن دوره‌های تحصیلات تکمیلی آموزش عالی، با ارتقاء کیفیت به گونه‌ای که میزان افزایش ورود دانش آموختگان دوره کارشناسی به دوره‌های تحصیلات تکمیلی به بیست درصد(٪۲۰) برسد.</p> <p>ج- برنامه‌ریزی و حمایت لازم برای تأمین هیأت علمی مورد نیاز دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی بهمنظور ارتقاء شاخص نسبت عضو هیأت علمی</p>	بندهای (الف) تا (۵)	۱۶

ماده	تبصره یا بندی اجزء	موضوع منوعیت
<p>تمام وقت به دانشجو در تمامی دانشگاهها اعم از دولتی و غیردولتی به‌گونه‌ای که تا پایان برنامه نسبت کل دانشجو به هیأت علمی تمام وقت در دانشگاهها و مؤسسات آموزشی عالی غیردولتی به حداقلر ۴۰ و در دانشگاه پیام نور به حداقلر ۲۵۰ بررسد.</p> <p>د- نسبت به ایجاد ، راه اندازی و تجهیز آزمایشگاه کاربردی در دانشگاهها و مؤسسات آموزشی، شهرکهای دانشگاهی، علمی، تحقیقاتی، شهرکهای فناوری، پارکهای علم و فناوری و مراکز رشد از طریق دستگاههای اجرائی و شرکتهای تابعه و وابسته آنها اقدام نماید. بخشی از نیروی پژوهشی این آزمایشگاهها می‌تواند توسط پژوهشگران دستگاه اجرائی یا شرکت، اعضاء هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه تأمین گردد. دستگاههای اجرائی و شرکتها می‌توانند بخشی از اعتبارات پژوهشی خود را از طریق این آزمایشگاهها هزینه نمایند.</p> <p>ه- به منظور افزایش سهم تحقیق و پژوهش از تولید ناخالص داخلی به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی، سالانه به‌میزان نیم درصد(۵٪) افزایش یافته و تا پایان برنامه به سه درصد(۳٪) بررسد. در این راستا منابع تحقیقات موضوع این بند را هرسال در بودجه سنتوای در قالب برنامه‌های خاص مشخص نموده و نیز در پایان سال گزارش عملکرد تحقیقاتی کشور موضوع این بند را به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.</p>		
<p>دولت مجاز است به منظور توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکتهای دانش بنیان اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>الف- حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضا محور مشترک با دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه‌های علمیه در موارد ناظر به حل مشکلات موجود کشور مشروط به این که حداقل پنجاه درصد(۵٪) از هزینه‌های آن را کارفرمای غیردولتی تأمین و تعهد کرده باشد.</p> <p>ب- حمایت مالی و تسهیل شکل گیری و توسعه شرکتهای کوچک و متوسط خصوصی و تعاونی که در زمینه تجاری سازی دانش و فناوری به ویژه تولید محصولات مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته و صادرات خدمات فنی و مهندسی فعالیت می‌کنند و نیز حمایت از راه اندازی مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری از طریق بخش غیردولتی</p> <p>ج- حمایتهای قانونی لازم در راستای تشویق طرفهای خارجی قراردادهای</p>	<p>بندهای (الف) تا (و)</p> <p>۱۷</p>	

ماده	تبصره یا بندی اجزء	موضوع منوعیت
<p>بین‌المللی و سرمایه‌گذاری خارجی برای انتقال دانش فنی و بخشی از فعالیتهای تحقیق و توسعه مربوط به داخل کشور و انجام آن با مشارکت شرکتهای داخلی د- حمایت مالی از ایجاد و توسعه بورس ایده و بازار فناوری به منظور استفاده از ظرفیتهای علمی در جهت پاسخگویی به نیاز بخشهای صنعت، کشاورزی و خدمات ه- حمایت مالی از پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی در راستای ارتقاء بهرهوری و حل مشکلات کشور و- تأمین و پرداخت بخشی از هزینه ثبت اختراعات، تولید دانش فنی و حمایت مالی از تولیدکنندگان برای خرید دانش فنی و امتیاز اختراعات</p>		
<p>در راستای تحقق بند(۸) سیاستهای کلی ابلاغی و با هدف ارتقاء کیفی سه حوزه دانش، مهارت و تربیت اسلامی به دولت اجازه داده می‌شود برنامه تحول بنیادین در نظام آموزش و پرورش کشور را در چهارچوب قوانین موضوعه و با رعایت اولویتهای ذیل تدوین نماید و پس از تصویب در هیأت وزیران به اجراء درآورد:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- تحول در برنامه‌های آموزشی و پژوهشی و درسی جهت کسب شایستگی‌های مورد نیاز فرد ایرانی توسط دانش آموختگان دوره آموزش عمومی مبتنی بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی و نیازمنجی و به کارگیری فناوری ۲- هدایت تحصیلی بر اساس علایق و ویژگی‌های دانش آموزان، توسعه حرفه‌ای و سرمایه انسانی مورد نیاز کشور ۳- اصلاح نظام ارزشیابی پیشرفت تحصیلی با تأکید بر رویکرد ارزشیابی برای تحقق فرآیند یاددهی- یادگیری در کلیه دوره‌های تحصیلی و تحقق کامل این فرآیند تا پایان برنامه ۴- بسترسازی و ایجاد انگیزه لازم برای ورود دانش آموزان مستعد به رشته‌های علوم انسانی ۵- برنامه‌ریزی برای برقراری توازن بین تعداد دانش آموزان در رشته‌های مختلف تحصیلی متناسب با نیازهای جامعه به تدریج و در طول برنامه و برقراری توازن تا پایان برنامه ۶- بسترسازی مناسب برای کسب حداقل یک شایستگی و مهارت با توجه به نیاز بازار کار تا پایان برنامه برای تمامی دانش آموزان دوره متوسطه نظری ۷- استقرار نظام تضمین کیفیت جهت پایش، ارزشیابی، اصلاح و افزایش بهره وری ۸- سنجش و ارتقاء صلاحیتهای حرفه‌ای نیروی انسانی موجود و مورد نیاز 	بند (الف)	۱۹

ماده	تبصره یا بندی اجزء	موضوع منوعیت
<p>آموزش و پرورش بر اساس شاخصهای آموزشی و پرورشی</p> <p>۹- ارائه برنامه جامع آموزش قرآن اعم از روان‌خوانی و فهم قرآن و برنامه تلفیقی قرآن، معارف اسلامی و عربی با اهداف قرآنی</p> <p>۱۰- برنامه ریزی جهت تدوین برنامه‌های آموزشی ارتقاء سلامت جسمانی و روانی مبتنی بر آموزه‌های دینی و قرآنی</p> <p>۱۱- تقویت و گسترش نظام مشاوره دانش آموز و خانواده جهت تحقق سلامت روحی دانش آموزان</p> <p>۱۲- بهره برداری از اماکن ورزشی سازمان تربیت بدنی در ساعت بلا استفاده جهت ارتقاء سلامت جسمی دانش آموزان</p> <p>۱۳- افزایش سرانه فضاهای ورزشی دانش آموزان</p> <p>۱۴- به کارگیری فناوری ارتباطات و اطلاعات در کلیه فرآیندها جهت تحقق عدالت آموزشی و تسهیل فرآیندهای موجود و ارائه برنامه‌های آموزشی و دروس دوره‌های تحصیلی به صورت الکترونیکی</p> <p>۱۵- ایجاد تعامل و ارتباط مؤثر با دیگر نظامهای آموزشی در کشور از جمله آموزش عالی به عنوان زیر نظام یک نظام واحد</p> <p>۱۶- ایجاد تعامل آموزشی سازنده با دیگر کشورها و مراکز بین‌المللی مانند یونسکو، آیسیسكو و یونیوک</p>		
<p>الف- به منظور زمینه‌سازی برای تربیت نیروی انسانی متخصص و متعدد، دانش‌مدار، خلاق و کارآفرین، منطبق با نیازهای نهضت نرم افزاری، باهدف توسعه کمی و کیفی دولت مجاز است :</p> <p>۱- هزینه سرانه تربیت نیروی انسانی متخصص مورد تقاضای کشور بر اساس هزینه‌های آموزشی و هزینه‌های خدمات پژوهشی، تحقیقاتی و فناوری مورد حمایت را در چهارچوب بودجه ریزی عملیاتی برای هر دانشگاه و مؤسسه آموزشی، تحقیقاتی و فناوری دولتی محاسبه و به طور سالانه تأمین کند.</p> <p>۲- حمایت مالی و تسهیل شرایط برای افزایش تعداد مجلات پژوهشی و ترویجی کشور در زمینه‌های مختلف علمی با حفظ کیفیت به گونه‌ای که تا پایان برنامه تعداد مجلات و مقالات چاپ شده در مجلات علمی داخلی نسبت به سال پایانی برنامه چهارم را حداقل به دو برابر افزایش دهد. همچنین تمهیدات لازم برای دسترسی به بانکهای اطلاعاتی علمی معتبر را فراهم نماید.</p> <p>۳- از ده دانشگاه برتر وابسته به وزارت علوم تحقیقات و فناوری و پنج دانشگاه برتر وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که دارای عملکرد</p>	<p>بندهای (الف) و (ز)</p> <p>۲۰</p>	

ماده	تبصره یا بندی اجزء	موضوع منوعیت
<p>برجسته در راستای گسترش مرزهای دانش و فناوری هستند حمایت مالی و حقوقی و پشتیبانی ویژه نماید.</p> <p>۴- از انجمنهای علمی، حمایت مالی به عمل آورد.</p> <p>ز- به دولت اجازه داده می‌شود به منظور حمایت از دانشجویان دانشگاههای دولتی، آزاد اسلامی، علمی- کاربردی و پیام نور و آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، مؤسسات آموزش عالی غیردولتی که دارای مجوز از یکی از وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد تسهیلات اعتباری به صورت وام بلند مدت قرض الحسن در اختیار صندوق رفاه دانشجویان و یا سایر نهادهای ذی‌ربط قرار دهد.</p>		
<p>به دولت اجازه داده می‌شود در راستای ایجاد ثبات، پایداری و تعادل بین منابع و مصارف صندوقهای بازنشستگی نسبت به اصلاح ساختار این صندوقها براساس اصول زیر اقدام قانونی را به عمل آورد:</p> <p>الف-</p> <p>۱- کاهش وابستگی این صندوقها به کمک از محل بودجه عمومی دولت به استثناء سهم قانونی دولت در حق بیمه در طول برنامه پنجم از طرق مختلف از جمله تنظیم عوامل مؤثر بر منابع و مصارف صندوقها منطبق بر محاسبات بیمه‌ای، کاهش حمایتهای غیربیمه‌ای صندوقها و انتقال آن به نهادهای حمایتی، تقویت سازوکارهای وصول به موقع حق بیمه‌ها و تقویت فعالیتهای اقتصادی و سرمایه‌گذاری سودآور با اولویت سرمایه‌گذاری در بازار پول و سرمایه، به نحوی که سود سرمایه‌گذاری مورد نظر کمتر از سود اوراق مشارکت بانکی نباشد.</p> <p>ب- استفاده از روشهای نوین در اداره و ارائه خدمات این صندوقها از طرق مختلف از جمله تجدیدنظر در ساختار بیمه‌های اجتماعی، سازمان تأمین اجتماعی و صندوقهای تابعه به ویژه صندوق بازنشستگی کشوری و اصلاح ساختار و تجهیز سایر صندوقهای وابسته به دستگاههای اجرائی بر اساس اساسنامه دولت به نحوی که بر کاهش هزینه‌های سرباری نیروی انسانی از منابع بیمه و کاهش تصدی گری تأکید نماید.</p> <p>تبصره- دولت مجاز است نسبت به شرایط احراز، زمان بهره مندی، نظام امتیازبندی بازنشستگی (مشاغل غیر تخصصی) تعیین مشاغل سخت و زیان آور، میزان و ترکیب نرخ حق بیمه، افزایش ستوانی و چگونگی اصلاح ساختار صندوقها اقدام قانونی لازم را انجام دهد.</p>	<p>جزء (۱) بند (الف) و بند (ب)</p> <p>۲۶</p>	

ماده	تبصره یا بندی اجزء	موضوع منوعیت
۲۷		<p>دولت مجاز است نسبت به برقراری و استقرار نظام جامع تأمین اجتماعی چند لایه با لحاظ حداقل سه لایه:</p> <ul style="list-style-type: none"> - مساعدتهای اجتماعی شامل خدمات حمایتی و توانمندسازی - بیمه‌های اجتماعی پایه شامل مستمری‌های پایه و بیمه‌های درمانی پایه - بیمه‌های مکمل بازنشستگی و درمان <p>با رعایت یکپارچگی، انسجام ساختاری، همسویی و هماهنگی بین این لایه‌ها در کشور اقدام نماید.</p>
۴۲		<p>دولت مجاز است خانواده‌هایی را که سربرست آنها تحت پوشش هیچ‌گونه بیمه‌ای نیست، تحت پوشش مقررات عام تأمین اجتماعی قرار دهد.</p>
۴۶	جزء (۳) بند (ج)	<p>دولت مجاز است تا پایان سال اول برنامه نقشه جامع دولت الکترونیک را به گونه‌ای تهیه نماید که ارائه خدمات دولتی ممکن در پایان برنامه از طریق سامانه الکترونیکی انجام پذیرد.</p>
۴۶	بند (۱) و تبصره های (۱) و (۲)	<p>به دولت اجازه داده می‌شود مبالغ واریزی و پرداختی از حسابهای دولتی را به نحوی ساماندهی نماید که با اولویت استفاده از کارت‌های الکترونیکی و یا سایر دستگاهها و ابزار واسط الکترونیکی - رایانه‌ای قابل رهگیری باشد.</p> <p>تبصره ۱- در اجرای احکام موضوع این ماده استفاده از منابع موجود دارای قابلیت، اولویت دارد.</p> <p>تبصره ۲- شبکه ملی اطلاعات(IP) کشور، شبکه‌ای مبتنی بر قرارداد اینترنت به همراه سوئیچها و مسیریابها و مرکز داده‌ای است به صورتی که درخواستهای دسترسی داخلی وأخذ اطلاعاتی که در مرکز داده داخلی نگهداری می‌شوند به هیچ وجه از طریق خارج کشور مسیریابی نشود و امکان ایجاد شبکه‌های اینترنت و خصوصی و امن داخلی در آن فراهم شود.</p>
۴۷		<p>نظر به اهمیت روز افزون توسعه بخش فضا و دستیابی به علوم و فناوریهای نوین در راستای تأمین نیازهای کشور به کاربرد و خدمات فضایی، دولت می‌تواند اقدامات زیر را به عمل آورد :</p> <p>الف- بسازی و انجام حمایتهای لازم به منظور ایجاد و توسعه زیرساختها و صنایع مرتبط با طراحی، ساخت، آزمایش، پرتاب و بهره‌برداری از سامانه‌های فضایی ماهواره، ماهواره‌بر و ایستگاههای زمینی</p> <p>ب- حفظ و نگهداری از موقعیتهای مداری متعلق به جمهوری اسلامی ایران و پیش‌بینی تمهیدات لازم برای ایجاد زیرساختها و اجرای پروژه‌های ماهواره‌ای ملی در راستای حفظ نقاط یاد شده</p>

ماده	تبصره یا بندی اجزء	موضوع منوعیت
دولت مجاز است برنامه جامع بیمه بیکاری کارکنان رسمی و پیمانی و افراد طرف قرارداد با دستگاههای اجرائی را تصویب و با استفاده از منابع دستگاه اجرائی و دارنده ردیف و منابع حاصل از مشارکت بیمه شدگان از سال دوم برنامه اجراء نماید.	بند (د)	۵۰
دولت مجاز است به دستگاههای اجرائی موضوع ماده(۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده(۵) قانون محاسبات عمومی و صندوقهای بازنشستگی و کارکنان خود در ازاء مطالبات آنان با توافق آنها سهم یا سایر اموال و داراییها را واگذار نماید. پرداخت مطالبات کارکنان دولت از طریق واگذاری سهام و بنگاهها و اموال و داراییها به صندوقهای بازنشستگی و تعاونیها و دستگاههای اجرائی مذکور با رعایت تبصره(۱) ماده(۶) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل(۴۴) نیز مجاز است. دستگاهها و صندوقهای مذکور موظفند اموال و سهامی را که در اجرای این حکم تملک می نمایند به بخش خصوصی یا تعاونی برابر قوانین و مقررات به نحوی واگذار نمایند که در هیچ مورد فعالیت سرمایه گذاری آنها به صورت بنگاهداری نباشد.	فراز میانی	۶۱
در راستای بهبود بهرهوری نظام اداری، افزایش رضایت عمومی و دسترسی آسان و سریع شهروندان به خدمات عمومی و دولتی، دولت می تواند ترتیبی اتخاذ نماید که کلیه دستگاههای اجرائی اعم از وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسه‌های و یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکتهای دولتی، بازکهای، مؤسسه‌های اعتباری و شرکتهای بیمه‌ای و کلیه دستگاههایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، واحدهای سازمانی یا بخش‌هایی از خود را که موظف به ارائه خدمات به مردم هستند به نحو مقتضی و ممکن اعم از حضوری و مجازی، تنظیم ساعت کار نیروی انسانی و با استفاده از امکانات موجود در طول شباه روز و یا در دو نوبت کاری فعل و آماده خدمت نگهدارند.		۷۱
به دولت اجازه داده می شود در راستای ایجاد اشتغال پایدار، توسعه کارآفرینی، کاهش عدم تعادل منطقه‌ای و توسعه مشاغل نو اقدامهای زیر را انجام دهد: الف- حمایت مالی و تشویق توسعه شبکه‌ها، خوش‌های و زنجیره‌های تولیدی، ایجاد پیوند مناسب بین بنگاههای کوچک، متوسط، بزرگ (اعطاء کمکهای هدفمند) و انجام تمهیدات لازم برای تقویت توان فنی- مهندسی- تخصصی، تحقیق و توسعه و بازاریابی در بنگاههای کوچک و متوسط و توسعه مراکز اطلاع‌رسانی و تجارت الکترونیک برای آنها		۸۰

ماده	تبصره یا بندی اجزء	موضوع منوعیت
<p>ب- رفع مشکلات و موانع رشد و توسعه بنگاههای کوچک و متوسط و کمک به بلوغ و تبدیل آنها به بنگاههای بزرگ و رقابت‌پذیر</p> <p>ج- گسترش کسب و کار خانگی و مشاغل از راه دور و طرحهای اشتغالزای بخش خصوصی و تعاونی بهویژه در مناطق با نخ بیکاری بالاتر از متوسط نخ بیکاری کشور</p> <p>د- حمایت مالی و حقوقی و تنظیم سیاستهای تشویقی در جهت تبدیل فعالیتهای غیرمشکل اقتصادی خانوار به واحدهای مشکل</p> <p>ه- حمایت مالی از بخش غیردولتی به منظور توسعه و گسترش آموزشهای کسب و کار، کارآفرینی، فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی</p> <p>و- اعمال تخیف پلکانی و یا تأمین بخشی از حق بیمه سهم کارفرمایان کارگاههایی که با تأیید و یا معرفی واحدهای وزارت کار و امور اجتماعی در جهت به کارگیری نیروی کار جدید مبادرت می‌نمایند، به شرط آن که واحد، تازه تأسیس بوده و یا در سال قبل از آن، کاهش نیروی کار نداشته باشد.</p> <p>ز- برای استمرار فرصتهای شغلی، ماده(۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در طول سالهای برنامه پنجم تتفیذ می‌گردد.</p>		
دولت مجاز است با تشویق و حمایت مالی و حقوقی از صندوقهای قرض‌الحسنه مردمی تحت نظرارت بانک مرکزی، ساز و کار لازم را برای توسعه آنها فراهم نماید.	بند (ب)	۸۶
دولت مجاز است با پیشنهاد مشترک معاونت، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی در قالب بودجه‌های سنتوایی، بخشی از سود شرکت بیمه ایران و بانکهایی را که به موجب قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) صدرصد(۱۰۰٪) در بخش دولتی باقی خواهند ماند پس از کسر مالیات برای افزایش سرمایه دولت در شرکت مذکور و بانکهای یادشده اختصاص دهد.		۹۳
به منظور تنظیم مناسب بازار، افزایش سطح رقابت، ارتقاء بهره‌وری شبکه توزیع و شفاف‌سازی فرآیند توزیع کالا و خدمات، دولت می‌تواند: الف- نسبت به ارائه لایحه ساماندهی واحدهای غیردولتی پخش کالا تا پایان سال دوم برنامه اقدام نماید به نحوی که استانداردهای مورد نیاز برای فعالیت پخش، ابزارهای نظارتی و مدیریتی دولت و نیاز سیاستهای رقابتی مورد توجه قرار گرفته و اختلاف قیمت تولیدکننده و مصرف‌کننده کاهش یابد.	بند (الف)	۱۰۱
(دولت میتواند) با رعایت قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم	بند (د)	۱۰۱

ماده	تبصره یا بندی‌جزء	موضوع منوعیت
		(۴۴) قانون اساسی قیمت‌گذاری را به کالاهای خدمات عمومی و انحصاری و کالاهای اساسی یارانه‌ای و ضروری محدود نماید.
۱۰۴	تبصره (۲) بند (ب)	دولت مجاز است به منظور صیانت از منابع کشور، عوارض ویژه‌ای برای صادرات مواد خام یا دارای ارزش افزوده پایین وضع و دریافت نماید.
۱۰۴	تبصره بند (ج)	به دولت اجازه داده می‌شود با لحاظ منافع ملی تا پایان سال اول برنامه ترتیبات قانونی لازم برای اصلاح قانون مقررات صادرات و واردات شامل ارائه مشوقهای صادراتی مندرج در این قانون و دیگر قوانین مربوطه که جنبه دائمی دارند را به عمل آورد.
۱۰۶	تبصره	به دولت اجازه داده می‌شود به منظور ارتقاء دقت و سرعت در عملیات کنترلی و افزایش تجارت، مبادی باقیمانده را به فناوری روز و تکنولوژی نوین مجهز نماید.
۱۱۴		به دولت اجازه داده می‌شود ضمن اصلاح نظام نظارت تعرفه‌ای و کاهش تدریجی حق بیمه اتکایی اجباری در صنعت بیمه بازرگانی، نسبت به تدوین و استقرار نظام یکپارچه نظارتی جایگزین مشتمل بر مقررات نظارت مالی، منع انحصار و تسهیل رقابت، توانگری و رتبه بندی مؤسسات بیمه حداکثر تا پایان سال سوم برنامه اقدام نماید.
۱۳۹		به منظور ایجاد زیرساختهای تولید تجهیزات نیروگاههای بادی و خورشیدی و توسعه کاربرد انرژیهای پاک و افزایش سهم تولید این نوع انرژیها در سبد تولید انرژی کشور، دولت مجاز است با حمایت از بخش‌های خصوصی و تعاونی از طریق وجود اداره شده و یارانه سود تسهیلات، زمینه تولید تا پنج هزار مگاوات انرژی بادی و خورشیدی در طول برنامه مناسب با تحقق تولید را فراهم سازد.
۱۵۱	قسمت نخست بند (الف)	به منظور حمایت از سرمایه‌گذاری خطرپذیر در صنایع نوین به دولت اجازه داده می‌شود بخشی از سرجمع کل تسهیلات اعطائی سالانه به بخش‌های خصوصی و تعاونی که در قالب اعتبارات وجود اداره شده برای صنایع نوین در بودجه‌های سالانه منظور می‌شود شامل سود و کارمزد تسهیلات اعطائی را مورد بخشنودگی قرار دهد.
۱۵۲		به دولت اجازه داده می‌شود در جهت تقویت سازمانهای توسعه‌ای از طریق اعمال اصلاحات لازم در اساسنامه و مقررات ناظر بر آنها و حذف موانع سرمایه‌گذاری صنعتی و معدنی با رویکرد تحرک، کارابی، خوداتکائی و

ماده	تبصره یا بندی‌جزء	موضوع منوعیت
		خط پذیری (ریسک) براساس مصوبات هیأت وزیران و با رعایت قانون نحوه اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی اقدام قانونی به عمل آورد.
۱۵۳		به منظور تحرک بیشتر تشکلهای صنفی - حرفه‌ای غیردولتی فعال در بخش صنعت و معدن و استفاده از این تشکلهای در پیشبرد برنامه‌ها و سیاستگذاریها، دولت مجاز است جهت بسترسازی برای این تشکلهای متناسب با اهداف راهبرد صنعتی، برای ایجاد نظام مهندسی صنعت به شکل خود انتظام فقط با استفاده از منابع بخششی غیردولتی، اقدام لازم را به عمل آورد.
۱۵۸		در راستای حمایت از استقرار صنایع در شهرکها و نواحی صنعتی و رقابت‌پذیری تولیدات صنعتی و معدنی:
۱۶۱	بند (الف)	الف- به دولت اجازه داده می‌شود در قالب بودجه‌های سنتوای کمکهای لازم به شهرکها و نواحی صنعتی دولتی و غیردولتی بهویژه در امور تأمین راه، آب، برق، گاز و تلفن تا ورودی واحدهای مستقر در این شهرکها را در مناطق انجام دهد....
۱۶۳	بند (الف)	الف- دولت مجاز است نسبت به برقراری پرواز و جابه‌جایی کالا و مسافر از طریق شرکتهای داخلی و خارجی متناسب با میزان تقاضای حمل و نقل بین المللی از خارج کشور به یک فرودگاه بین‌المللی داخلی کشور و بالعکس اقدام نماید.
۱۶۳	قسمت نخست بند (۵)	به شرکتهای ایرانی حمل و نقل جاده‌ای اجازه داده می‌شود که با تأیید و تشخیص سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، کامیونهای مورد نیاز خود را که استانداردهای روز را دارا بوده و عمری کمتر از سه سال داشته باشند مشروط به وجود خدمات پس از فروش موضوع قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان خودرو مصوب ۱۳۸۶/۳/۲۳ به نام شرکت خود وارد کنند. دولت مجاز است در این رابطه تخفیفات و تسهیلات گمرکی را اعمال نماید. استفاده از این تخفیفات منوط به خروج یک کامیون فرسوده با عمر بیش از بیست و پنج سال به ازای هر کامیون وارداتی است.
۱۶۳	بند (ز)	به منظور تسهیل تجارت، رقابت‌پذیر کردن فعالیتهای حمل و نقل با توجه به مزیتهای نسی در زنجیره عرضه و خدمات ترابری منطقه‌ای و بین‌المللی، دولت مجاز است: ۱- از ایجاد پارکهای پشتیبانی (لوجستیک)، احداث پایانه‌ها، شهرکهای حمل و نقل

ماده	تبصره یا بندی اجزء	موضوع منوعیت
		<p>ترکیبی مسافری و باری و گسترش بنادر خشک توسط بخش خصوصی و تعاونی حمایت نماید.</p> <p>۲- نسبت به تهیه طرح مکان‌یابی پایانه‌های کانتینری و حمل و نقل ترکیبی در شبکه اصلی (ARTERIAL) (و عبوری (ترانزیتی) کشور اعم از شمالی-جنوبی، شرقی- غربی و نیز شبکه آسیایی تا پایان سال دوم برنامه و اجرای آن از طریق بخش خصوصی و تعاونی اقدام نماید.</p> <p>۳- ساز و کارهای لازم برای تحقق افزایش حجم عبور (ترانزیت) خارجی کالا، سالانه حداقل تا میزان ۵۰٪ درصد را تا پایان برنامه فراهم نماید.</p> <p>تبصره ۱- کلیه دریافتی‌های موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) این ماده پس از وصول، به حساب سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای نزد خزانه‌داری کل واریز می‌شود تا بر اساس بودجه سالانه آن سازمان به مصرف برسد.</p> <p>تبصره ۲- در موارد موضوع بند (د) این ماده و همچنین در مورد ایجاد جایگاه‌های عرضه سوخت، وزارت جهاد کشاورزی نسبت به واگذاری حق بهره برداری اراضی منابع ملی خارج از حریم شهرها به صورت قیمت‌های ترجیحی یا رایگان بر اساس سیاستهای مصوب شورای اقتصاد با معروفی وزارت راه و ترابری اقدام نماید.</p>
به دولت اجازه داده می‌شود به منظور ایجاد رویکرد توسعه‌ای در شبکه حمل و نقل ریلی و افزایش سهم بار و مسافر توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی و با هدف تکمیل وظایف حاکمیتی و تصدی گری در حمل و نقل نسبت به اصلاح ساختار و تغییر اساسنامه راه آهن جمهوری اسلامی ایران و واگذاری بخش‌های غیرحاکمیتی آن به بخش‌های خصوصی و تعاونی و ایجاد ظرفیت‌های جدید توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی اقدام قانونی معمول و زمینه استفاده از منابع داخلی و خارجی را برای رشد و توسعه فعالیت‌های ریلی فراهم نماید.	۱۶۴	
دولت می‌تواند به منظور تقویت حمل و نقل بار و مسافر ریلی، بخشی از پروژه‌های تجهیز، بهبود و افزایش ظرفیت زیرساخت ازجمله دو خطه کردن، برقی نمودن، تراک‌بندی و تطویل ایستگاهها را در قالب روش‌هایی نظیر مشارکت، ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT) و طراحی، تدارک و تأمین (EPCF) با واگذاری امتیازاتی نظیر استفاده از زیربناهای حمل و نقل ریلی و انتقال حق دسترسی آن تا استهلاک کامل سرمایه و سود مورد توافق به بخش خصوصی و تعاونی واگذار نماید.	۱۷۳	
دولت مجاز است در طول برنامه نسبت به تهیه برنامه جامع مدیریت شهری به منظور دستیابی به ساختار مناسب و مدیریت هماهنگ و یکپارچه شهری در	۱۷۴	

ماده	تبصره یا بندی اجزء	موضوع منوعیت
		محدوده و حریم شهرها، با رویکرد تحقق توسعه پایدار شهرها، تمرکز مدیریت از طریق واگذاری وظایف و تصدیهای دستگاههای دولتی به بخش‌های خصوصی و تعاونی و شهرداریها، بازنگری و به روزرسانی قوانین و مقررات شهرداریها و ارتقاء جایگاه شهرداریها و اتحادیه آنها اقدام قانونی به عمل آورد.
۱۸۶		به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به تدوین برنامه جامع تقسیمات کشوری، دربردارنده شاخصهای ناظر بر بازنگری واحدهای تقسیماتی موجود برای ایجاد سطوح تقسیمات کشوری جدید با جهت‌گیری عدم تمرکز و تفویض اختیار به مدیران محلی و تقویت نقش استانداران به عنوان نمایندگان عالی دولت در استانها، اقدام نماید.
۱۸۷	بند (الف)	به دولت اجازه داده می‌شود به منظور حفاظت، احیاء و بهره‌برداری پایدار از محیط زیست، منابع طبیعی و تنوع زیستی حداکثر تا پایان سال دوم برنامه نسبت به موارد زیر اقدام قانونی انجام دهد. ۱- تدوین و اجرای برنامه مدیریت یکپارچه زیست بومی و برنامه عملیاتی حفاظت و بهره‌برداری پایدار از تنوع زیستی زیست بومهای حساس و شکننده کشور. ۲- اصلاح اساسنامه «صندوق ملی محیط زیست»
۱۹۷	بندهای (الف) تا (د)	به دولت اجازه داده می‌شود به منظور توسعه توان علمی و فناوری نیروهای مسلح، اقدامات زیر را به عمل آورد: الف- پیش‌بینی اعتبارات مورد نیاز برای حمایت از کسب دانش و فناوریهای نو و توسعه مرزهای دانش و تولید محصولات بدیع دفاعی با اختصاص حداقل دهدرصد(٪۱۰) از اعتبارات تجهیز و توسعه دفاعی، به طریقی که در طول سالهای برنامه در محورهای زیر به سمت خود اتکایی حرکت نماید: ۱- تولید مواد حیاتی و کلیدی مورد نیاز صنایع دفاعی ۲- توسعه فناوریهای نوین به ویژه در حوزه‌های ناوی بری و اجزاء دقیق، میکروالکترونیک، لیزر، اپتیک، نانو، زیستی، اطلاعات و ارتباطات، مواد شناختی و نرم، حساسه‌ها، میکرومکانیک‌ها و ساخت و پرتاب ماهواره امن و پایدار ب- افزایش صادرات محصولات، خدمات فنی و مهندسی دفاعی به میزان حداقل پنجاهدرصد(٪۵۰) ج- حمایت مالی و پشتیبانی از فعالیتها و پروژه‌های تحقیقاتی مرتبط با امور دفاعی در دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی د- حمایت مالی در جهت بهره‌گیری صنعت کشور از ظرفیتهای خالی صنایع

ماده	تبصره یا بندی جزء	موضوع منوعیت
		دفاعی و همچنین حمایت مالی برای بهره‌گیری از ظرفیت صنایع کشور جهت رفع نیازهای دفاعی مشروط به عدم ورود لطمہ به نیازهای داخلی و صادرات کشور
۲۱۶	بند (ج)	<p>به دولت اجازه داده می‌شود برای پیش‌آگاهی، پیشگیری، امداد رسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب دیده از حوادث غیر متربقه از جمله سیل، زلزله، سرمادگی، تگرگ، طوفان، پیشروی آب دریا، آفت‌های فراگیر محصولات کشاورزی و بیماریهای همه گیر انسانی و دامی، تا معادل دو درصد(٪۲) از بودجه عمومی هر سال را از محل افزایش تنخواه‌گردان خزانه تأمین و هزینه نماید.</p> <p>تنخواه مذکور حداقل تا پایان همان سال از محل صرفه‌جویی در اعتبارات عمومی و یا اصلاح بودجه سالانه تسوبیه می‌شود. در هر حال برداشت و هزینه از محل تنخواه‌گردان خزانه در اجرای قوانین و مقررات منوط به تأیید معاونت است.</p>
۲۲۰		<p>به دولت اجازه داده می‌شود حسب مورد در چهارچوب شرایط و انواع قراردادهای واگذاری مصوب شورای اقتصاد درخصوص طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای اقدامات زیر را به عمل آورد:</p> <p>الف- واگذاری طرحهای تملک دارایی سرمایه‌ای جدید و نیمه‌تمام و تکمیل شده و آماده بهره‌برداری در قالب قراردادها و شرایط موردن تصویب شورای اقتصاد با تعیین نحوه تأمین مالی دوره ساخت(فاینانس)، پرداخت هزینه‌های بهره‌برداری یا خرید خدمات در مدت قرارداد، با رعایت استانداردهای اجرای کیفیت خدمات و نهایتاً واگذاری طرح پس از دوره قرارداد به بخش غیردولتی</p> <p>ب- واگذاری طرحهای تملک دارایی سرمایه‌ای نیمه تمام و تکمیل شده که خدمات آنها قابل عرضه توسط بخش غیردولتی است به صورت نقد و اقساط به بخش غیردولتی</p> <p>ج- واگذاری حق بهره‌برداری طرحهای تملک دارایی سرمایه‌ای قابل واگذاری و نیز اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد بر نیاز دولت و دستگاههای اجرائی</p> <p>د- واگذاری مالکیت و یا بهره‌برداری طرحهای تملک دارایی سرمایه‌ای قابل واگذاری و نیز اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد بر نیاز دولت و دستگاههای اجرائی</p> <p>تبصره ۱- درآمد دولت ناشی از اجرای احکام این ماده پس از واریز به خزانه‌داری کل و از محل ردیف خاصی که برای این منظور در قانون بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود و نیز اعتبار ردیفهای مربوط به طرحهای تملک دارایی سرمایه‌ای در قالب تسهیلات و وجوده اداره شده شامل یارانه، سود و کارمزد و یا</p>

ماده	تبصره یا بندی‌جزء	موضوع منوعیت
<p>تسهیلات و کمک و سایر روش‌های تأمین مالی مورد تصویب شورای اقتصاد به طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای و یا تبدیل به احسن نمودن اموال منقول و غیرمنقول در قالب موافقنامه متبادله با معاونت قابل اختصاص است.</p> <p>تبصره ۲ - کمک‌های بلاعوض موضوع این ماده، درآمد اشخاص تلقی نمی‌شود و مشمول پرداخت مالیات بر درآمد نیست.</p>		
<p>به دولت اجازه داده می‌شود به منظور پیشگیری، مقابله و جبران خسارات ناشی از حوادث غیرمتربقه و مدیریت خشکسالی، تنخواه‌گردان موضوع ماده(۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ را به سه درصد(۳٪) و اعتبارات موضوع ماده(۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران را به دو درصد(۲٪) افزایش دهد. اعتبارات مذکور با پیشنهاد معاونت و تصویب هیأت وزیران قابل هزینه است. بخشی از اعتبارات مذکور به ترتیب و میزانی که در قانون بودجه سنواتی تعیین می‌شود به صورت هزینه‌ای و تملک دارایی سرمایه‌ای به جمعیت هلال احمر اختصاص می‌یابد تا در جهت آمادگی و مقابله با حوادث و سوانح هزینه گردد.</p>	<p>بند (ش)</p> <p>۲۲۴</p>	

مجوزهای مترقب بر کلیه دستگاههای اجرائی مندرج در قانون برنامه

پنجم توسعه...

ماده	تبصره یا بندی‌جزء	موضوع ممنوعیت
تبصره ۲- در راستای توسعه و انتشار فناوری به دستگاههای اجرائی اجازه داده می‌شود مالکیت فکری، دانش فنی و تجهیزاتی را که در چهارچوب قرارداد با دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و فناوری دولتی ایجاد و حاصل شده است به دانشگاهها و مؤسسات یاد شده واگذار نمایند.		
تبصره ۴- اعضاء هیأت علمی می‌توانند با موافقت هیأت امناء همان دانشگاه نسبت به تشکیل مؤسسات و شرکتهای صدرصد(۱۰۰٪) خصوصی دانشبنیان اقدام و یا در این مؤسسات و شرکتها مشارکت نمایند. این مؤسسات و شرکتها برای انعقاد قرارداد پژوهشی مستقیم و یا غیرمستقیم با دستگاههای اجرائی، مشمول قانون منع مداخله کارکنان در معاملات دولتی و تغییرات بعدی آن نیستند.	تبصره های (۲) و (۴)	۱۷
به دستگاههای اجرائی اجازه داده می‌شود در حدود وظایف قانونی خود و در چهارچوب ضوابط و استانداردهای مورد تأیید شورای عالی آمار نسبت به تولید آمار تخصصی حوزه مربوط به خود اقدام نمایند. نظرارت بر حسن اجرای این ماده بر عهده معاونت و در صورت تفویض با معاون ذی ربط آن (رئیس مرکز آمار ایران) است.	بند (ج)	۵۴
الف- استفاده دستگاههای اجرائی از تسهیلات مالی خارجی در طول برنامه در قالب قوانین بودجه سنواتی مجاز است . سهمیه های باقیمانده تسهیلات مصوب بیع متقابل و تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) مربوط به برنامه های سوم و چهارم (با رعایت ضوابط اسلامی از جمله تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام) در طول برنامه پنجم نیز بقوت خود باقی است .	بندهای (الف) و (ب)	۸۲
ب- به دستگاههای اجرائی اجازه داده میشود برای تامین منابع مالی طرحهای خود از روش بیع متقابل با رعایت اصل عدم تضمین بازگشت تعهدات ایجاد شده توسط دولت ، بانک مرکزی و بانکهای دولتی پس از تصویب شورای اقتصاد استفاده نمایند .		
دستگاههای اجرائی و یا شرکتهای دولتی اجازه داده می‌شود در به منظور حمایت مالی از بخشهای غیردولتی و توسعه فعالیت این بخشها، به		۱۱۸

ماده	تبصره یا بندی‌جزء	موضوع منوعیت
چهارچوب قوانین بودجه سنواتی، اعتبار تملک داراییهای سرمایه‌ای و یا منابع سرمایه‌گذاری داخلی خود را در قالب وجود اداره شده یا یارانه سود تسهیلات براساس قراردادهای منعقده در اختیار بانکهای عامل قرار دهنده تا در چهارچوب مقررات قانونی مربوطه در اختیار متقاضیان واجد شرایط بخشهای غیردولتی قرار گیرد.		
تبصره ۲- به دستگاههای اجرائی اجازه داده می‌شود، برای صرفه‌جویی در مصرف انرژی با حفظ و عدم کاهش میزان بهره‌مندی قلی، نسبت به انقاد قرارداد با بخشهای خصوصی و تعاونی اقدام نمایند. مبلغ قرارداد فقط از محل صرفه‌جویی ناشی از کاهش مصرف به شرح قرارداد در قالب موافقنامه متبادله با معاونت قابل تأمین و پرداخت است.	قسمت نخست تبصره (۲)	۱۳۴
تولید انواع خودرو با سوخت دیزل و ورود آن با رعایت قانون ارتقاء کیفی تولید خودرو و سایر تولیدات صنعتی داخلی به کشور آزاد است.		۱۶۰
به دستگاههای اجرائی اجازه داده می‌شود متناسب با میزان آمادگی سازمان بسیج سازندگی، اجرای بخشی از فعالیتهای آموزشی، بهداشتی، فرهنگی و غنی‌سازی اوقات فراغت و پروژه‌های عمرانی خود از قبیل احداث و تعمیر مساجد، مدارس و خانه‌های بهداشت روستاپی، بیان زدایی، جنگل کاری، آبرسانی به روستاهای همچنین درمناطق محروم، روستاپی و مرزی را به آن سازمان واگذار نماید تا با استفاده از نیروهای داوطلب بسیجی و مردمی و جوانان و متخصصان به نحو سازمان یافته، اجراء نمایند.	تبصره (۲)	۱۹۶
مازاد درآمدهای اختصاصی دستگاههای اجرائی از سقف رقم پیش‌بینی شده در قوانین بودجه سنواتی کشور به نسبت مقرر در بودجه سنواتی با تایید معاونت توسط همان دستگاه قابل هزینه است.	بند (د)	۲۲۴
دستگاههای اجرائی می‌توانند پس از کسب موافقت و مجوز ستادکل نیروهای مسلح نسبت به تشکیل یگانهای حفاظت اقدام کنند. این یگانها از نظر به کارگیری سلاح و مهمات تابع خواباط نیروهای مسلح می‌باشند و با رعایت خواباط نیروی انتظامی تحت نظر دستگاه ذی‌ربط اداره خواهند شد.	قسمت نخست	۲۳۳

مجوزهای مترقب بر وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

ماده	تبصره یا بندی‌اجزء
موضوع ممنوعیت	
به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود با تصویب کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، مبالغی به عنوان حق امتیاز، خسارت و جریمه عدم انجام تعهدات مذکور در پروانه‌های صادره اخذ و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. وجهه مورد نیاز جهت توسعه زیرساختهای ارتباطی و فناوری اطلاعات مناطق کمتر توسعه یافته در قالب بودجه سنواتی تأمین می‌گردد. به دولت اجازه داده می‌شود مبالغ واریزی و پرداختی از حسابهای دولتی را به نحوی ساماندهی نماید که با اولویت استفاده از کارت‌های الکترونیکی و یا سایر دستگاهها و ابزار واسط الکترونیکی - رایانه‌ای قابل رهگیری باشد. تبصره ۱ - در اجرای احکام موضوع این ماده استفاده از منابع موجود دارای قابلیت، اولویت دارد.	بند (ط) و تبصره (۳) بند (ی)
تبصره ۲ - شبکه ملی اطلاعات (IP) کشور، شبکه‌ای مبتنی بر قرارداد اینترنت به همراه سوئیچها و مسیریابها و مراکز داده‌ای است به صورتی که درخواستهای دسترسی داخلی و آخذ اطلاعاتی که در مراکز داده داخلی نگهداری می‌شوند به هیچ وجه از طریق خارج کشور مسیریابی نشود و امکان ایجاد شبکه‌های اینترنت و خصوصی و امن داخلی در آن فراهم شود.	بند (ط) و تبصره (۳) بند (ی)
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات می‌تواند جهت ارزیابی شخصها و وضعیت در ابعاد ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی نظام پایش شاخصهای فناوری اطلاعات و ارتباطات را تا پایان سال دوم برنامه تدوین نماید. کلیه دستگاههای اجرائی و مؤسسات غیردولتی موظف به ارائه اطلاعات و آمار مورد نیاز و مرتبط، به این وزارتخانه هستند. گزارش میزان تحقق اهداف این ماده هرساله توسط این وزارتخانه به اطلاع مجلس شورای اسلامی می‌رسد.	۴۶

مجوزهای مترقب بر وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع منوعیت
۱۵	تبصره	<p>پس از استقرار نظام جامع نظارت و ارزیابی و تضمین کیفیت ، هر گونه گسترش و توسعه رشته‌ها، گروهها و مقاطع تحصیلی موكول به رعایت شاخصهای ابلاغی از سوی وزارتخانه‌های ذی‌ربط توسط دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی است. وزارتخانه‌های علوم ، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد مجازند عملیات اجرائی سنجش کیفیت و رتبه‌بندی را بر اساس این نظام به مؤسسات مورد تأیید در بخش غیردولتی واگذار نمایند.</p>

مجوزهای مترقب بر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع منوعیت
۱۵	تبصره	<p>پس از استقرار نظام جامع نظارت و ارزیابی و تضمین کیفیت ، هر گونه گسترش و توسعه رشته‌ها، گروهها و مقاطع تحصیلی موكول به رعایت شاخصهای ابلاغی از سوی وزارتخانه‌های ذی‌ربط توسط دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی است. وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد مجازند عملیات اجرائی سنجش کیفیت و رتبه‌بندی را بر اساس این نظام به مؤسسات مورد تأیید در بخش غیردولتی واگذار نمایند.</p>
۳۸	بند (و)	<p>وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجاز است بدون تحميل بارمالی جدید، نظارت بر مؤسسات ارائه‌دهنده خدمات سلامت را براساس استانداردهای اعتبار بخشی مصوب، به مؤسسات در بخش غیردولتی واگذار نماید. به نسبتی که نظارت به مؤسسات مذکور واگذار می‌شود منابع وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آزاد می‌شود. بخشی از منابع مالی آزاد شده مذکور در قالب موافقنامه مبادله شده با معاونت به دستگاه قابل پرداخت است.</p>

مجوزهای مترقب بر وزارت بازرگانی

ماده	تصویره یا بندی‌اجزء	موضوع ممنوعیت
۱۰۲	صدر ماده و تصویره (۲)	وزارت بازرگانی مجاز است در راستای اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، امور اجرائی تنظیم بازار اعم از تأمین، ذخیره‌سازی، توزیع، بازرگانی و قیمت‌گذاری کالاهای و خدمات را به تشکلهای صنفی تولیدی، توزیعی و خدماتی، اتحادیه‌ها و تعاونیها و همچنین تشکلهای مردم نهاد حمایت از مصرف‌کننده و اگذار نماید.
		تصویره -۲ وزارت بازرگانی مجاز است حسب ضرورت از طریق اعطای مجوز واردات بدون انتقال ارز، نسبت به جبران نیازهای داخلی اقدام نماید.

مجوزهای مترقب بر وزارت نفت

ماده	تصویره یا بندی‌اجزء	موضوع ممنوعیت
۱۲۵	الجزء (۲) و (۳) بند (الف)	<p>الف- وزارت نفت مجاز است با ایجاد فضا و شرایط رقابتی، نسبت به صدور پروانه اکتشاف، توسعه و تولید مورد نیاز برای بهره‌برداری از حداکثر ظرفیت‌ها برای توسعه میدانهای نفت و گاز و افزایش تولید صیانت شده با حفظ ظرفیت تولید سال ۱۳۸۹ تا سقف تولید اضافه روزانه یک میلیون بشکه نفت خام و دویست و پنجاه میلیون متر مکعب گاز طبیعی با اولویت میدادین مشترک، با تأکید بر توسعه میدان گاز پارس جنوبی، پس از تصویب توجیه فنی و اقتصادی طرح‌ها در شورای اقتصاد و درج در قوانین بودجه سنواتی و نیز مبالغ موافقنامه با معاونت با استفاده از روش‌های زیر اقدام نماید:</p> <p>-۱- کارسازی انتشار اوراق مالی ریالی و ارزی در داخل و خارج از کشور با رعایت قوانین و مقررات مربوط، بدون تضمین دولت</p> <p>-۲- استفاده از روش بیع متقابل با رعایت اصول و شرایط موضوع بند (ب) ماده (۱۴) قانون برنامه چهارم توسعه</p> <p>وزارت نفت می‌تواند در طول برنامه نسبت به انعقاد قرارداد توسعه و تولید از کلیه میدادین مشترک شناخته شده اقدام و تلاش لازم را به عمل آورد.</p>
۱۲۶		<p>به وزارت نفت اجازه داده می‌شود به منظور شناسایی و اکتشاف هرچه بیشتر منابع نفت و گاز در سراسر کشور و نیز انتقال و به کارگیری فناوریهای جدید در عملیات اکتشافی، در کلیه مناطق کشور به استثناء استانهای خوزستان، بوشهر</p>

ماده	تبصره یا بندی اجزاء	موضوع ممنوعیت
<p>و کهگیلویه و بویراحمد با تأکید بر مناطق دریابی و خشکی مشترک با همسایگان که عملیات اکتشافی مربوط با خطرپذیری(ریسک) طرف قرارداد انجام و منجر به کشف میدان قابل تولید تجاری شود، در قالب ارقام مذکور در ماده (۱۲۵) این قانون و در قالب بودجه‌های سنواتی کل کشور و تصویب شورای اقتصاد و مبادله موافقنامه با معاونت، نسبت به عقد قراردادهای بیع مقابل توأم برای اکتشاف و توسعه میدان جدید از طریق برگزاری مناقصات اقدام و طرف قرارداد را مطابق ضوابط قانونی انتخاب نماید. هزینه‌های اکتشافی اعم از مستقیم و غیرمستقیم در قالب قرارداد منعقده مذکور منظور و به همراه هزینه‌های توسعه از محل فروش محصولات تولیدی همان میدان بازبرداخت خواهد شد.</p> <p>مجوزهای صادره دارای زمان محدود بوده و در هر مورد توسط وزارت نفت تعیین شده و یک بار نیز قابل تمدید می‌باشد. در صورتی که در پایان مرحله اکتشاف، میدان تجاری در هیچ نقطه‌ای از منطقه کشف نشده باشد، قرارداد خاتمه می‌یابد و طرف قرارداد حق مطالبه هیچ‌گونه وجهی را نخواهد داشت.</p>		
<p>به وزارت نفت اجازه داده می‌شود در چهارچوب بودجه سنواتی از محل منابع داخلی شرکتهای تابعه و منابع خارجی ترجیحاً با مشارکت بخششای خصوصی و تعاوی پس از تأیید شورای اقتصاد نسبت به تکمیل دو پالایشگاه میغانات گازی «ستاره خلیج فارس» و «فارس» با ظرفیت اسمی به ترتیب ۳۶۰ هزار و ۱۲۰ هزار بشکه به صورت سرمایه‌گذاری و یا تسهیلات در قالب وجود اداره شده اقدام نماید.</p> <p>تا اتمام پروژه‌های موضوع این ماده و بهره‌برداری از آنها استفاده از روش‌های تهاتری برای خرید و فروش فرآورده‌های مورد نیاز با تصویب شورای اقتصاد در موارد ضروری مجاز است.</p> <p>تهاتر نفت خام و میغانات گازی از شمول این حکم مستثنی است.</p>	<p>قسمت نخست</p>	<p>۱۲۷</p>
<p>به وزارت نفت اجازه داده می‌شود از محل منابع داخلی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران نسبت به اعطاء تسهیلات در قالب وجود اداره شده برای سرمایه‌گذاری بخششای خصوصی و تعاوی در طرحهای تکمیل پالایشگاههای موجود شامل بهینه‌سازی و بنزین‌سازی با تصویب شورای اقتصاد، اقدام نماید.</p>		<p>۱۲۸</p>
<p>به منظور اعمال صرفه‌جویی، تشویق و حمایت از مصرف کنندگان در راستای منطقی کردن و اصلاح الگوی مصرف انرژی و برق، حفظ ذخایر انرژی کشور و</p>		<p>۱۳۴</p>

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع ممنوعیت
		حافظت از محیط زیست به وزارت‌خانه‌های نیرو، نفت و صنایع و معادن اجازه داده می‌شود براساس دستورالعملی که حداکثر تا پایان سال اول برنامه به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد نسبت به اعمال مشوقه‌های مالی جهت رعایت الگوی مصرف و بهینه‌سازی مصرف انرژی، تولید محصولات کم مصرف و با استاندارد بالا اقدام نمایند. منابع مالی مورد نیاز اجرای این ماده از محل وجود حاصل از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، منابع داخلی شرکتهای تابعه وزارت‌خانه‌های نفت، نیرو و صنایع و معادن و یا فروش نیروگاهها و سایر دارائیها از جمله اموال منتقل و غیرمنتقل، سهام و سهم‌الشرکه وزارت نیرو و سایر شرکتهای تابعه و وابسته و بنگاهها در قالب بودجه سنتوتی تأمین می‌شود.

محوزه‌های متوقب بر وزارت نیرو

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع ممنوعیت
۱۳۳	بند (ب)	به شرکت قوانیر و شرکتهای وابسته و تابعه وزارت نیرو اجازه داده می‌شود نسبت به انعقاد قراردادهای بلند مدت خرید تضمینی برق تولیدی از منابع انرژی‌های نو و انرژی‌های پاک با اولویت خرید از بخش‌های خصوصی و تعاونی اقدام نمایند. قیمت خرید برق این نیروگاهها علاوه بر هزینه‌های تبدیل انرژی در بازار رقابتی شبکه سراسری بازار برق، با لحاظ متوسط سالانه ارزش وارداتی یا صادراتی سوخت مصرف‌نشده، بازدهی، عدم انتشار آلینده‌ها و سایر موارد به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد.
۱۳۳	بند (د)	تبصره- وزارت نیرو مجاز است با رعایت قانون نحوه اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) منابع مورد نیاز این جزء را از محل منابع حاصل از فروش نیروگاهها و سایر دارائیها از جمله اموال منتقل و غیرمنتقل، سهام و سهم‌الشرکه خود و سایر شرکتهای تابعه و وابسته و بنگاهها، تأمین و تمهیدات لازم را برای این نیروگاهها جهت استفاده در شبکه سراسری برق فراهم نماید.

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع ممنوعیت
<p>(۲۵.۰۰۰) مگاوات مذکور در این بند، حداقل ده هزار (۱۰.۰۰۰) مگاوات است.</p> <p>به منظور اعمال صرفه‌جویی، تشویق و حمایت از مصرف کنندگان در راستای منطقی کردن و اصلاح الگوی مصرف انرژی و برق، حفظ ذخایر انرژی کشور و حفاظت از محیط زیست به وزارت‌خانه‌های نیرو، نفت و صنایع و معادن اجازه داده می‌شود براساس دستورالعملی که حداکثر تا پایان سال اول برنامه به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد نسبت به اعمال مشوقه‌های مالی جهت رعایت الگوی مصرف و بهینه‌سازی مصرف انرژی، تولید محصولات کم مصرف و با استاندارد بالا اقدام نمایند. منابع مالی مورد نیاز اجرای این ماده از محل وجوده حاصل از اجرای قانون هدفمند کردن بارانه‌ها، منابع داخلی شرکتهای تابعه وزارت‌خانه‌های نفت، نیرو و صنایع و معادن و یا فروش نیروگاهها و سایر دارائیها از جمله اموال منقول و غیرمنقول، سهام و سهم‌الشرکه وزارت نیرو و سایر شرکتهای تابعه و وابسته و بنگاهها در قالب بودجه سنتوی تأمین می‌شود.</p> <p>تبصره ۳ - وزارت نیرو مجاز است برای مدیریت بار شبکه برق کشور در طول برنامه، مشترکین کشور را به کنتور هوشمند مجهز نماید.</p>	۱۳۴ و تبصره (۳) آن	

مجوزهای مترقب بر وزارت صنایع و معادن

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع ممنوعیت
<p>به منظور اعمال صرفه‌جویی، تشویق و حمایت از مصرف کنندگان در راستای منطقی کردن و اصلاح الگوی مصرف انرژی و برق، حفظ ذخایر انرژی کشور و حفاظت از محیط زیست به وزارت‌خانه‌های نیرو، نفت و صنایع و معادن اجازه داده می‌شود براساس دستورالعملی که حداکثر تا پایان سال اول برنامه به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد نسبت به اعمال مشوقه‌های مالی جهت رعایت الگوی مصرف و بهینه‌سازی مصرف انرژی، تولید محصولات کم مصرف و با استاندارد بالا اقدام نمایند. منابع مالی مورد نیاز اجرای این ماده از محل وجوده حاصل از اجرای قانون هدفمند کردن بارانه‌ها، منابع داخلی شرکتهای تابعه وزارت‌خانه‌های نفت، نیرو و صنایع و معادن و یا فروش نیروگاهها و سایر دارائیها از جمله اموال منقول و غیرمنقول، سهام و سهم‌الشرکه وزارت نیرو و سایر شرکتهای تابعه و وابسته و بنگاهها در قالب بودجه سنتوی تأمین می‌شود.</p>	۱۳۴	

مجوزهای مترقب بر وزارت راه و ترابری و واحدهای تابعه و وابسته

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع ممنوعیت
۱۶۳	بند (الف)	حمل و نقل جاده‌ای به سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای با منظور تأمین منابع مورد نیاز جهت توسعه و نگهداری و بهره برداری امور اجازه داده می‌شود از جایه‌جایی کالا و مسافر در جاده‌های کشور به استثناء جاده‌های روسایی و عشاپری بر اساس تن کیلومتر و نفر کیلومتر با پیشنهاد جمعیت عمومی سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای و با تصویب شورای اقتصاد عوارض وصول نماید.
۱۶۴	قسمت نخست بند (۵)	به شرکتهای ایرانی حمل و نقل جاده‌ای اجازه داده می‌شود که با تأیید و تشخیص سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، کامیونهای مورد نیاز خود را که استانداردهای روز را دارا بوده و عمری کمتر از سه سال داشته باشند مشروط به وجود خدمات پس از فروش موضوع قانون حمایت از حقوق صرف کنندگان خودرو مصوب ۱۳۸۶/۳/۲۳ به نام شرکت خود وارد کنند.
۱۶۵		به منظور ارتقاء رقابت‌پذیری خدمات حمل و نقل دریایی کشور شورایعالی سازمان بنادر و دریانوری مجاز است نسبت به تدوین نظام انعطاف‌پذیر تعرفه‌گذاری خدمات دریایی و بندري متناسب با شرایط عرضه و تقاضا برای طرح و تصویب در شورای اقتصاد اقدام نماید.

مجوزهای مترقب بر وزارت جهاد کشاورزی

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع ممنوعیت
۱۴۹	بندها و تبصره (۱) آن	دولت مجاز است با هدف تأمین امنیت غذایی اقدامات زیر را انجام دهد: الف- حمایت مالی از توسعه کشتارگاههای صنعتی و بهبود کشتارگاههای ستنی و نیمه صنعتی توسط بخش غیردولتی به منظور ارتقاء شاخص بهداشت کشتار انواع دام ب- ارتقاء سطح کلی حمایت از کشاورزی به حداقل سی و پنج درصد (۳۵٪) ارزش تولید این بخش ج- حمایت از افزایش تولید پروتئین حیوانی حاصل از انواع دام، طیور و آبزیان تبصره ۱- وزارت جهاد کشاورزی مجاز است به منظور کنترل بیماریهای دامی، تضمین سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی و امنیت غذایی، از طریق

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع ممنوعیت
		ادارات و سازمانهای تابعه و با همکاری سازمان نظام دامپزشکی، سامانه هوشمند مراقبت بیماریهای دامی و هویت دار نمودن جمعیت دامی کشور را مستقر نماید.

مجوزهای مترقب بر وزارت آموزش و پژوهش

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع ممنوعیت
۱۹	(ج)	وزارت آموزش و پژوهش مجاز است در حدود مقرر در اصل (۱۵) قانون اساسی گویش محلی و ادبیات بومی را در مدارس تقویت نماید.

مجوزهای مترقب بر سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع ممنوعیت
۱۱		<p>سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی مجاز است:</p> <p>الف - اقدامات قانونی در جهت امکان ایجاد مراکز فرهنگی و گردشگری و نحوه تاسیس مراکز تخصصی غیردولتی را در زمینه میراث فرهنگی از قبیل موزه ها، مرمت آثار فرهنگی و تاریخی، کارشناسی اموال تاریخی و فرهنگی و همچنین مراکزی جهت نظارت بر مراکز اقامتی، پذیرایی، دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری با استاندارد لازم و شرایط سهل و آسان را فراهم نماید.</p> <p>ب- از راه اندازی موزه های تخصصی به ویژه موزه های دفاع مقدس و شهداء توسط مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، تعاونی و بخش خصوصی حمایت مالی نماید.</p> <p>ج- از ایجاد مراکز حفظ آثار و فرهنگ سنتی عشايری و روستایی توسط بخش خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی و تعاوی به منظور توسعه گردشگری آن مناطق حمایت مالی نماید.</p> <p>د- از مالکیت و حقوق قانونی مالکین بناها و آثار و اشیاء تاریخی منقول در جهت حفظ، صیانت و کاربرد مناسب آنها و اقدامات لازم جهت بیمه آثار فرهنگی، هنری و تاریخی حمایت مالی و معنوی نماید.</p> <p>ه- آثار فرهنگی تاریخی و میراث معنوی حوزه فرهنگی ایران، موجود در کشورهای همسایه و منطقه و سایر کشورها به عنوان میراث فرهنگی را شناسایی و از آنها حمایت نماید.</p>

مجوزهای مترتب بر دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی

ماده	تبصره یا بندی‌اجزء	موضوع منوعیت
۲۰	بند های (ح) تا (ای)	<p>ح- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مجازند از ظرفیت مازاد بر سهمیه آموزش رایگان خود و یا ظرفیتهای جدیدی که ایجاد می‌کنند، براساس قیمت تمام شده یا توافقی با بخش غیردولتی و با تأیید هیأت امناء در مقاطع مختلف دانشجو پذیرند و منابع مالی دریافتی را حسب مورد پس از واریز به خزانه کل به حساب درآمدهای اختصاصی منظور کنند.</p> <p>ط- به دانشگاهها اجازه داده می‌شود بخشی از ظرفیت آموزشی خود را از طریق پذیرش دانشجوی خارجی با دریافت شهریه تکمیل کنند. در موارد خاص به منظور ترویج ارزشهای اسلامی و انقلابی پذیرش دانشجوی خارجی با تصویب هیأت امناء بدون دریافت شهریه یا با تخفیف، مجاز است.</p>
۲۸		<p>ی- دانشگاههای کشور، حسب مورد به تشخیص وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تصویب شورای گسترش وزارت‌خانه‌های مربوط، می‌توانند نسبت به تأسیس شعب در شهر محل استقرار خود یا دیگر شهرها و مناطق آزاد داخل کشور و نیز در خارج کشور به صورت خودگردان و با دریافت شهریه از داوطلبان اقدام کنند.</p>

مجوزهای مترتب بر صندوقهای بازنیستگی خصوصی

ماده	تبصره یا بندی‌اجزء	موضوع منوعیت
۲۸	بندهای (الف) و (ب) و (ه)	<p>الف- به منظور فراهم نمودن شرایط رقابتی و افزایش کارآمدی بیمه‌های اجتماعی و جلوگیری از ایجاد هر گونه انحصار یا امتیاز ویژه برای صندوقهای بازنیستگی اعم از خصوصی، عمومی، تعاونی و یا دولتی اجازه داده می‌شود صندوقهای بازنیستگی خصوصی با رعایت تضمین حقوق بیمه شدگان و بازنیستگان صندوق مربوطه حداقل به مدت ده سال بر اساس آئین نامه ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد ایجاد گردد.</p>
		<p>ب- کلیه بیمه‌شدگان به استثناء کادر نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات می‌توانند با رعایت اصول و الزامات محاسبات بیمه‌ای نسبت به تغییر صندوق بیمه‌ای خود به سایر صندوقهای از جمله صندوقهای موضوع بند «الف» این ماده اقدام نمایند. ضوابط تغییر صندوق و نقل و انتقال حق بیمه و سوابق بیمه‌ای</p>

ماده	تبصره یا بندی‌اجزء	موضوع ممنوعیت
		بین صندوقهای موضوع این بند در آئین نامه مربوطه تعیین می‌گردد. هـ- به منظور برقراری بیمه تکمیلی بازنشستگی، صندوقهای بیمه اجتماعی مجازند نسبت به افتتاح حسابهای انفرادی خصوصی جهت بیمه شدگان با مشارکت فرد بیمه شده اقدام نمایند.
۳۰		به کارکنان مشمول صندوقهای بازنشستگی اجازه داده می‌شود در صورت انتقال به سایر دستگاهها یا بازخیریدی، اخراج، استفقاء و استفاده از مرخصی بدون حقوق بدون محدودیت زمان کماکان مشمول صندوق بازنشستگی خود باشند. در این صورت حق بیمه سهم بیمه شده و کل فرما به استثناء افراد منتقل شده به عهده بیمه شده است.

محوزهای مترقب بر بنیاد شهید و امور ایثارگران

ماده	تبصره یا بندی‌اجزء	موضوع ممنوعیت
۴۴	بند (د)	به منظور کاهش هزینه‌های مهندسی ساخت مسکن برای خانواده‌های شهداء و ایثارگران، بنیاد شهید و امور ایثارگران مجاز است با رعایت قانون نظام مهندسی و مقررات ملی ساختمان، صدرصد(۱۰۰٪) هزینه‌های خدمات مربوطه را برای یک بار و حداقل برای یکصد مترمربع تأمین نموده و هزینه آن را در بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید.

محوزهای مترقب بر بانکهای تجاری و تخصصی

ماده	تبصره یا بندی‌اجزء	موضوع ممنوعیت
۸۲	بند (ج)	بانکهای تجاری و تخصصی مجازند بدون تضمین دولت، نسبت به تأمین منابع مالی طرحهای سرمایه‌گذاری بخشهای غیردولتی و شهرداریها از منابع بین‌المللی اقدام نمایند. تعیین نسبت تعهدات و بدھی‌های ارزی به دارایی‌های به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رسد.

مجوزهای مترقب بر بانک مرکزی

ماده	تبصره یا بندی‌اجزء	موضوع ممنوعیت
۸۳	بند (الف)	<p>به بانک مرکزی اجازه داده می‌شود در چهارچوب قانون بودجه سنواتی جهت تأمین مالی پروژه‌های زیربنایی توسعه ای دولتی نسبت به انتشار اوراق مشارکت و انواع صکوک اسلامی در بازارهای بین‌المللی اقدام نماید.</p>
۹۰	متن ماده با استثنای تبصره	<p>به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود در سال اول برنامه، نسبت به موارد زیر اقدام نماید:</p> <p>الف- تکمیل سامانه جامع تبادل اطلاعات مشتریان با مشارکت کلیه مؤسسات پولی، مالی، سازمان امور مالیاتی و سایر سازمانها و شرکتهای ارائه‌دهنده خدمات عمومی دارای اطلاعات مورد نیاز سامانه فوق</p> <p>ب- فراهم نمودن امکان احراز صحت استناد و اطلاعات ارائه شده توسط مشتریان به بانکها به صورت الکترونیکی از طریق وزارت کشور (سازمان ثبت احوال کشور) و قوه قضائیه (سازمان ثبت استناد و املاک کشور)</p> <p>ج- فراهم نمودن امکانات اجرائی رسیدگی به شکایات معتبرین نسبت به صحت اطلاعات اعتباری ثبت شده خود نزد دفاتر ثبت اطلاعات دولتی و غیردولتی</p>
۹۵	به استثنای بند (د)	<p>بمنظور تضمین بازپرداخت وجود متعلق به سپرده گذاران بانکها و سایر موسسات اعتباری در صورت ورشکستگی ، به بانک مرکزی اجازه داده می‌شود حداقل تا پایان سال اول برنامه ، نسبت به ایجاد صندوق ضمانت سپرده ها ، با رعایت شرایط زیر اقدام نماید :</p> <p>الف- صندوق ضمانت سپرده ها نهاد عمومی غیردولتی است که از محل حق عضویتهای دریافتی از بانکها و سایر موسسات اعتباری اداره خواهد شد .</p> <p>ب- عضویت کلیه بانکها و سایر موسسات اعتباری در صندوق ضمانت سپرده ها الزامی است .</p> <p>ج- میزان حق عضویتها متناسب با گردش مالی بانکها و موسسات اعتباری مذکور بنا به پیشنهاد بانک مرکزی تصویب هیات وزیران میرسد .</p>

مجوزهای مترقب بر شهرداریها

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع منوعیت
۸۳	بند (ب)	به شرکتهای دولتی و شهرداریها اجازه داده می‌شود در راستای تأمین منابع ارزی طرحهای سرمایه‌گذاری خود، پس از تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی، اقدام به انتشار اوراق مشارکت و انواع صکوک اسلامی نمایند. تضمین اصل و سود این اوراق با شرکتها و شهرداریهای مذکور است.

مجوزهای مترقب بر سازمان خصوصی‌سازی

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع منوعیت
۱۰۰	متن ماده و تبصره (۲)	در اجرای ماده (۳۴) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی آنسته از دریافت کنندگان سهام عدالت که قبل از پایان دوره تقسیط خود و یا از طریق شرکتهای سرمایه‌گذاری استانی، مابه التفاوت اقساط باقیمانده بهای سهام دریافتی خود را پرداخت نمایند میتوانند از تخفیف در بهای سهام برای دوره‌های باقیمانده برخوردار شوند.

مجوزهای مترقب بر مناطق آزاد

ماده	تبصره یا بندی‌الجزء	موضوع منوعیت
۱۱۲	بندهای (ج) و (ه)	ج- هزینه‌های بندری مربوط که طبق قوانین جاری از کشتیها و شناورها بابت خدمات بندری دریافت می‌شود در صورتی که این بنادر توسط بخش‌های خصوصی، تعاونی و مناطق آزاد تجاری-صنعتی در محدوده منطقه آزاد ایجاد شده باشند، توسط سازمانهای مناطق آزاد مربوطه اخذ می‌گردد. مناطق آزاد مجازند نسبت به ثبت و ترخیص کشتیها طبق قوانین جاری و بین‌المللی اقدام نمایند. ه- به منظور گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی

ماده	تصربه یا بندی‌الجزء	موضوع ممنوعیت
		معتبر بین‌المللی، ایجاد نمایندگی دانشگاه‌های داخلی و معتبر خارجی بر طبق اعلام وزارت‌خانه‌های ذی‌ربط و تأسیس دانشگاه‌های خصوصی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی با رعایت قوانین مربوط مجاز است.

مجوزهای مترقب بر شرکتهای بیمه خارجی با شرکتهای بیمه تجاری داخلی

ماده	تصربه یا بندی‌الجزء	موضوع ممنوعیت
۱۱۳		مشارکت شرکتهای بیمه خارجی با شرکتهای بیمه تجاری داخلی با اولویت بخش غیردولتی به منظور ایجاد شرکت بیمه مشترک بازرگانی در ایران، جذب سرمایه خارجی توسط شرکتهای بیمه داخلی و همچنین تأسیس و فعالیت شعب و نمایندگی شرکتهای بیمه بازرگانی خارجی با رعایت سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و قوانین مربوط مجاز است.
۱۳۸		کلیه سازمانها و شرکتهای مشمول قانون برنامه که به‌منظور کاهش انتشار گازهای آلاینده در چهارچوب ساز و کارهای بین‌المللی موجود، مانند ساز و کار توسعه پاک(CDM)، موفق به اخذ گواهی کاهش انتشار می‌شوند، مجاز به واگذاری یا فروش آن طی سالهای برنامه می‌باشند. هفتاد درصد(۷۰٪) وجود حاصله جزء درآمدهای داخلی شرکت ذی‌ربط منظور می‌شود و هزینه‌های مربوط به اخذ گواهی‌های مزبور از همین محل قابل تأمین و پرداخت خواهد بود. سی درصد(۳۰٪) باقیمانده به خزانه کل کشور واریز می‌شود.

مجوزهای مترقب بر بنگاهها و نهادهای عمومی غیردولتی و بخش‌های تعاونی و خصوصی

ماده	تصربه یا بندی‌الجزء	موضوع ممنوعیت
۱۴۲	بند (ب)	سرمایه‌گذاری و مالکیت، مدیریت و بهره‌برداری سدها و شبکه‌های آبرسانی با حفظ کلیه حقوق حقایقی، توسط بنگاهها و نهادهای عمومی غیردولتی و بخش‌های تعاونی و خصوصی با رعایت سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و قوانین مربوط مجاز است.

مجوزهای مترقب بر شورای اقتصاد مندرج در قانون برنامه پنجم توسعه

ماده	تبصره یا بندی‌یاجزء	موضوع ممنوعیت
۱۸۳	تبصره (۲)	به شورای اقتصاد اجازه داده می‌شود با پیشنهاد شورای آمايش سرزمين در چهارچوب قوانین مربوطه کشور، سیاستهای تشویقی و بازدارنده، از جمله یارانه سود و کارمزد تسهیلات بانکی، تعرفه‌ها، عوارض و سایر مقررات را برای فعالیتها و مناطق مختلف کشور به گونه‌ای تنظیم نماید که برنامه‌ها، اقدامها و سرمایه‌گذاری‌های بخش‌های عمومی و غیردولتی در راستای تحقق جهت‌گیریهای آمايش سرزمين هدایت شوند. مصوبات شورای اقتصاد از طریق دبیرخانه(معاونت) ابلاغ می‌شود.

مجوزهای مترقب بر سازمان بسیج مستضعفین

ماده	تبصره یا بندی‌یاجزء	موضوع ممنوعیت
۱۹۶	تبصره (۱)	به سازمان بسیج مستضعفین اجازه داده می‌شود از محل اعتبار مصوب خود حمایت لازم را برای تأمین پوشش بیمه‌ای و جبران خسارتهای ناشی از به کارگیری بسیجیان فاقد پوشش بیمه‌ای در مأموریتهای مختلف به ویژه دفاعی، امنیتی و کاروانهای راهیان نور به عمل آورد.

آئین نامه‌های اجرایی، دستورالعملها،

لوائح، اسناد، نظام نامه‌ها، برنامه‌ها و ...

در قانون برنامه پنجم توسعه

آیین نامه های اجرایی ، دستورالعملها ، لوایح ، اسناد ، نظام نامه ها

، برنامه ها و ... در قانون برنامه پنجم توسعه

دستگاههای مسؤول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
تهیه توسط معاونت و تصویب توسط هیات وزیران	در اجرای منشور توسعه فرهنگ قرآنی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، معاونت موظف است حداکثر تا پایان سال دوم برنامه، اسناد راهبردی توسعه حوزه های آموزش عمومی، تبلیغ و ترویج، پژوهش و آموزش عالی قرآنی کشور را بر اساس پیشنهاد شورای عالی توسعه فرهنگ قرآنی تهیه و برای تصویب به هیات وزیران تقدیم کند.		۴
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی) با همکاری وزارت امور خارجه و سایر دستگاههای مرتبط، شورای عالی حوزه علمیه قم و جامعه المصطفی العالمیه	تهیه «سندهای توسعه روابط فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سطح بین الملل» تا پایان سال اول برنامه جهت تبیین مبانی اسلام ناب محمدی (ص) و فرهنگ غنی قرآن کریم، انقلاب اسلامی و اندیشه های دینی و سیاسی حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری و نیز شناساندن و معرفی فرهنگ و تمدن اسلامی - ایرانی و گسترش خط و زبان و ادبیات فارسی بهویژه برای ایرانیان خارج از کشور، با تأکید بر تقریب مذاهب اسلامی و تقویت گفت و گو و همگرایی بین پیروان ادیان و نخبگان علمی و فکری جهان و توسعه ارتباط و همکاری با مراکز ایرانشناسی، اسلام شناسی و صیانت از مفاسخ معنوی، فرهنگی و علمی		۵

دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
هیات وزیران	<p>به دولت اجازه داده می شود به منظور افزایش سرانه بهرهمندی اقشار مختلف مردم از فضاهای فرهنگی، هنری و ورزشی و ایجاد زیرساختهای لازم برای توسعه فعالیت فرهنگی و هنری اقدامهای زیر را انجام دهد:</p> <p>الف - حداکثر پنجاه درصد (۰.۵٪) هزینه تکمیل مراکز فرهنگی، هنری، دینی و قرآنی دارای پیشرفت فیزیکی حداقل پنجاه درصد (۰.۵٪) بخش غیردولتی و همچنین احداث اماكن ورزشی همچوار و متعلق به مساجد و کانونهای فرهنگی ورزشی جوانان بسیج را که تکمیل و بهرهبرداری از آنها برای استفاده عمومی ضروری است بر اساس آئین نامه مصوب هیأت وزیران به صورت کمک بلاعوض تأمین نماید.</p>	بند (الف)	۹
دولت	<p>دولت موظف است به منظور ساماندهی فضای رسانه‌ای کشور، مقابله با تهاجم فرهنگ بیگانه و جرایم و ناهنجاری‌های رسانه‌ای، در چهارچوب سیاست و خواص مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و فراهم آوردن زمینه بهرهبرداری حداکثری از طرفیت رسانه‌ای اقدامات قانونی را در موارد ذیل انجام دهد:</p> <p>الف - تهیه و تدوین «نظام جامع رسانه‌ها» تا پایان سال اول برنامه با رویکرد تسهیل فعالیتهای بخش غیردولتی</p>	بند (الف)	۱۰
به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش و با تصویب هیأت وزیران	آئین نامه اجرایی بازسازی و مقاوم سازی مدارس بدون استحکام حداکثر	قسمت اخیر تبصره	۲۲

ماده	تصویره یا بندیا جزء	موضوع و زمان تصویب	دستگاههای مسؤول تهیه و پیشنهاد
	ظرف دو ماه		
۲۴	سندراهبردی « ارتقاء سطح شاخص توسعه انسانی » جهت ارتقاء شاخص توسعه انسانی به سطح کشورهایی با توسعه انسانی بالا و هماهنگی رشد شاخصهای آموزش، بهداشت و اشتغال در کشور		هیات وزیران
۲۵	تنظیم سندرالی کار شایسته حسب مصوبات سازمان بین‌المللی کار و حقوق کار و حقوق کارگران و کارفرمایان در جهت تثبیت حقوق بنیادین کار و برای بهبود روابط کارگر و کارفرمایان به شکل سه‌جانبه و با مشارکت تشکلهای کارگری و کارفرمایی حداقل تا پایان سال اول برنامه		وزارت کار و امور اجتماعی
۲۷	قسمت انتهائی	آئین نامه اجرائی برقراری و استقرار نظام جامع تامین اجتماعی چند لایه	هیات وزیران
۲۸	الف و ب	<p>الف - به منظور فراهم نمودن شرایط رقبتی و افزایش کارآمدی بیمه‌های اجتماعی و جلوگیری از ایجاد هرگونه انحصار یا امتیاز ویژه برای صندوقهای بازنیستگی اعم از خصوصی، عمومی، تعاونی و یا دولتی اجازه داده می‌شود صندوقهای بازنیستگی خصوصی با رعایت تضمین حقوق بیمه شدگان و بازنیستگان صندوق مربوطه حداقل به مدت ده سال بر اساس آئین نامه ای که به تصویب هیات وزیران می‌رسد ایجاد گردد.</p> <p>ب - کلیه بیمه شدگان به استثناء کادر نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات می-</p>	نیروهای مسلح - وزارت اطلاعات

دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء ماده
	<p>توانند با رعایت اصول و الزامات محاسبات بیمه ای نسبت به تعییر صندوقهای خود به سایر صندوقها از جمله صندوقهای موضوع بند (الف) این ماده اقدام نمایند. ضوابط تعییر صندوق و نقل و انتقال حق بیمه و سوابق بیمه ای بین صندوقهای موضوع این بند در آئین نامه مربوطه تعیین می گردد.</p>	
<p>ب- پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید معاونت، تدوین و تصویب شورای عالی سلامت و امنیت غذایی و ابلاغ توسط معاونت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سال اول برنامه و حین اجراء د- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>	<p>ب- استانداردهای ملی پیوست سلامت برای طرحهای بزرگ توسعه‌ای با پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید معاونت، تدوین و پس از تصویب شورای عالی سلامت و امنیت غذایی توسط معاونت برای اجراء ابلاغ می گردد. مصادیق طرحهای بزرگ توسعه‌ای به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید معاونت مشخص می شود.</p>	<p>ج- سامانه «خدمات جامع و همگانی سلامت» مبتنی بر مراقبتهای اولیه سلامت، محوریت پزشک خانواده در نظام ارجاع، سطح‌بندی خدمات، خرید راهبردی خدمات، واگذاری امور تصدی گری با رعایت ماده (۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری و با تأکید بر پرداخت مبتنی بر عملکرد، توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سال اول برنامه و حین اجراء بازطرابی می شود و برنامه اجرائی آن با هماهنگی معاونت در شورای عالی سلامت و امنیت غذایی با اولویت بهره‌مندی مناطق کمتر</p>

دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
	<p>توسعه یافته به ویژه رostaها، حاشیه شهرها و مناطق عشاپری به تصویب می‌رسد. سامانه مصوب باید از سال دوم اجرای برنامه عملیاتی گردد.</p> <p>د- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است نظام درمانی کشور را در چهارچوب یکپارچگی بیمه پایه درمان، پزشک خانواده، نظام ارجاع، راهنمایی درمانی، اورژانس‌های پزشکی، تشکیل هیأتهای امناء در بیمارستان‌های آموزشی و تمام وقتی جغرافیایی هیأتهای علمی و تعریفه‌های مربوطه و کلینیک‌های ویژه و بیمه‌های تکمیلی تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.</p>		
هیات وزیران	<p>آین نامه حمایت دولت از بخش‌های خصوصی و تعاونی برای ایجاد شهرک‌های دانش سلامت طی سال اول برنامه</p>	<p>قسمت اخیر بند (الف)</p>	۳۴
با پیشنهاد معاونت و تصویب هیات وزیران	<p>ادغام بخش‌های بیمه‌های درمانی کلیه صندوقهای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور در سازمان بیمه خدمات درمانی و ایجاد تشکیلات جدید بنوان «سازمان بیمه سلامت ایران» و تمرکز کلیه امور مربوط به بیمه سلامت در این سازمان بر اساس اساسنامه سازمان بیمه سلامت ایران</p>	<p>بند (ب)</p>	۳۸
پیشنهاد معاونت و تایید هیات وزیران و تصویب مجلس شورای اسلامی	<p>با تعییر نام شورای عالی بیمه خدمات درمانی به شورای عالی بیمه سلامت کشور، ترکیب اعضاء، وظایف، اختیارات و</p>	<p>تبصره (۳) بند (ب)</p>	۳۸

ماده	تبصره یا بندیا جزء	موضوع و زمان تصویب	دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد
		مسئولیتهای این شورا و دیبرخانه آن مصوب میشود .	
۳۸	جزء(۴) بند (د)	حق بیمه پایه سلامت خانوار بشرح زیر ، سهمی از درآمد سرپرست خانوار خواهد بود : ۴- تعیین سهم خانوارهای سایر اقسام مناسب با گروههای درآمدی	به پیشنهاد شورای عالی بیمه سلامت و تصویب هیأت وزیران
۳۸	قسمت اخیر بند (ز)	آئین نامه اجرائی مشتمل بر اصلاح نظام پرداخت و فهرست خدمات مورد تعهد بیمه پایه سلامت ظرف یک سال	تهیه با مشارکت وزارت خانه های رفاه و تأمین اجتماعی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت و تصویب هیات وزیران
۳۸	بند (ح)	به منظور ارتقاء شاخصهای سلامت و بهداشت در تولید و عرضه مواد غذایی و کاهش تصدیقهای دولت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان سیاستگذار و ناظر عالی سلامت در کشور می تواند با همکاری بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران حداکثر تا پایان سال دوم برنامه، نظام نظارت و بیمه اجاری تضمین کیفیت تولید و عرضه مواد غذایی در اماكن مربوط را مبتنی بر آموزش و نظارت و بر اساس آئین نامه ای که پس از تأیید معاونت به تصویب هیأت وزیران می رسد تدوین و تا پایان برنامه در شهرهای بالای یکصد هزار نفر جمعیت اجراء نماید. در این راستا دولت از توسعه فروشگاههای زنجیره ای مواد غذایی حمایت می نماید.	تأیید معاونت و تصویب هیات وزیران
۴۱	بند (ج) و تبصره آن	ارائه لایحه ساماندهی تکالیف دستگاههای اجرائی موضوع ماده(۵)	تهیه توسط دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی

ماده	تبصره یا بندیا جزء	موضوع و زمان تصویب	دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد
		قانون مدیریت خدمات کشوری با هدف بازنگری و شفافسازی وظایف آنها در مواجهه با مسائل و چالش‌های فراوری جوانان در سال اول برنامه تبصره- آئین نامه اجرائی این ماده، منتشر، سندملی و لایحه موضوع این بند	به پیشنهاد سازمان ملی جوانان و معاونت درسال اول برنامه تهیه و به تصویب هیأت وزیران
۴۳		ساماندهی و اعتباربخشی مراکز مشاوره متناسب با فرهنگ اسلامی- ایرانی و با تأکید بر تسهیل ازدواج جوانان و تحکیم بنیان خانواده، تأسیس مراکز و ارائه هرگونه خدمات مشاوره‌ای روان شناختی - اجتماعی	مستلزم اخذ مجوز بر اساس آئین نامه هیات وزیران
۴۴	بند (ای)	سند راهبردی خدمات رسانی به روزمندگان	تهیه توسط ستادکل نیروهای مسلح با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، بنیادشهید و امور ایثارگران و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و تصویب هیأت وزیران
۴۶	بند (الف) و (ب)	آئین نامه اجرایی این بند مشتمل بر حمایت از صنعت فناوری اطلاعات ظرف شش ماه اول برنامه تدوین آئین نامه اجرایی ایجاد سامانه های اطلاعاتی و کاهش تولید و نگهداری اطلاعات تکراری ظرف شش ماه اول برنامه	الف - تهیه توسط وزارت‌خانه های ارتباطات و فناوری اطلاعات ، صنایع و معادن و بازرگانی و معاونت و تصویب هیات وزیران ب - وزارت‌خانه های ارتباطات و فناوری اطلاعات، اطلاعات و معاونت و تصویب هیات وزیران
۴۶	بند (د)	آئین نامه اجرایی شامل زمانبندی، مصادیق، موارد شمول، سطح دسترسی، میزان و نحوه اخذ هزینه صدور کارت و نحوه استفاده از آن	تدوین توسط وزارت‌خانه های ارتباطات و فناوری اطلاعات و کشور با هماهنگی معاونت و تصویب هیأت وزیران
۴۶	تبصره بند (ه)	تکلیف کلیه دستگاهها به تولید اطلاعات توسط معاونت، تدوین و ابلاغ می	

ماده	تصویره یا بندیا جزء	موضوع و زمان تصویب	دستگاههای مسؤول تهیه و پیشنهاد
		پایه‌ای مکانی خود بر روی زیرساخت ملی داده‌های مکانی بر اساس دستورالعمل مصوب	. شود
۴۶	تصویره (۳) بند (ای)	تدوین نظام پایش شاخصهای فناوری اطلاعات و ارتباطات تا پایان سال دوم برنامه جهت ارزیابی شاخصها و وضعیت در ابعاد ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی و تکلیف کلیه دستگاههای اجرائی و مؤسسات غیردولتی موظف به ارائه اطلاعات و آمار مورد نیاز و مرتبط گزارش میزان تحقق اهداف این ماده هرساله توسط این وزارتخانه به اطلاع مجلس شورای اسلامی می‌رسد.	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
۵۰	بند (ح)	هرگونه پرداخت خارج از مقررات فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری ممنوع است مگر درمورد فوق العاده خاص شرکتهای دولتی و بانکها و بیمه‌های مشمول ماده (۴) و قسمت اخیر ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری طبق دستورالعمل مصوب کارگروهی مرکب از معاونت، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و بالاترین مقام دستگاه مقاضی	کارگروهی مرکب از معاونت، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و بالاترین مقام دستگاه مقاضی
۵۳	قسمت اخیر	تعیین وظایف و اختیارات وزارتخانه‌های جدید محصول ادغام چند وزارتخانه (لایحه)	با پیشنهاد دولت و به تصویب مجلس شورای اسلامی
۵۴	بندهای (الف) و (ب)	به منظور یکپارچه‌سازی، ساماندهی و رفع موازی کاری در نظام آماری کشور: الف- مرکز آمار ایران مرجع رسمی تهیه، اعلام و انتشار آمارهای رسمی کشور است. ب- مرکز آمار ایران حداقل ظرف سال	مرکز آمار ایران حداقل ظرف سال اول برنامه

دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
	اول برنامه با همکاری دستگاههای اجرائی نسبت به تهیه برقانمه ملی آماری کشور مبتنی بر فناوریهای نوین با رعایت استانداردها و ضوابط تولید و انتشار آمارهای رسمی، استقرار نظام آمارهای ثبی و استقرار و تغذیه مستمر پایگاه اطلاعات آماری کشور اقدام نماید. این برنامه با پیشنهاد مرکز آمار ایران و تصویب شورای عالی آمار برای دستگاههای اجرائی لازم الاجراء است.		
معاونت برنامه ریزی	تهیه و ابلاغ، دستورالعمل‌ها و استانداردهای مربوط به تولید نقشه و اطلاعات مکانی در کشور، راهبری، هماهنگی و اقدامات موردنیاز در زمینه کلیه فعالیتهای مرتبط با نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی، عکسبرداری هوایی، تهیه و تولید نقشه‌های پوششی و شهری در مقیاسهای مختلف و نظارت بر آن در بخش غیرنظمی		۵۵
کارگروه متشکل از معاونت، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، وزراء امور اقتصادی و دارایی، کار و امور اجتماعی و دادگستری و نیز سه نفر از نمایندگان مجلس از کمیسیونهای برنامه و بودجه، اصل نودم (۹۰) قانون اساسی و اقتصادی به عنوان ناظر	ابlag دستورالعمل مشتمل بر بازنگری و تسهیل و اصلاح و جایگزینی روشها، تجمیع مجوزها و لغو مجوزهای غیرضروری در چهارچوب ضوابط قانونی برای هر نوع فعالیت پس از تأیید رئیس جمهور	فراز میانی	۶۲
به پیشنهاد معاونت و معاونتهای «حقوقی» و «توسعه مدیریت و سرمایه انسانی» رئیس جمهور به	نظام تشخیص صلاحیت شامل رتبه‌بندی، رسیدگی انتظامی و تعریفه		۶۳

دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
تصویب هیأت وزیران	خدمات کارشناسی مشاوران و کارشناسان جهت استفاده از خدمات کارشناسان و مشاوران در دستگاههای اجرائی به‌ویژه در زمینه‌های بودجه‌ریزی، برنامه‌ریزی حقوقی، اداری و استخدامی		
آیین نامه‌ای که بتصویب هیات وزیران میرسد.	آیین نامه مشتمل بر تنظیم رابطه دولت و بخش‌های خصوصی و تعاوی که عهده‌دار وظیفه تصدیهای واگذارشده دولت شده‌اند.	صدر این ماده	۶۴
کارگروه موضوع ماده (۶۲)	دستورالعمل مشتمل بر رویه‌ها و ضوابط و نحوه برخورد با مخالفین و همچنین فهرست دستگاههای اصلی در صدور مجوز در فعالیتهای اقتصادی مختلف	قسمت دوم	۷۰
تهیه و ابلاغ توسط معاونت و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور	فهرست مصادیق دستگاههای مشمول و نحوه، روش و جزئیات اجرائی به‌ Moghb دستورالعمل	تبصره (۱)	۷۱
تدوین برنامه مزبور توسط سازمان ملی بهره‌وری ایران و تصویب هیات وزیران	در راستای ارتقاء سهم بهره‌وری در رشد اقتصادی به یک سوم در پایان برنامه و به‌منظور برنامه‌ریزی، سیاستگذاری، راهبری، پایش و ارزیابی بهره‌وری کلیه عوامل تولید از جمله نیروی کار، سرمایه، انرژی و آب و خاک، سازمان ملی بهره‌وری ایران به صورت مؤسسه دولتی وابسته به معاونت با استفاده از امکانات موجود ایجاد تا برنامه جامع بهره‌وری کشور شامل شاخصهای استاندارد بهره‌وری و نظام اجرائی ارتقاء بهره‌وری، دربرگیرنده توزیع نقشه‌ها و مسؤولیتها در کلیه بخش‌های اجتماعی، اقتصادی و	قسمت نخست	۷۹

دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
	فرهنگی اعم از بخش‌های دولتی و غیردولتی، به صورت برنامه لازم‌الاجراء برای تمامی بخش‌های یادشده، تدوین نماید و به تصویب هیأت وزیران برساند.		
به پیشنهاد سازمان و در چارچوب آیین نامه اجرائی بتصویب هیات وزیران	برنامه پیشنهادی سازمان ملی بهره وری ایران	قسمت اخیر	۷۹
هیأت وزیران	آئین‌نامه اجرائی شامل نحوه، میزان و مدت زمان استفاده از امتیازات موضوع بندهای ماده (۸۰) حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون	تبصره بند (و)	۸۰
بانک مرکزی	به منظور توسعه فعالیتهای نظام بانکی کشور در سطح بین‌المللی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در چهارچوب دستورالعملی که به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رساند مجاز به اجرای موارد زیر است: الف- صدور مجوز تشکیل بانکهای مشترک غیردولتی ایرانی و خارجی برای فعالیت در داخل و خارج از کشور و تعیین درصد مشارکت سرمایه‌گذار خارجی در سهام بانکهای مزبور در ایران ب- صدور مجوز ایجاد شعب و نمایندگی بانکهای خارجی در کشور و بانکهای ایرانی در خارج از کشور		۷۹
در چهارچوب دستورالعمل به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، معاونت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب شورای پول و اعتبار	نحوه تعیین بانک عامل بنگاهها، مؤسسات، شرکتها و سازمانهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی برای دریافت خدمات بانکی		۹۴

ماده	تبصره یا بندیا جزء	موضوع و زمان تصویب	دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد
۹۵	بند (د)	اساسنامه صندوق ضمانت سپرده ها	پیشنهاد بانک مرکزی و با هماهنگی معاونت تصویب هیات وزیران
۹۸		به عقود مندرج در فصل سوم قانون عملیات بانکی بدون ربا، عقود اسلامی استصناع، مرابحه و خرید دین اضافه می شود.	آئین نامه اجرائی این ماده به تصویب هیات وزیران می رسد.
۹۹	قسمت اخیر بند (د)	دستور العمل اجرائی این بند حداکثر تا دو ماه پس از ابلاغ قانون	تهیه و ابلاغ توسط سازمان بورس اوراق بهادرار
۹۹	قسمت اخیر بند (ه)	دستور العمل تأیید صلاحیت حرفه‌ای مدیران نهادهای مالی	به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادرار می رسد.
۱۰۰	قسمت اخیر	دستور العمل تخفیف و نحوه انتقال سهام	پیشنهاد سازمان خصوصی سازی و تصویب هیأت و اگذاری
۱۰۱	بندهای (ب) و (ج)	ب- واحدهای صنفی بدون پروانه را ساماندهی و نرخ مالیات و خدمات عمومی آب، برق، گاز، تلفن و خدمات شهری این گونه واحدها را تا زمان اخذ پروانه کسب براساس آئین نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می رسد، تا دو برابر نرخ مالیات و تعرفه مصوب به عنوان جريدة تعیین و دریافت نماید. این حکم مانع از اجراء سایر ضمانتهای اجرائی مقرر در قوانین مربوط نیست.	هیات وزیران
		ج- نسبت به توسعه نظام ملی طبقه‌بندی و خدمات شناسه کالا و خدمات ایران (ایران کد) به منظور ایجاد نظام منسجم و یکپارچه برای تبادل اطلاعات مربوط به کالاهای و خدمات اقدام نموده و کلیه عرضه‌کنندگان کالا و خدمات را مکلف به اخذ و روزآمد کردن این شناسه(کد) و دستگاههای اجرائی	

ماده	تصویره یا بندیا جزء	موضوع و زمان تصویب	دستگاههای مسؤول تهیه و پیشنهاد
		ذی ربط را موظف به استفاده از آن نماید.	
۱۰۱	تصویره (۱)	ضوابط تعیین کالاهای اساسی، انحصاری و خدمات عمومی و نیز فهرست و ضوابط تعیین قیمت این کالاهای خدمات ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون.	با پیشنهاد کارگروهی مشکل از نمایندگان وزارت بازرگانی، معاونت و وزارت خانه‌های ذی‌ربط به تصویب شورای اقتصاد
۱۰۴	بند (الف)	الف- به منظور ارتقاء مشارکت بنگاهها و افزایش سهم تشکلها، شبکه‌ها، خوشها، اتحادیه شرکتها (کنسرسیوم‌ها)، شرکتهای مدیریت صادرات و شرکتهای بزرگ صادراتی و دارای تنوع محصول، دولت مجاز است کمکها، تسهیلات، مشروقاتها و حمایتهای مستقیم و غیرمستقیم خود در حوزه صادرات غیرنفتی را از طریق این تشکلها، اعطاء نماید. تشکلها موضوع این ماده، در مقابل اختیارات واگذار شده، پاسخگو و مسئول جبران خسارات خواهند بود.	تهیه آئین نامه توسط وزارت بازرگانی و معاونت و بتصویب هیأت وزیران
۱۰۴	تصویره (۱) بند (ب)	فهرست کالاهای نفتی ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط شورای اقتصاد تعیین می‌گردد.	شورای اقتصاد
۱۰۴	تصویره (۳) بند (ب)	میزان عوارض موضوع این ماده بر حسب جدولی است که متناسب با افزایش سهم ارزش افروزه داخلی، کاهش می‌یابد. فهرست و عوارض مربوطه این کالاهای جدول مذکور به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد. این عوارض حداقل سه ماه پس از وضع و اعلام عمومی قبل وصول است.	شورای اقتصاد
۱۰۹		وارادات هر نوع کالا به کشور موقول به وزارت بازرگانی	

دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
	رعایت ضوابط فی، اینمی و بهداشتی قرنطینه‌ای است که پس از تصویب مرجع ذی صلاح مربوط، توسط وزارت بازرگانی به گمرک ابلاغ می‌شود. رعایت این ضوابط برای ترجیح کالاهای وارداتی از جمله کالاهای متروکه، خبطی قطعیت یافته، کالاهای بلاصاحب، صاحب متواری و مکشوفات قاچاق الزامی است.		
به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، معاونت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران	آئین نامه اجرائی حمایت مالی از بخش‌های غیردولتی	قسمت اخیر	۱۱۸
توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی در سال اول برنامه	دستور العمل تبادل اطلاعات با حفظ محرمانه بودن		۱۲۰
با پیشنهاد مشترک وزارت تعاون و اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و حداقل طرف سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران	آئین نامه اجرائی تفکیک وظایف تصدی گری و حاکمیتی بخش تعاون	بند (ج)	۱۲۴
با پیشنهاد وزارت نفت تهیه و به تصویب شورای اقتصاد	استفاده از انواع روش‌های اکتشاف، توسعه، تولید در دوره زمانی معین در میادین نفت و گاز تبصره- شرایط اساسی این روش‌ها با حفظ حق مالکیت و اعمال تصرفات مالکانه برای دولت در سال اول برنامه	تبصره جزء (۱) بند (الف)	۱۲۵
وزارت نفت	وزارت نفت مکلف است به منظور افزایش خدمات سوخت‌رسانی به کشتیها (بانکرینگ) و خدمات جانبی در خلیج فارس و دریای عمان به میزان سالانه حداقل بیست درصد (۲۰٪) از طریق		۱۳۱

ماده	تبصره یا بندیا جزء	موضوع و زمان تصویب	دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد
		بخش غیردولتی، طرح جامع مربوط را تدوین و اجراء نماید. وزارت نفت مجاز است حمایت لازم را از بخش غیردولتی در این زمینه به عمل آورد.	
۱۳۳	بند (و)	وزارت نیرو مکلف است در صورت نیاز با حفظ مسؤولیت تأمین برق، به منظور ترغیب سایر مؤسسات داخلی به تولید هرچه بیشتر نیروی برق از نیروگاههای خارج از مدیریت آن وزارتخانه، براساس دستورالعملی که به تأیید شورای اقتصاد می‌رسد، نسبت به خرید برق این نیروگاهها اقدام نماید.	شورای اقتصاد
۱۳۳	تبصره بند (ز)	آئین نامه اجرایی مربوط به خرید انرژی بازیافت شده باید ظرف سه ماه پس از تصویب برنامه	تصویب توسط وزارت نیرو
۱۳۴		دستورالعمل اعمالی مشوقهای مالی جهت رعایت الگوی مصرف و بهینه سازی مصرف انرژی	وزارتخانه های نیرو، نفت و صنایع و معادن و تصویب شورای اقتصاد
۱۳۴	انتهای تبصره (۲)	دستورالعمل صرفه جوئی در مصرف انرژی	پیشنهاد وزارتخانه های نیرو و نفت و تصویب هیات وزیران
۱۳۵	بند (الف)	الف - طرح جامع صیانت از نیروگاههای هسته‌ای حداقل تا پایان سال اول برنامه تبصره- اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی ملزم به رعایت مفاد طرح جامع موضوع این ماده می‌باشد.	توسط سازمان انرژی اتمی با همکاری وزارت کشور، وزارت امور خارجه، معاونت و سایر دستگاههای ذی ربط تهییه و تصویب هیات وزیران
۱۳۵	اجزاء (۱) و (۷) بند (ب)	به منظور استفاده صحیح‌آمیز از انرژی هسته‌ای برای تولید برق، دولت در طول برنامه اقدامات زیر را انجام دهد:	دولت

دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
	۱- تدوین برنامه بیست ساله تولید برق از انرژی هسته‌ای ۲- تهیه برنامه جامع اکتشاف اورانیوم و تأمین مواد اولیه سوخت هسته‌ای در داخل کشور		
پیشنهاد سازمان انرژی اتمی و تأیید معاونت	<p>پرداخت حق پرتوکاری و اشعه فقط به کارکنان کاربر دستگاه یا چشمde تولیدکننده اشعه، شاغل در مادن و کارخانه‌های وابسته به چرخه سوخت و فرآوری اورانیوم که در معرض مستقیم اشعه و مواد پرتوزا می‌باشند، متناسب با دریافت اشعه در دوره اشتغال بر اساس دستورالعملی که توسط سازمان انرژی اتمی ایران پیشنهاد شده و به تأیید معاونت می‌رسد، صورت می‌گیرد.</p>	بند (ج)	۱۳۵
پیشنهاد سازمان انرژی اتمی، تأیید معاونت و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور به تصویب هیأت وزیران	<p>مصاديق امور تخصصی و غیرتخصصی و مقررات یادشده حاکم بر امور تخصصی بنا به پیشنهاد سازمان مذکور و تأیید معاونت و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. اجرای مقررات مذکور در سقف اعتبارات مصوب مجاز است.</p>	قسمت دوم	۱۳۷
شورای اقتصاد	<p>به منظور تقویت بازارهای محلی و منطقه‌ای و توجه به ارزش آب:</p> <p>الف- به وزارت نیرو اجازه داده می‌شود خرید آب استحصالی و پساب تصفیه شده از سرمایه‌گذاران اعم از داخلی و خارجی، آب مازاد ناشی از صرفه‌جویی حفاظه داران در بخش‌های مصرف و همچنین</p>	بند (الف)	۱۴۲

دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
	<p>هزینه‌های انتقال آب توسط بخش غیردولتی را با قیمت توافقی یا با پرداخت یارانه براساس دستورالعمل مصوب شورای اقتصاد، تضمین نماید.</p>		
<p>پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و تصویب هیات وزیران</p>	<p>به منظور اقتصادی و رقباتی نمودن تولید و افزایش صادرات محصولات کشاورزی، ساماندهی مدیریت منابع، حفاظت از منابع پایه و ارزش افزایی و تکمیل زنجیره ارزش محصولات کشاورزی:</p> <p>الف- حمایت از تولید محصولات کشاورزی در قالب جبران بخشی از یارانه سود و کارمزد تسهیلات بانکی، کمکهای بلاعوض ، پرداخت یارانه و سایر مشوقةها با اولویت رعایت الگوی کشت بهینه ملی- منطقه‌ای براساس آئین نامه‌ای</p> <p>است که به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p>	<p>بند (الف)</p>	۱۴۵
<p>پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و تصویب هیات وزیران</p>	<p>عملیات تولید، فرآوری، ذخیره‌سازی، قرنطینه و بازارسازی محصولات، نهاده‌ها و کالاهای کشاورزی نوپدید، ارائه خدمات نوین کشاورزی، عاملین و گواهی‌کنندگان فرآیندها براساس ضوابط، مقربات و استانداردهایی خواهد بود که توسط وزارت جهادکشاورزی در سال اول برنامه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p>	<p>بند (ج)</p>	۱۴۵
<p>به پیشنهاد مشترک وزارت صنایع و معادن، معاونت، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون</p>	<p>آئین نامه اجرائی این بند مشتمل بر تعریف دامنه شمول صنایع نوین و دستورالعمل بخشنودگی به پیشنهاد</p>	<p>قسمت اخیر بند (الف) و بند (ب)</p>	۱۵۱

دستگاههای مسؤول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران ب- تصویب اساسنامه توسط مجلس	<p>مشترک وزارت صنایع و معادن، معاونت، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p> <p>ب- عنوان صندوق «حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک» به صندوق «حمایت از صنایع نوین» تغییر می‌یابد.</p> <p>اساسنامه صندوق مذبور به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.</p>		
شورای اقتصاد	<p>طبقه‌بندی واحدهای تولیدی و نحوه اعطاء تسهیلات و تخفیفات به آنها متناسب با میزان تولید، منطقه، رشته‌های صنعتی و معدنی مطابق مصوبه شورای اقتصاد است.</p>		۱۵۴
تهیه توسط معاونت با همکاری سایر دستگاههای مرتبط و تصویب هیأت وزیران	<p>آئین فامه این ماده مشتمل بر دامنه صنایع مشمول و چهارچوب قراردادهای بلندمدت و سایر ضوابط مربوطه توسط معاونت با همکاری سایر دستگاههای مرتبط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p>	<p>قسمت اخیر</p>	۱۵۶
پیشنهاد وزارت صنایع و معادن به تأیید معاونت	<p>دستور العمل این بند با پیشنهاد وزارت صنایع و معادن به تأیید معاونت می‌رسد.</p>	<p>قسمت اخیر بند (الف)</p>	۱۵۸
تهیه توسط وزارت توانهای راه و ترابری و امور اقتصادی و دارایی و معاونت و تصویب هیأت وزیران	<p>آئین نامه نحوه اعطای تخفیفات و تسهیلات گرگی خروج کامیونهای فرسوده حداقل ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون</p>	<p>قسمت انتهائی بند (ه)</p>	۱۶۳
شورایعالی سازمان بنادر و دریانوردی و تصویب شورای اقتصاد	<p>تدوین نظام انعطاف پذیر تعریف گذاری خدمات دریایی و بندری</p>		۱۶۵
پیشنهاد وزارت راه و ترابری و	تبصره- ... اداره شهر فرودگاهی موضوع	قسمت پایانی	۱۶۶

دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
معاونت تصویب هیات وزیران	این ماده که شامل مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی فوق نیز خواهد بود در قالب شرکت دولتی وابسته به شرکت مادر تخصصی فرودگاههای کشور است که اساسنامه آن به پیشنهاد وزارت راه و ترابری و معاونت تصویب هیات وزیران می‌رسد.	تبصره بند (الف)	
هیات وزیران	تبصره- متخلفان از مقررات ملی ساختمان از جمله طراح، ناظر، مجری و مالک براساس آئین نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد علاوه بر رفع نقص و جبران خسارت، محکوم به پرداخت جریمه می‌شوند.	تبصره بند (الف)	۱۶۸
پیشنهاد معاونت به تصویب هیأت وزیران	آئین نامه اجرائی این ماده شامل وظایف، اختیارات مندرج در این ماده و کارگروههای تخصصی شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و کمیته برنامه‌ریزی شهرستان به پیشنهاد معاونت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	بند (ه)	۱۷۸
معاونت	سند بودجه سالانه استان که تعهدات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و معاونت را مشخص می‌نماید در قالب قراردادی تنظیم و بین رئیس شورا و معاونت مبادله می‌گردد. قالب قرارداد مذکور و دستور العمل مربوط توسط معاونت تهیه و ابلاغ می‌شود.	بند (ب)	۱۷۹
هیات وزیران	به منظور ارتقاء نظام برنامه‌ریزی کشور با لحاظ نمودن دو اصل آمایش سرزمنی و پایداری محیطی در کلیه فعالیتهای توسعه‌ای و سرمایه‌گذاریهای ملی و		۱۸۱

دستگاههای مسؤول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
	استانی، ایجاد هماهنگی بخشی، منطقه‌ای و بخشی- منطقه‌ای و رعایت عدالت در توزیع منابع و فرصتها، توسعه متوازن مناطق، ارتقاء توانمندیهای مدیریتی استانها و انتقال اختیارات اجرائی به استانها و تمرکز امور حاکمیتی در مرکز، سازوکارها و شاخهای لازم به تصویب هیأت وزیران می‌رسد		
به پیشنهاد معاونت (دیرخانه) به تصویب هیأت وزیران	آئین نامه اجرائی این ماده شامل شرح وظایف تفصیلی، مسؤولیتها، اختیارات و ارکان شورا حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون	قسمت اخیر	۱۸۲
هیأت وزیران	آئین نامه اجرائی این ماده شامل فرآیند و سازوکارهای اجرائی ارزیابی راهبردی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	قسمت اخیر	۱۸۴
هیأت وزیران	آئین نامه اجرائی این ماده شامل دستگاههای اجرائی مسؤول و همکار، رویکردهای کلی و زمانبندی تدوین و اجرای نظام و مراجع تصویب آن به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	قسمت دوم	۱۸۵
تهیه توسط سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری وزارت‌خانه‌های نیرو، مسکن و شهرسازی و جهاد کشاورزی و معاونت و به تصویب هیأت وزیران	آئین نامه اجرائی حفاظت و احیاء و بهره برداری پایداری از محیط زیست	تبصره (۳) بند (الف)	۱۸۷
به تصویب هیأت وزیران میرسد.	اساسنامه سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل	قسمت اخیر بند (ب)	۱۸۷
تهیه توسط سازمان حفاظت محیط زیست و معاونت با همکاری	کلیه دستگاههای اجرائی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موظفند		۱۹۰

ماده	تبصره یا بندیا جزء	موضوع و زمان تصویب	دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد
		جهت کاهش اعتبارات هزینه‌ای دولت، اعمال سیاستهای مصرف بهینه منابع پایه و محیط زیست برای اجرای برنامه مدیریت سبز شامل مدیریت مصرف انرژی، آب، مواد اولیه و تجهیزات (شامل کاغذ)، کاهش مواد زائد جامد و بازیافت آنها (در ساختمانها و وسایط نقلیه) طبق آئین نامه ۴	دستگاههای ذی ربط و به تصویب هیأت وزیران
۱۹۱	بند (الف)	برنامه مدیریت زیست بومی در زیست بوم‌های حساس، به ویژه دریاچه ارومیه تهیه و در دستگاههای مسئول به مرحله اجراء درآید.	تهیه آئین نامه اجرائی توسط سازمان حفاظت محیط زیست، معاونت و وزارت‌خانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی، و به تصویب هیأت وزیران
۱۹۳	تبصره	آئین نامه اجرائی بازیافت پسماند با روشهای نوین و فناوری جدید	پیشنهاد مشترک معاونت و سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت‌خانه‌های جهاد کشاورزی، کشور، نفت، نیرو و صنایع و معادن به تصویب هیأت وزیران
۱۹۴	قسمت اخیر تبصره	آئین نامه اجرائی این ماده شامل تعیین مدیر ارشد روستا، چگونگی و فرآیند اعمال حمایتهای ذکر شده، نحوه مشارکت و تعاریف و چگونگی مدیریت مجموعه روستایی در سال اول برنامه	با پیشنهاد معاونت به تصویب هیأت وزیران
۱۹۸	تبصره	پدافند غیرعامل فقط در حوزه تهدیدات دفاعی و امنیتی است. دستور العمل هماهنگی حوزه‌های پدافند غیرعامل و سازمان مدیریت بحران کشور در چهارچوب تدابیر ستاد کل نیروهای مسلح	پیشنهاد مشترک دبیرخانه کمیته دائمی پدافند غیرعامل و سازمان مدیریت بحران به تصویب هیأت وزیران و تائید ستاد کل نیروهای مسلح
۲۰۱	قسمت اخیر	آئین نامه‌های اجرائی تقویت بنیه دفاعی کشور و ارتقاء بازدارندگی نیروهای پشتیبانی نیروهای مسلح و ستادکل	توسط معاونت و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ستادکل

ماده	تصویره یا بندیا جزء	موضوع و زمان تصویب	دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد
		مسلح و حفاظت از تمامیت ارضی و امنیت کشور و اجرای آن با تایید فرماندهی معظم کل قوا ظرف دو ماه از تصویب این قانون	نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران و اجرای آن بعد از تائید فرمانده کل نیروهای مسلح
۲۰۵	قسمت اخیر	آئین نامه دفاع از حاکمیت و منافع ملی و تقویت تعامل با جامعه اطلاعاتی و مقابله با تهدیدات حداکثر تا پایان سال اول برنامه	وزارت اطلاعات و با همکاری معاونت تهیه و به تصویب هیأت وزیران
۲۰۷		دولت مجاز است: الف- به پیشنهاد ستاد مبارزه با مواد مخدر براساس سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر با مشارکت نهادهای ذی‌ربط، لایحه جامع مبارزه همه جانبه با مواد مخدر، روانگردان‌ها و پیش‌سازها را تهیه و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید. ب- با مشارکت دستگاه‌های ذی‌ربط و اتاق‌های بازرگانی، صنایع و معادن و تعاون نسبت به تهیه لایحه جامع مبارزه با قاچاق کالا و ارز اقدام نموده و جهت بررسی و تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.	دولت
۲۱۱	بند (۵)	لایحه جامع اداری و استخدامی قوه قضائیه	تهیه توسط قوه قضائیه و ارائه آن به دولت جهت تقدیم به مجلس شورای اسلامی
۲۱۴	بند (۵)	استانداردهای ملی حسابداری و حسابرسی طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای و قیمت تمام شده از ابتدای سال دوم برنامه در طرح‌های بزرگ و متوسط پیاده کند.	توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و توسط معاونت تأیید و ابلاغ می‌شود.

ماده	تبصره یا بندیا جزء	موضوع و زمان تصویب	دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد
۲۱۵	بند (د)	دستورالعمل مبادله موافقنامه های طرحهای تملک داراییهای سرمایه ای محرومانه و بخش دفاع	پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و معاونت به تأیید هیأت وزیران
۲۱۹		دستورالعمل اجرایی نظام بودجه ریزی عملیاتی	تهیه و ابلاغ توسط معاونت
۲۲۱		به منظور ایجاد هماهنگی برای کارآمد نمودن نظام نظارت، ارتقاء بهرهوری و تقویت مدیریت کشور شورای دستگاههای نظارتی کشور مشکل از دو نفر از مسؤولین نظارتی هر قوه با انتخاب رئیس قوه با حفظ استقلال هریک از آنها در حدود مقرر در قانون اساسی تشکیل می شود. دستورالعمل اجرائی این ماده و نحوه تشکیل جلسات شورا، نحوه تصمیم گیری و نحوه پیگیری تصمیمات ظرف شش ماه اول برنامه	به پیشنهاد اعضاء شورای دستگاههای نظارتی کشور و تعیین آن با توافق سران قوا
۲۲۷		«سنده ملی امنیت بانوان و کودکان در روابط اجتماعی»	با مشارکت و برنامه ریزی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، قوه قضائیه، سازمان بهزیستی کشور، شهرداری، وزارت کشور، شورای عالی استانها، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، وزارت خانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کار و امور اجتماعی توسط دولت در طول سالهای برنامه تهیه و تدوین میشود.
۲۲۸		آئین نامه اجرائی شاغلین تمام وقت در کمیته انقلاب اسلامی و سپاه پاسداران تا سال ۱۳۷۰ جهت شمول بیمه بازنشستگی به آنان	تهیه توسط وزارت خانه های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و رفاه و تأمین اجتماعی و به تصویب هیأت وزیران

دستگاههای مسئول تهیه و پیشنهاد	موضوع و زمان تصویب	تبصره یا بندیا جزء	ماده
تصویب ستاد کل نیروهای مسلح	شرح وظایف و اختیارات و سازماندهی و چگونگی تسلیح یگانها و آموزش و انتصاب فرماندهی هریک از این یگانها و چگونگی ارتباط آنها با نیروی انتظامی و نظارت بر عملکرد آنها	قسمت انتهائی	۲۳۳

الزمات «دولت و دستگاههای اجرائی»
مقدید به عملکرد قانون برنامه پنج ساله توسعه

الزمات «دولت و دستگاههای اجرائی» تا پایان سال اول برنامه پنجم توسعه

موضوع الزام	ماده تبصره یا بند یا جزء
تکلیف شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب نقشه مهندسی فرهنگی کشور و نظامنامه پیوست فرهنگی تا پایان سال اول برنامه	۲
تکلیف دولت به تدوین کلیه استانداردهای لازم برای خط و زبان فارسی و تاریخ هجری شمسی حداکثر تا پایان سال اول	تبصره (۱) ۳
دولت مکلف است به منظور کاهش تصدی گری، جلوگیری از انجام امور موازی و تقویت نقش حاکمیتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وحدت رویه در سیاستگذاری و برنامه ریزی، ارتقاء کمیت و کیفیت ارائه خدمات دانشجویی نسبت به ایجاد مدیریت واحد ساماندهی امور مریوط، بهره‌گیری از مجموعه امکانات و توانمندیهای حقوقی، پرسنلی و اعتبارات صندوق رفاه دانشجویان، فعالیتهای امور ورزشی دانشجویان، اداره تربیت بدنی و معاونت دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، طی سال اول برنامه اقدام کند.	بند (۵) ۲۰
دولت مکلف است به منظور گسترش شایستگی حرفه‌ای از طریق افزایش دانش و مهارت با نگرش به انجام کار واقعی در محیط، اصلاح هرم تحصیلی نیروی کار و ارتقاء و توانمندسازی سرمایه‌های انسانی، کاهش فاصله سطح شایستگی نیروی کار کشور با سطح استاندارد جهانی و ایجاد فرصت‌های جدید شغلی و حرفه‌ای برای جوانان و ارتقاء جایگاه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای برای نظام آموزش فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی کشور اعم از رسمی، غیررسمی و سازمان نایافته، ظرف یکسال از تاریخ تصویب این قانون در محورهای زیر سازوکارهای لازم را تهیه و با پیش‌بینی الزامات مناسب اجراء کند: الف- استمرار نظام کارآموزی و کارورزی در آموزش‌های رسمی متوسطه و عالی، غیررسمی فنی و حرفه‌ای و علمی - کاربردی ب- فراهم‌سازی ارقاء مهارت در کشور از طریق اعطای تسهیلات مالی با نرخ ترجیحی و تأمین فضاهای فیزیکی و کالبدی با شرایط سهل و زمینه‌سازی حضور فعال و مؤثر بخش غیردولتی در توسعه آموزش‌های رسمی و غیررسمی مهارتی و علمی - کاربردی کشور ج- افزایش و تسهیل مشارکت بهره‌برداران از آموزش فنی و حرفه‌ای در بخش‌های دولتی و غیردولتی	بندهای (الف) تا (ه) و (ز) ۲۱

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>د - هماهنگی در سیاستگذاری و مدیریت در برنامه‌ریزی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کشور به عنوان یک نظام منسجم و پویا متناسب با نیاز کشور</p> <p>ه - کاربست چهارچوب صلاحیتهای حرفه‌ای ملی به صورت منسجم برای ارتباط صلاحیتها، مدارک و گواهینامه‌ها در سطوح و انواع مختلف در حوزه حرفه و شغل درجهت به رسمیت شناختن یادگیری مدام‌العمر و تعیین شایستگی‌های سطوح مختلف مهارتی</p> <p>ز - رتبه‌بندی مراکز آموزش‌های فنی و حرفه‌ای رسمی و غیررسمی براساس شاخصهای مدیریت اجرائی، فرآیند یاددهی - یادگیری، نیروی انسانی، تحقیق و توسعه منابع و شاخص پشتیبانی فرآگیران</p>		
<p>به منظور توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت، دستیابی به پوشش فرآگیر و عادلانه خدمات سلامت و کاهش سهم مردم از هزینه‌های سلامت به سی درصد(۲۰٪) از طرق مختلف مانند اصلاح ساختار صندوقها، مدیریت منابع، مناسب نمودن تعریف‌ها، استفاده از منابع داخلی صندوقها و در صورت لزوم از محل کمک دولت در قالب بودجه سنواتی و در طول برنامه اقدامات زیر انجام می‌شود:</p>	<p>بند (الف)</p>	۳۸
<p>الف - دولت مکلف است ساز و کارهای لازم برای بیمه همگانی و اجباری پایه‌سلامت را تا پایان سال اول برنامه تعیین و ابلاغ نموده و زمینه‌های لازم را در قالب بودجه‌های سنواتی برای تحت‌پوشش قرار دادن آحاد جامعه فراهم نماید.</p>		
<p>د - حق بیمه پایه سلامت خانوار به شرح زیر، سهمی از درآمد سرپرست خانوار خواهد بود:</p> <p>۱ - خانوارهای روستاییان و عشاير و اقشار نیازمند تحت پوشش نهادهای حمایتی و مؤسسات خیریه معادل پنج درصد(۵٪) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار در سالهای اول، دوم و سوم برنامه و شش درصد(۶٪) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار در سالهای چهارم و پنجم برنامه</p> <p>صد درصد(۱۰۰٪) حق بیمه اقشار نیازمند از بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود.</p> <p>۲ - خانوارهای کارکنان کشواری و لشکری شاغل و بازنشسته معادل پنج درصد(۵٪) حقوق و مزایای مستمر در سالهای اول، دوم و سوم برنامه و شش درصد(۶٪) حقوق و مزایای مستمر در سالهای چهارم و پنجم برنامه مشروط بر این که حداقل آن از دو برابر حق بیمه</p>	<p>اجزاء (۱) و (۲) بند (د)</p>	۳۸

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		مشمولین جزء(۱) این بند تجاوز نکند. بخشی از حقبیمه مشمولین این جزء از بودجه عمومی دولت تأمین خواهدشد.
۳۸	(ه)	<p>شورای عالی بیمه سلامت مکلف است هر ساله قبل از شروع سال جدید نسبت به بازنگری ارزش نسبی و تعیین تعریفه خدمات سلامت برای کلیه ارائه‌دهندگان خدمات بهداشت، درمان و تشخیص درکشور اعم از دولتی و غیردولتی و خصوصی با رعایت اصل تعادل منابع و مصارف و قیمت واقعی درجهت تقویت رفتارهای مناسب بهداشتی، درمانی و مبانی محاسباتی واحد و یکسان در شرایط رقابتی و براساس بند(۸) ماده(۱) و مسوداد(۸) و (۹) قانون بیمه همگانی خدمات درمانی اقدام و مراتب را پس از تأیید معاونت جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.</p>
۳۹		<p>بهمنظور توامندسازی افراد و گروههای نیازمند بهویژه زنان سرپرست خانوار و معلولان نیازمند با تأکید بر برنامه‌های اجتماع محور و خانواده محور، با استفاده از منابع بودجه عمومی دولت و کمکهای مردمی اقدامات زیر توسط دولت انجام می‌شود:</p> <p>الف- طراحی نظام سطح‌بندی خدمات حمایتی و توامندسازی متناسب با شرایط بومی، منطقه‌ای و گروههای هدف حداکثر تا پایان سال اول</p> <p>برنامه و فراهم نمودن ظرفیتهای لازم برای استقرار نظام مذکور در طول برنامه</p>
۴۶		<p>ب- اجراء برنامه‌های توامندسازی حداقل سالانه دهدرصد(۱۰٪) خانوارهای تحت پوشش دستگاههای حمایتی به استثناء سالمندان و معلولین ذهنی، توامند شده و خروج آنان از پوشش حمایتهای مستقیم</p> <p>ج- تأمین حق سرانه بیمه اجتماعی زنان سرپرست خانوار نیازمند، افراد بی‌سرپرست و معلولین نیازمند در طول سالهای اجراء برنامه</p> <p>د- معافیت افراد تحت پوشش سازمانها و نهادهای حمایتی از پرداخت هزینه‌های صدور پرونده ساختمانی، عوارض شهرداری و هزینه‌های انشعاب آب، فاضلاب، برق و گاز برای کلیه واحدهای مسکونی اختصاص یافته به آنها فقط برای یکبار</p>
۴۶	قسمت پایانی بند (الف)	آئین نامه اجرایی این بند مشتمل بر حمایت از صنعت فناوری اطلاعات توسط وزارت‌خانه های ارتباطات و فناوری اطلاعات ، صنایع و معادن و بازرگانی و معاونت ظرف شش اول برنامه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
۴۶	الجزء (۱) و (۳) بند (و)	<p>سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است :</p> <p>۱- با همکاری و هماهنگی سازمان نقشه‌برداری کشور و همکاری سایر</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>دستگاههای ذی ربط تا پایان برنامه نسبت به ایجاد پایگاه اطلاعات حقوقی املاک و تکمیل طرح حدنگاری(کاداستر) اقدام نماید.</p> <p>۳- نسبت به تکمیل پایگاه داده اطلاعات شرکتها و مؤسسات ثبت شده و براساس الگو و استانداردهای اعلام شده توسط معاونت با ذکر مشخصات سهامداران، اعضاء هیأت مدیره و شماره کدملی آنها و نیز شناسه یکتا و با قابلیت جستجو و دسترسی همگانی تا پایان سال اول برنامه اقدام نماید.</p>
۵۶	قسمت اخیر	<p>معاونت توسعه و سرمایه انسانی موظف است تا پایان سال اول برنامه نسبت به اصلاح ساختار دستگاههایی که به ساخت و ساز ساختمانهای عمومی دولتی می پردازند، اقدام نماید.</p>
۶۲		<p>در کلیه مواردی که فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی منوط بهأخذ مجوز اعم از گواهی، پروانه، جواز، استعلام یا موافقت و موارد مشابه آن از دستگاههای اجرائی موضوع ماده(۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده(۵) قانون محاسبات عمومی است، دستگاههای مذکور موظفند حداکثر مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون، نوع مجوز و فعالیت مربوط و نیز مبانی قانونی موکول بودن فعالیت بهأخذ مجوز و همچنین شیوه صدور، تمدید، لغو و سایر مقررات ناظر بر آن را رسماً به کارگروهی مشتمل از معاونت، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، وزراء امور اقتصادی و دارایی، کار و امور اجتماعی و دادگستری و نیز سه نفر از نمایندگان مجلس از کمیسیونهای برنامه و بودجه، اصل نودم (۹۰) قانون اساسی و اقتصادی به عنوان ناظر اعلام نمایند. در صورت عدم ارسال مستندات موضوع این ماده در مهلت تعیین شده، الزام اشخاص حقیقی و حقوقی بهأخذ مجوز منع است و بالاترین مقام دستگاه و مقامات و مدیران مجاز از طرف وی مسؤول حسن اجرای این حکم می باشند.</p> <p>کارگروه موظف است ظرف شش ماه پس از اتمام مهلت فوق ضمن بررسی وجاheet قانونی آنها با رویکرد تسهیل، تسریع، کاهش هزینه صدور و تمدید مجوز و هماهنگی دستگاههای مختلف و حذف مجوزهای غیر ضرور و اصلاح یا جایگزینی شیوه تنظیم مقررات هر نوع فعالیت و بازرسی نوبهای برای احراز مراجعات آن مقررات به جای شیوه موکول بودن فعالیت بهأخذ مجوز، نسبت به ابلاغ دستورالعمل مشتمل بر بازنگری و تسهیل و اصلاح و جایگزینی روشهای تجمعی مجوزها و لغو مجوزهای غیر ضروری در چهارچوب ضوابط</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>قانونی برای هر نوع فعالیت پس از تأیید رئیس جمهور اقدام نماید. این دستورالعمل جایگزین دستورالعملها و روش‌های اجرائی لغو یا اصلاح شده به موجب این ماده محسوب می‌شود و برای همه دستگاه‌های اجرائی مذکور لازم‌الاجرا است.</p> <p>تغییر یا اصلاح احکام قوانین مربوط به مجوزها و موارد مشمول این ماده با تصویب مجلس شورای اسلامی است.</p>
۶۸		<p>به منظور تهیه آمار و اطلاعات موردنیاز برای محاسبه شاخصهای حوزه‌های تخصصی مختلف از قبیل:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- الگوی توسعه اسلامی - ایرانی ۲- ارزیابی سند چشم‌انداز بیست ساله کشور ۳- ارزیابی عملکرد قانون برنامه پنجم ۴- بهره‌وری ملی ۵- توسعه انسانی ۶- الگوی مصرف ۷- تدوین استانداردهای ملی ۸- داده‌های مکانی ۹- آمایش سرزمین ۱۰- نظام اداری و مدیریت و فناوری اطلاعات ۱۱- اهداف توسعه هزاره (MDG) ۱۲- نقشه جامع علمی کشور
۶۹		<p>مرکز آمار ایران مکلف است پس از دریافت شناسنامه شاخصهای نسبت به عملیاتی کردن برنامه اجرائی مربوط شامل طرح‌های آمارگیری، پایگاه اطلاعات آماری کشور، سامانه‌های اطلاعاتی - عملیاتی و زمان‌بندی اقدام کند و اعتبارات موردنیاز را حداکثر ظرف شش ماه تهیه و به تصویب شورای عالی آمار برساند.</p> <p>دستگاه‌های اجرائی متولی حوزه‌های تخصصی فوق مکلفند شناسنامه‌های مربوط را حداکثر ظرف شش ماه پس از ابلاغ برنامه، به مرکز آمار ایران ارائه نمایند.</p> <p>یک نفر از اعضاء کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات و یک نفر از اعضاء کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر در جلسات شورای عالی آمار شرکت می‌کنند.</p>
		<p>به منظور بهبود فضای کسب و کار در کشور وزارت بازرگانی مکلف است</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>با همکاری اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، اتاق تعاون، سازمان ثبت استناد و املاک کشور و سایر دستگاههای ذی ربط با هماهنگی معاونت و در چهارچوب بودجه‌های سنتوایی، ضوابط و سیاستهای تشویقی لازم از جمله اهداء جوایز یا اعطاء تسهیلات یا کمکهای مالی، برای استفاده کالاها و خدمات از نام و نشان تجاری در بازار خرده فروشی و عمدۀ فروشی با حفظ حقوق معنوی صاحب نشان را تا پایان سال اول برنامه تهیه و برای اجراء ابلاغ نماید.</p>
۷۳	<p>دولت موظف است تا پایان سال اول برنامه، اقدامات قانونی لازم برای اصلاح قانون کار و قانون تأمین اجتماعی و روابط کار را با رعایت موارد زیر به عمل آورد:</p> <p>الف- ایجاد انعطاف برای حل اختلاف کارگران و کارفرمایان و همسوکردن منافع دو طرف</p> <p>ب- تقویت بیمه بیکاری به عنوان بخشی از تأمین اجتماعی و شغلی کارگران با رویکرد افزایش پوشش و گسترش بیمه بیکاری و بیکاران در شرایط قطعی اشتغال</p> <p>ج- تقویت همسویی منافع کارگران و کارفرمایان و تکالیف دولت با رویکرد حمایت از تولید و سه جانبه گرایی</p> <p>د- تقویت شرایط و وضعیتهای جدید کار با توجه به تغییرات تکنولوژی و مقتضیات خاص تولید کالا و خدمات</p> <p>ه- تقویت تشكلهای کارگری و کارفرمایی متضمن حق قانونی اعتراض صنفی برای این تشكلهای</p>	
۸۶	<p>ب-منظور گسترش و نهادینه کردن سنت پسندیده قرض الحسن:</p> <p>الف- شبکه بانکی کشور موظف است حداکثر تا پایان سال اول برنامه نسبت به تفکیک حسابها و ایجاد ساز و کارهای مجزای اداری به نحوی اقدام نماید که منابع تجهیز شده از حسابهای پس انداز قرض الحسن پس از کسر ذخیره قانونی و احتیاطی، صرفاً برای اعطاء تسهیلات قرض الحسن صرف شود. مسؤولیت حسن اجراء این بند با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.</p>	
۹۱	<p>بانکها و مؤسسات اعتباری موظفند از سال اول برنامه، قبل از اعطاء هرگونه وام و تسهیلات به مشتریان اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی نسبت به اعتبارسنجی و تعیین حد اعتباری آنها بر اساس دستورالعمل بانک مرکزی اقدام نمایند.</p> <p>تبصره- مدیران عامل و هیأت مدیره بانکها فقط مجاز به پرداخت تسهیلات به طرحهای دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی می‌باشند.</p>	

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۱۱		<p>دولت متناسب با نیازهای روز و ضرورتهای تحقق اهداف برنامه و به منظور افزایش کارآیی، حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون نسبت به موارد ذیل اقدام قانونی نماید:</p> <p>الف- تقویت و تجهیز سازمان «سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران»</p> <p>ب- شناسایی و اصلاح قوانین و مقررات بر حسب ضرورت و تعیین و اعمال مشوّقه‌ها به تناسب نیاز روز و رقابت‌های بین‌المللی برای جذب بیشتر سرمایه‌گذاری خارجی</p>
۳۷	بند (الف)	<p>برای پیشگیری و مقابله با بیماریها و عوامل خطرساز سلامتی که بیشترین هزینه اقتصادی و اجتماعی را دارند اقدامات زیر انجام می‌شود:</p> <p>الف- فهرست اقدامات و کالاهای آسیب‌رسان به سلامت و داروهای با احتمال سوء مصرف توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و درصد عوارض برای این کالاهای در ابتدای هرسال توسط کارگروهی با مسؤولیت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و با عضویت وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی، رفاه و تأمین اجتماعی و صنایع و معادن و معاونت تعیین و ابلاغ می‌شود.</p>
۱۲۰		<p>سازمان امور مالیاتی مکلف است پایگاه اطلاعات مؤدیان مالیاتی شامل اطلاعات درآمدی و هزینه‌ای اشخاص حقیقی را تا پایان برنامه و اشخاص حقوقی را حداکثر تا پایان سال دوم برنامه به پایان رساند. کلیه دستگاههای اجرائی و نهادهای عمومی و ذی‌ربط که اطلاعات مورد نیاز پایگاه فوق را در اختیار دارند موظفند مطابق با دستورالعمل تبادل اطلاعات با حفظ محترمانه بودن که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی در سال اول برنامه تنظیم و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، این اطلاعات را در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار دهند.</p>
۱۲۵	بند (ب) و تبصره آن	<p>تبصره ۱- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است از سال دوم اجرای برنامه به منظور تسهیل در دریافت اظهارنامه‌های مالیاتی و سایر اوراقی که مؤدیان مالیاتی مکلف به تسلیم آن می‌باشند و نیز ابلاغ اوراق مالیاتی برای تمام یا بخشی از مؤدیان مذکور از فناوری‌های نوین نظیر خدمات پست الکترونیکی، امضاء الکترونیکی یا سایر روشها استفاده نماید.</p>
		<p>دولت مکلف است بر مبنای سند چشم انداز بیست ساله کشور و سیاستهای کلی نظام در بخش انرژی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری و با</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>پشتونه کامل کارشناسی «سند ملی راهبرد انرژی کشور» را به عنوان سند بالادستی بخش انرژی برای یک دوره زمانی بیست و پنج ساله ظرف حد اکثر شش ماه پس از تصویب قانون برنامه تهیه و به تصویب مجلس شورای اسلامی برساند.</p> <p>تبصره- وزارت خانه های نفت و نیرو موظف هستند با همکاری سایر دستگاههای اجرائی ذی ربط «برنامه اجرائی طرح جامع انرژی کشور» را ظرف دوازده ماه پس از تصویب قانون سند ملی راهبرد انرژی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران برسانند.</p>		
<p>دولت مکلف است حد اکثر یک سال پس از راه اندازی آنها برای واگذاری سهام خود در چهار چوب قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی اقدامات لازم را به عمل آورد.</p>	<p>قسمت اخیر</p>	۱۲۷
<p>به منظور افزایش ضریب بازیافت مخازن کشور در طول برنامه به میزان یک درصد (۱٪)، وزارت نفت موظف است طی سال اول برنامه، برنامه جامع صیانتی و از دیاد برداشت از مخازن هیدروکربوری را با رعایت اولویت بندی مخازن به تفکیک نواحی خشکی و مناطق دریابی تهیه و برای حسن اجرای آن اقدامات لازم را به عمل آورد.</p>		۱۳۰
<p>وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور) موظف است ظرف مدت یک سال اول برنامه بدون رعایت تشریفات مناقصه، مدیریت، احداث، نگهداری، توسعه و بهره برداری پارکهای جنگلی و مراتع قابل درختکاری، نهالستانهای متوجه و اراضی واقع در کاربریهای سبز و کمرنگ سبز شهرها را در محدوده و حریم شهرها با حفظ مالکیت دولت و کاربری طبق طرح موردن توافق شهرداری و سازمان مذکور بدون دریافت حقوق مالکانه به شهرداری مربوطه به منظور توسعه فضای سبز و استفاده بهینه واگذار نماید.</p>	<p>بند (ج)</p>	۱۴۷
<p>دولت برنامه تأمین سلامت غذا از مزرعه تا سفره را طی سال اول برنامه تصویب و اقدامات قانونی لازم برای اجرای آن را به عمل آورد.</p>	<p>تبصره (۲)</p>	۱۴۹
<p>ب- دولت مکلف است تا پایان سال اول برنامه نسبت به متنوع سازی نرخ خدمات حمل و نقل هوایی بار و مسافر اقدام نماید و از ابتدای سال سوم برنامه ضمن آزادسازی کامل نرخ حمل و نقل هوایی، خدمات فرودگاهی و شبکه پروازی، لغو تخفیفات تکلیفی و هر گونه معافیت در زمینه بهره برداری از</p>	<p>بند (ب)</p>	۱۶۱

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>خدمات ناوبری هوایی، فرودگاهی، نشست و برخاست، خدمات پروازی، واگذاری اماکن و سایر موارد مرتبط نسبت به واقعی نمودن نرخ آنها اقدام کند.</p> <p>تبصره- ارائه خدمات کمک ناوبری هوایی و نشست و برخاست به صورت انحصاری بر عهده شرکت فرودگاهها (دولت) خواهد بود.</p>
۱۷۴		<p>شوراهای اسلامی و شهرداریها و سایر مراجع ذیربیط موظفند تا پایان سال اول برنامه از طریق تدوین نظام درآمدهای پایدار شهرداریها با اعمال سیاستهای ذیل اقدام نماید:</p> <p>الف- کاهش نرخ عوارض صدور پروانه ساختمانی در کاربریهای تجاری، اداری، صنعتی با کاربریهای مسکونی همان منطقه با توجه به شرایط اقلیمی و موقعیت محلی و نیز تبدیل این عوارض به عوارض و بهای خدمات قابل بهره برداری از واحدهای احداثی این کاربریها و همچنین عوارض بر ارزش افزوده اراضی و املاک، ناشی از اجرای طرحهای توسعه شهری</p> <p>ب- تعیین سهم شهروندان در تأمین هزینه‌های خدمات عمومی و شهری، نگهداری، نوسازی و عمران شهری و همچنین تعیین سهم دولت در ایجاد زیرساختهای توسعه، عمران شهری و حمل و نقل</p> <p>ج- تبدیل عوارض موضوع درآمد شهرداریها از عوارض بر املاک به عوارض ناشی از مصرف و خدمات</p> <p>د- تعیین ضمانت اجرائی برای وصول عوارض، بهای خدمات و سایر درآمدهای قانونی شهرداریها</p> <p>ه- افزایش تراکم زمینهای مشجر با سطح اشغال کمتر نسبت به زمینهای غیرمشجر با سطح اشغال بیشتر</p> <p>و- تقویت ساز و کارهای مدیریت و نظارت بر هزینه کرد شهرداری</p> <p>ز- برونو سپاری و ظاییف قابل واگذاری و هدایت بودجه شهرداریها به سمت هزینه کرد در حوزه ظاییف اصلی و قانونی آنها و منوعیت پرداخت هرگونه هزینه از اعتبارات شهرداری به دستگاههای اجرائی</p>
۱۷۷	بند (ب)	<p>به منظور ایجاد بانک اطلاعات جامع موقوفات، کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی متولی وقف موظفند اطلاعات کلیه موقوفات، نذورات، اثاثات باقیه، محبوسات و صدقات و موقوفات عام غیر متصرفی و دارای تولیت را بر روی سامانه‌ای قرار دهند که تا پایان سال اول برنامه توسط سازمان اوقاف و امور خیریه ایجاد می‌شود.</p>
۱۸۷	بند (ب)	دولت موظف است نسبت به تشکیل سازمان توسعه و عمران دریا و سواحل

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		جهت مطالعه و اجرای طرحهای بهسازی و شنا زیر نظر وزارت کشور به عنوان متولی اصلی ساماندهی سواحل و طرحهای شنا در سال اول برنامه اقدام نماید. اساسنامه سازمان مذکور بتصویب هیات وزیران میرسد.
۱۸۸		<p>به منظور تسهیل امر سرمایه‌گذاری، سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری وزارت‌خانه‌های صنایع و معادن و جهاد کشاورزی و با هماهنگی معاونت، خوابط و استانداردهای زیستمحیطی مشخص، شفاف و ثابت را در چهارچوب قوانین برای یک دوره زمانی پنجساله تدوین و جهت درج در کتاب راهنمای سرمایه‌گذاری موضوع تبصره^(۳) ماده (۷) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی ظرف شش ماه اول برنامه ارائه نماید. کلیه واحدهای تولیدی، صنعتی، عمرانی، خدماتی و زیربنایی موظف به رعایت خوابط و استانداردهای فوق می‌باشند.</p> <p>از سال دوم برنامه هرگونه الزام به اخذ مجوز موردی از دستگاههای متولی به جز صنایع بزرگ موضوع ماده (۱۰۵) قانون برنامه سوم توسعه، لغو و اعمال سیاستهای مزبور از طریق کنترل اعمال خوابط انجام می‌شود.</p>
۱۸۹		<p>سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است:</p> <p>الف- در راستای ارتقای آگاهی‌های عمومی و دستیابی به توسعه پایدار به منظور حفظ محیط زیست و با تأکید بر گروههای اثربخش و اولویت‌دار از ابتدای برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، آئین نامه اجرائی مربوط را با پیشنهاد شورای عالی حفاظت محیط زیست به تصویب هیأت وزیران برساند. کلیه دستگاههای ذی‌ربط، رسانه‌های دولتی و صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ملزم به اجرای برنامه‌های آموزشی بدون دریافت وجه موضوع این ماده قانونی می‌باشند.</p> <p>ب- نظام اطلاعات زیست محیطی کشور را در سطوح منطقه‌ای، ملی و استانی تا پایان سال اول برنامه پنجم ایجاد نماید تا زمینه پایش، اطلاع رسانی و ارزیابی زیستمحیطی فراهم گردد. دستگاههای ذی‌ربط مکلفند در تدوین و اجرای نمودن این نظام همکاری نمایند.</p>
۱۹۳	(د)	با توجه به شرایط ویژه تالابهای کشور از منظر اقتصادی، کشاورزی، زیست‌بومی، تنوع زیستی و گردشگری و وجود مرتع و اراضی زراعی مطلوب در اطراف آنها و وجود چالشهای جدی در تخصیص منابع آب در این مناطق و به طور کلی، پیچیدگی و شکنندگی زیست بوم طبیعی این مناطق، دولت

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
مکلف است در سال اول برنامه ، با ساماندهی مجدد سازمانهای موجود در بخشهای آب، کشاورزی، منابع طبیعی، محیط زیست و گردشگری، نسبت به اعمال مدیریت یکپارچه با مشارکت بهره‌برداران در دستهای اطراف این تالابها اقدام نماید.		
دولت مکلف است نسبت به تدوین سیاستهای تشویقی در جهت مهاجرت معکوس «از شهر به روستا» و تثبیت نسبی جمعیت روستایی تا آخر سال اول برنامه اقدام نماید.	بند (د)	۱۹۴
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح حداکثر ظرف ششماه اول برنامه موظف است سطح مطلوب و الزامات هریک از اجزاء فوق را تدوین و به تصویب مراجع ذی‌ربط برساند.	تبصره بند (الف)	۱۹۵
به منظور کاهش آسیب‌پذیری زیرساختها، ارتقاء پایداری ملی، حفاظت از مردم و منابع ملی کشور و تضمین تداوم خدمات به آنان در راستای تکمیل چرخه دفاع غیرنظمی، اقدامات زیر انجام می‌شود:	بند (الف)	۱۹۸
الف - تدوین استانداردهای فنی مورد نیاز پدافند غیرعامل طی سال اول برنامه		
در راستای تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی و کنترل مؤثر مرزها، وزارت کشور موظف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت دادگستری، وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی و سایر وزارت‌خانه‌ها و سازمانهای ذی‌ربط طرح جامع امنیت پایدار مناطق مرزی را تا پایان سال اول برنامه تهیه و به تصویب شورای عالی امنیت ملی برساند به‌گونه‌ای که تا پایان برنامه طرحهای مصوب کنترل و انسداد مرزها به صورت کامل اجراء گردد. تبصره- طرح جامع شامل کنترل، مدیریت، حریم امنیتی، اقدامات عمرانی، انسدادی، اطلاعاتی، علمی، تجهیزاتی، فرهنگی و اجتماعی، اقتصادی و تقویت مرزبانی، به کارگیری بسیج و نیروی مردمی است. هرگونه اقدام در مرزها و مناطق مرزی براساس برنامه و شاخصهای مندرج در این طرح صورت می‌پذیرد.		۲۰۳
۱- تدوین نظام جامع تقویت حضور ایران در سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی با دستور کار مشخص برای اقدام در مورد هر یک از آنها حداکثر ۵ سال اول پس از زمان اجرائی شدن برنامه	اجزاء (۱) و (۳)	۲۱۰

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		۳- تدوین فرآیند پیشنهادی ایران برای اصلاح ساختار سازمان ملل متعدد در راستای منافع ملی ایران حداکثر در سال اول برنامه و تلاش برای تحقق آن
۲۱۱	بند (الف)	قوه قضائیه مکلف است به منظور کاهش عناوین مجرمانه و دعاوی، ایجاد پلیس قضائی، استانداردسازی ضمانت اجراهای کیفری و جایگزین کردن ضمانت اجراهای غیرکیفری مؤثر و روزآمد از قبیل انتظامی، انصباطی، مدنی، اداری و ترمیمی حداکثر تا پایان سال اول برنامه لوایح قضائی مورد نیاز را تهیه نماید تا از طریق دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.
۲۱۱	جزء (۲) بند (ج)	تدوین طرح تخصصی کردن ضابطان قضائی در جهت توامندسازی و آموزش تخصصی آنان، تا پایان سال اول برنامه
۲۱۲		قوه قضائیه موظف است با رعایت سیاستهای کلی نظام در امور قضائی لایحه جامع و کالت و مشاوره حقوقی را در طول سال اول برنامه تهیه و از طریق دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.
۲۱۵	تبصره بند (الف)	سازمان حفاظت محیط زیست موظف است استانداردهای زیست محیطی را در شش ماه اول برنامه به معاونت جهت ابلاغ به دستگاههای اجرائی و شرکتهای مهندسین مشاور بمنظور رعایت مفاد آن در طراحی طرحهای تملک دارائیهای سرمایه ای خود اعلام نماید.
۲۱۷		کلیه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی موظفند برنامه‌های اجرائی و عملیاتی خود را در قالب بسته‌های اجرائی برنامه ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه کنند. این بسته ها که پس از تصویب هیأت وزیران جهت اطلاع به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود، مبنای تنظیم و تصویب بودجه سواباتی دستگاه قرار می‌گیرد. تبصره- بسته اجرائی مجموعه ای از چندین پروژه به هم پیوسته و یا خوشهای از پروژه‌های متجانس و به هم مرتبط اولویت دار است که به منظور حل یک مشکل اقتصادی، اجتماعی و یا فرهنگی در چهارچوب اهداف برنامه به اجرا در می‌آید.
۲۱۸	تبصره (۲)	تبصره-۲- سازمان حسابرسی مکلف است چهارچوب و استانداردهای حسابرسی عملیاتی را ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون تهیه و ابلاغ نماید.
۲۳۱	بند (ب)	به منظور ارتقاء سطح حفاظت از اطلاعات رایانه‌ای و امنیت فناوریها و اجرای سند امنیت فضای تبادل اطلاعات، اقدامات ذیل انجام خواهد گرفت:

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>ب- کلیه دستگاههای اجرائی و اشخاص حقوقی ارائه‌دهنده خدمات عمومی موظفند از سال دوم برنامه نسبت به اجرای سامانه مدیریت اطلاعات اقدام نموده و نسبت به اجرای دستورالعملها و استانداردهای (افتا) از سال اول برنامه اقدام نمایند.</p>		
<p>تبصره ۱- وزارت اطلاعات با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است استانداردها و دستورالعملهای لازم برای «افتا» را به صورتی ۵ ششماهه اول برنامه با همکاری سازمان ملی استاندارد تدوین نماید که حداقل پنجاه درصد (٪۵۰) ارزش ریالی تجهیزات و نرم‌افزارهای (افتا) قا پایان سال دوم برنامه از توانمندسازی شرکتهای غیردولتی داخلی تهیه شود.</p> <p>تبصره ۲- وزارت اطلاعات موظف است گزارش اجرای این ماده را با همکاری وزارت‌خانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح هر ساله به کمیسیونهای امنیت ملی و سیاست خارجی و صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.</p>	<p>تبصره های (۱) و (۲)</p>	۲۳۱

الزمات «دولت و دستگاههای اجرائی» تا پایان سال دوم برنامه پنجم توسعه

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۴		در اجرای منشور توسعه فرهنگ قرآنی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، معاونت موظف است حداکثر تا پایان سال دوم برنامه ، اسناد راهبردی توسعه حوزه‌های آموزش عمومی، تبلیغ و ترویج، پژوهش و آموزش عالی قرآنی کشور را براساس پیشنهاد شورای توسعه فرهنگ قرآنی تهیه و برای تصویب به هیأت وزیران تقدیم کند.
۳۵	ب	وزارت رفاه و تأمین اجتماعی با همکاری سازمانها و مراکز خدمات درمانی و بیمه‌ای حداکثر طرف دو سال اول برنامه خدمات بیمه سلامت را به صورت یکپارچه و مبتنی بر فناوری اطلاعات در تعامل با سامانه «پرونده الکترونیکی سلامت ایرانیان» ساماندهی می‌نماید. کلیه واحدهای ذی‌ربط اعم از دولتی و غیردولتی موظف به همکاری در این زمینه می‌باشند.
۳۸	اجزاء (۱) و (۲) بند (د)	د- حق بیمه پایه سلامت خانوار به شرح زیر، سهمی از درآمد سرپرست خانوار خواهد بود: ۱- خانوارهای روستاییان و عشایر و اقوشار نیازمند تحت پوشش نهادهای حمایتی و مؤسسات خبریه معادل پنج درصد(٪۵) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار در سالهای اول، دوم و سوم برنامه و شش درصد(٪۶) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار در سالهای چهارم و پنجم برنامه صدرصد(٪۱۰۰) حق بیمه اقوشار نیازمند از بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود. ۲- خانوارهای کارکنان کشوری و لشکری شاغل و بازنشسته معادل پنج درصد(٪۵) حقوق و مزایای مستمر در سالهای اول، دوم و سوم برنامه و شش درصد(٪۶) حقوق و مزایای مستمر در سالهای چهارم و پنجم برنامه مشروط بر این که حداکثر آن از دو برابر حق بیمه مشمولین جزء(۱) این بند تجاوز نکند. بخشی از حق بیمه مشمولین این جزء از بودجه عمومی دولت تأمین خواهد شد.
۳۸	بند (ح)	به منظور ارتقاء شاخصهای سلامت و بهداشت در تولید و عرضه مواد غذایی و کاهش تصدیقهای دولت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان سیاستگذار و ناظر عالی سلامت در کشور می‌تواند با همکاری بیمه

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>مرکزی جمهوری اسلامی ایران حداکثر تا پایان سال دوم برنامه، نظام نظارت و بیمه اجباری تضمین کیفیت تولید و عرضه مواد غذایی در اماکن مربوط را مبتنی بر آموزش و نظارت و بر اساس آئین نامه‌ای که پس از تأیید معاونت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد تدوین و تا پایان برنامه در شهرهای بالای یکصد هزار نفر جمعیت اجراء نماید.</p> <p>در این راستا دولت از توسعه فروشگاههای زنجیره‌ای مواد غذایی حمایت می‌نماید.</p>
۴۶	بند (الف)	<p>به منظور بسط خدمات دولت الکترونیک، صنعت فناوری اطلاعات، سواد اطلاعاتی و افزایش بهره‌وری در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اقدامات زیر انجام می‌شود:</p> <p>الف- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است نسبت به ایجاد و توسعه شبکه ملی اطلاعات و مراکز داده داخلی امن و پایدار با پهنای باند مناسب اقدام و با استفاده از توان و ظرفیت بخش‌های عمومی غیردولتی، خصوصی و تعاونی، امکان دسترسی پرسرعت مبتنی بر توافقنامه سطح خدمات را به صورتی فراهم نماید که تا پایان سال دوم کلیه دستگاههای اجرائی و واحدهای تابعه و وابسته و تا پایان برنامه، شصت درصد(۶۰٪) خانوارها و کلیه کسب و کارها بتوانند به شبکه ملی اطلاعات و اینترنت متصل شوند. میزان پهنای باند اینترنت بین الملل و شاخص آمادگی الکترونیک و شاخص توسعه دولت الکترونیک باید به گونه‌ای طراحی شود که سرانه پهنای باند و سایر شاخصهای ارتباطات و فناوری اطلاعات در پایان برنامه در رتبه دوم منطقه قرار گیرد. حمایت از بخش‌های عمومی غیردولتی، خصوصی و تعاونی در صنعت فناوری اطلاعات کشور به ویژه بخش نرم‌افزار و امنیت باید به گونه‌ای ساماندهی شود که سهم این صنعت در تولید ناخالص داخلی در سال آخر برنامه به دو درصد(۲٪) برسد.</p>
۴۶	بند (ب)	<p>کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند ضمن اتصال به شبکه ملی اطلاعات و توسعه و تکمیل پایگاههای اطلاعاتی خود حداکثر تا پایان سال دوم برنامه براساس فصل پنجم قانون مدیریت خدمات کشوری اطلاعات خود را در مراکز داده داخلی با رعایت دستورالعمل‌های امنیتی و استانداردهای لازم نگهداری و به روزرسانی نمایند و براساس آئین نامه اجرائی که در ششم‌ماهه اول برنامه توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و وزارت اطلاعات با هماهنگی معاونت، تهییه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. نسبت به تبادل و به اشتراک‌گذاری رایگان اطلاعات به منظور ایجاد سامانه‌های اطلاعاتی و کاهش تولید و نگهداری</p>

ماده	تبصره یا بند یاجزء	موضوع الزام
		اطلاعات تکراری درین شبکه با تأمین و حفظ امنیت تولید، پردازش و نگهداری اطلاعات اقدام نمایند. قوه قضائیه از شمول این بند مستثنی است.
۴۶	اجزاء (۱) و (۲) بند (ج)	کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند: ۱- تا پایان سال دوم برنامه نسبت به ارسال و دریافت الکترونیکی کلیه استعلامات بین دستگاهی و واحدهای تابعه آنها با استفاده از شبکه ملی اطلاعات و رعایت امنیت اقدام نمایند. ۲- تا پایان برنامه ، خدمات قابل ارائه خود را به صورت الکترونیکی از طریق شبکه ملی اطلاعات عرضه نمایند و نیز کلیه خدمات قابل ارائه در خارج از محیط اداری خود و قابل واگذاری یا برونوسپاری را به دفاتر پستی و پیشخوان خدمات دولت که توسط بخششای غیردولتی اعم از خصوصی یا تعاقنی ایجاد و مدیریت می‌شود، واگذار کنند. سایر دفاتر دایر فعلی که این نوع خدمات را ارائه می‌کنند باید به دفاتر پیشخوان دولت تغییر یابند. محدوده فعالیت و نهادهای مشمول و نیز ضوابط مربوط به دفاتر پیشخوان و خصوصیات اشخاص تشکیل دهنده و متصدیان آنها را قانون مشخص می‌کند.
۴۶	جزء (۲) بند (و)	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است: ۲- در راستای توسعه سامانه یکپارچه ثبت اسناد رسمی و املاک، نسبت به الکترونیکی نمودن کلیه مراحل نقل و انتقالات، ثبت اسناد رسمی و املاک تا پایان سال دوم برنامه اقدام نماید.
۵۳		دولت مکلف است یک یا چند وزارتخانه را بهنحوی در وزارتخانه‌های دیگر ادغام نماید که تا پایان سال دوم برنامه تعداد وزارتخانه‌ها از بیست و یک وزارتخانه به هفده وزارتخانه کاهش یابد. وظایف و اختیارات وزارتخانه‌های جدید با پیشنهاد دولت به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.
۷۹	پاراگرافهای دوم و سوم	تمام دستگاههای اجرائی موظفند از سال دوم برنامه تغییرات بهره‌وری و اثر آن بر رشد اقتصادی مربوط به بخش خود را به طور مستمر منتشر نمایند و سیاستها و متغیرهای اثرباز بر رشد بهره‌وری را شناسایی کنند تا اثر بهره‌وری از دستگاههای مزبور رشد صعودی داشته باشد. سیاستهای مذکور می‌تواند حاوی سیاستهای تشویقی بخششای غیردولتی و شرکهای دولتی باشد. حداکثر سه درصد(۳٪) از هر مرحله تخصیص اعتبارات هزینه‌ای دستگاههای اجرائی در خزانه نگهداری می‌شود و پرداخت آن به دستگاه منوط به ارائه تأیید معاونت مبنی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>بر رعایت مصوبات موضوع این ماده و دیگر تکالیف قانونی مربوط به بهرهوری است.</p> <p>سازمان امور مالیاتی مکلف است پایگاه اطلاعات مؤدیان مالیاتی شامل اطلاعات درآمدی و هزینه‌ای اشخاص حقیقی را تا پایان برنامه و اشخاص حقوقی را حداکثر تا پایان سال دوم برنامه به پایان رساند. کلیه دستگاههای اجرائی و نهادهای عمومی و ذی‌ربط که اطلاعات مورد نیاز پایگاه فوق را در اختیار دارند موظفند مطابق با دستورالعمل تبادل اطلاعات با حفظ محرمانه بودن که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی در سال اول برنامه تنظیم و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، این اطلاعات را در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار دهند.</p>
۱۲۰	<p>تبصره ۱- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است از سال دوم اجرای برنامه به منظور تسهیل در دریافت اظهارنامه‌های مالیاتی و سایر اوراقی که مؤدیان مالیاتی مکلف به تسلیم آن می‌باشند و نیز ابلاغ اوراق مالیاتی برای تمام یا برخی از مؤدیان مذکور از فناوری‌های نوین نظیر خدمات پست الکترونیکی، امضاء الکترونیکی یا سایر روشها استفاده نماید.</p> <p>تبصره ۲- سازمان امور مالیاتی موظف است با همکاری مرکز دولتی صدور گواهی الکترونیکی ریشه و براساس ضوابط آن مرکز حداکثر تا پایان سال دوم برنامه نسبت به راه اندازی مرکز صدور گواهی الکترونیکی میانی اقدام نماید.</p>	
۱۲۱	<p>به منظور شفافیت در مبادلات اقتصادی و تشخیص درآمدهای مؤدیان مالیاتی و مالیات بر ارزش افزوده، وزارت بازرگانی مکلف است با هماهنگی سازمان امور مالیاتی کشور و شورای اصناف کشور تا پایان سال دوم برنامه صاحبان مشاغل را براساس اولویت، ملزم به استفاده از سامانه‌های صندوق فروش (مکانیزه فروش) نماید.</p> <p>معادل هزینه‌های انجام شده بابت خرید، نصب و راه اندازی دستگاه سامانه صندوق فروش (مکانیزه فروش) توسط صاحبان مشاغل مذکور از درآمد مشمول مالیات مؤدیان مزبور (در اولین سال استفاده از سامانه‌های مذکور) قابل کسر است. عدم استفاده صاحبان مشاغل از سامانه صندوق فروش (مکانیزه فروش) در هر سال، موجب محرومیت از معافیتهای مالیاتی مقرر در قانون برای سال مربوط می‌شود.</p> <p>سازمان امور مالیاتی موظف است به تدریج و براساس اولویت، آن دسته از صاحبان</p>	

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		مشاغل که ملزم به استفاده از سامانه صندوق فروش (مکانیزه فروش) هستند را تعیین نماید و تا شهریور ماه هر سال از طریق اطلاع کتبی و رسمی به اتحادیه صنفی مربوطه و نیز درج در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار و روزنامه رسمی کشور اعلام و از ابتداء فروردین ماه سال بعد از آن اعمال نماید.
۱۲۹	بند (ج)	وزارت نفت مکلف است سامانه یکپارچه کنترل و اندازه‌گیری میزان تولید، فرآورش، انتقال، پالایش، توزیع و صادرات نفت خام و گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی را حداکثر تا پایان سال دوم برنامه ایجاد و راهاندازی نماید.
۱۴۲	بند (ج)	به منظور جمع‌آوری آبهای سطحی و هرز آبهای پراکنده و نیز استفاده و جمع‌آوری نزولات آسمانی در فصلهای غیرزراعی برای بهبود کشاورزی، وزارت نیو موظف است در دو سال اول برنامه نسبت به احیاء آب بندانهای شناخته شده اقدام و درصورت نیاز آب بندانهای جدید احداث نماید.
۱۵۷	بند (ب)	به منظور ساماندهی امر اکتشاف در کشور، (دولت) پایگاه جامع علوم زمین را با استفاده از اطلاعات کلیه دستگاههای ذی‌ربط تا سال دوم برنامه راهاندازی کند
۱۶۱	بند (ج)	ج- به منظور ساماندهی امور حمل و نقل هوایی، ارتقاء رقابت‌پذیری با رویکرد لغو انحصارات مربوط به حمل و نقل هوایی شرکت هوایپیمایی جمهوری اسلامی ایران از جمله مواد (۵) و (۷) قانون اصلاح موادی از قانون تأسیس هوایپیمایی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۷۳/۲/۶ و واگذاری به بخش‌های خصوصی و تعاونی و خدمات رسانی بهینه صنعت هوایی و اعمال حاکمیت مناسب، دولت موظف است نسبت به اصلاح وظایف، اختیارات و مسؤولیتهای سازمان هوایپیمایی کشوری با هدف تقویت و متناسب نمودن وظایف و اختیارات حاکمیتی آن سازمان و همچنین اصلاح اساسنامه شرکت هوایپیمایی جمهوری اسلامی ایران تا پایان سال دوم برنامه اقدام قانونی نماید.
۱۶۳	جزء (۱) بند (و)	به منظور بهره برداری بهینه از ظرفیتها و موقعیت جغرافیایی کشور: ۱- وزارت راه و ترابری با هماهنگی و مشارکت مرکز آمار ایران موظف است تا پایان سال دوم برنامه نسبت به ایجاد بانک جامع حمل و نقل کشور و استقرار سامانه اطلاعات جامع حوادث و سوانح حمل و نقل در برگیرنده اطلاعات دریافتی از پلیس، بخش بهداشت و درمان کشور، سازمانهای راهداری، هوایپیمایی کشوری و بنادر و دریانوردی، شرکت راه آهن و سایر

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		سازمانهای ذی ربط با هدف تجمیع، شفافسازی و ارائه داده‌ها و اطلاعات صحیح و قابل استفاده در تحلیل و تدوین اهداف و برنامه‌های ملی اینمی اقدام نماید. گزارش آماری حمل و نقل کشور همه ساله توسط مرکز آمار ایران تدوین و منتشر می‌شود.
۱۸۵	قسمت نخست	به منظور بهره‌برداری بهینه از منابع طبیعی و پایه، نظام شاخصهای پایداری محیطی تا سال دوم برنامه در چهارچوب موارد ذیل تهیه و به اجراء درمی‌آید: الف- تدوین مدل ملی شاخصهای پایداری ب- ایجاد بانک داده و اطلاعات شاخصهای پایداری ج- تعیین شاخصهای پایداری و کمی نمودن آن برای سالهای برنامه د- تعیین خواص و معیارهای پایداری ناظر بر متعادل سازی بارمحیطی و کنترل اثرات توسعه بر محیط طبیعی و انسانی
۱۸۸	قسمت اخیر	از سال دوم برنامه هرگونه الزام به اخذ مجوز موردی از دستگاههای متولی به جز صنایع بزرگ موضوع ماده (۱۰۵) قانون برنامه سوم توسعه، لغو و اعمال سیاستهای مزبور از طریق کنترل اعمال خواص انجام می‌شود.
۲۱۱	جزء (۴) بند (د)	قوه قضائیه مکلف است تا سال دوم برنامه ترتیبی اتخاذ نماید که ضمن حفظ حریم خصوصی اشخاص، آراء صادره از سوی محاکم به صورت برخط (آنلاین)، در معرض تحلیل و نقد صاحبنظران و متخصصان قرار گیرد.
۲۱۱	بند (۴)	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است در راستای توسعه سامانه یکپارچه ثبت اسناد و املاک و راه اندازی مرکز ملی داده‌های ثبتی، نسبت به الکترونیکی کردن کلیه مراحل ثبت معاملات تا پایان سال دوم برنامه اقدام کند، به نحوی که امکان پاسخ آنی و الکترونیک به استعلامات ثبتی و ثبت آنی معاملات با به کارگیری امضاء الکترونیکی مطمئن فراهم شود.
۲۱۴	بند (ج)	دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با رعایت قانون نحوه اجرای اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی اقدامات زیر را به اجرا در آورد: از ابتدای سال دوم برنامه نظام مدیریت کیفیت و مهندسی ارزش را در طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای بزرگ و متوسط اجرا کند.
۲۱۸	متن و تبصره (۱)	کلیه شرکتهای دولتی موضوع ماده (۴) قانون مدیریت خدمات کشوری که فهرست آنها توسط دولت تعیین می‌شود و نیز شرکتهای پذیرفته

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>شده در بورس مکلفند از سال دوم برنامه و حداقل یک بار تا پایان</p> <p>برنامه از طریق سازمان حسابرسی و یا مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران حسب مورد درجهت افزایش صرفه اقتصادی، کارآیی و اثربخشی فعالیت شرکتها و افزایش قابلیت اعتماد گزارش‌های مالی نسبت به انجام حسابرسی عملیاتی اقدام نمایند. هیأت مدیره این شرکتها مسؤولیت اجرای این بند را به عهده دارند.</p> <p>تبصره ۱- شرکتهایی که براساس مصوبه دولت دارای طبقه‌بندی می‌باشند از شمول این ماده استثناء می‌شوند.</p>		
<p>به منظور استقرار نظام بودجه‌ریزی عملیاتی، دولت موظف است تا پایان سال دوم برنامه به تدریج زمینه‌های لازم را برای تهیه بودجه به روش عملیاتی در کلیه دستگاههای اجرائی فراهم آورد به نحوی که لایحه بودجه سال سوم برنامه به روش مذکور تهیه، تدوین و تقدیم مجلس شورای اسلامی شود. دستورالعمل اجرائی توسط معاونت تهیه و ابلاغ می‌شود. همچنین در اجرای بند(۳۲) سیاستهای کلی برنامه پنجم و استقرار نظام بودجه ریزی عملیاتی، اعتباراتی که بر اساس قیمت تمام شده موضوع ماده (۱۶) قانون مدیریت خدمات کشوری اختصاص می‌یابد پس از پرداخت به واحدهای مریوطه بدون الزام به رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاههای دولتی و فقط بر اساس آئین نامه‌های مالی و معاملاتی و اداری و استخدامی هزینه می‌گردد که متضمن پیش‌بینی نحوه نظارت بر هزینه‌ها و تحقق اهداف پیش‌بینی شده است و با پیشنهاد معاونت و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p>	۲۱۹	

ماده	تبصره یا بند یا جزء
به منظور ارتقاء سطح حفاظت از اطلاعات رایانه‌ای و امنیت فناوریها و اجرای سند امنیت فضای تبادل اطلاعات، اقدامات ذیل انجام خواهد گرفت:	
الف- کلیه دستگاههای اجرائی، نهادهای عمومی و شرکتهای غیردولتی دارای زیرساختهای حیاتی موظفند به منظور امن سازی زیرساختها و حفظ امنیت تبادل اطلاعات در مقابل حملات الکترونیک در چهارچوب سند امنیت فضای تبادل اطلاعات (افتا) قا پایان سال دوم برنامه امنیت فضای تبادل اطلاعات خود را ارتقاء بخشدند.	
ب- کلیه دستگاههای اجرائی و اشخاص حقوقی ارائه‌دهنده خدمات عمومی موظفند از سال دوم برنامه نسبت به اجرای سامانه مدیریت اطلاعات اقدام نموده و نسبت به اجرای دستورالعملها و استانداردهای (افتا) از سال اول برنامه اقدام نمایند.	بندهای (الف) و (ب) و تبصره های (۱) و (۲)
تبصره ۱- وزارت اطلاعات با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است استانداردها و دستورالعملهای لازم برای «افتا» را به صورتی در ششماهه اول برنامه با همکاری سازمان ملی استاندارد تدوین نماید که حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) ارزش ریالی تجهیزات و نرم‌افزارهای (افتا) قا پایان سال دوم برنامه از توانمندسازی شرکتهای غیردولتی داخلی تهیه شود. تبصره ۲- وزارت اطلاعات موظف است گزارش اجرای این ماده را با همکاری وزارت‌خانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح هم ساله به کمیسیونهای امنیت ملی و سیاست خارجی و صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.	۲۳۱

الزمات «دولت و دستگاههای اجرائی» تا پایان سال سوم برنامه پنجم توسعه

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
<p>تکلیف دولت در تدوین و ارائه «الگوی توسعه اسلامی - ایرانی» با همکاری سایر قوا تا پایان سال سوم برنامه جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی و تهیه برنامه ششم و برنامه های بعدی بر مبنای آن.</p>		۱
<p>دولت مکلف است مابه التفاوت اعتبارات مصوب و اعتبارات تخصیص یافته با احتساب تعديل سال های اجرای طرح موضوع قانون اصلاح ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مصوب ۱۳۸۵/۱/۳۰ را برای بازسازی و مقاوم سازی مدارس بدون استحکام از محل منابع عمومی و یا حساب ذخیره ارزی در قالب بودجه سنتوای حداکثر ظرف سه سال اول برنامه تأمین نماید.</p>		۲۲
<p>تبصره- دولت همچنین مکلف به تنظیم و اجرای سیاست های حمایتی از خیرین مدرسه ساز می باشد و باید معادل کمکهای تحقق یافته آنان را جهت تکمیل پروژه های نیمه تمام در بودجه سنتوای منظور نماید.</p>		
<p>د- حق بیمه پایه سلامت خانوار به شرح زیر، سهمی از درآمد سپریست خانوار خواهد بود:</p> <p>۱- خانوارهای روستائیان و عشاپر و افسار نیازمند تحت پوشش نهادهای حمایتی و مؤسسات خیریه معادل پنج درصد(۵٪) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار در سالهای اول، دوم و سوم برنامه و شش درصد(۶٪) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار در سالهای چهارم و پنجم برنامه صدرصد(۱۰۰٪) حق بیمه افسار نیازمند از بودجه عمومی دولت تأمین می شود.</p> <p>۲- خانوارهای کارکنان کشواری و لشکری شاغل و بازنشسته معادل پنج درصد(۵٪) حقوق و مزایای مستمر در سالهای اول، دوم و سوم برنامه و شش درصد(۶٪) حقوق و مزایای مستمر در سالهای چهارم و پنجم برنامه مشروط بر این که حداکثر آن از دو برابر حق بیمه مشمولین جزء(۱) این بند تجاوز نکند. بخشی از حق بیمه مشمولین این جزء از بودجه عمومی دولت تأمین خواهد شد.</p>		۳۸
<p>معاونت نسبت به ایجاد زیرساخت ملی داده های مکانی (NSDI) در سطوح ملی تا محلی و تدوین معیارها و ضوابط تولید و انتشار آنها حداکثر تا پایان سال سوم برنامه اقدام نماید.</p>		۴۶

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۴۸		<p>به منظور توسعه دولت الکترونیک، تجارت الکترونیک و عرضه خدمات الکترونیک و اصالت بخشیدن به اسناد الکترونیک و کاهش اسناد کاغذی اقدامهای زیر انجام می‌شود:</p> <p>الف- وزارت بازرگانی نسبت به توسعه مراکز صدورگواهی الکترونیکی و کاربرد امضاء الکترونیکی به نحوی اقدام می‌نماید که تا پایان سال سوم برنامه سامانه‌های خدماتی و تجاری الکترونیکی بتوانند از این ابزار استفاده نمایند.</p> <p>ب- سند الکترونیکی در حکم سند کاغذی است مشروط بر آن که اصالت صدور و تمامیت آن محزب باشد.</p> <p>ج- در هر مورد که به موجب قانون، تنظیم اوراق یا اسناد و همچنین صدور یا اعطاء مجوز، اخطار و ابلاغ، مبادله وجه و مانند آن ضروری باشد، انجام الکترونیکی آن با رعایت مفاد قانون تجارت الکترونیک مجاز بوده و کفایت می‌نماید.</p>
۱۰۶		<p>دولت مکلف است تا پایان سال سوم برنامه ضمن کاهش زمان ترخیص کالا، حداقل سی درصد(۳۰٪) از مبادی ورودی و خروجی گمرکی کم‌فعالیت خود را کاهش دهد.</p>
۱۶۳	جزء (۲) بند (و)	<p>به منظور بهره برداری بهینه از ظرفیتها و موقعیت جغرافیایی کشور:</p> <p>۲- طرح جامع حمل و نقل کشور با هدف پاسخگویی به تقاضاهای بالفعل و بالقوه و دستیابی به جایگاه مناسب در حوزه‌های اینمنی، انرژی، اقتصاد، حمل و نقل و محیط زیست تا پایان سال سوم برنامه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. از زمان تصویب طرح جامع، شروع کلیه طرحهای جدید توسعه و ساخت زیربناهای حمل و نقل، فقط براساس این طرح و در قالب بودجه سنواتی قابل اجراء است.</p>
۲۱۱	جزء (۲) بند (و)	<p>قوه قضائیه مکلف است با همکاری دولت نسبت به تهیه لایحه نهاد مستقل داوری داخلی و بین‌المللی تا پایان سال سوم برنامه اقدام کند تا از طریق دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.</p>
۲۱۴	بند (الف)	<p>دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با رعایت قانون نحوه اجرای اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی اقدامات زیر را به اجرا در آورد:</p> <p>الف- نظام فنی و اجرایی مصوب ۱۳۸۵ را با رویکردهای نتیجه‌گرا و کنترل هرسه عامل هزینه، زمان و کیفیت در اجرای پروژه، تا سال سوم برنامه اصلاح و از سال چهارم به مورد اجرا گذارد.</p>

الزامات « دولت و دستگاههای اجرائی » تا پایان سال چهارم برنامه پنجم توسعه

ماده	تبصره یا بند یاجزء	موضوع الزام
۲۱	بند (و)	<p>و- نیازسنجی و برآورد نیروی انسانی کارداری مورد نیاز و صدور مجوز لازم و حمایت به منظور تأسیس و توسعه مراکز آموزش دوره‌های کارداری در بخش خصوصی و تعاضی و ایجاد ظرفیتهای موردنیاز تا سال چهارم برنامه</p>
۳۸	الجزء (۱) و (۲) بند (د)	<p>د- حق بیمه پایه سلامت خانوار به شرح زیر، سهمی از درآمد سرپرست خانوار خواهد بود:</p> <p>۱- خانوارهای روستاییان و عشاير و اقشار نیازمند تحت پوشش نهادهای حمایتی و مؤسسات خیریه معادل پنج درصد(۵٪) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار در سالهای اول، دوم و سوم برنامه و شش درصد(۶٪) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار در سالهای چهارم و پنجم برنامه صدرصد(۱۰۰٪) حق بیمه اقشار نیازمند از بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود.</p> <p>۲- خانوارهای کارکنان کشوری و لشکری شاغل و بازنشسته معادل پنج درصد(۵٪) حقوق و مزایای مستمر در سالهای اول، دوم و سوم برنامه و شش درصد(۶٪) حقوق و مزایای مستمر در سالهای چهارم و پنجم برنامه مشروط بر این که حداقل آن از دو برابر حق بیمه مشمولین جزء(۱) این بند تجاوز نکند. بخشی از حق بیمه مشمولین این جزء از بودجه عمومی دولت تأمین خواهد شد.</p>
۱۹۳	قسمت اول بند (الف)	<p>شهرداری شهرهای بالای دویست هزار نفر جمعیت و شهرهای ساحلی و شهرهای حاشیه تالابهای داخلی در راستای مدیریت پسماند شهری موظفند تا پایان سال چهارم برنامه، پسماندهای خود را با روش‌های نوین و فناوریهای جدید با اولویت روش‌های ارگانیک از قبیل ورمی کمپوست بازیافت نمایند...</p>
۲۱۴	بند (الف)	<p>دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با رعایت قانون نحوه اجرای اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی اقدامات زیر را به اجرا در آورد:</p> <p>الف- نظام فنی و اجرائی مصوب ۱۳۸۵ را با رویکردهای نتیجه‌گرا و کنترل هرسه عامل هزینه، زمان و کیفیت در اجرای پروژه، تا سال سوم برنامه اصلاح و از سال چهارم به مورد اجرا گذارد.</p>

الزمات «دولت و دستگاههای اجرائی» تا پایان سال پنجم برنامه پنجم توسعه

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۶	قسمت اخیر	... دولت موظف است به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که تا پایان برنامه پنجم حداقل به جایگاه رتبه دوم در منطقه در (زمینه علمی و فناوری) برسد.
۳۸	بند (ج)	به دولت اجازه داده می‌شود متناسب با استقرار نظام ارجاع و پزشک خانواده خدمات بیمه پایه سلامت را برای عموم افراد کشور به صورت یکسان تعریف و تا پایان برنامه به تدریج اجراء نماید.
۳۸	اجزاء (۱) و (۲) بند (د)	د- حق بیمه پایه سلامت خانوار به شرح زیر، سهمی از درآمد سرپرست خانوار خواهد بود: ۱- خانوارهای روستاییان و عشاپر و اقشار نیازمند تحت پوشش نهادهای حمایتی و مؤسسات خیریه معادل پنج درصد(۵٪) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار در سالهای اول، دوم و سوم برنامه و شش درصد(۶٪) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار در سالهای چهارم و پنجم برنامه صدرصد(۱۰٪) حق بیمه اقشار نیازمند از بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود. ۲- خانوارهای کارکنان کشواری و لشکری شاغل و بازنشسته معادل پنج درصد(۵٪) حقوق و مزایای مستمر در سالهای اول، دوم و سوم برنامه و شش درصد(۶٪) حقوق و مزایای مستمر در سالهای چهارم و پنجم برنامه مشروط بر این که حداقل آن از دو برابر حق بیمه مشمولین جزء(۱) این بند تجاوز نکند. بخشی از حق بیمه مشمولین این جزء از بودجه عمومی دولت تأمین خواهد شد.
۴۶	جزء (۲) بند (ج)	کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند: ۲- تا پایان برنامه ، خدمات قابل ارائه خود را به صورت الکترونیکی از طریق شبکه‌ملی اطلاعات عرضه نمایند و نیز کلیه خدمات قابل ارائه در خارج از محیط اداری خود و قابل واگذاری یا برون‌سپاری را به دفاتر پستی و پیشخوان خدمات دولت که توسط بخششای غیردولتی اعم از خصوصی یا تعاملی ایجاد و مدیریت می‌شود، واگذار کنند. سایر دفاتر دایر فعلی که این نوع خدمات را ارائه می‌کنند باید به دفاتر پیشخوان دولت تغییر یابند. محدوده فعالیت و نهادهای مشمول و نیز ضوابط مربوط به دفاتر پیشخوان و خصوصیات اشخاص تشکیل دهنده و متصدیان آنها را قانون مشخص می‌کند.

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۴۶	جزء (۱) بند (و)	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است : ۱- با همکاری و هماهنگی سازمان نقشه‌برداری کشور و همکاری سایر دستگاههای ذی ربط تا پایان برنامه نسبت به ایجاد پایگاه اطلاعات حقوقی املاک و تکمیل طرح حدنگاری(کاداستر) اقدام نماید.
۲۲۴	بند (ط)	معاونت وزارت امور اقتصادی و دارایی موظفند حداکثر تا پایان تیر ماه هر سال شرکتهای دولتی زیان ده که ادامه فعالیت آنها در بخش دولتی به دلایل قانونی ضرورت دارد را احصاء و به دولت گزارش نمایند. در مورد سایر شرکتهای زیان ده با پیشنهاد معاونت و با استفاده از اختیارهای قانونی دولت در قالب واگذاری سهام یا انحلال شرکت و واگذاری اموال باقی مانده اقدام می‌شود.

الزمات ((دولت))

در قانون برنامه پنج ساله توسعه ..

الزمات «دولت» در قانون برنامه پنجم توسعه ...

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
۲		تهییه پیوست فرهنگی برای طرحهای مهم و جدید بر اساس نقشه مهندسی فرهنگی کشور و نظامنامه پیوست فرهنگی مصوب شورایعالی انقلاب فرهنگی .
۳		<p>به منظور تعمیق ارزشها، باورها و فرهنگ مبتنی بر هویت اسلامی- ایرانی، اعتلای معرفت دینی و تقویت هنجارهای فرهنگی و اجتماعی و روحیه کار جمعی، ابتکار، ترویج فرهنگ مقاومت و ایشار، تبلیغ ارزشها اسلامی و انقلاب اسلامی و گسترش خط و زبان فارسی، دولت مکلف است حمایتهای لازم را از بخش غیردولتی اعم از حقیقی و حقوقی در موارد زیر به عمل آورد:</p> <p>الف- برنامه‌های اجرائی دینی، مذهبی، هنری، فرهنگی، آموزشی و علمی</p> <p>ب- طراحی، تولید، توزیع، انتشار و صدور خدمات و محصولات فرهنگی، هنری، رسانه‌ای، صنایع دستی و میراث فرهنگی</p> <p>ج- توسعه تولیدات و فعالیتهای رسانه‌ای، فرهنگی و هنری دیجیتال و نرمافزارهای چند رسانه‌ای و نیز حضور فعال و تأثیر گذار در فضای مجازی</p> <p>د- توسعه و راهاندازی مؤسسات، هیأتها و تشکلهای فرهنگی، هنری، رسانه‌ای، دینی و قرآنی</p> <p>ه- اقدام برای حذف اسمای لاتین از سردر اماکن عمومی، شرکتها و بسته‌بندی کالاهای غیرصادراتی</p>
۷		<p>دولت بمنظور زنده و نمایان نگه داشتن اندیشه دینی و سیاسی و سیره عملی حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری و برجسته کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی در تدوین الگوی توسعه اسلامی- ایرانی و سیاستگذاری ها و برنامه‌ها و تسری آن به مجموعه ارکان نظام، از انجام پژوهشها و مطالعات بنیادی و کاربردی در عرصه فرهنگ سازی، آموزشی و تأسیس رشته‌های تخصصی لازم با تکیه بر علوم، فناوری و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و پایان نامه‌های دوره‌های تحصیلات تکمیلی با موضوعاتی مرتبط با حضرت امام خمینی(ره)، مقام معظم</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		<p>رهبری، انقلاب اسلامی، دفاع مقدس و ایشاره و شهادت در داخل و خارج از کشور و تجهیز کتابخانه‌های عمومی کشور و کتابخانه‌های معتبر خارجی به آثار منتشر شده در این زمینه، در قوانین بودجه‌های سنتوی حمایت مالی می‌نماید. همچنین برای تشویق پدیدآورندگان آثار برتر علمی، فرهنگی، هنری و ادبی مرتبط و نیز چهره‌ها و شخصیتهای انقلابی و عدالتخواه در سطح جهان بهویژه افرادی که اقدامات مؤثر درجهت ترویج اندیشه امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری انجام دهند با رعایت اصل یکصد و بیست و نهم (۱۲۹) قانون اساسی نشان ملی حضرت امام (ره) و رهبری اعطاء نماید.</p>
۸		<p>به منظور توسعه انجمنها و قطبهای علمی حوزوی و دانشگاهی، کرسیهای نظریه پردازی، نقد و مناظره، دولت از توسعه آموزشها و پژوهشمهای بنیادین کاربردی در حوزه‌های دین و نشر فرهنگ و معارف اسلامی و گرایشها تخصصی مرتبط حمایتها لازم را در ابعاد مالی، حقوقی به عمل آورد.</p>
۱۰	<p>دولت موظف است به منظور ساماندهی فضای رسانه‌ای کشور، مقابله با تهاجم فرهنگ بیگانه و جرایم و ناهنجاری‌های رسانه‌ای، در چهارچوب سیاست و ضوابط مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و فراهم آوردن زمینه بهره‌برداری حداقلی از ظرفیت رسانه‌ای اقدامات قانونی در موارد ذیل را انجام دهد:</p> <p>ب- ارتقاء آگاهی، دانش و مهارت همگانی، تقویت رسانه‌های ماهواره‌ای و اینترنتی همسو و مقابله با رسانه‌های معارض خارجی</p> <p>ج- پیشنهاد، وضع و اجرای سیاستها و مقررات مورد نیاز و ایجاد و تقویت سازوکارهای لازم برای ساماندهی، نظارت و پالایش محتوای دیداری، شنیداری و نوشتاری در فضای رسانه‌ای کشور اعم از رسانه‌های مکتوب، دیداری، شنیداری، رقومی (دیجیتال)، مجازی و شبکه‌های ارتباطی غیرمکالماتی، شبکه‌های داده و ماهواره‌ای و سامانه‌های مخابراتی به شورای عالی انقلاب فرهنگی</p>	
۱۲		<p>دولت به منظور تعمیق ارزشها، باورها و فرهنگ مبتنی بر هویت اسلامی و ترویج سیره و سنت اهل بیت علیهم السلام و استفاده بهینه از ظرفیت معنوی اماکن زیارتی بهویژه در شهرهای مقدس مشهد، قم و شیراز نسبت به انجام امور ذیل تا پایان برنامه اقدام</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		<p>می نماید:</p> <p>الف- شناسایی دقیق نیازها و مشکلات زائرین، برنامه ریزی و تدوین سازو کارهای لازم جهت ساماندهی امور زائرین و تأمین زیرساختهای لازم از طریق حمایت از شهیداریها و بخششای غیردولتی</p> <p>ب- توسعه امکانات، فعالیتهای فرهنگی و خدمات زیارتی در قطب های زیارتی و گردشگری مذهبی و فراهم نمودن زمینه زیارت مطلوب و اجرای پروژه های زیربنایی مورد نیاز در قالب بودجه های سنتی</p>
۱۳		<p>دولت مكلف است به منظور توسعه ورزش همگانی، قهرمانی و توسعه زیرساختهای ورزشی اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>۱- اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای و هزینه ای مورد نیاز را در ردیفهای مستقل در قالب بودجه های سنتی منظور نماید.</p> <p>۲- اعتبار مورد نیاز برای پرداخت تسهیلات در قالب وجود اداره شده، یارانه سود و کارمزد و یا کمکهای بلاعوض به مقاضیان بخش خصوصی و تعاونی برای احداث، توسعه و تکمیل واحد های ورزشی را در ردیف مستقل بودجه های سنتی پیش بینی نماید.</p>
۱۸		<p>دولت به منظور گسترش حمایتهای هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران علمی و فناوری اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>الف- ارتقاء منزلت اجتماعی از طریق فرهنگ سازی</p> <p>ب- تسهیل در ارتقاء تحصیلی و ورود به رشته های تحصیلی مورد علاقه در دوره های قبل و بعد از ورود به دانشگاه</p> <p>ج- اعطاء حمایتهای مالی و بورس تحصیلی از طریق وزارت خانه های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بنیاد ملی نخبگان</p> <p>د- هدایت تحصیلی در زمینه ها و رشته های اولویت دار مورد نیاز کشور</p> <p>ه- برقراری بیمه تأمین اجتماعی و بیمه پایه سلامت فرد و خانواده وی</p> <p>و- رفع دغدغه خطرپذیری مالی در انجام مراحل پژوهشی و امور نوآورانه</p> <p>ز- حمایت از تجاری سازی دستاوردهای آنان</p> <p>ح- تقویت ابعاد معنوی، بصیرت افزایی، خودباعری و تعلق ملی</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		<p>ط- ایجاد و تقویت مراکز علمی، تحقیقاتی و فناوری توانمند در تراز بینالمللی و با امکانات خاص در شاخه‌های مختلف علوم و فنون بنیادی و راهبردی با به کارگیری نخبگان و دانشمندان در جهت خلق دانش، ایده‌های نو و تبدیل علم به ثروت در طول برنامه</p> <p>ی- ایجاد فرصت‌های شغلی مناسب برای نخبگان و استعدادهای برتر متناسب با تخصص و توانمندی‌های آنها و اولویت‌های کشور با حمایت از سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر جهت تبدیل دانش فنی به محصول قابل ارائه به بازار کار</p> <p>ک- ایجاد ساز و کارهای مناسب برای افزایش سهم مشارکت انجمن‌های علمی، نخبگان و استعدادهای برتر در تصمیم سازی‌ها و مدیریت کشور</p> <p>ل- ایجاد ساز و کار لازم برای مشارکت انجمن‌های علمی، نخبگان و دانشمندان کشور در همایشها، کنفرانسها و مجامع علمی و پژوهشی بینالمللی و برتر جهان و بهره‌گیری از توانمندی‌های دانشمندان و نخبگان ایرانی در جهان و فراهم کردن فرصت‌های مطالعاتی مناسب در داخل و خارج کشور</p> <p>م- تأمین و پرداخت بخشی از هزینه‌های ثبت جواز امتیاز علمی (patent) در سطح ملی و بینالمللی و ایجاد تمهیدات و تسهیلات لازم برای انتشار آثار مفید علمی آنان</p>
۱۹	بند (ب)	<p>دولت موظف است به منظور افزایش بهره وری از طریق بهینه سازی در منابع انسانی و منابع مالی در وزارت آموزش و پرورش به نحوی اقدام نماید که در طول برنامه سهم اعتبارات غیر پرسنلی به پرسنلی افزایش یابد.</p>
۲۰	تبصره (۳) بند (ک)	<p>دولت مکلف است حداقل ظرف سه ماه از تاریخ درخواست داوطلب نسبت به اعطاء روادید(ویزا) و اجازه اقامت برای اعضاء هیأت علمی و دانشجویان خارجی این شعب دانشگاهی و جامعه المصطفی العالمیه اقدام کند.</p>
۳۲	بند (الف)	<p>فعالیت شورای عالی سلامت و امنیت غذایی که برابر بند(الف) ماده (۸۴) قانون برنامه چهارم توسعه با ادغام شورای غذا و تنفسی و شورای عالی سلامت تشکیل شده است در مدت اجرای برنامه پنج‌ماهه می‌یابد. تشکیلات و شرح وظایف شورای عالی سلامت و امنیت</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		غذایی توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می شود و پس از تأیید معاونت به تصویب هیأت وزیران می رسد.
۳۴	بند (ب)	<p>به منظور ایجاد و حفظ یکپارچگی در تأمین، توسعه و تخصیص عادلانه منابع عمومی سلامت:</p> <p>ب- به منظور تحقق شاخص عدالت در سلامت و کاهش سهم هزینه های مستقیم مردم به حداقل معادل سی درصد(٪۳۰) هزینه های سلامت، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی درمانی، کمک به تأمین هزینه های تحمل ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و صعب العلاج، تقليل وابستگی گردن امور واحدهای بهداشتی درمانی به درآمد اختصاصی و کمک به تربیت، تأمین و پایداری نیروی انسانی متخصص مورد نیاز، ده درصد(٪۱۰) خالص کل وجود حاصل از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها علاوه بر اعتبارات بخش سلامت افزوده می شود.</p> <p>دولت موظف است اعتبار مزبور را هر سال برآورد و در ردیف خاص در لایحه بودجه ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منظور نماید تا برای موارد فوق الذکر هزینه گردد.</p>
۴۴	بندهای (الف)، (ه) ، (ح) و (ط) و (ک)	<p>دولت به منظور استمرار، توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، در جهت حفظ کرامت ایثارگران با اولویت عرضه منابع مالی، فرصتها، امکانات و تسهیلات و امتیازات به ایثارگران، پدر، مادر، همسر و فرزندان شهداء و همچنین جانبازان، آزادگان و افراد تحت تکفل آنان، اقدامات زیر را انجام می دهد:</p> <p>الف- فرزندان شهداء از کلیه امتیازات و مزایای مقرر در قوانین و مقررات مختلف برای جانبازان پنجاه درصد(٪۵۰) و بالاتر به استثناء تسهیلات خودرو و حق پرستاری و کاهش ساعت کاری برخوردارند. امتیازات ناشی از این بند شامل وابستگان فرزند شهید نمیشود.</p> <p>۵- بورس تحصیلی داخل و خارج کشور به جانبازان پنجاه درصد(٪۵۰) و بالاتر، آزادگان با حداقل پنج سال اسارت و فرزندان شهداء و درخصوص اعزام به خارج مشروط به شرایط علمی موضوع قانون اعزام دانشجو به خارج از کشور اعطاء می شود.</p> <p>ح- دولت مکلف است به منظور حفظ کرامت و منزلت ایثارگران و رزمندگان مسخر نسبت به تأمین میشست و پوشش بیمه ای آنان در</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		<p>قالب بودجه سنواتی اقدام نماید</p> <p>ط- دولت نسبت به ساماندهی و برقراری مستمری بسیجیان و رزمندگان معسر دوران دفاع مقدس اعم از بسیجیان تحت فرماندهی سپاه پاسداران، کمیته انقلاب اسلامی و جهادسازندگی اقدام نماید.</p> <p>ک- آزادگانی که به دلیل استفاده از دوبرابرشن سابقه اسارت زودتر از خدمت سی سال بازنشسته شده‌اند می‌توانند با بازگشت به خدمت، سی سال خدمت خود را تکمیل نموده و سپس با لحاظ سوابق اسارت به بازنشستگی نائل آیند.</p>
۵۰	<p>الف- هیأت وزیران به عنوان مرجع تصویب افزایش سالانه ضریب حقوق کارکنان مشمول و غیرمشمول قانون مدیریت خدمات کشوری (به نحوی که درج تفاوت تطبیق موضوع فصل دهم قانون مذکور مانع افزایش نباشد) و تصویب افزایش جداول و امتیازات و میزان فوق العاده‌های موضوع فصل دهم قانون مذکور از جمله تسری فوق العاده ایشارگری درمورد فرزندان شهدا حداکثر تا پنجاه درصد(۵۰٪) و تعیین عیدی و پاداش شش ماهه فقط برای کارکنانی که به تشخیص دستگاه مربوط خدمات بر جسته انجام داده‌اند و تعیین موارد و سقف کمکهای رفاهی مستقیم و غیرمستقیم با رعایت ماده(۱۲۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، تعیین می‌گردد. مصوبات هیأت وزیران، شورای حقوق و دستمزد و شورای توسعه مدیریت در سقف اعتبارات مصوب مندرج در بودجه‌های سنواتی است.</p> <p>ب- استفاده از بودجه عمومی دولت و سایر منابع برای افزایش حقوق و مزایای کارکنان در مرحله تطبیق مشاغل عمومی، تخصصی و اختصاصی قوه مجریه با جداول مربوط، موکول به تعیین مشاغل مذکور و تصویب آن در شورای توسعه مدیریت خواهد بود.</p>	<p>بندهای (الف) و (ب)</p>
۵۱	<p>به منظور رفع نابرابری و تبعیض بین بازنشستگان سنوات مختلف، اعمال احکام و جداول ماده (۱۰۹) و (۱۱۰) قانون مدیریت خدمات کشوری بر اساس ضریب مصوب دولت برای بازنشستگان با تصویب هیأت وزیران مجاز است.</p>	<p>بند (ج)</p>
۵۲	<p>سقف معافیت مالیاتی موضوع ماده(۸۴) و (۸۵) قانون مالیاتهای مستقیم در طول برنامه هر ساله در بودجه سنواتی تعیین می‌شود. همچنین در ماده(۸۵) قانون مذکور بهجای عبارت «مشمول قانون</p>	

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		<p>نظام هماهنگ پرداخت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۲ عبارت «وزارت خانه‌ها و مؤسسات و سایر دستگاههای دولتی موضوع ماده(۱) و (۲) و قسمت اخیر ماده(۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و نیز سایر دستگاههای اجرائی موضوع ماده(۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده(۵) قانون محاسبات عمومی کشور در صورت اجرای فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری و اصلاحات و الحالات بعدی آن، قضات، اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی» جایگرین می‌شود.</p>
۵۶		<p>به منظور حذف تشکیلات موازی، تمرکز ساخت و ساز ساختمانهای دولتی و عمومی قوه مجریه، ارتقاء کیفیت ساخت و ساز و نیز لزوم رعایت مقررات و ضوابط و استانداردها، دولت موظف است امور برنامه‌ریزی، مطالعه، طراحی و اجرای ساختمانهای مذبور را در وزارت مسکن و شهرسازی(سازمان مجری ساختمانها، تأسیسات دولتی و عمومی) تمرکز نماید. وزارت خانه‌های آموزش و پژوهش و اطلاعات، نیروهای مسلح، سازمان انرژی اتمی و مواردی که به پیشنهاد معاونت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، از شمول این حکم مستثنی است.</p>
۶۴		<p>در مواردی که در اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری وظایف تصدی دولت به بخش خصوصی یا تعاونی واگذار می‌شود، واگذاری وظایف رافع مسؤولیت حاکمیتی دولت در مقابل شهروندان نیست. در این گونه موارد تنظیم رابطه دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی که عهده‌دار وظیفه تصدیهای واگذارشده دولت شده‌اند براساس آئین‌نامه‌ای است که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p> <p>دولت مكلف است در صورت عدم حصول نتیجه مورد نظر، ضمن رعایت قانون مدیریت خدمات کشوری و مقررات مربوطه براساس آئین‌نامه موضوع این ماده وظایف یادشده را به سایر متقاضیان بخش خصوصی یا تعاونی واگذار نماید به گونه‌ای که خدمت‌رسانی به مردم بدون انقطاع تدوام یابد. در این صورت هزینه‌هایی که بخش خصوصی و تعاونی متحمل شده است با تصویب شورای اقتصاد با احتساب خسارات وارد در قالب بودجه سنواتی قابل تأمین است.</p> <p>دبیرخانه شورای اقتصاد (معاونت) با رعایت قوانین می‌تواند برای محاسبه هزینه‌های قابل قبول و خسارات وارد به طرفین از کارشناسان رسمی دادگستری یا خبرگان واجد صلاحیت شاغل در</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		دستگاههای اجرائی مربوطه استفاده نماید . معاونت ملزم به ابلاغ مصوبات لازم‌الاجرای شورای اقتصاد است. واگذاریهای موضوع قانون نحوه اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) مشمول حکم این ماده نیست.
۶۶		دیون دولت به دستگاههای موضوع ماده(۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده(۵) قانون محاسبات عمومی کشور و صندوقها و اشخاص حقوقی دولتی و عمومی به استثناء دیون مربوط به سهم قانونی دولت از حق بیمه از محل منابع ناشی از اجراء احکام این قانون محاسبه و تهاتر می‌گردد و هرگونه تعهد جدید نیز فقط در قالب و در حدود بودجه سنواتی کل کشور قابل اجراء می‌باشد. دیون مربوط به سهم قانونی دولت از حق بیمه صندوقها پس از محاسبه بخشی که از باقیمانده منابع اجراء این قانون و بودجه سنتات قبل کشور با رعایت مسؤولیت قانونی مدیران در رعایت مصلحت صندوق و سود متعارف سرمایه‌گذاری‌ها تهاتر می‌شود، از طریق پیش‌بینی در قوانین بودجه سنواتی قابل پرداخت و تأمین است.
۷۵		به منظور تبادل نظر دولت و بخشهای خصوصی و تعاونی و تسهیل فعالیتهای اقتصادی این بخشها، بررسی و رفع موانع کسب و کار و اتخاذ تصمیم مؤثر برای اقدامات لازم در چهارچوب قوانین و مقررات موجود و ارائه پیشنهادها و راهکارهای اجرائی مناسب به مراجعت ذی‌ربط، شورای گفت‌و‌گوی دولت و بخش خصوصی با ترکیب اعضاء زیر تشکیل می‌شود: ۱- وزیر امور اقتصادی و دارایی(رئیس شورا) ۲- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ۳- معاون برنامه‌ریزی و ناظارت راهبردی رئیس جمهور ۴- وزیر صنایع و معادن ۵- وزیر تعاون ۶- وزیر بازرگانی ۷- وزیر جهاد کشاورزی ۸- وزیر کار و امور اجتماعی ۹- وزیر نفت ۱۰- وزیر نیرو ۱۱- دونفر از معاونان قوه قضائیه به انتخاب رئیس قوه

ماده	تبصره، بند یا جزء
<p>۱۲- رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی</p> <p>۱۳- رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی</p> <p>۱۴- رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی</p> <p>۱۵- رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی</p> <p>۱۶- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران</p> <p>۱۷- دبیرکل اتاق تعاون جمهوری اسلامی ایران</p> <p>۱۸- شهردار تهران</p> <p>۱۹- هشت نفر از مدیران عامل شرکتهای برتر خصوصی و تعاونی از بخشها و رشته‌های مختلف</p> <p>تبصره ۱- نحوه انتخاب اعضاء ردیف(۱۹) و چگونگی تشکیل جلسات که حداقل هر پانزده روز یکبار برگزار می‌گردد و ارائه پیشنهادها و گزارشها طبق دستورالعملی است که در نخستین جلسه شورا تهییه و تصویب می‌شود.</p> <p>تبصره ۲- محل دبیرخانه این شورا بدون دریافت کمک از دولت در اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران است.</p>	
<p>دولت موظف است در چهت حمایت از تولیدات داخلی، کالا و خدمات مورد نیاز خود را با اولویت از تولیدکنندگان داخلی خرید نماید.</p>	۷۸
<p>ب- دولت موظف است:</p> <p>۱- زمان بندی پرداخت بدهیها و تعهدات اعم از میان مدت و کوتاه مدت خارجی را به گونه‌ای تنظیم نماید که بازپرداختهای سالانه این بدهیها و تعهدات بدون در نظر گرفتن تعهدات ناشی از بیع متقابل در پایان برنامه پنجم از سی درصد(۳۰٪) درآمدهای ارزی دولت در سال آخر برنامه پنجم تجاوز نکند. در استفاده از تسهیلات خارجی اولویت با تسهیلات بلند مدت است.</p> <p>۲- میزان تعهدات و بدهیهای خارجی تضمین شده توسط دولت و بانک مرکزی در سالهای برنامه پنجم را به گونه‌ای تنظیم نماید تا ارزش حال خالص بدهیها و تعهدات دولت بدون تعهدات ناشی از قراردادهای موضوع بند «ب» ماده(۳) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹ (ماهه التفاوت ارزش</p>	۸۱ بندهای (ب) و (ج)

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		<p>حال بدھهای، تعهدات کشور و ذخایر ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) در سال آخر برنامه بیش از پنجاه میلیارد(۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) دلار نیاشد.</p> <p>۳- جداول دریافت و پرداختهای ارزی را همراه با لوایح بودجه سالانه برای سالهای باقیمانده از برنامه ارائه نماید.</p> <p>ج- نظام ارزی کشور، «شناور مدیریت شده» است. نرخ ارز با توجه به حفظ دامنه رقابت پذیری در تجارت خارجی و با ملاحظه تورم داخلی و جهانی و همچنین شرایط اقتصاد کلان از جمله تعیین حد مطلوبی از ذخایر خارجی تعیین خواهد شد.</p>
۸۵	<p>فعالیت حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت موضوع ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۸۳/۶/۳ با اعمال اصلاحات و تعییرات زیر تداوم می‌یابد.</p> <p>الف- عواید حاصل از صادرات نفت اعم از (نفت خام و میعانات گازی) بهصورت نقدی و تهاتری و درآمد دولت از صادرات فراوردهای نفتی و خالص صادرات گاز در سال ۸۹ و سالهای بعد پس از کسر مصارف ارزی پیش‌بینی شده در جداول قانون بودجه کل کشور و پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی به حساب ذخیره ارزی واریز می‌شود.</p> <p>ب- تأمین کسری بودجه عمومی دولت ناشی از کاهش منابع ارزی حاصل از صادرات نفت خام، گاز و میعانات گازی نسبت به ارقام پیش‌بینی شده در قوانین بودجه سنتواری از محل حساب ذخیره ارزی مشروط بر این که از دیگر منابع قابل تأمین نباشد با تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز است.</p> <p>ج- پیگیری وصول اقساط و سود تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی و واریز آن به حساب مزبور از طریق بانکهای عامل به عهده دولت است.</p>	بندهای (الف) تا (ج)
۱۰۱	تبصره (۲) بند (د)	<p>در اجرای این بند، چنانچه قیمت فروش کالا یا خدمات کمتر از قیمت عادله روز تکلیف شود، مابهالتفاوت قیمت عادله روز و تکلیفی باید همزمان تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا پرداخت شود و یا از محل بدھی دستگاه ذی‌ربط به دولت تهاتر گردد.</p>
۱۰۲	تبصره (۳)	<p>قانون منوعیت ورود کالاهای غیرضرور در طی برنامه پنجم برای سیگار لازم الاجرا نیست. دولت مکلف است اقدامات لازم را مشتمل</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		بر کاهش مصرف ، تولید سیگار خارجی معتبر با نشان تجاری اصلی در داخل کشور مشروط بر تعهد شرکت مذکور به عدم واردات را بعمل آورد بنحویکه تا پایان برنامه ، توازن تولید در داخل با مصرف برقرار گردد .
۱۰۴	بند (د)	دولت تدبیر و اقدامهای مؤثر حفاظتی، جبرانی و ضد قیمت‌شکنی (ضدادامینگ) در مواردی که کالایی با شرایط غیرمعارف و با امتیاز قابل توجه به کشور وارد می‌شود را اتخاذ و اعمال نماید.
۱۰۴	بند (و)	دولت موظف است ضمن ایجاد همسوی قوانین و مقررات بخش تجاری کشور با قوانین و مقررات اتحادیه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی از جمله سازمان تجارت جهانی، نسبت به آماده‌سازی و توامندسازی ارکان اقتصادی کشور برای عضویت در سازمان توسعه تجارت جهانی (WTO) اقدام قانونی نماید.
۱۰۵	بند (ب)	دولت موظف است شرایط پیشگیری از ایجاد تمرکز، اعمال بروز قدرت و انحصار و همچنین دامنه مفید و مجاز ادغامها را مطابق فصل (۹) قانون «اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم و اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی» پیش‌بینی نماید.
۱۱۷	بند (الف) و تبصره (۲) آن و بندهای (ب) و (ج)	به منظور قطع کامل و استگی اعتبارات هزینه‌ای به عواید نفت و گاز از طریق افزایش سهم درآمدهای عمومی در تأمین اعتبارات هزینه‌ای دولت، به نحوی اقدام شود که: الف- در پایان برنامه نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی مشروط به عدم افزایش نرخ مالیاتهای مستقیم و با گسترش پایه‌های مالیاتی حداقل به ۵ درصد (۱۰٪) برسد. تبصره ۲- دولت مکلف است با اجرای کامل قانون مالیات بر ارزش افزوده، نرخ این مالیات را از سال اول برنامه سالانه یک واحد درصد اضافه نماید؛ به گونه‌ای که در پایان برنامه نرخ آن به هشت درصد (۸٪) برسد. سهم شهرباریها و دهیاریها از نرخ مزبور سه درصد (۳٪) (به عنوان عوارض) و سهم دولت پنج درصد (۵٪) تعیین می‌شود.
		ب- نسبت درآمدهای عمومی به استثناء درآمدهای نفت و گاز به اعتبارات هزینه‌ای به طور متوسط سالانه ده درصد (۱۰٪) افزایش

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		<p>یابد.</p> <p>ج- اعتبارات هزینه‌ای دولت سالانه حداکثر دو درصد(۲٪) کمتر از نرخ تورم، افزایش یابد.</p>
۱۱۹		<p>دولت موظف است در راستای هدفمند سازی معافیتهای مالیاتی و شفاف سازی حمایتهای مالی اقدامات ذیل را به عمل آورد:</p> <p>الف- جایگزینی سیاست اعتبار مالیاتی با نرخ صفر به جای معافیتهای قانونی مالیاتی</p> <p>ب- ثبت معافیتهای مالیاتی مذکور به صورت جمعی- خرجی در قوانین بودجه سالانه</p> <p>تبصره ۱- به اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول معافیتهای قانونی مذکور، مالیات تعلق نمی‌گیرد.</p> <p>تبصره ۲- تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر شرط برخورداری از هرگونه معافیت مالیاتی است.</p>
۱۲۴	<p>دولت به منظور توسعه بخش تعاون و ارتقاء سهم آن به بیست و پنج درصد(۲۵٪) اقتصاد ملی تا پایان برنامه رویکرد ایجاد اشتغال، گسترش عدالت اجتماعی و توانمندسازی اقشار متوسط و کم‌درآمد جامعه، با رعایت تکالیف و اختیارات مقرر در قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم و اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) قانون اساسی اقدامات زیر را انجام می‌دهد:</p> <p>الف- افزایش سهم تعاونیها به پانزده درصد(۱۵٪) در بازار پولی کشور تا سال چهارم برنامه از طریق فراهم نمودن تسهیلات لازم جهت صدور مجوز فعالیت مؤسسه‌ساز مالی و پولی و بانکهای تعاونی.</p> <p>ب- افزایش سالم سرمایه بانک توسعه تعاون و صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون در جهت ارتقاء سهم آنها در رشد بخش تعاونی از محل بخشی از منابع مالی جزء(۲) ماده(۲۹) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم و اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) قانون اساسی در قالب بودجه‌های سنتوی به منظور اعطای تسهیلات بانکی و پوشش خطرپذیری(ریسک) تعاونیهای فرآیند ملی با اولویت تعاونیهای کشاورزی، روستایی و عشایری.</p>	<p>بندهای (الف) و (ب)</p>
۱۳۲		<p>دولت دو درصد (۰٪۲) از درآمد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی را به ترتیب یک سوم به استانهای نفت‌خیز و گازخیز و دوسوم</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		به شهرستانها و مناطق کمتر توسعه یافته جهت اجرای برنامه های عمرانی در قالب بودجه های سنواتی اختصاص دهد.
۱۳۵	اجزاء (۲) تا (۶) بند (ب)	<p>به منظور استفاده صلح آمیز از انرژی هسته ای برای تولید برق، دولت در طول برنامه اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <ul style="list-style-type: none"> -۲ مکان یابی برای احداث نیروگاههای هسته ای و توسعه چرخه سوخت هسته ای -۳ استفاده از روش های مختلف سرمایه گذاری داخلی و خارجی برای احداث نیروگاههای هسته ای -۴ همکاری و بهره گیری از صاحبان دانش فنی سازنده نیروگاه هسته ای جهت ساخت نیروگاه در کشور -۵ برنامه ریزی برای تأمین سوخت موردنیاز نیروگاههای هسته ای در داخل کشور -۶ برنامه ریزی جهت احداث راکتورهای هسته ای تحقیقاتی در کشور در راستای اهداف صلح آمیز هسته ای و به منظور تأمین و تهیه رادیوداروها، فعالیتهای تحقیقاتی و کشاورزی هسته ای
۱۴۰	بند (۵)	<p>دولت موظف است اعتبارات لازم را در قالب بودجه سنواتی به منظور تسريع در اجرای طرح های استحصال، تنظیم، انتقال و استفاده از حقابه کشور از رودخانه های مرزی و منابع مشترک آب منظور نماید.</p>
۱۴۱	بندهای (ج) و (د)	<p>ج- دولت مکلف است در تهیه و اجرای همزمان طرح های تأمین آب و طرح های مکمل نظیر احداث شبکه های آبیاری و زهکشی و تجهیز و نوسازی اراضی پایین دست و طرح های حفاظت خاک و آبخیزداری در حوزه های بالادست سدهای مخزنی هماهنگی لازم را به عمل آورد.</p>
۱۴۲		<p>د- دولت شبکه های اصلی و فرعی آبیاری و زهکشی اراضی آبخور سدهای احداث شده را گسترش دهد به نحوی که سالانه حداقل بیست واحد درصد نسبت به عملکرد طرح های سال قبل افزایش یابد.</p>
۱۴۳	بند (ای)	<p>دولت به منظور تجهیز منابع برای سرمایه گذاری در بخش کشاورزی، بخشی از منابع خود را که در چهارچوب بودجه سالانه مشخص خواهد شد از طریق دستگاه اجرائی ذی ربط به عنوان کمک به تشکیل و افزایش سرمایه صندوقهای غیردولتی حمایت از توسعه</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		بخش کشاورزی و یا به صورت وجوده اداره شده در اختیار صندوقهای مذکور قرار دهد. مبالغ پرداختی به صندوقها به هزینه قطعی منظور می‌شود.
۱۴۵	قسمت اخیر بند (ب)	دولت مکلف است به منظور حمایت از تولیدات داخلی، برای واردات کالاهای و محصولات بخش کشاورزی تعریفه مؤثر وضع نماید به گونه‌ای که نرخ میادله همواره به نفع تولیدکننده داخلی باشد.
۱۴۶		به منظور افزایش تولید و ارتقاء بهرهوری و بازده زمینهای کشاورزی در واحد هکتار، دولت حمایتهای حقوقی و مالی لازم را از تشکیل تشکلهای حقوقی با اولویت تعاونیهای تولید کشاورزی در جهت اعمال مدیریت واحد یا اتخاذ سیاستهای تشویقی برای یکپارچه‌سازی زمینهای کشاورزی به عمل می‌آورد.
۱۴۸		دولت مکلف است جهت اصلاح الگوی بهره برداری از جنگلهای، مراتع و آب و خاک اقدامات زیر را انجام دهد: الف- جایگزینی سوخت فسیلی و انرژی‌های تجدیدپذیر به جای سوخت هیزومی ب- توسعه زراعت چوب و تشدید مبارزه با قاچاق چوب و محصولات جنگلی و مرتعی و حذف تعریفه واردات چوب و امکان واردات چوب عمل آوری نشده ج- ساماندهی جنگلهای و حمایت از تولید دام به روش صنعتی د- ساماندهی ساخت و ساز در مناطق جنگلی بر اساس قوانین و مقررات ذیربطری ه- توسعه جنگلهای دست کاشت و- اجرای عملیات آبخیزداری تا سطح هشت میلیون هکتار تا پایان برنامه ز- اجرای عملیات بیابان‌زدایی و کنترل کانونهای بحران
۱۵۷	بندهای (الف) و (ج)	درجت توسعه فعالیتهای معدنی و ارتقاء نقش معدن در اقتصاد ملی: دولت موظف است در سقف بودجه سناواتی: الف- نقشه‌های پایه زمین‌شناسی، شناسایی، پی‌جویی و اکتشاف عمومی کلیه پتانسیلهای معدنی کشور را تهیه و پس از بلوک‌بندی محدوده‌ها، ادامه عملیات را به بخش غیردولتی واگذار نماید.

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		ج- نسبت به تکمیل زیرساختهای لازم برای معادن بزرگ و مناطق معدنی و صنایع انرژی بر معدنی کمک نماید.
۱۶۱	بند (د)	دولت نسبت به ارتقاء اینمی هوایی‌ها، پروازها و فرودگاهها و نیل به استانداردهای بین‌المللی و همچنین پوشش کامل راداری، ناوبری و فرکانسی فضای کشور و فرودگاهها، از طریق تکمیل و یا نوسازی سامانه‌های (سیستمهای) کمک ناوبری و راداری، ایجاد و بهره‌برداری از زیرساختهای ناوبری جهانی ماهواره‌ای و سازماندهی مجدد فضای کشور با هدف کوتاه‌سازی و اقتصادی نمودن دلالنهای هوایی داخلی و بین‌المللی و افزایش پروازهای عبوری تا پایان برنامه اقدام نماید.
۱۶۲		اجرای قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت سوخت مصوب ۱۳۸۶/۹/۱۸ تا پایان برنامه تمدید می‌شود.
۱۶۳	جزء (۳) بند (و)	دولت موظف است ساز و کارهای قانونی لازم به منظور کاهش سالانه ۵۵ درصد (۱۰٪) میزان تلفات جانی ناشی از تصادفات رانندگی در جاده‌های کشور در طول برنامه را فراهم نماید.
۱۶۴		به منظور تقویت موقعیت کشور در شبکه حمل و نقل هوایی بین‌المللی و افزایش درآمد ناشی از عبور (ترانزیت) و حمل و نقل کالا و مسافر و اشتغال مولد و تبدیل شدن فرودگاه بین‌المللی امام خمینی(ره) به قطب اول حمل و نقل بار منطقه و قطب دوم حمل و نقل مسافری منطقه با تأکید بر استقلال سازمانی، مالی و مدیریتی این فرودگاه و ایجاد جریان پایدار منابع مالی ذی‌نفعان، دولت اقدامات زیر را انجام دهد:
۱۶۵	بند (الف) و قسمت نخست تبصره آن و بند (ب)	الف- ایجاد شهر فرودگاهی در محدوده فرودگاه بین‌المللی امام خمینی(ره) و ایجاد منطقه آزاد تجاری و منطقه ویژه اقتصادی در بخشی از اراضی فرودگاه جهت ارائه خدمات بانکی و بیمه‌ای و سایر خدمات شهر فرودگاهی از قبیل گردشگری، پزشکی، رفاهی و مشابه آن
۱۶۶		تبصره- محدوده مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی بترتیب از انتهای ضلعهای جنوبی و غربی بخش هوایی فرودگاه امام خمینی (ره) بمساحت هزار و پانصد هکتار و دو هزار و پانصد هکتار خواهد بود ...
		ب- ایجاد و تکمیل زیربنایها و زیرساختهای لازم با اولویت احداث فاز

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		دوم فرودگاه بین‌المللی امام خمینی(ره)
۱۷۱	تبصره بند (د)	<p>دولت موظف است حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از منابع، اعتبارات و تسهیلات اعطائی برای بخش مسکن اعم از طرحهای مسکن مهر، مسکن جوانان و نیازمندان و مانند آن را به اجرای طرحهای مذکور در محدوده بافت‌های فرسوده شهری اختصاص دهد.</p>
۱۷۲	<p>به منظور ارتقاء شرایط محیطی پایدار و فراگیر ساکنان مناطق حاشیه‌نشین از مزایای شهرنشینی و پیش‌نگری و پیشگیری از ایجاد سکونتگاههای غیرمجاز دولت موظف است اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>الف- سامان بخشی مناطق حاشیه‌نشین تعیین شده توسط شورای عالی شهرسازی و معماری ایران از طریق تدوین و اجرای ساز و کارهای حقوقی، مالی و فرهنگی و توانمندسازی ساکنان بافت‌های واقع در داخل محدوده‌های شهری با مشارکت آنها، در چهارچوب «سند ملی توانمندسازی و ساماندهی سکونتگاههای غیرمجاز» و ایجاد شهرکهای اقماری برای اسکان جمعیت مهاجر</p> <p>ب- وضع مقررات باردارنده و اعمال ممنوعیت ارائه کلیه خدمات زیربنایی به ساخت و سازهای غیرمجاز خارج از محدوده شهرها و روستاهای و تخریب آنها با همکاری قوه قضائیه</p> <p>ج- تهیه و اجرای طرح‌هادی برای روستاهای واقع در حریم کلان شهرها با رویکرد کنترل محدوده روستاهای مذکور در حد رشد طبیعی آنها</p> <p>د- طراحی و ایجاد کمربند سبز در اطراف مراکز جمعیتی از طریق منابع دولتی توسط شهرداریها</p>	
۱۷۸	<p>الف- به منظور تصمیم‌گیری، تصویب، هدایت، هماهنگی و نظارت در امور برنامه‌ریزی و بودجه استانها، در چهارچوب برنامه‌ها و سیاستها و خط مشی‌های کلان کشور، شورای برنامه‌ریزی و توسعه هر استان به ریاست استاندار و اعضاء زیر تشکیل می‌شود:</p> <p>۱- رئیس واحد استانی وزارت‌خانه‌های دارای واحد استانی (یک نفر)</p> <p>۲- معاون برنامه ریزی استان</p> <p>۳- مدیر کل تربیت‌بدنی استان</p> <p>۴- رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان</p>	<p>بندهای (الف) تا (د)</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء
<p>۵- مدیر کل حفاظت محیط زیست استان</p> <p>۶- فرمانداران (حسب مورد)</p> <p>۷- فرمانده بسیج استان</p> <p>تبصره- در مورد وزارت خانه هایی که چند واحد استانی دارند یک نفر از رئاسای واحدهای تابعه استان به انتخاب وزیر در جلسات شورا شرکت می کند.</p> <p>ب- برای افزایش اختیارات شهرستانها در چهار چوب وظایف شورای برنامه ریزی توسعه استان، کمیته برنامه ریزی در هر شهرستان به ریاست فرماندار تشکیل می گردد.</p> <p>تبصره ۱- اعضاء کمیته برنامه ریزی شهرستان شامل رئاسای اداری شهرستان (منتظر ادارات کل استانی) است.</p> <p>تبصره ۲- نیابت ریاست شورا در غیاب استاندار و دیپری شورای مذکور بر عهده معاون برنامه ریزی استان می باشد که نصب و عزل وی با پیشنهاد استاندار و حکم معاونت انجام می گیرد و تحت نظر معاونت فعالیت می کند.</p> <p>ج- دو نفر از نمایندگان استان با پیشنهاد مجمع نمایندگان استان و تصویب مجلس به عنوان ناظر در شورای برنامه ریزی و توسعه استان و نمایندگان هر شهرستان به عنوان ناظر در کمیته برنامه ریزی شهرستان عضویت خواهند داشت.</p> <p>د- جلسات شورا با حضور دو سوم اعضاء، رسمی و مصوبات آن با اکثریت بیش از نصف اعضاء حاضر معتبر است. رأی گیری در جلسات شورای برنامه ریزی و توسعه استان با ورقه و به صورت مخفی است.</p>	
<p>در راستای تحقق اصل چهل و هشتم (۴۸) قانون اساسی، سیاستهای کلی و جهت حصول به اهداف چشم انداز و به منظور استفاده متوازن از امکانات کشور و توزیع عادلانه و رفع تبعیض و ارتقاء سطح مناطق کمتر توسعه یافته و تحقق پیشرفت و عدالت، دولت مکلف است در توزیع منابع عمومی و یارانه سود تسهیلات به نحوی عمل نماید که فاصله شاخص برخورداری شهرستانهای با کمتر از سطح متوسط کشور در پایان برنامه چهارم در بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیر بنایی و امنیتی در هر سال برنامه حداقل ده درصد(۱۰٪) به سطح یاد شده نزدیک شود.</p> <p>معادل دو درصد (۲٪) از اعتبارات بودجه عمومی دولت در قالب</p>	۱۸۰

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		بودجه سنتوای در اختیار معاونت قرار می‌گیرد تا در راستای تحقق
		اهداف فوق توزیع و هزینه شود.
۱۸۴	متن ماده و تبصره های (۱) و (۲) آن	<p>به منظور تحقق اهداف مندرج در اصل پنجم‌آهنم(۵۰) قانون اساسی، «نظام ارزیابی راهبردی محیطی» در سطوح ملی، منطقه‌ای و موضوعی براساس محورهای ذیل تدوین و به اجراء درمی‌آید:</p> <p>الف- راهبردهای کلی توسعه مناطق و منظور نمودن اثرات تجمعی این راهبردها</p> <p>ب- شاخص اثرات محیطی توسعه و شاخص ظرفیت زیستی</p> <p>ج- اعمال شاخصهای پایداری منطقه‌ای و ملی</p> <p>د- پایش برنامه‌ها و طرحهای توسعه‌ای منطقه‌ای و موضوعی</p> <p>ه- برنامه توامندسازی و تعیین سازوکار اجرائی ارزیابی راهبردی محیطی</p> <p>تبصره ۱- شورای عالی حفاظت محیط زیست، نهاد ملی مسؤول ارزیابی راهبردی محیطی طرحها و برنامه‌های توسعه ملی- موضوعی است.</p> <p>تبصره ۲- شوراهای هماهنگی توسعه منطقه‌ای، مسؤول ارزیابی راهبردی محیطی برنامه‌های توسعه منطقه‌ای براساس ضوابط مصوب شورای عالی حفاظت محیط‌زیست می‌باشد.</p>
۱۹۱	بند (ب)	<p>به منظور جلوگیری از شکار بی‌رویه و نابودی تنوع زیستی، دولت مکلف است با همکاری مراجع ذی‌ربط در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران ترتیبی اتخاذ نماید تا ضمن محدود کردن پرونده حمل اسلحه شکاری و بازنگری در ضوابط صدور پرونده‌های مذکور، تعداد سلاحهای شکاری را متناسب با جمعیت قابل برداشت از حیات وحش به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست برساند و نسبت به جمع آوری سلاحهای غیرمجاز تا پایان برنامه اقدام نماید.</p>
۱۹۲	تبصره (۱)	دولت مکلف است ارزش اقتصادی منابع زیست محیطی و جداول و حسابهای مربوطه را در حسابهای ملی محاسبه و ملاحظه نماید.
۱۹۴	به استثنای بند (د) و قسمت اخیر تبصره	دولت مکلف است به منظور بهبود وضعیت روستاهای در زمینه سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، راهبری، نظارت و هماهنگی بین دستگاههای اجرائی، ارتقاء سطح درآمد و کیفیت زندگی روستائیان و کشاورزان و کاهش نابرابری‌های موجود بین جامعه روستایی،

ماده	تبصره، بند یا جزء
<p>عشایری و جامعه شهری، حمایت لازم را از اقدامات زیر به عمل آورد:</p> <p>الف- ارتقاء شاخصهای توسعه روستایی و ارائه خدمات نوین و تهیه برنامه اولویت‌بندی خدمات روستایی با توجه به شرایط منطقه‌ای و محلی</p> <p>ب- حمایت از گسترش کشاورزی صنعتی و صنایع روستایی با اولویت توسعه خوشها و زنجیره‌های صنعتی- کشاورزی کوچک و متوسط که بخش اعظم نهادهای و عوامل تولید آن در جغرافیای روستایی وجود دارد و همچنین صنایع دستی و خدمات گردشگری و ایجاد و توسعه بازارهای محلی با اولویت مراکز دهستانهای دارای قابلیت توسعه</p> <p>ج- تعیین الگوی مدیریت در آبادیهای فاقد شورای اسلامی</p> <p>ه- بهسازی، نوسازی، بازسازی و ایمن‌سازی ساختار کالبدی محیط و مسکن روستایی مبتنی بر الگوی معماری اسلامی- ایرانی با مشارکت مردم، دولت و نهادهای عمومی</p> <p>و- آموزش فنی و حرفة‌ای مستمر روستاییان با هدف توانمندسازی برای ارائه و استفاده از خدمات نوین و مشارکت در فعالیتهای صنعتی و بهبود کیفیت تولیدات</p> <p>ز- ساماندهی و استقرار فعالیتهای کارآفرینی و اشتغالزایی کوچک و متوسط تولیدی و خدماتی در مناطق روستایی از طریق ارائه مشوقه‌های مالی و اعتباری</p> <p>ح- ساماندهی روستاهای در قالب مجموعه‌های روستایی به منظور خدمات رسانی بهتر و مؤثرتر</p> <p>ط- احداث، ترمیم و نگهداری و ایمن‌سازی شبکه راههای روستایی</p> <p>ی- ارتقاء شاخصهای توسعه عشایر از طریق اسکان و ساماندهی خانوارها</p> <p>ک- حمایت مالی از طریق اعطاء تسهیلات، وجود اداره شده، یارانه سود و کارمزد جهت توسعه اشتغال خانوارهای روستایی و عشایری با اولویت روشهای محلی و بومی و نیز تقویت مدیریت یکپارچه اراضی از طریق مشارکت با تشکلهای حقوقی به منظور جلوگیری از خرد شدن اراضی و تجمیع مدیریتی اراضی خرد کشاورزی</p> <p>ل- اقدام قانونی در جهت ایجاد شرکت شهرکهای کشاورزی با اصلاح اساسنامه یکی از شرکتهای مادر تخصصی موجود در</p>	

ماده	تبصره، بند یا جزء
چهارچوب سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به منظور هدایت، راهبری و احداث و توسعه زیرساختهای مجتمعهای کشاورزی، دامی و شیلاتی	
م- سرمایه‌گذاری مشترک با بخشهای غیردولتی تا سقف چهل و نه درصد (%) در چهارچوب سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و از طریق شرکت مادر تخصصی «همایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی» و شرکت مادر تخصصی «مدیریت منابع آب ایران»، در زمینه توسعه کشاورزی با فناوری نوین، اقتصادی و بهره‌ور و طرحهای زیربنایی و نوپدید در بخشهای کشاورزی و منابع آب و توسعه مناطق روستایی و جوان سازی بافت جمعیتی مناطق روستایی و عشايری	
تبصره- دولت مکلف است سهام دولتی در بنگاه جدید را حداکثر ده سال پس از بهره برداری به بخشهای غیردولتی واگذار نماید.	
ن- توسعه و هدفمندسازی پژوهش، آموزش، تولید و تبلیغات و همچنین توسعه تجارت الکترونیک فرش و ایجاد خانه فرش در بازارهای هدف و مورد نظر برای هویت‌بخشی، ارتقاء کیفیت تولید و روان‌سازی، سفارش‌پذیری، حمایت از ایجاد و توسعه و تجهیز کارگاههای مرکز و غیر مرکز و اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی فرش دستباف روستایی و شهری سراسر کشور و نیز صنایع و خدمات جانبی فرش دستباف به منظور ارتقاء و بهبود بهره‌وری، تثبیت و افزایش سهم صادراتی و بازاریابی‌های داخلی و خارجی	
تبصره- وزارت بازرگانی مکلف به پیگیری حکم این بند در دولت است.	
س- تأمین و گسترش بیمه روستایی و پوشش صدرصد (%) آن از طریق تقویت صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشاير ع- پیش‌بینی مکانهای ورزشی برای جامعه روستایی	
ف- تهییه طرحهای هادی روستایی و تعیین محدوده روستاهای در سراسر کشور با پیشنهاد کارشناسان فنی، زیر نظر بنیاد مسکن و تأیید بخشداری هر بخش و با اطلاع دهیاران و رؤسای شورای اسلامی روستاهای تصویب آن در کمیته‌ای متشكل از رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان به عنوان رئیس، فرماندار شهرستان، بخشدار بخش، نماینده سازمان مسکن و شهرسازی استان، رئیس	

ماده	تبصره، بند یا جزء
	<p>بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان، نماینده سازمان جهاد کشاورزی استان، نماینده معاون امور عمرانی استانداری و رئیس شورای اسلامی روستا به عنوان ناظر تبصره- نماینده شهرداری شهری که روستا در حريم آن واقع است می تواند به عنوان کارشناس و ناظر در جلسه کمیته مذکور شرکت نماید.</p>
۱۹۶	<p>دولت موظف است به منظور تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان و حضور بیشتر نیروهای مردمی در صحنه های امنیت و دفاع از کشور، آرمانها و مبانی اندیشه انقلاب اسلامی و توسعه فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر اقدامات و تسهیلات لازم را در طول برنامه به شرح زیر فراهم نماید:</p> <p>الف- پشتیبانی لازم برای افزایش حداقل یک و نیم میلیون نفر بسیجی فعال و ویژه تا پایان برنامه با تأکید بر تربیت نیروی انسانی متعدد و انقلابی</p> <p>ب- حمایت از زیر ساختها برای توسعه نواحی شهرستانی و رده های مقاومت بسیج، متناسب با توسعه و تغییرات تقسیمات کشوری</p> <p>ج- پشتیبانی از رده های مقاومت بسیج و بسیج اساتید، دانشجو و طلبه در دستگاه های اجرائی به ویژه در فعالیتهای پژوهشی و علمی</p> <p>د- کمک به تعمیق ارزش های انقلاب اسلامی و توسعه فرهنگ و تفکر بسیجی از طریق تشکیل هسته های تربیتی، غنی سازی اوقات فراغت، توسعه فرهنگ ارزشی و استفاده از نخبگان بسیجی برای مشاوره و تولید فکر، توسعه فرهنگ عفاف و حجاب، آشنایی با مبانی اندیشه حضرت امام (ره) با اجرای طرح های دانشجویی، دانش آموزی، اقشار و رده های مقاومت بسیج</p> <p>ه- پشتیبانی و کمک به مقابله با جنگ نرم در حوزه های مختلف با اولویت حضور فزاینده در فضای مجازی و رایانه ای (سایبری) با رویکرد بومی</p> <p>و- امکان استفاده از خدمت کارکنان بسیجی فعال و ویژه شاغل برای شرکت در آموزشها و اردوها و سایر برنامه ها حداکثر به مدت پانزده روز در سال به جای خدمت اداری بدون دریافت حق مأموریت</p> <p>ز- پیش بینی یک درصد (۱٪) از سرجمع اعتبارات تملک دارایی استانی در بودجه سنتویی به منظور حمایت از احداث و توسعه پایگاهها و</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		حوزه‌های مقاومت بسیج
		ح- فراهم نمودن پشتیبانی‌های لازم برای جذب و به کارگیری سی میلیون نفر از بسیج دهها میلیونی با رویکرد فرهنگی، اجتماعی و علمی
		ط- پشتیبانی از رده‌های مقاومت بسیج جامعه زنان بهویژه در فعالیتهای مربوط به توسعه فرهنگ عفاف و حجاب و تحکیم بنیاد خانواده
دولت	مکلف است در لایحه بودجه سنواتی نسبت به افزایش دو درصد(٪۲) سالانه سهم اعتبارات دفاعی در طول برنامه اقدام و پیش‌بینی لازم را به عمل آورد.	بندهای (ب) و (ج)
		پنجاه درصد(٪۵۰) از افزایش مذکور برای حفظ توان تولید خطوط
		صنایع دفاعی و همچنین تولید مواد حیاتی و قطعات کلیدی و توسعه فناوریهای نوظهور منظور می‌گردد.
۱۹۷		
		به منظور کاهش آسیب‌پذیری زیرساختها، ارتقاء پایداری ملی،
		حفظ از مردم و منابع ملی کشور و تضمین تداوم خدمات به آنان
		در راستای تکمیل چرخه دفاع غیرنظامی، اقدامات زیر انجام می‌شود:
		ب- ایجاد سامانه پایش، هشدار و خشی‌سازی در خصوص تهدیدات
		نوین در مراکز حیاتی، حساس و مهم
		ج- ایمن‌سازی و حفاظت از مراکز حیاتی، حساس و مهم کشور برای
		تمدّع فعالیت امن و پایدار آنان
۱۹۸		
		در زمان صلح با تأیید ستاد کل نیروهای مسلح، قسمتی از نیاز دولت،
		شهرداریها و دهیاریها به نیروی انسانی با استفاده از خدمت مشمولان
		وظیفه مشروط به عدم ورود آسیب به آمادگی رزمی کشور و پس از
		گذراندن دوره آموزش نظامی تأمین می‌گردد. نیاز دولت، شهرداریها و
		دهیاریها از طریق وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به ستاد کل
		اعلام می‌شود.
		هزینه‌های مربوط به دوره آموزش نظامی بر عهده وزارت دفاع و
		پشتیبانی نیروهای مسلح است و حقوق و مزايا و جبره استحقاقی در
		دوره خدمت از محل اعتبارات دستگاه مربوطه تأمین می‌گردد. میزان
		دریافتی این قبیل افراد نباید در مجموع از حد مقرر در قوانین
		نیروهای مسلح تجاوز نماید.
		حداقل پنجاه درصد(٪۵۰) از نیروهای انسانی فوق که فارغ‌التحصیل

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		دانشگاه هستند، باید در مناطق توسعه نیافته یا کمتر توسعه یافته
کشور خدمت کنند.		<p>دولت موظف است به منظور تقویت بنیه دفاعی کشور و ارتقاء توان بازدارندگی نیروهای مسلح و حفاظت از تمامیت ارضی و امنیت کشور و آمادگی در برابر تهدیدات و حفاظت از منافع ملی، انقلاب اسلامی ایران و منابع حیاتی کشور و هوشمندسازی سیستمهای دفاعی، اقدامهای ذیل را در صورت تصویب فرماندهی کل نیروهای مسلح به عمل آورد:</p>
		<p>الف- تقویت مؤلفه‌های بنیه دفاعی با تأکید بر مدرن‌سازی و هوشمندسازی تجهیزات، ارتقاء منابع انسانی و سامانه‌های (سیستمهای) فرماندهی (C4I)</p>
		<p>ب- ارتقاء فناوریهای نوین و هوشمند و سامانه‌های (سیستمهای) اطلاعاتی در به کارگیری سامانه‌های دفاعی به ویژه سامانه‌های الکترونیکی، هوافضایی و پدافند هوایی</p>
		<p>ج- بهینه‌سازی و بهبود ساختارهای چاپک و پاسخگو در دفاع ملی</p>
		<p>د- ارتقاء حضور و سهم نیروهای مردمی در استقرار امنیت و دفاع از کشور و به کارگیری متقابل و بهینه از امکانات و توان منابع انسانی</p>
		<p>ه- نوسازی و بازسازی و بهبود صنایع دفاعی با نگرش به سامانه و فرآیندهای صنعتی نوین</p>
		<p>و- ارتقاء ابتکار عمل و توان مقابله مؤثر در برابر تهدیدها و حفاظت از منافع ملی، منابع حیاتی و انقلاب اسلامی ایران</p>
		<p>ز- ارتقاء و افزایش سطح دانش و مهارت نیروهای مسلح، به صورت کمی و کیفی</p>
		<p>ح- ارتقاء سطح آموزش، تحقیقات، فناوری در بخش دفاع و گسترش همکاریها با مراکز علمی دانشگاهی داخلی و خارجی</p>
		<p>ط- حضور و استقرار مناسب با تهدیدها در حوزه‌های آبی کشور (خليج فارس، دریای عمان و دریای خزر)</p>
		<p>ی- ارتقاء منزلت اجتماعی و معیشت کارکنان نیروهای مسلح</p>
		<p>ک- رعایت اصول پدافند غیرعامل در طراحی و اجرای طرحهای حساس و مهم و یا در دست مطالعه و نیز تأسیسات زیربنایی و ساختمانهای حساس و شریانهای اصلی و حیاتی کشور و آموزش عمومی مردم توسط دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۱۷۹) این</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		قانون، به منظور پیشگیری و کاهش مخاطرات ناشی از سوانح غیرطبیعی
۲۰۲	قسمت اخیر	دولت مکلف است نسبت به تأمین و واگذاری تسهیلات اعتباری، بنکی، زمین، تغییر کاربری و ایجاد حریم جهت تأسیسات مورد نیاز اقدامات لازم را به عمل آورد. اعتبارات دریافتی از منابع بنکی از محل فروش اماکن منتقل شده بازپرداخت می‌شود.
۲۰۴		در راستای ارتقاء و تقویت اقتصاد و معیشت مرزنشینان با رعایت ملاحظات و تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی، دولت حمایت مالی و حقوقی لازم را از استقرار صنایع و شکل گیری تعاونیهای مرزنشینان و حق بهره‌برداری از زمینهای مستعد کشاورزی و استفاده حداقلی از منابع طبیعی و گردشگری در مناطق مرزی به عمل می‌آورد. تبصره- به منظور هدایت و ارائه زیرساختهای مناسب توسعه صنعتی مناطق مرزی، افزایش مراودات اقتصادی- اجتماعی با کشورهای همسایه و نیز گسترش بازار تولیدات مناطق مرزی، اولویت استقرار صنایع در مناطق مزبور، با شهرکهای صنعتی مرزی و واقع در مرزها خواهد بود.
۲۰۸		به منظور مدرن‌سازی و توسعه حرفه‌گرایی و کارآمدسازی و تقویت نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران با تواافق دولت و ستاد کل نیروهای مسلح اقدامات زیر در طول برنامه به مورد اجرا گذاشته می‌شود: الف- فراهم آوردن ساز و کار و امکانات لازم برای بهره‌مندی نیروی انتظامی از فناوری‌های نوین و تجهیزات پیشرفته در جهت «فن‌اور پایه‌سازی پلیس» ب- تقویت حرفه‌گرایی با توسعه آموزش‌های تخصصی
۲۰۹	بند (الف)	به منظور تحکیم و ارتقاء امنیت اجتماعی، اخلاقی و پیشگیری و مقابله با هرگونه ناهمچاری فرهنگی و اجتماعی و اخلال در امنیت عمومی: الف- دولت موظف است ساز و کارهای اجرائی لازم را با تأکید بر موارد زیر فراهم و اجرائی نماید: ۱- مبارزه با جریانات، گروهها و باندهای سازمان یافته مروج انحرافات اخلاقی، خرافپرستی، ابتذال و پوج گرایی

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		۲- ارتقاء احساس امنیت و سالمسازی فضای عمومی جامعه ۳- بهره‌گیری و هماهنگ‌سازی اقدامات فرهنگی، آموزشی، تربیتی و تبلیغی و رسانه‌ای برای مقابله با ناهنجاریهای فرهنگی و اجتماعی
۲۱۱	بند (ف)	دولت در طول برنامه اعتبارات لازم برای اجرای تکالیف مقرر در این ماده را در قالب بودجه سوابق پیش‌بینی می‌نماید.
۲۱۴	بندهای (ب) و (د)	ب- دولت موظف است روشهای اجرائی مناسب از قبیل «تأمین منابع مالی، ساخت، بهره برداری و واگذاری»، «تأمین منابع مالی، ساخت و بهره برداری»، «طرح و ساخت کلید در دست»، «مشارکت بخش عمومی- خصوصی» و یا «ساخت، بهره برداری و مالکیت» را با پیش‌بینی تضمین‌های کافی به کار گیرد. د- دولت موظف است ساز و کار تأمین مالی طرحهای تملک‌دارایی سرمایه‌ای بزرگ و متوسط از طریق گشایش اعتبارات استاندی ریالی و ارزی نزد بانکهای داخلی و خارجی همراه با پیش‌بینی ابزارهای مالی تضمینی را به تدریج به گونه‌ای پیاده کند که در پایان برنامه رابطه تأمین منابع مالی و اجرای طرحهای فوق با نوسانات بودجه سالانه کاهش یابد.
۲۲۳	قسمت نخست	در کلیه مواردی که برای اجرای احکام و مواد این قانون و قوانین بودجه سوابق یا اجرای سایر قوانین در طول برنامه تصویب آثین نامه، تصویب‌نامه، دستورالعمل، بسته‌اجرائی و سایر مقررات نظیر استناد توسعه ملی و استانی و استاد راهبردی مربوط به قوه مجریه اعم از مراجع، مقامات و دستگاههای اجرائی مورد نیاز باشد، پیشنهاد دستگاه مربوط پس از تأیید معاونت از جهت انطباق با اهداف برنامه و قانون بودجه به تصویب هیأت وزیران یا مرتع مربوط در قوه مجریه می‌رسد.
۲۲۴	بند های (۵) ، (و) ، (ز)	۵- در راستای تسهیل انجام امور و تسريع در خدمترسانی به مردم و تمرکز زدایی در تصمیم‌گیری‌های اداری و مالی و اجتناب از موازی کاری و پاسخگویی مدیران، اختیارات، وظایف و مسؤولیتهایی که در قوانین و مقررات برای دستگاههای اجرائی یا رؤسا و بالاترین مقام آنها پیش‌بینی شده است حسب مورد به مدیران واحدهای ذی ربط استانی و ستادی دستگاههای یاد شده بر اساس شرح وظایف پستهای سازمانی و یا احکام انتصاب و یا تفویض اختیار قابل تفویض است لکن در هیچ موردی مسؤولیت مدیران استانی یا ستادی یاد شده راچ اخیار رئیس

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
		<p>یا بالاترین مقام دستگاه نیست.</p> <p>و- کلیه اعتبارات هزینه‌ای و تملک داراییهای سرمایه‌ای و مالی و کمکها و سایر اعتبارات و ردیفهای مندرج در جداول قوانین بودجه سنواتی به شرح عناوین و ارقام جداول مذکور فقط در حدود وصولی درآمدها و سایر منابع عمومی به شرح عناوین و ارقام مندرج در جداول مربوط قوانین یاد شده بر اساس مفاد موافقنامه‌های مبادله دستگاه با معاونت و در حدود ابلاغ و تخصیص اعتبار از سوی معاونت، قابل تعهد، پرداخت و هزینه است.</p> <p>ز- در کلیه موارد قانونی انجام تعهد و هرگونه پرداخت و کمک مالی توسط دستگاه‌های اجرائی، فقط بر اساس مفاد موافقنامه و بعد از تخصیص و در حدود آن مجاز است. همچنین در کلیه موارد قانونی هر گونه کمک غیر نقدی و واگذاری داراییهای سرمایه‌ای و مالی از جمله عین، منفعت و مشابه آن شامل اموال منقول و غیر منقول و نیز رد دیون، مطالبات، حقوق و مانند آن در قالب فرمها، شرایط و دستورالعملهای ابلاغی معاونت مجاز است. نسخه‌ای از این فرمها ضمیمه موافقنامه اعتبارات هزینه‌ای دستگاه خواهد شد. احکام این بند درخصوص نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی در حدود اعتبارات مندرج در قانون و ما به ازاء یا موضع آن لازم‌اجراء است. شرایط موضوع این بند باید مغایر قانون باشد.</p>
۲۲۵		<p>دولت موظف است بار مالی کلیه قوانین و مقررات از جمله احکام قانون برنامه پنجم که مستلزم استفاده از منابع عمومی است را در لوایح بودجه سنواتی در حدود درآمدهای وصولی و پیش‌بینی اجراء نماید.</p>
۲۲۶		<p>احکام قوانین و مقرراتی که لغو یا اصلاح آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است در صورت مغایرت با احکام این قانون، در طول برنامه پنجم توسعه موقوف الاجراء می‌گردد.</p>
۲۳۲		<p>دولت مکلف است نسبت به ساماندهی حمل و نقل بار و مسافر رostaها و پوشش برنامه‌های نگهداری و ایمن سازی شبکه راههای رostaیی و برخورداری رostaهای بالای بیست خانوار و کانونهای اسکان عشایری از راه مناسب اقدام نماید.</p>
۲۳۴		<p>در راستای سیاستهای کلی برنامه پنجم دولت مکلف است در</p>

ماده	تبصره، بند یا جزء	موضوع
<p>اجرای مفاد این قانون بنحوی عمل نماید که تا پایان برنامه پنجم اهداف زیر تحقق یابد :</p> <p>الف- رشد نرخ متوسط هشت درصد سالیانه تولید ناخالص داخلی</p> <p>ب- کاهش شکاف پس انداز و سرمایه گذاری از طریق ایجاد سازوکارهای تشویقی و انگیزشی برای تبدیل پس انداز ملی به سرمایه گذاری ملی و حفظ نسبت پس انداز به تولید ناخالص داخلی بمیزان متوسط چهل درصد</p> <p>ج- قطع وابستگی هزینه های جاری دولت به درآمدهای نفت و گاز تا پایان برنامه</p> <p>د- انجام اقدامات ضروری و لازم برای کاهش نرخ بیکاری به هفت درصد در پایان برنامه</p> <p>ه- کاهش فاصله دو دهک بالا و پایین درآمدی جامعه از طریق اتخاذ سیاستهای اجرایی مناسب و نیز استقرار سیسیتم تامین اجتماعی فراگیر ، گسترش پایه مالیاتی و توزیع مجدد درآمدها بطوریکه ضریب جینی در پایان برنامه به (۰/۳۵) برسد .</p> <p>و- توسعه و تقویت نظام استاندارد ملی</p>		

الزمات «دستگاهی اجرایی»
در قانون برنامه پنجم توسعه ...

الزمات کلیه « دستگاههای اجرائی » در قانون برنامه پنجم توسعه ...

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۶	بند (د)	نسبت به احداث یا اختصاص و نگهداری فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخانه اقدام نمایند.
۱۷	تبصره های (۱) و (۳)	تبصره ۱ - دستگاههای اجرائی مکلفند امکانات و تجهیزات پژوهشی و تحقیقاتی، آزمایشگاهها و کارگاهها را با نرخ ترجیحی در اختیار مؤسسات و شرکتهای دانشبنیان مورد تأیید شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری در چهارچوب مصوبه هیأت وزیران قرار دهند.
۲۹		کلیه تصویب‌نامه‌ها، دستورالعملها و همچنین تصمیمات و مصوبات هیأت‌های امناء و سایر مقامات و مراجع اجرائی به استثناء احکام محاکم قضائی که متنضم بار مالی برای صندوقهای بازنیستگی یا دستگاههای اجرائی و دولت باشد در صورتی قابل اجراء است که بار مالی ناشی از آن قبلًا محاسبه و در قوانین بودجه کل کشور و یا بودجه سالانه دستگاه یا صندوق ذی ربط تأمین اعتبار شده باشد. درغیراین صورت عمل مراجع مذکور در حکم تعهد زائد بر اعتبار است و مشمول پرداخت از سوی دستگاه یا صندوقهای مربوطه نخواهد بود. دستگاهها و صندوقهای مربوط مجاز به اجرای احکامی که بار مالی آن تأمین نشده است، نیستند. اجرای احکام یادشده فقط در حدود منابع مذکور ممکن است در هر حال تحمیل کسری بودجه به دولت و دستگاههای اجرائی و صندوقها غیرقابل پذیرش می‌باشد. مسؤولیت اجرای این بند به عهده رؤسای دستگاهها و صندوقها و مدیران و مقامات مربوط است.
۳۸	تبصره جزء (۴) بند (د)	تبصره - دستگاههای اجرائی مکلفند حق بیمه پایه سلامت سهم کارمندان، بازنیستگان و موظفین را از حقوق ماهانه کسر و حداقل ظرف مدت یک ماه به حساب سازمان بیمه سلامت ایران واریز نمایند.
۴۱	بندهای (الف) و (ب)	الف - دستگاههای اجرائی و مؤسسات عمومی غیردولتی ذی ربط که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند، بر اساس منتشر تربیتی نسل جوان و سند ملی توسعه و ساماندهی امور جوانان مصوب دولت ضمن ایجاد «برنامه ساماندهی امور جوانان» ذیل بودجه سنتوای خود از طریق ستادملی و استانی ساماندهی امور جوانان اقدامات لازم را جهت اجرائی شدن این اسناد در طول سالهای برنامه به عمل آورند. ب - دستگاههای اجرائی و مؤسسات عمومی غیردولتی ذی ربط که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند، با همکاری سازمان ملی جوانان میزان تحقق شاخص‌های مصوب شورای عالی جوانان را درخصوص اجرائی نمودن «برنامه ساماندهی امور جوانان» مورد سنجش و پایش قرار دهند.
۴۴	بندهای (ب)، (ج)	ب - تأمین صدرصد(۱۰۰٪) هزینه درمانی ایثارگران شاغل و افراد تحت

موضوع الزام	ماده تبصره یا بند یا جزء
<p>تکفل آنان بر عهده دستگاه اجرائی مربوطه و هزینه درمانی اشارگران غیرشاغل و افراد تحت تکفل آنان بر عهده بنیادشهید و امورایثارگران است.</p> <p>ج- کلیه دستگاههای اجرائی موظفند بیست درصد(۲۰٪) اعتبارات فرهنگی خود را در چهار چوب موافقتname مبالغه شده با معاونت، صرف ترویج فرهنگ ایشار و شهادت نمایند.</p> <p>و- دستگاههای اجرائی موظفند حداقل بیست و پنج درصد(۲۵٪) نیاز استخدامی خود را از میان فرزندان شهداء، جانبازان پنجهای درصد(۵۰٪) و بالاتر و آزادگانی که حداقل پنج سال سابقه اسارت دارند و فرزندان جانبازان هفتاد درصد(۷۰٪) و بالاتر، بدون الزام به رعایت شرطمنی، تحصیلی و آزمونی تأمین و از ابتداء آنان را به صورت رسمی قطعی استخدام نمایند.</p> <p>پنج درصد(۵٪) سهمیه استخدامی به سایر جانبازان، آزادگان، زمیندگان و همسر و فرزندان آنان اختصاص می‌یابد.</p>	(و)، (ز) و (م)
<p>ز- دانشگاهها و مراکز و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و وزارتتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مکلفند حداقل ده درصد(۱۰٪) اعضای هیأت علمی مورد نیاز خود را از بین جامعه ایثارگران شامل رزمیندگان با بیش از شش ماه حضور داوطلبانه درجه به، جانبازان بالای بیست و پنج درصد(۲۵٪)، آزادگان بالای سه سال اسارت، فرزندان جانبازان بالای پنجاد درصد(۵۰٪)، فرزندان شهداء و فرزندان آزادگان با بیش از سه سال اسارت که دارای مدرک دکترای تخصصی مورد تأیید وزارتتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد، حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاهها یا تبدیل وضعیت کارکنان غیر هیأت علمی تأمین و از ابتداء آنان را به صورت عضو هیأت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی، پژوهشی و اجرائی مرتبط و تأثیر آن در پایه و مرتبه علمی بدون الزام به رعایت شرط سنی و آزمون استخدام نمایند. مسؤولیت اجرای این حکم به طور مستقیم بر عهده وزراء و رئیس‌ای دستگاههای مذکور است. مقامات یاد شده در این خصوص، خود مجاز به اتخاذ تصمیم می‌باشند. احکام و امتیازات این بند شامل اعضاء هیأت علمی فعلی دارای شرایط فوق نیز می‌شود.</p>	
<p>م- جانبازانی که صورت سانحه و مدارک بالینی ندارند ولی از نظر کمیسیون پزشکی جانبازی آنها مورد تأیید میباشد مناسب با میزان جانبازیشان تحت پوشش بنیاد شهید قرار میگیرند .</p> <p>ه- به کارگیری افراد در قالب قرارداد کار معین (مشخص) یا ساعتی برای اجرای وظایف پستهای سازمانی فقط در سقف مقرر در قانون مدیریت خدمات کشوری مجاز است. تمدید قراردادهای قبلی بلامانع است.</p>	بندهای (ه)، (و) و (ز) ۵۰

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
و- انتقال کارکنان رسمی یا ثابت، مازاد دستگاههای اجرائی در سطح یک شهرستان بدون موافقت مستخدم با تواافق دستگاههای ذیربط، انتقال به سایر شهرستانها باید با موافقت مستخدم صورت گیرد. ز- تفاوت طبیق موضوع تبصره ماده(۷۸) قانون مدیریت خدمات کشوری در محاسبه فوق العاده‌های موضوع بند(۹) ماده(۶۸) قانون مذکور لحظه نمی‌شود.		
بند «ج» ماده(۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری، مشاغل حاکمیتی، مناطق کمتر توسعه یافته و همچنین بند «ج» ماده(۱۶) قانون برنامه که مشمول حکم بند «ب» ماده(۲۰) این قانون است و اجرای قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمین حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۸۸/۷/۱۵ و اصلاحیه‌های بعدی آن از مفاد این ماده مستثنی است.	تبصره (۲)	۵۱
جذب نیروی انسانی بهصورت رسمی یا پیمانی در قوه مجریه با رعایت سقف اعتبارات و مجوزهای استخدامی به ترتیب با تشخیص و تأیید معاونت و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور موكول به آزمون عمومی است. تبصره ۱- ایثارگران و فرزندان شهداء مشمول قوانین و مقررات مربوط به خود می‌باشند.		۵۷
تبصره ۲- تبدیل وضعیت پیمانی به رسمی بدون نیاز به آزمون با رعایت سقف اعتبارات و مجوزهای استخدامی با تشخیص و تأیید معاونت و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور مجاز است. تبصره ۳- در دستگاههایی که از ادغام دو یا چند دستگاه تشکیل می‌شوند و نیز در موارد خاص با تصویب هیأت وزیران، رعایت سقف تعداد معاونتهای دستگاه، مندرج در قانون مدیریت خدمات کشوری ضروری نیست.		
حق الرحمه تشویقی مدیریت برای کارآیی و تولید محصول اعم از کالا یا خدمات یا فعالیت بیش از ارقام پیش‌بینی شده در تفاهمنامه مربوط در واحدهایی که براساس قیمت تمام شده و کنترل محصول و نتیجه در قالب تفاهمنامه به مدیران مربوط واگذار می‌شود، برمبنای تحلیل منابع و مصارف و کارآیی واحد مربوط ظرف ده سال گذشته بدون رعایت محدودیتهای مقرر در قوانین و مقررات استخدامی پرداخت می‌گردد. اجرای این حکم در دستگاههای اجرائی ماده(۵) قانون مدیریت خدمات کشوری تنها در قالب موافقنامه متبادله با معاونت مجاز است.		۵۸
آن دسته از کارکنان دستگاهها که مشمول قانون تأمین اجتماعی می‌باشند از هر جهت از جمله شرایط بازنیستگی و سایر مزايا نیز تابع قانون مذکور و اصلاحات آن می‌شوند.		۵۹

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>کسانی که تا قبل از اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری (۱۳۸۸/۱/۱) از فوق العاده اضافه کار آنان کسور بازنیستگی کسر شده است، متناسب با مبلغ کسر شده، در پاداش پایان خدمت و حقوق بازنیستگی آنان محاسبه می‌گردد.</p> <p>در دستگاههایی که در آنها طرح طبقه‌بندی مشاغل کارگری در اجرای ماده (۱۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری اجراء شده است، کارکنان مشمول قانون کار فقط از مزایای قانون کار استفاده می‌نمایند.</p>
	۶.	<p>تعیین و اعمال امتیازات شغل و شاغل و فوق العاده‌های مربوط به ایشارگران (جانبازان، آزادگان، رزمندگان و فرزندان شهید و فرزندان جانبازان هفتاد درصد (%۷۰) و بالاتر) و اجرای سایر احکام قانون مدیریت خدمات کشوری درمورد آنان باید به گونه‌ای صورت گیرد که دریافتی آنان بابت ایشارگری کاهش نداشته و امتیازات قانونی نظیر عدم نیاز به شرکت در آزمونهای استخدامی و شرط سنی و تحصیلی کماکان اجراء و اعمال گردد.</p> <p>تبصره - مناطق جنگ‌زده موضوع بند (۲) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری توسط هیأت وزیران تعیین می‌شود.</p>
	۶۱	<p>به کارگران و کارکنان واحدهای مورد واگذاری، فقط برای یکبار سهام ترجیحی اعطاء می‌گردد ... دستگاهها و صندوقهای مذکور موظفند اموال و سهامی را که در اجرای این حکم تملک می‌نمایند به بخش خصوصی یا تعاوی برابر قوانین و مقررات بهنحوی واگذار نمایند که در هیچ مورد فعالیت سرمایه‌گذاری آنها به صورت بنگاهداری نباشد.</p>
	۶۲	<p>تبصره ۲ - مفاد این حکم علاوه بر مجوزها شامل کلیه خدمات و فعالیتهای دستگاههای اجرائی یاد شده از جمله سازمانهای ثبت اسناد و املاک (ثبت شرکتها)، ثبت احوال، تأمین اجتماعی، حفاظت محیط زیست، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، شهرداری تهران و کلان شهرها، نیروی انتظامی، گمرک، خدمات قوه قضائیه و وزارت‌خانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صنایع و معادن و نیز مواردی که بر اساس قوانین در ازاء خدمات، وجودی از اشخاص حقیقی و حقوقی اخذ می‌شود، نیز خواهد بود.</p> <p>اجرای مفاد این تبصره در نهادهای وابسته به قوه قضائیه منوط به موافقت رئیس آن قوه است.</p>
		<p>درخصوص مقررات و مواردی که مستند به قوانین و تدبیر و دستورات و نظرات مقام معظم رهبری است و همچنین درخصوص دستگاههایی که مستقیماً زیر نظر ایشان است اجرای این حکم منوط به اذن معظم له است.</p> <p>تبصره ۳ - دستگاههای اجرائی مذکور در مقابل ارائه خدمات یا اعطای انواع مجوز حتی با توافق، مجاز به اخذ مبالغی بیش از آنچه که در قوانین و مقررات قانونی تجویز شده است، نمی‌باشند. تخلف از اجرای این حکم و</p>

موضوع الزام	ماده تبصره یا بند یا جزء
سایر احکام این ماده مشمول مجازات موضوع ماده(۶۰۰) قانون مجازات اسلامی است.	
تعداد کل کارکنان هر دستگاه در تصدیهای قابل واگذاری اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی، کار معین و مشخص، ساعتی و عنوانین مشابه به استثناء اعضاء هیأت علمی سالانه حداقل دو درصد(٪۲) کاهش می یابد. موارد استثناء همه ساله در قانون بودجه همان سال تعیین می شود.	بند (ج) ۶۵
کلیه دستگاههایی که به موجب قوانین بودجه سنتوی مجاز به کمک به اشخاص حقیقی و حقوقی از محل اعتبارات قوانین یادشده می باشند، موظفند با رعایت تخصیص اعتبار که در مرکز توسط معاونت و در استانها توسط کمیته تخصیص اعتبارات استان طبق ضوابط ابلاغی معاونت انجام می شود، نسبت بهأخذ شماره ملی اشخاص حقیقی گیرنده کمک و یا سهامداران اصلی و صاحبان سهم الشرکه و اعضاء هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان قانونی اشخاص حقوقی گیرنده کمک و درج آن در بانک اطلاعاتی که توسط معاونت برای این منظور ایجاد می گردد اقدام و سپس مبلغ کمک را پرداخت نمایند. کمک از محل منابع و ریشهای در اختیار معاونت نیز مشمول این حکم است.	۶۷
در مورد آن دسته از فعالیتهای اقتصادی که نیازمند اخذ مجوز از دستگاههای متعدد می باشند، دستگاه اصلی موضوع فعالیت، وظیفه مدیریت یکپارچه، هماهنگی و اداره امور اخذ و تکمیل و صدور مجوز را بر عهده خواهد داشت و از طریق ایجاد پنجره واحد به صورت حقیقی یا در فضای مجازی با مشارکت سایر دستگاههای مرتبط به گونهای اقدام می نماید که ضمن رعایت اصل همزمانی صدور مجوزها، سقف زمانی مورد نظر برای صدور مجوز از زمان پیش بینی شده در قانون نحوه اجراء سیاستهای کلی اصل(۴۴) تجاوز ننماید.	۷۰
در ایجاد فرآیند پنجره واحد، دستگاههای فرعی صدور مجوز موظفند نسبت به ارائه خدمات از طریق استقرار نماینده تام الاختیار در محل پنجره های واحد و یا در فضای مجازی اقدام و همکاری لازم را به عمل آورند. دستورالعمل مربوط شامل رویه ها و ضوابط و نحوه برخورد با متخلفین و همچنین فهرست دستگاههای اصلی در صدور مجوز در فعالیتهای مختلف به تصویب کارگروه موضوع ماده(۶۲) این قانون می رسد.	
به منظور تنظیم تعهدات ارزی کشور: الف- دستگاههای اجرائی ملزم به رعایت موارد زیر می باشند: ۱- عملیات و معاملات ارزی خود را از طریق حسابهای ارزی بانکهای داخل یا خارج که با تأیید بانک مرکزی افتتاح کرده یا می کنند، انجام دهند. بانکهای عامل ایرانی مکلفند خدمات مورد نیاز آنها را در سطح	بند (الف) ۸۱

موضوع الزام	ماده تبصره یا بند یا جزء
<p>استانداردهای بین‌المللی تأمین نمایند.</p> <p>۲- فهرست کلیه حسابهای ارزی خارج از کشور خود را به بانک مرکزی اعلام کنند، تا پس از تأیید این بانک، ادامه فعالیت آنها میسر گردد.</p>	
<p>در استفاده از تسهیلات مالی خارجی، رعایت موارد زیر توسط دستگاههای اجرائی و بانکهای عامل ضروری است:</p> <p>۱- تمامی طرحهای دستگاههای اجرائی با رعایت سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی بامسؤولیت وزیر و یا بالاترین مقام اجرائی دستگاه ذی‌ربط و تأیید شورای اقتصاد، باید دارای توجیه‌فنی، اقتصادی و مالی باشند و مجموع هزینه‌های اجرای کامل آنها از سقفهای تعیین شده تجاوز نکند. زمان بندی دریافت و بازپرداخت تسهیلات هر طرح و میزان استفاده آن از ساخت داخل با توجه به ظرفیتها، امکانات و توانایی‌های داخلی و رعایت قانون «حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرائی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲» و نیز رعایت شرایط زیستمحیطی در اجرای هر یک از طرحها باید به تصویب شورای اقتصاد برسد.</p>	جزء (۱) بند (د) ۸۲
<p>تمامی معاملات و قراردادهای خارجی که بیش از یک میلیون (۱۰۰۰۰۰۰) دلار باشد با رعایت قانون «حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرائی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲» تنها از طریق مناقصه محدود و یا بین‌المللی با درج آگهی در روزنامه‌های کثیر الانتشار و رسانه‌های الکترونیکی داخلی و خارجی انجام و منعقد می‌شود. موارد استثناء به تأیید کمیته سه نفره مشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی، معاون برنامه‌ریزی و ناظارت راهبردی ریاست جمهوری و وزیر وزارت‌خانه مربوطه یا بالاترین مقام اجرائی ذی‌ربط می‌رسد. در کلیه مناقصه‌ها، حق کنترل و بازرگانی کمی و کیفی و کنترل قیمت برای کلیه کالاهای وارداتی و پروژه‌ها برای خریدار محفوظ است. وزیر یا بالاترین مقام اجرائی ذی‌ربط، مسؤول حسن اجراء این موضوع است. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فقط مجاز به تعهد یا پرداخت بهای معاملات و قراردادهایی است که تأیید بالاترین مقام دستگاههای اجرائی، مبنی بر رعایت مفاد این بند را داشته باشد.</p>	بند (د) ۸۲
<p>تبصره- کلیه بانکها و مؤسسات اعتباری و دستگاههای اجرائی مذکور در این ماده موظفند اطلاعات و آمار مورد درخواست بانک مرکزی را در اختیار آن بانک قرار دهند. حفظ اسرار حرفه‌ای آمار و اطلاعات دریافتی بر عهده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.</p>	تبصره ۹۰
<p>الف- ادغام شرکتهای تجاری مادامی که موجب ایجاد تمرکز و بروز قدرت انحصاری نشود، به شکل یک جانبه (بقاء یکی از شرکتها- شرکت پذیرنده)</p>	دو فراز نخست بند (الف) ۱۰۵

موضوع الزام	ماده تبصره یا بند یا جزء
<p>و ادغام دو یا چند جانبه (محو شخصیت حقوقی شرکتهای ادغام شونده و ایجاد شخصیت حقوقی جدید- شرکت جدید)، در چارچوب اساسنامه آن شرکت در سایر شرکتهای تجاری، مجاز است. کلیه حقوق و تعهدات، دارایی، دیون و مطالبات شرکت یا شرکتهای موضوع ادغام، به شرکت پذیرنده ادغام یا شرکت جدید منتقل می‌شود.</p> <p>کارکنان شرکتهای موضوع ادغام به شرکت پذیرنده یا شرکت جدید انتقال می‌یابند. در صورت عدم تمايل برخی کارکنان با انتقال به شرکت پذیرنده ادغام یا شرکت جدید، مزایای پایان کار مطابق مقررات قانون کار توسط شرکت مزبور به کارکنان یاد شده پرداخت می‌شود. درمورد نیروی کار مازاد مطابق قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۸۲/۵/۲۶ عمل می‌شود.</p>	
<p>خرید کالا یا خدمات از طریق بورس بدون رعایت احکام و تشریفات قانون برگزاری مناقصات، توسط دستگاههای اجرائی، بلامانع است.</p>	۱۰۸
<p>انجام بیمه‌های دستگاههای اجرائی به صورت انحصاری با شرکت سهامی بیمه ایران، موضوع ماده (۳۰) قانون بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب سال ۱۳۵۰ در طول سالهای برنامه ملغی‌الاثر می‌شود.</p>	۱۱۶
<p>ازامات، مقررات و مصوبات نظام اینمنی هسته‌ای کشور که توسط مرکز نظام اینمنی سازمان انرژی اتمی ایران در زمینه فناوری هسته‌ای و پرتوی ابلاغ می‌شود، برای کلیه دستگاههای اجرائی و اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی مرتبط، لازماً اجراء است.</p>	۱۳۶ تبصره
<p>به منظور توانمندسازی ساختار مدیریت منابع طبیعی و آبخیزداری کشور اقدامهای زیرانجام می‌شود:</p> <p>الف- ارزش اقتصادی(کارکردهای بازاری و غیربازاری) منابع طبیعی ، هزینه‌ها و منافع اجتماعی طرحها و پروژه‌های عمرانی ، توسعه‌ای در مطالعات امکان‌سننجی طرحها و پروژه‌ها ملاک عمل قرار گیرد.</p>	۱۴۷ بند (الف)
<p>کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند در اجرای پروژه‌های فنی و عمرانی خود ضوابط، مقررات و معیارهای فنی و استانداردهای ملی را رعایت نمایند ...</p>	۱۵۵ قسمت نخست
<p>ب- صدور پروانه بهره‌برداری برای واحدهای صنعتی احداث شده با رعایت ضوابط مربوط بلامانع است.</p>	۱۵۸ بندهای (ب) و (ج)
<p>ج- جمله «صدر پروانه تأسیس تنها درموردی که برخوردار از معافیت مالیاتی می‌باشد مجاز است» از انتهای ماده (۶۶) قانون الحقق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت حذف می‌شود.</p>	
<p>به منظور مقاوم سازی ساختمنها و اصلاح الگوی مصرف به ویژه مصرف انرژی در بخش ساختمان و مسکن اقدامات زیر انجام می‌شود:</p>	۱۶۸

موضوع الزام	ماده	تبصره یا بند یا جزء
<p>الف- شهرداریها مکلفند نسبت به درج الزام رعایت مقررات ملی ساختمان در پروانه‌های ساختمانی اقدام نمایند. صدور پایان کار برای واحدهای احداث شده بر مبنای این پروانه‌ها ، منوط به رعایت کامل این مقررات است.</p>		
<p>تبصره- مختلفان از مقررات ملی ساختمان از جمله طراح، ناظر، مجری و مالک براساس آئین نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد موظف به رفع نقص و جبران خسارت می‌شوند .</p>		
<p>ب- صدور پروانه هرگونه ساختمان منوط به ارائه موافقت اصولی بیمه کیفیت ساختمان احداشی است. شرکتهای بیمه مکلفند براساس بیمه نامه صادره در صورت ورود هرگونه خسارت در طی ده سال به ساختمان احداشی، خسارت‌های واردہ را ظرف سه ماه جبران نمایند.</p>		
<p>ج- کلیه مجریان دولتی موظفند مسؤولیت حرفه‌ای خود و در صورت نیاز، مسؤولیت سایر عوامل مرتبط در طراحی، محاسبه و نظارت ساختمانهای تحت پوشش خود اعم از شهری و روستایی را نزد یکی از شرکتهای دارای صلاحیت بیمه نمایند.</p>		
<p>د- به منظور انجام مطالعات لازم برای کاهش خطرپذیری زلزله:</p>		
<p>۱- شبکه ایستگاههای شتاب نگاری و زلزله نگاری و پیش‌نشانگرهای زلزله توسعه یابد.</p>		
<p>تبصره- ایستگاههای شتاب نگاری در شهرستان و روستاهای بزرگ به ازای هر بیست و پنج هزار نفر یک ایستگاه توسعه می‌یابد.</p>		
<p>۲- طی برنامه مصالح و روش‌های مؤثر در مقاوم‌سازی ساختمانی، استاندارد و از تولیدکنندگان آنها حمایت شود.</p>		
<p>ب- دستگاههای اجرائی ذی‌ربط موظفند به منظور افزایش بهره‌وری و استحصال زمین نسبت به احیاء بافت‌های فرسوده و نامناسب روستایی اقدام نمایند.</p>		بند (ب)
<p>دستگاههای اجرائی مکلفند برنامه‌های عملیاتی خود را به گونه‌ای تنظیم نمایند که زمینه تحقق جهت‌گیریهای آمایش سرزمین را فراهم آورد.</p>		۱۸۳
<p>کلیه دستگاههای اجرائی موظفند اقدامات لازم را برای اجرای طرح جامع فرهنگ عفاف و حجاب معمول داشته و نسبت به مناسب‌سازی محیط خدمتی با اقتصادات جامعه اسلامی اقدام نمایند.</p> <p>وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است بر اجرای صحیح طرح، نظارت داشته باشد.</p>		بند (ب)
<p>به منظور حسن اجرای قانون برنامه و ارزیابی میزان پیشرفت کشور در چهارچوب سیاستهای کلی برنامه، دستگاههای اجرائی مکلفند تا پایان شهریور ماه هر سال گزارشی از عملکرد هر یک از مواد ذی‌ربط سال قبل را</p>		۲۱۳

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>به معاونت تسلیم نمایند. معاونت موظف است گزارش عملکرد مذکور را همراه با نظرات خود و بررسی مواد برنامه و شاخص ها و متغیرهای مربوطه به رئیس جمهور ارائه نماید. رئیس جمهور مکلف است گزارش مذکور را همزمان با لایحه بودجه سالانه تا پانزدهم آذرماه هر سال به مجلس شورای اسلامی ارائه و خلاصه آن را در جلسه علنی به اطلاع نمایندگان برساند.</p>
		<p>پیشنهاد طرحهای تملکداریهای سرمایه‌ای جدید در لوایح بودجه سنواتی با رعایت موارد زیر امکان‌پذیر است:</p> <p>الف- عناوین، اهداف کمی و اعتبارات طرحهای تملکداریهای سرمایه‌ای جدید با رعایت مواد (۲۲) و (۲۳) قانون برنامه و بودجه براساس گزارش توجیهی فنی (حجم کار، زمانبندی اجرا)، اقتصادی، مالی و زیست محیطی و رعایت پدافند غیرعامل از سوی مشاور و دستگاه اجرائی پس از تأیید معاونت برای یک بار و به قیمت ثابت سالی که طرحهای مورد نظر برای اولین بار در لایحه بودجه سالانه منظور می‌گردد به تفکیک سالهای برنامه و سالهای بعد به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.</p>
	بندهای (الف) ، (ب) ، (ج) ، (ه) و (و)	<p>ب- مبادله موافقنامه‌های طرحهای تملکداریهای سرمایه‌ای مشتمل بر اهداف طرح، شرح عملیات، اعتبارات مصوب، پیشرفت فیزیکی و مشخصات فنی مورد نیاز فقط یک بار در دوران برنامه انجام می‌پذیرد این موافقنامه‌ها برای دوران برنامه معابر و ملاک عمل خواهد بود. اطلاعات ضروری درخصوص موارد فوق در اصلاحیه موافقنامه‌ها نیز درج می‌گردد.</p> <p>تبصره- اعتبارات مورد نیاز طرحهای تملکداریهای سرمایه‌ای برای سالهای باقی‌مانده اجرای طرح در برنامه با اعمال ضرایب تعديل محتمل محاسبه و توسط معاونت منظور می‌شود.</p>
		<p>ج- موافقنامه‌هایی که برای انطباق میزان اعتبارات سالانه طرحها با قوانین بودجه سنواتی مبادله می‌گردد جنبه اصلاحی داشته و نباید موجب افزایش اهداف و تعداد پروژه‌های طرح شوند. موارد استثناء که منجر به تغییر حجم عملیات یا تعداد پروژه‌ها می‌شوند با پیشنهاد دستگاه اجرائی ذی ربط و تأیید معاونت و تصویب هیأت وزیران با رعایت مفاد بند(الف) این ماده بالامانع است.</p>
		<p>ه- معاونت موظف است خلاصه‌ای از جمع‌بندی گزارش‌های توجیهی طرح‌هایی که از منابع عمومی تامین مالی می‌شود، به استثنای طرحهای دفاعی و امنیتی را یک‌سال پس از تصویب از طریق ویگاه معاونت در دسترس عموم کارشناسان و پژوهشگران قرار دهد.</p>
		<p>و- تصویب طرح‌های تملکداریهای سرمایه‌ای جدید در هر فصل توسط معاونت، منوط به تأمین اعتبار کامل برای طرح‌های مزبور است به</p>

موضوع الزام	ماده	تبصره یا بند یا جزء
طوری که اعتبار سال اول اجرای طرح جدید از نسبت کل اعتبار مورد نیاز به مدت زمان اجرای طرح (بر حسب سال) کمتر نگردد. اعتبارات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای در ابتدای برنامه با در نظر گرفتن پیش بینی نرخ تورم در دوران برنامه برآورد می گردد و اعتبارات پیش بینی شده اصلاح و یا تغییر طرح برای هر فصل و دستگاه تا پایان سال آخر برنامه فقط در حد انحراف نرخ تورم واقعی از نرخ پیش بینی شده مجاز است.		
کلیه دستگاههای اجرائی موضوع ماده(۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و نیز دستگاههای موضوع ماده(۲)،(۳)،(۴) و (۵) قانون محاسبات عمومی کشور در موارد مربوط، مشمول مقررات این قانون می باشند.	۲۲۲	
دستگاههای اجرائی موظفند کلیه اطلاعات و استناد و مدارک مربوط را در موارد لازم در اختیار معاونت قرار دهنند. استناد و اطلاعات طبقه بندی شده مشمول مقررات خاص خود است. دستورالعملها و بخشنامه های معاونت در چهار چوب مفاد این قانون و قانون برنامه و بودجه و قوانین بودجه سنواتی و آئین نامه های مربوط برای کلیه دستگاههای اجرائی لازم الاجراء است.	۲۲۳	قسمت انتهائی
قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ و اصلاحات و الحالات بعدی آن با اصلاحات و الحالات زیر برای دوره برنامه پنجم تنفيذ می شود.		
الف- در ماده(۲) قانون الحق مواردی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت بعد از عبارت «شرکتهای دولتی» عبارت «و شرکتهای آب و فاضلاب و توزیع برق استانی» اضافه می شود. ب- هر گونه پرداخت توسط خزانه از جمله پرداخت حقوق و مزایای مستمر دستگاههای اجرائی و موارد ضروری یا از محل تتخواه گردان خزانه فقط با تأیید و تخصیص اعتبار از سوی معاونت مجاز است.		
ج- کلیه شرکتهای دولتی و بانکهای موضوع ماده(۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که در بودجه کل کشور برای آنها سود ویژه پیش بینی شده است مکلفند: ۱- در هر ماه معادل یک دوازدهم مالیات پیش بینی شده سال مورد نظر خود را بابت مالیات عملکرد همان سال به صورت علی الحساب به سازمان امور مالیاتی پرداخت نمایند تا به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل منظور شود.	۲۲۴	بندهای (الف) تا (ج) و اجزاء(۱) و (۲) بند (ج)
۲- حداقل چهل درصد (۴۰٪) سود پیش بینی شده هر سال را با ساز و کار جزء(۱) این بند به حساب درآمد عمومی واریز نمایند. شرکتهای دولتی که قسمتی از سهام آنها متعلق به بخش غیردولتی است، به تناسب میزان سهام بخش غیردولتی، مشمول پرداخت وجود موضع این بند نمی باشدند و سهم بخش غیردولتی از چهل درصد (۴۰٪) سود ابرازی (سود ویژه) مذکور		

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
باید توسط شرکتهای دولتی ذی ربط به سهامداران بخش باد شده پرداخت شود. وصول مبلغ باد شده تابع احکام مربوط و مقرر در قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن است.		
دستگاههای اجرائی در ایجاد هر گونه تعهد و پرداخت وجه از محل اعتبارات عمومی موظفند موارد زیر را رعایت نمایند: ۱- اولویت واگذاری امور، وظایف، مدیریت و تصدیها به بخش غیردولتی نسبت به هزینه مستقیم اعتبارات عمومی ۲- اولویت شیوه پرداخت تسهیلات نظیر کمکهای فنی و اعتباری و وجوده اداره شده نسبت به روشهای پرداخت و کمک بلاعوض تبصره- معاونت و رئاسی دستگاههای اجرائی و مقامات مجاز از سوی آنان و مدیران مالی مربوط موظفند اولویتهای فوق را در امضاء موافقنامه‌ها و دستور پرداختها و مشابه آن رعایت نمایند.	بند (ی)	۲۲۴
- ل- ۱- اعتبار طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای مندرج در قوانین بودجه سنواتی حداکثر ده درصد(۱۰٪) از محل کاهش اعتبارات سایر طرحهای مندرج در قوانین مذکور با تأیید معاونت و در قالب سقف اعتبار کل طرح قابل افزایش است و عوامل اجرائی طرحهای مذکور با رعایت ماده(۲۲) قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱ انتخاب می‌شوند. ۲- اعتبارات هر یک از ردیفهای متفرقه، تملک داراییهای مالی و هزینه‌ای مندرج در قوانین بودجه سنواتی حداکثر ده درصد(۱۰٪) از محل کاهش اعتبارات سایر ردیفهای متفرقه، اعتبار تملک داراییهای مالی و هزینه‌ای توسط معاونت در سقف بودجه سنواتی کل کشور قابل افزایش است. ۳- حداکثر نیم درصد(۵٪) از اعتبارات هزینه‌ای و اختصاصی بودجه عمومی دولت، حداکثر یک درصد(۱٪) از اعتبارات تملک داراییهای سرمایه‌ای بودجه عمومی دولت، حداکثر نیم درصد(۵٪) از مجموع هزینه‌های شرکتهای دولتی، حداکثر نیم درصد(۵٪) از مجموع هزینه‌های سرمایه‌ای شرکتهای دولتی و پنجاه درصد(۵۰٪) از اعتبارات هزینه‌ای و اختصاصی توسعه علوم و فناوری و پژوهش‌های کاربردی، با تأیید معاونت و بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر قوانین و مقررات عمومی کشور و با رعایت «قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند مصوب ۱۳۶۴/۱۱/۱۹» هزینه می‌شود.	بندهای (ل)، تا (ر)، (ت) و (د)	۲۲۴

موضوع الزام	ماده تبصره یا بند یا جزء
<p>۱- کلیه دستگاههای اجرائی و مراکز تحقیقاتی وابسته به آنها و شرکتهای دولتی که از اعتبارات بخش تحقیقات کشور (توسعه علوم و فناوری و یا اعتبارات پژوهشی) استفاده می‌کنند، موظفند این اعتبارات را بر اساس سیاستگذاریها و اولویتهای تحقیقاتی تعیین شده توسط شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری هزینه نمایند و هر سه ماه یک‌بار گزارش عملکرد خود را به دبیرخانه شورای علوم، تحقیقات و فناوری ارائه دهند. شورا موظف است پس از دریافت گزارش و حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال بعد گزارش جامعی از عملکرد اعتبارات تحقیقاتی کشور را به همراه نتایج و دستاوردهای پژوهشی تهیه و پس از تأیید در شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.</p>	
<p>۲- مازاد درآمد اختصاصی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند در سقف اعتباراتی که برای این منظور در قوانین بودجه سنتوای پیش‌بینی می‌شود حسب مورد به همان دانشگاه و مؤسسه‌ای که درآمد را کسب کرده‌اند، اختصاص می‌باشد.</p>	
<p>۳- طرحهای دانشگاهی که در قوانین بودجه سالانه کشور، ذیل ردیفهای وزارت مسکن و شهرسازی، ذکر می‌شود مشمول تسهیلات قانونی موضوع قانون اجرای طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای دانشگاهی وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.</p>	
<p>ن- کلیه دستگاههای اجرائی دارای ردیف در قوانین بودجه سنتوای موظفند حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه هر سال بر اساس اعتبار ابلاغی اعم از هزینه‌ای، مالی و نیز تملک داراییهای سرمایه‌ای جدید متن پیشنهادی موافقنامه مربوط را براساس الزامات قانون برنامه و قوانین بودجه سنتوای و سایر قوانین و مقررات مربوط در چهارچوب فرمها، شرایط و دستورالعملهای ابلاغی معاونت ارائه نمایند.</p>	
<p>معاونت موظف است در صورت موافقت با متن پیشنهادی حداکثر ظرف پانزده روز نسبت به امضاء موافقنامه و ابلاغ آن اقدام نماید و در صورت عدم موافقت با متن پیشنهادی خود نسبت به اصلاح و ابلاغ موافقنامه نهایی بنحویکه مغایر قانون نباشد ظرف پانزده روز رأساً اقدام کند، موافقنامه ابلاغی لازم‌الاجراء است.</p>	
<p>س- مازاد درآمدهای استانی نسبت به ارقام مصوب در ردیف مستقل در قوانین بودجه سنتوای پیش‌بینی می‌گردد که با اعلام خزانه‌داری کل کشور در مقاطع سه ماهه توسط معاونت توزیع می‌شود.</p>	

ماده	تبصره یا بند یا جزء
موضوع الزام	
<p>بنجاه درصد (۰.۵۰٪) از مازاد درآمدهای مذکور به خود همان استان به نسبت هشتاد درصد (۰.۸۰٪) تملک داراییهای سرمایه‌ای و بیست درصد (۰.۲۰٪) اعتبارات هزینه‌ای و مابقی اعتبار در اختیار معاونت قرار می‌گیرد تا در راستای تعادل بخشی و ارتقاء شاخصهای توسعه یافتگی بین استانها توزیع گردد.</p>	
<p>ع- کلیه مراجع و دستگاههای ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که زیر مجموعه قوه مجریه می‌باشند و صلاحیت وضع مصوبه لازم‌الاجراء را دارند، در کلیه مصوبات و تصمیماتی که تکالیفی برای مصرف اعتبار بودجه کل کشور تعیین می‌نماید قبل از اتخاذ تصمیم یا تصویب باید تأیید معاونت را منی بر وجود اعتبار برای آن منظور و عدم مغایرت با احکام و ردیفهای بودجه را اخذ نمایند.</p>	
<p>کلیه مراجع و دستگاهها و دارندگان ردیفی که زیر مجموعه قوه مجریه نیستند، در مصوبات و تصمیمات خود مکلفند در سقف اعتبارات مصوب موضوع قوانین بودجه سنتی با رعایت احکام و ردیفهای آن اقدام نمایند.</p>	
<p>ف- به منظور تأمین منابع ارزی مورد نیاز طرحهای دارای توجیه فنی و اقتصادی و مالی و زیست محیطی شرکتهای دولتی اجازه داده می‌شود در حدود ارقام مقرر در قوانین بودجه سنتی حسب مورد نسبت به صدور اوراق صکوک اسلامی و یا اوراق مشارکت ارزی در بازارهای مالی داخلی و خارجی با رعایت ضوابط بانک مرکزی و در سقف مقرر در ماده (۸۱) این قانون اقدام نمایند. صدور اوراق یاد شده منوط به تأیید بانک مرکزی و معاونت بوده و بازپرداخت و تضمین اصل و سود این اوراق با شرکهای مربوط است.</p>	
<p>صدور اوراق مشارکت یا صکوک اسلامی با سود تشییقی منوط به تأیید شورای پول و اعتبار است.</p>	
<p>ص- به دستگاههای اجرائی کشور اجازه داده می‌شود اعتبارات کمکهای فنی و اعتباری و همچنین اعتباراتی که در پیوست قوانین بودجه سنتی به منظور تحقق اهداف سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت بخش‌های خصوصی و تعاونی پیش‌بینی شده است را در قالب وجود اداره شده و بر اساس قراردادهای منعقد شده در اختیار بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری، صندوقهای قرض‌الحسنه و صندوقهای توسعه‌ای دارای مجوز از بانک مرکزی برای پرداخت کمک، تسهیلات تلفیقی و یا یارانه سود و کارمزد تسهیلات قرار دهنند. این اعتبارات پس از پرداخت توسط دستگاه اجرائی واکذارنده اعتبار به هزینه قطعی منظور می‌شود. آئین نامه اجرائی این بند به پیشنهاد معاونت و با همکاری بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p>	
<p>ق- بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری در اعطاء تسهیلات بانکی برای</p>	

ماده	تبصره یا بند یا جزء
<p style="text-align: center;">موضوع الزام</p> <p>اجرای طرحهای کشاورزی، استاد مشاعی مالکین و نسقهاهی زارعین را به عنوان وثیقه و تضمین به نسبت سهم مشاع از قیمت روز کل مشاع، ارزیابی و مورد پذیرش قرار دهنده و دفاتر استاد رسمی موظفند بنا به درخواست بانکها و مؤسسات مذکور، نسبت به تنظیم سند رهن بر این اساس اقدام نمایند.</p> <p>ر- هزینه خدمات مدیریت طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، سازمان مجری ساختمانها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل، سازمان توسعه برق ایران، شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران، شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، شرکت مادر تخصصی حمل و نقل ریلی کشور وابسته به وزارت کشور و مؤسسه جهاد نصر، حداکثر تا دو و نیم درصد(٪۲/۵) عملکرد تخصیص اعتبارات ذی‌ربط با احتساب اعتبارات دریافتی از منابع بودجه عمومی کشور، توسط معاونت تعیین می‌گردد.</p> <p>ت- کلیه تصویب‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها و دستورالعملها، تغییرات تشکیلات، تغییر ضرایب، جداول حقوقی و طبقه‌بندی مشاغل و افزایش مبنای حقوقی، اعطاء مجوز هر نوع استخدام و به کارگیری نیرو و همچنین مصوبات هیأتهای امناء که متضمن بار مالی برای دولت باشد در صورتی قابل طرح و تصویب و اجراء است که بار مالی ناشی از آن درگذشته محاسبه و در قانون بودجه کل کشور یا منابع داخلی دستگاه اجرائی ذی‌ربط تأمین شده باشد. اقدام دستگاه اجرائی برخلاف این حکم، تعهد زائد بر اعتبار محسوب می‌شود.</p> <p>ذ- مبالغی که به هر یک از مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی تحت پوشش وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش و پژوهشی و از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی سرمایه‌ای ذیل ردیفهای متمرکز پرداخت می‌شود پس از ابلاغ به عنوان کمک به سرجمع اعتبارات دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی فوق‌الذکر افروزه می‌شود تا مطابق شرح عملیات مندرج در موافقنامه بر اساس قوانین و مقررات مربوطه هزینه کنند.</p>	

قوه قضائیه

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۶۲	تبصره های (۲) و (۳)	<p>تبصره ۲- مفاد این حکم علاوه بر مجوزها شامل کلیه خدمات و فعالیتهای دستگاههای اجرائی یاد شده از جمله سازمانهای ثبت اسناد و املاک (ثبت شرکتها)، ثبت احوال، تأمین اجتماعی، حفاظت محیط زیست، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، شهرداری تهران و کلان شهرها، نیروی انتظامی، گمرک، خدمات قوه قضائیه و وزارت خانه های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صنایع و معادن و نیز مواردی که بر اساس قوانین در ازاء خدمات، وجودی از اشخاص حقیقی و حقوقی اخذ می شود، نیز خواهد بود.</p> <p>اجرای مفاد این تبصره در نهادهای وابسته به قوه قضائیه منوط به موافقت رئیس آن قوه است.</p> <p>درخصوص مقررات و مواردی که مستند به قوانین و تدبیر و دستورات و نظرات مقام معظم رهبری است و همچنین درخصوص دستگاههایی که مستقیماً زیر نظر ایشان است اجرای این حکم منوط به اذن معظم له است.</p> <p>تبصره ۳- دستگاههای اجرائی مذکور در مقابل ارائه خدمات یا اعطای انواع مجوز حتی با توافق، مجاز به اخذ مبالغی بیش از آنچه که در قوانین و مقررات قانونی تجویز شده است، نمی باشند. تخلف از اجرای این حکم و سایر احکام این ماده مشمول مجازات موضوع ماده (۶۰۰) قانون مجازات اسلامی است.</p>
۱۸۷	تبصره (۱) بند (الف)	قوه قضائیه، نهادهای نظامی و انتظامی و شهرداریها همکاری کامل با دولت برای تحقق مفاد این ماده را خواهند داشت.
۲۱۱	بندهای (ب) تا (د)	<p>ب- در اجرای بند (۱۲) سیاستهای کلی نظام در امور قضائی نیازهای قوه قضائیه در زمینه های مالی، تشکیلاتی و استخدامی با توجه به اصول (۱۵۶)، (۱۵۷) و (۱۵۸) قانون اساسی در طول برنامه به نحوی تأمین گردد که سالانه دهدارصد (۱۰٪) از پستهای بالاتصدى مصوب موجود در پایان سال ۸۸ تکمیل گردد.</p> <p>تبصره - سقف جذب قضات سالانه تا ۸۰۰ نفر است.</p> <p>ج- در اجرا بندهای (۱)، (۶)، (۸)، (۱۱) و (۱۲) سیاستهای کلی نظام در امور قضائی، قوه قضائیه موظف است اقدامات زیر در جهت تسريع در رسیدگی به پرونده ها را انجام دهد:</p>

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
<p>۱- تقویت و سازماندهی نهادهای نظارتی از جمله دیوان عالی کشور بر عملکرد محاکم و کارکنان قضائی و اداری جهت افزایش دقت در انجام امور محوله</p> <p>تبصره- کلیه دستگاه‌هایی که به‌نحوی ضابط قوه قضائیه می‌باشند مکلفند با درخواست قوه قضائیه نسبت به اجرای آموزش‌های تخصصی مربوطه زیر نظر قوه قضائیه اقدام نمایند.</p> <p>د- به منظور گسترش فرهنگ حقوقی و قضائی، اصلاح رفتار حقوقی و قضائی مردم، نهادینه‌سازی فرهنگ قانون‌مداری و نیز در راستای پیشگیری از وقوع جرائم و کاهش دعاوی حقوقی، اقدامات ذیل انجام می‌شود:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- آموزش همگانی طبق برنامه مصوب قوه قضائیه از طریق صدا و سیما ۲- آموزش همگانی حقوق شهروندی درخصوص امور مالیاتی، اداری، کار و تأمین اجتماعی، محیط زیست، بانکی، بیمه‌ای و مشابه آن توسط دستگاه‌های ذی‌ربط از طریق صدا و سیما ۳- پیش‌بینی مواد درسی لازم برای آموزش‌های مذکور در دوره‌های راهنمایی تحصیلی و متوسطه <p>تبصره- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلف است در اجرای اجزاء (۱) و (۲) زمان مناسب را برای پخش برنامه‌هایی که در این خصوص توسط قوه قضائیه، دستگاه‌های مربوطه یا آن سازمان تهیه می‌شود، اختصاص دهد.</p>		
<p>در اجرای بند (۹) سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی قوه قضائیه مکلف است:</p> <p>۱- نسبت به تشکیل شعب تخصصی دادسراه‌ها و دادگاه‌های کیفری و حقوقی اقدام کند.</p>	جزء (۱) بند (و)	۲۱۱
<p>ز- به منظور تسهیل در رسیدگی به پرونده‌ها و ارتقاء کیفیت رسیدگی به پرونده‌ها قوه قضائیه مکلف به انجام موارد زیر است:</p> <p>۱- با همکاری سازمان پزشکی قانونی، دادستانی کل کشور و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، اقدامات لازم را جهت تقویت و انسجام گروه‌های بررسی صحنه جرم و تهیه شناسنامه هویت ژنتیکی افراد با بهره‌گیری از نیروهای متخصص و روشهای و تجهیزات روزآمد به عمل آورد.</p> <p>۲- از محل منابع و امکانات موجود نسبت به ایجاد دفاتر نمایندگی استانی</p>	بند (ز) و جزء (۱) بند (ح)	۲۱۱

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
<p>دیوان عدالت اداری در محل دادگستری استانها اقدام کند.</p> <p>ح- به منظور افزایش سرعت و کارآیی در ارائه خدمات حقوقی و قضائی، قوه قضائیه مکلف است اقدامات زیر را برای توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات انجام دهد:</p> <p>۱- سامانه های عملیاتی و توسعه سطح استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات به ویژه سامانه مدیریت پرونده های قضائی، راه اندازی مرکز ملی داده های قوه قضائیه، اجراء و تکمیل سامانه مدیریت امنیت اطلاعات، عرضه خدمات حقوقی الکترونیک به مردم، استفاده از فناوری اطلاعات در برقراری ارتباط بین مراجع قضائی و سایر نهادهای تابعه یا مرتبط از قبیل سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان زندانها، سازمان پزشکی قانونی راه اندازی، گسترش و ارتقاء یابد.</p>		
<p>در راستای توسعه دسترسی جامعه به عدالت قضائی و حفظ شأن و منزلت مراجuhan و کارکنان قوه قضائیه مکلف به انجام موارد زیر است:</p> <p>۱- نوسازی و توسعه فضاهای فیزیکی قوه قضائیه و سازمانهای تابعه از جمله ساختمانهای ستادی، دادسراه، دادگستری، زندانها، بازداشتگاهها، کانونهای اصلاح و تربیت در مناطق مورد نیاز، واحدهای ثبتی، واحدهای پزشکی قانونی، ادارات سازمان بازرگانی کل کشور و سازمان قضائی نیروهای مسلح، با رعایت استانداردهای لازم در سقف اعتبارات مصوب</p> <p>۲- تسهیل در احقاق حق افراد نیازمند مورد تأیید دستگاههای حمایتی در پرونده های قضائی، و تمهید ساز و کار مناسب برای استفاده این افراد در موارد ضروری از وکلا و کارشناسان رسمی دادگستری از طریق کانونهای مربوطه، علاوه بر استفاده از ظرفیت های وکالت تسخیری، در سقف اعتبارات مصوب و با استفاده از سازمانهای مردم نهاد</p> <p>۳- ارتقاء کیفیت و افزایش دقت، سرعت و همچنین رضایتمندی مردم از روند پرونده های اجرائی از طریق افزایش دوایر اجرائی اسناد در مراکز استانی</p>	<p>بند (ط)</p>	۲۱۱
<p>قوه قضائیه مکلف است سامانه الکترونیکی کاهش زمان دادرسی در کلیه مراجع قضائی را طراحی نماید به نحوی که در این سامانه حداقل:</p> <p>۱- علت تجدید وقت رسیدگی برای اصحاب دعوا معلوم و قابل دسترسی باشد.</p> <p>۲- وقت رسیدگی به پرونده ها با در نظر داشتن اوقات فوری خارج از نوبت</p>	<p>بند (ک)</p>	۲۱۱

موضع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
<p>به طور خودکار تعیین شود.</p> <p>۳- مدت زمان رسیدگی به پرونده در محاکم کیفری حداقل سه ماه و پروندهای حقوقی حداقل پنج ماه بیشتر نباشد.</p> <p>تبصره- در صورتی که موضوع دعوا به نحوی باشد که برای تکمیل پرونده و صدور رأی به زمان بیشتری نیاز باشد، این امر با ذکر دلیل به مقام بالاتر اعلام می‌شود به گونه‌ای که برای اصحاب دعوا نیز قابل دسترسی باشد.</p> <p>۴- رئاسای حوزه‌ها موظف باشند با نظارت مستمر وقت رسیدگی به پروندهایی که بعد تصمیم‌گیری بوده و بدون علت منتهی به تصمیم نگردیده‌اند را ضمن تذکر به قاضی و اعلام به مراجع ذی‌صلاح معین نمایند.</p> <p>۵- مراجع نظارتی به طور خودکار از پروندهایی که برابر قانون منتهی به تصمیم‌گیری نگردیده‌اند اطلاع حاصل نمایند.</p>		
<p>دیوان عدالت اداری مکلف است از طریق تقویت کمیسیونهای تخصصی و افزایش تعداد مشاوران و کارشناسان و برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی قضات ضمن افزایش تعامل با دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده(۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده(۵) قانون محاسبات عمومی کشور و اشراف به موضوعات تخصصی مورد شکایت، افزایش دقت و سرعت رسیدگی به پروندها و کاهش زمان دادرسی را فراهم نماید.</p>	بند (ل)	۲۱۱
<p>قوه قضائیه مکلف است تمهیدات لازم را به منظور ارتقاء سطح استفاده از ظرفیتهای وزارت دادگستری را فراهم آورد.</p>	بند (ع)	۲۱۱

معاونت برنامه ریزی و نظارت رهبری رئیس جمهور

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۲	تبصره	تهیه عناوین طرحهای مهم موضوع ماده (۲) و ابلاغ به دستگاههای ذیربسط جهت اجرا در ابتدای هر سال.
۶۲	تبصره (۱)	کارگروه مذکور موظف است دستورالعمل موضوع این ماده شامل انواع مجوزها، مرجع و شیوه صدور، تمدید و لغو و احیاء و زمان‌بندی مربوط را در یک پایگاه اطلاعاتی که به همین منظور طراحی و مستقر می‌سازد به اطلاع عموم برساند. کلیه اطلاعات موضوع این ماده در قالب کتاب سال قبل از آغاز هر سال منتشر می‌شود. اعمال مقررات مربوط به انجام فعالیت یا ارائه خدمات موضوع این ماده خارج از موارد منتشره در کتاب سال و پایگاه اطلاع‌رسانی مذکور ممنوع و مرتكب علاوه بر جبران خسارت زیان دیده به مجازات مقرر در این ماده محکوم می‌شود.
۱۲۳	تبصره (الف)	عوارض وصولی ارزش افزوده و عوارض آلودگی واحدهای تولیدی موضوع بند(الف) و تبصره(۱) ماده(۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده در هر شهرستان به نسبت جمعیت بین شهداریها و دهیاریهای همان شهرستان توزیع می‌گردد. درصورتی که آلودگی واحدهای بزرگ تولیدی (پنجاه نفر و بیشتر) به بیش از یک شهرستان در یک استان سرایت کند، عوارض آلودگی براساس سیاستهای اعلامی معاونت به نسبت تأثیرگذاری، در کمیته‌ای مرکب از معاون برنامه‌ریزی استان، فرمانداران شهرستانهای ذی‌ربط، مدیرکل محیط زیست و مدیرکل امور مالیاتی استان بین شهرستانهای متأثر توزیع می‌شود.
۱۷۹	بند (الف)	درصورتی که شهرستانهای متأثر از آلودگی در دو یا چند استان واقع شده باشند، اعضاء کمیته توزیع کننده عوارض آلودگی واحدهای بزرگ (پنجاه نفر و بیشتر) مشکل از نماینده معاونت، معاونین برنامه‌ریزی استانهای ذی‌ربط، نماینده سازمان حفاظت محیط زیست و نماینده اداره کل مالیاتی براساس سیاستهای اعلامی معاونت اقدام به توزیع عوارض آلودگی خواهند کرد.
۱۷۹	بند (الف)	به منظور تمرکزدایی و افزایش اختیارات در جهت توسعه و عمران استانها، نظام درآمد- هزینه استانی به شرح زیر ساماندهی

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
<p>می‌گردد:</p> <p>الف- بودجه سالانه استانی شامل منابع استانی اعم از درآمد استانی، درآمد اختصاصی، واگذاری داراییهای مالی و سرمایه‌ای و سهم از منابع ملی و همچنین مصارف استانی اعم از اعتبارات هزینه‌ای و تملک داراییهای سرمایه‌ای و مالی هرکدام به صورت سرجمع در قوانین بودجه سنواتی درج می‌گردد. توزیع «دستگاه برنامه» اعتبارات هزینه‌ای و توزیع سرجمع اعتبارات تملک داراییهای سرمایه‌ای شهرستانها بر عهده شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان است.</p> <p>تبصره- اعتبار پروژه‌هایی که ماهیت استانی داشته و یا در چند شهرستان قرار می‌گیرند به طور مستقیم و توسط شورا به صورت مجزا تعیین می‌گردد.</p>		
<p>به تناسب واگذاری و اجرای فعالیتها و طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای ملی به استانی، معاونت علاوه بر اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای مذکور در طول سال بخش مربوط از اعتبارات هزینه‌ای دستگاههای اجرائی ملی با تشخیص معاونت به استانها منتقل می‌شود..</p>	<p>بند (۵)</p>	<p>۱۷۹</p>
<p>به منظور هماهنگی و نظارت بر تهیه و اجرای برنامه‌ها و طرحهای توسعه سرزمنی، «شورای آمایش سرزمنی» با مسؤولیت معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و با شرح وظایف اصلی ذیل تشکیل می‌شود:</p> <p>الف- تدوین، تصویب و نظارت بر استقرار «نظام یکپارچه برنامه‌ریزی و مدیریت توسعه سرزمنی» و تنظیم روابط ارکان اصلی آن</p> <p>ب- بررسی و تصویب برنامه‌ها و طرحهای توسعه سرزمنی در سطوح ملی، منطقه‌ای و استانی و نظارت بر اجرای آنها</p> <p>دو نفر از اعضاء کمیسیونهای برنامه و بودجه و محاسبات و عمران مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس به عنوان عضو ناظر در جلسات شورا شرکت می‌نمایند...</p> <p>تبصره- ترکیب اعضا شورا علاوه بر معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور عبارتند از: وزرای کشور،</p>	<p>قسمت نخست</p>	<p>۱۸۲</p>

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
اطلاعات ، جهاد کشاورزی ، اقتصادی و دارائی ، مسکن و شهرسازی ، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و سه نفر صاحب نظر شاغل در دستگاههای اجرائی به انتخاب رئیس جمهور .		
مسئولیت پیگیری و نظارت بر تحقق مفاد این ماده برعهده معاونت است.	تبصره (۱)	۱۸۲
معاونت مکلف است با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و سایر دستگاههای مرتبط به منظور برآورد ارزش‌های اقتصادی منابع طبیعی و زیست محیطی و هزینه‌های ناشی از آلودگی و تخریب محیط‌زیست در فرآیند توسعه و محاسبه آن در حسابهای ملی، نسبت به تنظیم دستورالعمل‌های محاسبه ارزشها و هزینه‌های موارد دارای اولویت از قبیل: جنگل، آب، خاک، انرژی، تنوع زیستی و آلودگی‌های زیست محیطی در نقاط حساس اقدام و در مراجع ذی‌ربط به تصویب برساند. ارزشها و هزینه‌هایی که دستورالعمل آنها به تصویب رسیده، در امکان‌سنجی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در نظر گرفته خواهد شد.	تبصره (۲)	۱۹۲
<p>پیشنهاد طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای جدید در لواح بودجه سنواتی با رعایت موارد زیر امکان‌پذیر است:</p> <p>الف- عناوین، اهداف کمی و اعتبارات طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای جدید با رعایت مواد (۲۲) و (۲۳) قانون برنامه و بودجه براساس گزارش توجیهی فنی (حجم کار، زمانبندی احرار)، اقتصادی، مالی و زیست محیطی و رعایت پدافند غیرعامل از سوی مشاور و دستگاه اجرائی پس از تأیید معاونت برای یک بار و به قیمت ثابت سالی که طرح‌های مورد نظر برای اولین بار در لایحه بودجه سالانه منظور می‌گردد به تفکیک سالهای برنامه و سالهای بعد به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.</p> <p>ب- مبادله موافقنامه‌های طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای مشتمل بر اهداف طرح، شرح عملیات، اعتبارات مصوب، پیشرفت فیزیکی و مشخصات فنی مورد نیاز فقط یک بار در دوران برنامه انجام می‌پذیرد این موافقنامه‌ها برای دوران برنامه معتبر و ملاک عمل خواهد بود. اطلاعات ضروری درخصوص موارد فوق</p>	بندهای (الف) ، (ب) ، (ج) ، (ه) و (و)	۲۱۵

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
	<p>در اصلاحیه موافقنامه‌ها نیز درج می‌گردد.</p> <p>تبصره- اعتبارات مورد نیاز طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای سالهای باقی‌مانده اجرای طرح در برنامه با اعمال ضرایب تعدیل محتمل محاسبه و توسط معاونت منظور می‌شود.</p> <p>ج- موافقنامه‌هایی که برای انطباق میزان اعتبارات سالانه طرحها با قوانین بودجه سنواتی مبادله می‌گردند جنبه اصلاحی داشته و نباید موجب افزایش اهداف و تعداد پروژه‌های طرح شوند. موارد استثناء که منجر به تغییر حجم عملیات یا تعداد پروژه‌ها می‌شوند با پیشنهاد دستگاه اجرائی ذی ربط و تأیید معاونت و تصویب هیأت وزیران با رعایت مفاد بند(الف) این ماده بلامانع است.</p> <p>ه- معاونت موظف است خلاصه‌ای از جمع‌بندی گزارش‌های توجیهی طرح‌هایی که از منابع عمومی تأمین مالی می‌شود، به استثنای طرحهای دفاعی و امنیتی را یک‌سال پس از تصویب از طریق ویگاه معاونت در دسترس عموم کارشناسان و پژوهشگران قرار دهد.</p> <p>و- تصویب طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید در هر فصل توسط معاونت، منوط به تأمین اعتبار کامل برای طرح‌های مزبور است به طوری که اعتبار سال اول اجرای طرح جدید از نسبت کل اعتبار مورد نیاز به مدت زمان اجرای طرح (بر حسب سال) کمتر نگردد. اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در ابتدای برنامه با در نظر گرفتن پیش‌بینی نرخ تورم در دوران برنامه برآورد می‌گردد و اعتبارات پیش‌بینی شده اصلاح و یا تغییر طرح برای هر فصل و دستگاه تا پایان سال آخر برنامه فقط در حد انحراف نرخ تورم واقعی از نرخ پیش‌بینی شده مجاز است.</p>	
۲۱۲	به منظور حسن اجرای قانون برنامه و ارزیابی میزان پیشرفت کشور در چهارچوب سیاستهای کلی برنامه، دستگاههای اجرائی مکلفند تا پایان شهریور ماه هر سال گزارشی از عملکرد هر یک از مواد ذی‌ربط سال قبل را به معاونت تسلیم نمایند. معاونت موظف است	

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
<p>گزارش عملکرد مذکور را همراه با نظرات خود و بررسی مواد برنامه و شاخص ها و منغیرهای مربوطه به رئیس جمهور ارائه نماید. رئیس جمهور مکلف است گزارش مذکور را همزمان با لایحه بودجه سالیانه تا پانزدهم آذرماه هر سال به مجلس شورای اسلامی ارائه و خلاصه آن را در جلسه علنی به اطلاع نمایندگان برساند.</p>		
<p>الف- تخصیص اعتبار، تعهد و پرداخت در اجرای موافقنامه های متبادله با دستگاههای اجرائی، مشروط به رعایت شرح عملیات و فعالیتهای موضوع موافقنامه و شروط الزام آوری که به منظور اعمال نظارت بیشتر بر اجرای برنامه و بودجه توسط معاونت درج می شود، خواهد بود. شروط یادشده نباید مغایر با قانون باشد .</p> <p>ب- مناسب با وظایف و اختیارات واگذار شده آن بخش از اعتبارات هزینه ای دستگاه که با توجه به وظایف ، هزینه کرد آن توسط دستگاه موضوعیت ندارد با پیشنهاد معاونت و تصویب هیأت وزیران به استثنایها یا دستگاههای دیگر حسب مورد واگذار می گردد.</p> <p>د- در مورد آراء حل اختلاف دستگاههای اجرائی که در اجرای اصول یکصد و سی و چهارم (۱۳۴) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی و یا در اجرای قوانین و مقررات مربوط صادر می شود چنانچه به هر دلیل دستگاههای اجرائی ذی ربط از اجرای تصمیم مرتع حل اختلاف خودداری نماید معاونت مطابق رأی مرجع مذکور، بدون الزام به رعایت محدودیت های جابه جایی در بودجه تملک دارایی های سرمایه ای و هزینه ای، از بودجه سنواتی دستگاه مربوط کسر و به بودجه دستگاه اجرائی ذی نفع اضافه و یا با مطالبات تهاتر می نماید.</p>	<p>بندهای (الف) ، (ب) و (د)</p>	۲۱۶

وزارت مسکن و شهرسازی

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
وزارت مسکن و شهرسازی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و شهرداری‌ها در طراحی و اجرای طرح‌های جامع تفصیلی شهری و هادی روستایی و شهرک‌ها و شهرهای جدیدالاحداث، اراضی مناسبی را برای احداث مسجد و خانه عالم پیش‌بینی و پس از آmadه‌سازی، بدون دریافت هزینه و با حفظ مالکیت عمومی دولتی در اختیار متقاضیان احداث مساجد قرار دهند.	بند (الف)	۶
ل- وزارت مسکن و شهرسازی موظف است تا پایان برنامه، مسکن جانبازان پنجاه درصد(٪۵۰) و بالاتر، جانبازان بیست و پنج درصد(٪۲۵) تا پنجاه درصد(٪۵۰) را که حداقل دو سال سایقه حضور در جبهه داشته‌اند و همچنین آزادگان و فرزندان شهداء و جانبازان هفتاد درصد(٪۷۰) و بالاتر فاقد مسکن را در صورتی که قبلًاً از زمین یا مسکن دولتی استفاده نکرده‌اند تأمین نماید.	بند (ل)	۴۴
به منظور حمایت از بخش کشاورزی، پایداری تولید و توسعه صادرات و رقابت‌پذیری و کاهش قیمت تمام شده وزارت‌خانه‌های صنایع و معادن، جهاد کشاورزی، بازرگانی و مسکن و شهرسازی با سیاستگذاری و برنامه‌ریزی هماهنگ براساس تفاهم‌نامه‌ای که به تأیید معاونت می‌رسد، نسبت به حمایت هدفمند از استقرار و گسترش صنایع تبدیلی، تکمیلی و نگهداری محصولات اساسی کشاورزی توسط بخش غیردولتی در قطبهای تولیدی اقدام نمایند.		۱۴۴
در ماده (۱۸) قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن عبارت «باقیمانده از برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» به عبارت «برنامه پنجم» تغییر می‌یابد.		۱۶۷
وزارت مسکن و شهرسازی موظف است به منظور تحقق توسعه پایدار در مناطق شهری و روستایی، تعاملات اقتصادی، اجتماعی و کالبدی فی‌مایین شهرهای با جمعیت بیش از یکصد هزار نفر یا روستاهای واقع در حریم آنها را از طریق تهیه و اجرای طرح‌های مجموعه شهری، جامع و تفصیلی شهری با رویکرد اولویت توسعه درونی شهرها، بهره‌گیری از ظرفیت‌های توسعه روستاهای مستعد، صیانت از اراضی کشاورزی و باقهای واقع در داخل و حاشیه شهرها و روستاهای ساماندهی نماید.		۱۷۰
ج- وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها موظفند با اعمال بندهای (ج)، (د) و		۱۷۱

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
<p>سیاستهای تشویقی و در چهارچوب قانون حمایت از احیاء بافت‌های فرسوده از اقدامات بخش غیردولتی برای احیاء و بازسازی بافت‌های فرسوده در قالب بودجه مصوب حمایت نمایند.</p> <p>د- وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها موضع‌گذشت هر سال در طول برنامه حداقل ده درصد (۱۰٪) از بافت‌های فرسوده شهری را احیاء و بازسازی نمایند تسهیلات و بودجه مورد نیاز همه‌ساله با پیشنهاد وزارت مسکن و شهرسازی در بودجه عمومی پیش‌بینی و در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها با مجریان طرح‌های نوسازی با معرفی شهرداری قرار خواهد گرفت.</p> <p>ه- وزارت مسکن و شهرسازی موظف است ساماندهی و احیاء شهرهای آسیب‌دیده از جنگ تحملی و استفاده از اراضی رهاسده و ساختمانهای مخربه باقیمانده داخل شهرهای مورد نظر را در اولویت قرار دهد</p>	(۵)	
<p>وزارت مسکن و شهرسازی (سازمان ملی زمین و مسکن) به منظور تأمین منابع مالی لازم جهت پرداخت معموق نصاب مالکانه اعم از موات و غیرموات و خرید اراضی موردنیاز اجرای طرح‌های مسکن به ویژه مسکن زوجهای جوان و اقتشار کم درآمد، اراضی شهری در اختیار خود را به صورت مزایده به فروش رسانده و وجود حاصل را به حساب خزانه‌داری کل کشور به عنوان درآمد اختصاصی واریز نماید تا در قالب بودجه سنتانی برای تحقق موارد مذکور به مصرف برسد.</p> <p>تبصره- اجرای طرح‌های موضوع این ماده از طریق بخش‌های خصوصی و تعاونی انجام می‌شود.</p>	۱۷۶	
<p>وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و مسکن و شهرسازی و سازمان اوقاف و امور خیریه، مکلفند در طول برنامه پنجم، ضمن شناسایی و ارائه مستندات کلیه اراضی ملکی و تحت تولیت خویش، با سازمان ثبت استناد و املاک کشور برای تهیه نقشه املاک مذکور بر اساس استاندارد حدنگاری (کادستر) همکاری نمایند.</p>	تبصره ذیل جزء (۲) بند (ح)	۲۱۱

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۶	بند (و)	<p>به منظور ارتقاء کارکرد فرهنگی و هنری مساجد، برقراری عدالت فرهنگی و ترویج فرهنگ اسلامی و جذب جوانان و نوجوانان به مساجد، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است ترتیبی اتخاذ نماید تا پایان برنامه پنجم حداقل یک چهارم مساجد شهری و روستاهای بالای هزار نفر جمعیت برخوردار از کانون فرهنگی و هنری باشند.</p>
۲۰۹	بند (ب)	<p>کلیه دستگاههای اجرائی موظفند اقدامات لازم را برای اجرای طرح جامع فرهنگ عفاف و حجاب معمول داشته و نسبت به متناسبسازی محیط خدمتی با اقتضایات جامعه اسلامی اقدام نمایند.</p> <p>وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است بر اجرای صحیح طرح، نظرارت داشته باشد.</p>

وزارت نیرو

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۳۳	بند (الف)	<p>به منظور تنوع در عرضه انرژی کشور، بهینه سازی تولید و افزایش راندمان نیروگاهها، کاهش اتلاف و توسعه تولید همزمان برق و حرارت، شرکت توانیر و شرکتهای وابسته و تابعه وزارت نیرو موظفند:</p> <p>الف- با استفاده از منابع حاصل از فروش نیروگاههای موجود یا در دست اجراء و سایر اموال و داراییهای شرکتهای مذکور و با رعایت قانون نحوه اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) نسبت به پرداخت یارانه خرید برق از تولیدکنندگان برق پراکنده با مقیاس کوچک و ظرفیتهای تولید برق مشترکین از طریق عقد قراردادهای بلندمدت و همچنین تبدیل تا دوازده هزار (۱۲۰۰۰) مگاوات نیروگاه گازی به سیکل ترکیبی اقدام نمایند.</p> <p>تبصره- در صورت تمایل بخششای غیردولتی به تبدیل نیروگاههای گازی موجود خود به سیکل ترکیبی، شرکت توانیر و شرکتهای</p>

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
وابسته و تابعه وزارت نیرو می توانند از محل منابع موضوع بند(الف) این ماده نسبت به پرداخت تسهیلات در قالب وجود اداره شده به آنها اقدام نمایند.		
از توسعه نیروگاههای با مقیاس کوچک تولید برق توسط بخششای خصوصی و تعاونی حمایت نماید.	بند (ج)	۱۳۳
ه- وزارت نیرو حسب درخواست نسبت به صدور مجوز صادرات و عبور (ترانزیت) برق از نیروگاههای با ساخت غیریارانهای متعلق به بخششای خصوصی و تعاونی اقدام نماید. و- وزارت نیرو مکلف است درصورت نیاز با حفظ مسؤولیت تأمین برق، به منظور ترغیب سایر مؤسسات داخلی به تولید هرچه بیشتر نیروی برق از نیروگاههای خارج از مدیریت آن وزارتخانه، براساس دستورالعملی که به تأیید شورای اقتصاد می رسد، نسبت به خرید برق این نیروگاهها اقدام نماید.	بندهای (ه) و (و)	۱۳۳
چنانچه بخش خصوصی با سرمایه خود تلفات انرژی برق را در شبکه انتقال و توزیع کاهش دهد، وزارت نیرو موظف است نسبت به خرید انرژی بازیافت شده با قیمت و شرایط در دوره زمانی که به تصویب شورای اقتصاد می رسد اقدام و یا مجوز صادرات به همان میزان را صادر نماید.	بند (ز)	۱۳۳
قیمت انرژی برای واحدهایی که مصرف سالانه سوخت آنها بیش از دو هزار متر مکعب معادل نفت کوره و یا قدرت مورد استفاده آنها بیش از دو مگاوات است، در صورت عدم رعایت معیارها و ضوابط موضوع دستورالعملهای این ماده، که به تصویب شورای اقتصاد می رسد، با ارائه فرست مناسب افزایش می یابد.	بند (ج)	۱۳۳
به منظور مدیریت جامع (به هم پیوسته) و توسعه پایدار منابع آب در کشور: الف- در راستای ایجاد تعادل بین تغذیه و برداشت از سفرههای آب زیرزمینی در کلیه دشتهای کشور، وزارت نیرو نسبت به اجرای: ۱- پروژههای سازهای و غیرسازهای در سطح تمامی دشتهای کشور با اولویت دشتهای ممنوعه آبی ۲- اقدامات حفاظتی و جلوگیری و مسلوب المنفعه نمودن برداشتهای غیرمحاذ از منابع آب زیر زمینی در چهارچوب قانون تعیین تکلیف	بند (الف)	۱۴۰

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء ماده
<p>چاههای آب فاقد پروانه ۳- نصب کنتورهای حجمی بر روی کلیه چاههای آب محفوره دارای پروانه با هزینه مالکان آن</p> <p>۴- اعمال سیاستهای حمایتی و تشویقی</p> <p>۵- اجرای نظام مدیریتی آب کشور براساس سه سطح ملی، حوضه‌های آبریز و استانی</p> <p>به نحوی اقدام نماید که تا پایان برنامه با توجه به نزولات آسمانی، تراز منفی سفره‌های آب زیرزمینی در این دشتها نسبت به سال آخر برنامه چهارم حداقل بیست و پنج درصد(٪۲۵) (دوازدهو نیم درصد(٪۱۲/۵)) از محل کنترل آبهای سطحی و دوازدهو نیم درصد(٪۱۲/۵) از طریق آبخیزداری و آبخوانداری) با مشارکت وزارت جهاد کشاورزی بهبود یافته و با استقرار نظام بهره‌برداری مناسب از دشتهای موضوع این بند اهداف پیش‌بینی شده را تحقق بخشد.</p>	
<p>الف- بهمنظور افزایش بهره‌وری آب کشاورزی، وزارت نیرو مکلف است نسبت به اصلاح تخصیصها و پروانه‌های موجود آب و تحويل حجمی آب به تشکلهای آبران به نحوی اقدام نماید که سالانه حداقل یک درصد(٪۱) از حجم آب مصارف موجود به ویژه در دشتهای با بیلان آب زیرزمینی منفی کاهش یابد تا آب صرفه‌جوئی شده در جهت توسعه اراضی جدید بخش کشاورزی یا سایر مصارف با روشهای نوین آبیاری مورد استفاده قرار گیرد.</p> <p>ب- وزارت نیرو مکلف است تا پایان برنامه به تدریج نسبت به صدور سند بهره‌برداری آب برای تمامی حقاده‌داران و دارندگان مجوز تخصیص آب اقدام نماید. مبادله این اسناد با اطلاع وزارت نیرو(شرکت‌های آب منطقه‌ای) و با رعایت قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغات و اصلاحات بعدی آن و همچنین رعایت حفظ سطح کشت در بازارهای محلی مجاز است.</p>	بندهای (الف) و (ب) ۱۴۱

وزارت نفت

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
نسبت به احداث مسجد و نمازخانه در پایانه‌های مسافری و جایگاه‌های عرضه سوخت بین شهری و همچنین نگهداری و مدیریت مساجد و نمازخانه‌های مذکور از طریق بخش غیردولتی اقدام نمایند.	بند (ه)	۶
- وزارت نفت موظف است: الف- در راستای اعمال حق حاکمیت و مالکیت بر منابع نفت و گاز و انجام وظایف قانونی خود ضمن ایجاد مدیریت اکتشاف، توسعه و تولید و با تجهیز پستهای سازمانی، نسبت به به کارگیری نیروهای متخصص لازم از طریق انتقال نیروی انسانی موجود برای انجام وظایف مندرج در این قانون و قوانین مرتبط اقدام نماید. ب- برای فعالیتهای اکتشاف، توسعه، استخراج و تولید نفت و گاز توسط شرکتهای تابعه وزارت نفت و شرکتهای صاحب صلاحیت، با اتخاذ ضوابط تولید صیانتی، پروانه بهره‌برداری بدون حق مالکیت نسبت به نفت و گاز تولیدی صادر و براساس طرح مصوب، بر عملیات اکتشاف، توسعه و تولید شرکتهای فوق الذکر از نظر مقدار تولید و صیانت مخزن و معیارهای سلامتی- ایمنی و زیست محیطی نظارت نماید. د- به منظور افزایش و ارتقاء توان علمی، فناوری و نوآوری در صنعت نفت معادل یک درصد(۱٪) از اعتبارات طرحهای توسعه‌ای سالانه شرکتهای تابعه را در طول برنامه، جهت ایجاد ظرفیت (پتانسیل) جذب ، توسعه فناوریهای اولویت دار نفت، گاز و پتروشیمی و به کارگیری آنها در صنایع مرتبط و ارتقاء فناوریهای موجود و بومی سازی آنها و کاهش شدت انرژی ضمن مبادله موافقنامه با معاونت اختصاص دهد و گزارش عملکرد این بند را سالانه به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.	بندهای (الف) و (ب) و (د) ۱۲۹	
وزارت نفت موظف است نسبت به تولید صیانتی میدانهای نفتی و گازی در طی سالهای برنامه به توالی با حداقل ده، بیست، پنجاه، هفتاد و پنج و صدرصد (٪۱۰، ٪۲۰، ٪۵۰، ٪۷۵ و ٪۱۰۰) از میادین اقدام نماید. به این منظور سالانه ده درصد (٪۱۰) از ارزش نفت خام و میانات و مایعات گازی تولیدی پس از واریز به خزانه	۲۲۹	

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>برای عملیات زیر به شرکت ملی نفت ایران تخصیص می‌یابد:</p> <p>الف- برداشت صیانتی از مخازن نفتی موجود با تزریق گاز، آب و سایر روشها به نحوی که در طول برنامه پنجم، متوسط تولید نفت خام مخازن مذکور، حداقل معادل متوسط برداشت در سال ۱۳۸۸ باشد.</p> <p>ب- افزایش تولید گاز طبیعی به خصوص با اجرای فازهای برنامه‌ریزی شده میدان گازی پارس جنوبی و سایر میدانین مشترک گازی و جمع آوری گازهای در حال سوختن میدانین در حال بهره برداری، به نحوی که علاوه بر تأمین گاز کافی برای تزریق به میدانین نفتی، مصارف داخلی کشور و صادرات تعهد شده، تضمین شود.</p>

وزارت جهاد کشاورزی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۴		<p>اراضی ملی غیرکشاورزی به استثناء اراضی واقع در مناطق چهارگانه محیط زیست و خارج از حریم شهرها و محدوده روستاهارا که مورد نیاز سازمان تربیت بدنی است، به منظور احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی تأمین و به طور رایگان به سازمان تربیت بدنی واگذار نماید. همچنین وزارت مذکور موظف است با تأیید سازمان تربیت بدنی، اراضی با شرایط فوق را که مورد نیاز بخش غیردولتی و تعاونی برای احداث اماکن ورزشی است به قیمت ارزش معاملاتی اعلام شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با الویت به تعاونی‌های ایشارگران واگذار نماید. تغییر کاربری این قبیل اراضی ممنوع است.</p>
۱۴۰	بند های (ب) و (ج)	<p>ب- وزارت جهاد کشاورزی طرحهای تعادل بخشی نظریه آبخیزداری، آبخوان داری، احیاء قنوات، بهبود و اصلاح روشهای آبیاری و استقرار نظام بهره‌برداری مناسب دشتهای موضوع بند «الف» را به نحوی اجراء نماید که اهداف پیش‌بینی شده تحقق یابد.</p> <p>ج- واردات و صادرات آب به کشورهای منطقه و اجرای طرحهای مشترک آبی با کشورهای همچوار با رعایت منافع ملی و توجیه‌های فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی با تأیید شورای اقتصاد مجاز است.</p>
۱۴۳	بندهای (الف) تا	به منظور حفظ طرفیت تولید و نیل به خودکفایی در تولید

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء ماده
<p>محصولات اساسی کشاورزی و دامی از جمله گندم، جو، ذرت، برنج، دانه‌های روغنی، چندر قند و نیشکر، گوشت سفید، گوشت قرمز، شیر و تخم مرغ، اصلاح الگوی مصرف بر اساس استانداردهای تعذیب، گسترش کشاورزی صنعتی و دانش بنیان، فراهمنمودن زیرساختهای امنیت غذایی و ارتقاء ارزش افزوده بخش کشاورزی بر مبنای ملاحظات توسعه پایدار سالانه به میزان هفت درصد(۷٪) نسبت به سال ۱۳۸۸ در طول برنامه اقدامات زیر انجام می‌شود:</p> <p>الف- ارتقاء راندمان آبیاری بخش به حداقل چهل درصد(۴۰٪) در سال آخر برنامه از طریق اجرای عملیات زیربنایی آب و خاک از جمله طرحهای تجهیز و نوسازی، توسعه شبکه‌ها، زهکشها و روشهای نوین آبیاری و اجرای عملیات بهزاسعی و بهنژادی</p> <p>ب- تحويل آب مورد نیاز کشاورزان به صورت حجمی براساس الگوی کشت هر منطقه و با استفاده از مشارکت بخش غیردولتی</p> <p>ج- ارتقاء شاخص بهره‌وری مصرف آب در بخش کشاورزی و افزایش تولید محصول به ازاء واحد حجم مصرفی</p> <p>د- گسترش مبارزه تلفیقی با آفات و بیماریهای گیاهی، مصرف بهینه سموم، کود شیمیایی، مواد زیست شناختی(بیولوژیکی) و داروهای دامی و همچنین مبارزه زیست شناختی(بیولوژیکی) و توسعه کشت اندامی(ارگانیک) مدیریت تلفیقی تولید و اعمال استانداردهای ملی کنترل کیفی تولیدات و فرآورده‌های کشاورزی در راستای پوشش حداقل بیست و پنج درصد(۲۵٪) سطح تولید تا پایان برنامه</p> <p>ه- بروز سپاری فعالیتهای غیرحاکمیتی و تصدیگری‌های بخش کشاورزی به بخش‌های خصوصی و تعاونی با تأکید بر به کارگیری کارشناسان تعیین صلاحیت شده عضو سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و سازمان نظام دامپزشکی به عنوان ناظر و یا مشاور فنی مزارع کشاورزی و واحدهای دامی و دامپروری و آبزی پروری، تعاونیها و تشکلهای بخش کشاورزی</p> <p>و- نوسازی ماشین‌آلات کشاورزی و خارج از رده کردن حداقل (۲۰۰) هزار دستگاه ماشین‌آلات فرسوده کشاورزی و توسعه ماشینی کردن (مکانیزاسیون) بر مبنای اقلیم و شرایط و همچنین قابلیت و توانایی کشاورزان هر منطقه به گونه‌ای که در پایان برنامه، ضریب</p>	(ط)

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>نفوذ مашینی کردن (مکانیزاسیون) از یک اسب بخار در هکتار سال ۱۳۸۸ به (۱/۵) اسب بخار در هکتار در سال آخر برنامه برسد.</p> <p>ز- ترویج استفاده از کودهای آلی، زیستی و اندامی (ارگانیک) در سطح مزارع و باغهای کشور حداقل در سقف یارانه سال آخر برنامه چهارم و افزایش میزان مصرف این گونه کودها به سی و پنج درصد(٪۳۵) کل کودهای مصرفی در پایان برنامه</p> <p>ح- صدور سند مالکیت کلیه اراضی کشاورزی توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تا پایان برنامه</p> <p>ط- گسترش پوشش بیمه تولیدات بخش کشاورزی و عوامل تولید به میزان حداقل پنجاه درصد(٪۵۰) تولیدات تا پایان برنامه</p>
۱۴۴		<p>به منظور حمایت از بخش کشاورزی، پایداری تولید و توسعه صادرات و رقابت‌پذیری و کاهش قیمت تمام شده وزارت‌خانه‌های صنایع و معادن، جهاد کشاورزی، بازرگانی و مسکن و شهرسازی با سیاستگذاری و برنامه‌ریزی هماهنگ براساس تقاضه‌نامه‌ای که به تأیید معاونت می‌رسد، نسبت به حمایت هدفمند از استقرار و گسترش صنایع تبدیلی، تکمیلی و نگهداری محصولات اساسی کشاورزی توسط بخش غیردولتی در قطبهای تولیدی اقدام نمایند.</p>
۱۴۵	(تبصره (۲) بند (ب))	<p>مسئولیت انتخاب ایزار تعریفه‌ای، تعیین سهمیه مقداری، زمان ورود و مقدار تعریفه برای کالاهای کشاورزی و فرآورده‌های غذایی با وزارت جهاد کشاورزی خواهد بود.</p>
۲۱۱	(تبصره ذیل جزء (۲) بند (ج))	<p>وزارت‌خانه‌های جهاد کشاورزی و مسکن و شهرسازی و سازمان اوقاف و امور خیریه، مکلفند در طول برنامه پنجم، ضمن شناسایی و ارائه مستندات کلیه اراضی ملکی و تحت تولیت خویش، با سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برای تهییه نقشه املاک مذکور بر اساس استاندارد حدنگاری (کاداستر) همکاری نمایند.</p>

وزارت راه و ترابری

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۶	بند (۵)	نسبت به احداث مسجد و نمازخانه در پایانه‌های مسافری و جایگاه‌های عرضه سوخت بین شهری و همچنین نگهداری و مدیریت مساجد و نمازخانه‌های مذکور از طریق بخش غیردولتی اقدام نمایند.
۱۶۲	بند (ب)	ب- میزان وصول عوارض هر تن - کیلومتر حمل و نقل کالا در داخل کشور از شرکتهای حمل و نقل بین المللی که مبادرت به حمل و نقل کالای عبوری و ترانزیت خارجی می‌کنند با پیشنهاد وزارت راه و ترابری و تصویب شورای اقتصاد تعیین می‌شود.
۱۶۳	بند (ج)	ج- صدرصد (%) خسارات واردہ بر اینه فنی و تأسیسات، از وارد کننده خسارت توسط سازمان مذکور وصول می‌شود.
۱۶۴	بند (د)	به منظور کمک به تدارک ناوگان حمل و نقل جاده ای بین شهری و احداث پایانه‌های مسافری و باری و مجتمع‌های خدمات رفاهی بین راهی توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی با اولویت تعاوینیهای ایشارگران، از محل منابع داخلی شرکتهای وابسته به وزارت راه و ترابری در قالب وجهه اداره شده پرداخت می‌شود.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۶	بند (د)	کلیه دستگاه‌های اجرائی، مراکز آموزشی، بیمارستانها و مراکز درمانی، مجموعه‌های ورزشی، مجتمع‌های رفاهی، تفریحی و مجتمع‌های تجاری اعم از دولتی یا غیردولتی نسبت به احداث یا اختصاص و نگهداری فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخانه اقدام نمایند.
۱۵		به منظور تحول بنیادین در آموزش عالی به ویژه در رشته‌های علوم انسانی، تحقیق جنبش نرم افزاری و تعمیق مبانی اعتقادی، ارزش‌های اسلامی و اخلاق حرفه‌ای و با هدف ارتقاء کیفی در حوزه دانش و تربیت اسلامی، وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند اقدامات زیر را انجام دهند: الف- بازنگری متون، محتوا و برنامه‌های آموزشی و درسی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>- دانشگاهی مبتنی بر آموزه‌ها و ارزش‌های دینی و هویت اسلامی- ایرانی و انقلابی و تقویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی با بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای دانش بشری، با اولویت نیاز بازار کار</p> <p>ب - تدوین و ارتقاء شاخصهای کیفی به خصوص در رشته‌های علوم انسانی بهویژه در رشته‌های علوم قرآن و عترت و مطالعات میان رشته‌ای با بهره‌گیری از امکانات و توانمندیهای حوزه‌های علمیه و تأمین آموزش‌های موردنیاز مناسب با نقش دختران و پسران</p> <p>ج - نهادینه کردن تجارب علمی و عملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس با انجام فعالیتهای آموزشی، پژوهشی و نظریه پردازی در حوزه های مرتبط</p> <p>د - همکاری با حوزه های علمیه و بهره مندی از ظرفیتهای حوزه در عرصه های مختلف</p> <p>ه - گسترش کرسیهای نظریه پردازی، نقد و آزاد اندیشی، انجام مطالعات میان رشته‌ای، توسعه قطباهای علمی و تولید علم بومی با تأکید بر علوم انسانی با همکاری شورای عالی حوزه علمیه و دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم</p> <p>و - استقرار نظام جامع نظارت و ارزیابی و رتبه بندی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی بر اساس شاخصهای موردن تأیید وزارت‌خانه‌های مذکور با هدف ارتقاء کیفیت آموزشی و پژوهشی</p>
موظفند با همکاری سایر دستگاههای ذی‌ربط ضمن اعمال اقدامات ذیل شاخصهای آن را پایش نموده و گزارش عملکرد سالانه را به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.	بند (و)	<p>۱- ارتقاء کمی و کیفی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی براساس عدالت آموزشی و اولویتهای سند چشم‌انداز با رعایت سایر احکام این ماده</p> <p>۲- اصلاح هرم هیأت علمی تمام وقت دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی اعم از دولتی و غیردولتی با فراهم آوردن بسترها لازم و با تأکید بر شایسته‌سالاری</p> <p>۳- گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی از طریق راهاندازی دانشگاههای مشترک، برگزاری دوره‌های آموزشی مشترک، اجرای مشترک طرح‌های</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>پژوهشی و تبادل استاد و دانشجو با کشورهای دیگر با تأکید بر کشورهای منطقه و جهان اسلام بهویژه درزمینه‌های علوم انسانی، معارف دینی و علوم پیشرفتی و اولویت‌دار جمهوری اسلامی ایران براساس نقشه جامع علمی کشور با هدف توسعه علمی کشور و توانمندسازی اعضاء هیأت علمی</p> <p>۴- ایجاد هماهنگی بین نهادها و سازمان‌های پژوهشی کشور جهت سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت کلان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری</p> <p>۵- تدوین و اجرای طرح نیازسنجی آموزش عالی و پژوهشی در نخستین سال اجرای برنامه بهمنظور توسعه متوازن مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و غیردولتی با توجه به نیازها و امکانات</p> <p>۶- استقرار نظام یکپارچه پایش و ارزیابی علم و فناوری کشور تحت نظر شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری با هماهنگی مرکز آمار ایران جهت رصد وضعیت علمی کشور در مقیاس ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی و تعیین میزان دستیابی به اهداف اسناد بالادستی مبتنی بر نظام فراگیر و پویای آمار ثبتی و ارائه گزارش سالانه به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی</p> <p>۷- انجام اقدامات قانونی لازم برای تکمیل و اجرای نقشه جامع علمی کشور در راستای بند(۱۱) سیاستهای کلی ابلاغی برنامه پنجم</p> <p>۸- برنامه‌ریزی برای تحقق شاخصهای اصلی علم و فناوری شامل سهم درآمد حاصل از صادرات محصولات و خدمات مبتنی بر فناوری‌های پیشرفتی و میانی، سرانه تولید ناخالص داخلی ناشی از علم و فناوری، تعداد گواهی ثبت اختراع، تعداد تولیدات علمی بین‌المللی، نسبت سرمایه‌گذاری خارجی در فعالیتهای علم و فناوری به هزینه‌های تحقیقات کشور و تعداد شرکتهای دانش‌بنیان</p> <p>تبصره ۱- کلیه ارائه کنندگان خدمات بهداشتی و درمانی کشور اعم از دولتی و غیردولتی موظفند از خط مشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیت نمایند. ارائه کنندگان خدمات بهداشتی و درمانی غیردولتی که تمایل به همکاری با سامانه جامع و همگانی</p>	<p>تبصره های (۱)، (۲) و (۳)</p> <p>۳۳</p>	

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>سلامت را ندارند، طرف قرارداد نظام بیمه پایه و تکمیلی نبوده و از یارانه‌ها و منابع عمومی کشور مرتبط با امور سلامت بهره‌مند نمی‌شوند.</p> <p>تبصره ۲- پزشکانی که در استخدام پیمانی و یا رسمی مراکز آموزشی، درمانی دولتی و عمومی غیردولتی می‌باشند مجاز به فعالیت پزشکی در مراکز تشخیصی، آموزشی، درمانی و بیمارستانهای بخش خصوصی و خیریه نیستند. سایر شاغلین حرف سلامت به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تصویب هیأت وزیران مشمول حکم این تبصره خواهند بود. دولت به منظور جبران خدمات این دسته از پزشکان تعریف خدمات درمانی را در اینگونه واحدها و مراکز، متناسب با قیمت واقعی تعیین می‌نماید.</p> <p>پزشکان در صورت مأموریت به بخش غیردولتی از شمول این حکم مستثنی می‌باشند مشروط به اینکه تنها از یک محل به میزان بخش دولتی و بدون هیچ دریافتی دیگر، حقوق و مزايا دریافت نمایند.</p> <p>کارکنان ستادی وزارت‌خانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رفاه و تأمین اجتماعی و سازمانهای وابسته، هیأت رئیسه دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور، رئیسیه بیمارستانها و شبکه‌های بهداشتی درمانی مجاز به فعالیت در بخش غیردولتی درمانی، تشخیصی و آموزشی نیستند و هرگونه پرداخت از این بابت به آنها ممنوع است. مسؤولیت اجرای این بند به عهده وزراء وزارت‌خانه‌های مذکور و معاونین مربوطه آنها و مسؤولین مالی دستگاه‌های مذکور است.</p> <p>تبصره ۳- ایجاد، توسعه و تغییر واحدهای بهداشتی - درمانی، تأمین و تخصیص و توزیع تجهیزات و ملزمات پزشکی، دندانپزشکی و آزمایشگاهی بر مبنای نیاز کشور در چهارچوب سطح بندی خدمات سلامت صورت می‌گیرد.</p>
	<p>ج- به منظور متناسب سازی کمیت و کیفیت نیروی انسانی گروه پزشکی با نیازهای نظام سلامت کشور، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است نیازهای آموزشی و ظرفیت ورودی کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی علوم پزشکی اعم از دولتی و غیردولتی را متناسب با راهبردهای پزشک خانواده، نظام ارجاع و</p>	<p>بندهای (ج) تا (و)</p> <p>۳۴</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>سطح‌بندی خدمات و نقشه جامع علمی کشور استخراج و اعمال کند.</p> <p>د- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است در سال اول برنامه فهرست مواد و فرآوردهای غذایی سالم و ایمن و سبد غذایی مطلوب برای گروههای سنی مختلف را اعلام کند.</p> <p>ه- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است زمینه لازم برای توسعه طب سنتی واستفاده از داروها و فرآوردهای طبیعی و گیاهی را فراهم نماید.</p> <p>و- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با همکاری وزارت جهادکشاورزی مقدار مصرف مجاز سموم و کودهای شیمیایی برای تولید محصولات باغی و کشاورزی را مشخص نماید و عرضه محصولاتی که به صورت غیرمجاز از سموم و کودهای شیمیایی استفاده کرده‌اند را منوع نماید.</p> <p>وزارت جهادکشاورزی موظف است خصم اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی در زمینه کاهش استفاده از سموم و کودهای شیمیایی امکان دسترسی مردم را به محصولاتی که از سلامت لازم برخوردارند فراهم آورد.</p>
۳۵	بند (الف)	<p>به منظور حفظ یکپارچگی در مدیریت دانش و اطلاعات حوزه سلامت اقدامات زیر انجام می‌شود:</p> <p>الف- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با هدف ارائه خدمات الکترونیکی سلامت نسبت به استقرار سامانه پرونده الکترونیکی سلامت ایرانیان و سامانه‌های اطلاعاتی مراکز سلامت در هماهنگی با پایگاه ملی مرکز آمار ایران، سازمان ثبت احوال با حفظ حریم خصوصی و محرمانه بودن داده‌ها و با اولویت شروع از برنامه پژوهش خانواده و نظام ارجاع اقدام نماید.</p> <p>کلیه مراکز سلامت اعم از دولتی و غیردولتی موظف به همکاری در این زمینه می‌باشند.</p>
۳۶		<p>الف- به پژوهشکاری که در مناطق کمتر توسعه یافته به‌طور مستمر و حداقل دو سال متوالی در سامانه «خدمات جامع و هماهنگی سلامت» انجام وظیفه نمایند به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید معاونت تسهیلات ویژه علاوه بر موارد</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>موجود قانونی در مدت خدمت در مناطق یاد شده پرداخت می‌شود.</p> <p>ب- سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و نظارت بخش سلامت در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مرکز می‌گردد.</p>
۳۷	<p>وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است اقدامات لازم برای درمان فوری و بدون قید و شرط مصدومین حوادث و سوانح رانندگی در همه واحدهای بهداشتی و درمانی دولتی و غیردولتی وهمچنین در مسیر اعزام به مراکز تخصصی و مراجعت ضروری بعدی را به عمل آورد. برای تأمین بخشی از منابع لازم جهت ارائه خدمات تشخیصی و درمانی به مصدومین فوق معادل دهدرصد(۱۰٪) از حق بیمه شخص ثالث، سرنشین و مزاد از شرکتهای بیمه تجاری اخذ و به طور مستقیم طی قض جداینه به حساب درآمدهای اختصاصی نزد خزانه‌داری کل کشور بهنام وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی واریز می‌گردد. توزیع این منابع توسط وزارت‌خانه مذکور با تأیید معاونت، بر اساس عملکرد واحدهای فوق الذکر بر مبنای تعرفه‌های مصوب هر سه ماه یکبار صورت می‌گیرد. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است هزینه کرد اعتبارات مذکور را هر شش ماه یکبار به بیمه مرکزی و معاونت گزارش نماید.</p>	
۶۲	<p>تبصره ۲- مفاد این حکم علاوه بر مجوزها شامل کلیه خدمات و فعالیتهای دستگاههای اجرائی یاد شده از جمله سازمانهای ثبت اسناد و املاک (ثبت شرکتها)، ثبت احوال، تأمین اجتماعی، حفاظت محیط زیست، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، شهرداری تهران و کلان شهرها، نیروی انتظامی، گمرک، خدمات قوه قضائیه و وزارت‌خانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صنایع و معادن و نیز مواردی که بر اساس قوانین در ازاء خدمات، وجوهی از اشخاص حقیقی و حقوقی اخذ می‌شود، نیز خواهد بود.</p> <p>اجرای مفاد این تبصره در نهادهای وابسته به قوه قضائیه منوط به موافقت رئیس آن قوه است.</p> <p>درخصوص مقررات و مواردی که مستند به قوانین و تدابیر و دستورات و نظرات مقام معظم رهبری است و همچنین درخصوص</p>	<p>تبصره های (۲) و (۳)</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>دستگاههایی که مستقیماً زیر نظر ایشان است اجرای این حکم منوط به اذن معظم له است.</p> <p>تبصره ۳- دستگاههای اجرائی مذکور در مقابل ارائه خدمات یا اعطاء انواع مجوز حتی با تواافق، مجاز بهأخذ مبالغی بیش از آنچه که در قوانین و مقررات قانونی تجویز شده است، نمی‌باشند. تخلف از اجرای این حکم و سایر احکام این ماده مشمول مجازات موضوع ماده(۶۰۰) قانون مجازات اسلامی است.</p>		

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>به منظور تحول بنیادین در آموزش عالی به ویژه در رشته‌های علوم انسانی، تحقق جنبش نرم افزاری و تعمیق مبانی اعتقادی، ارزش‌های اسلامی و اخلاق حرفه‌ای و باهدف ارتقاء کیفی در حوزه دانش و تربیت اسلامی، وزارت خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی مکلفند اقدامات زیر را انجام دهند:</p> <p>الف- بازنگری متون، محتوا و برنامه‌های آموزشی و درسی دانشگاهی مبتنی بر آموزه‌ها و ارزش‌های دینی و هویت اسلامی- ایرانی و انقلابی و تقویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی با بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای دانش بشری، با اولویت نیاز بازار کار</p> <p>ب- تدوین و ارتقاء شاخصهای کیفی به خصوص در رشته‌های علوم انسانی بهویژه در رشته‌های علوم قرآن و عترت و مطالعات میان رشته‌های با بهره‌گیری از امکانات و توانمندیهای حوزه‌های علمیه و تأمین آموزش‌های مورد نیاز متناسب با نقش دختران و پسران</p> <p>ج- نهادینه کردن تجارب علمی و عملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس با انجام فعالیتهای آموزشی، پژوهشی و نظریه پردازی در حوزه‌های مرتبط</p> <p>د- همکاری با حوزه‌های علمیه و بهره مندی از ظرفیتهای حوزه در عرصه‌های مختلف</p> <p>ه- گسترش کرسیهای نظریه پردازی، نقد و آزاد اندیشی، انجام مطالعات میان رشته‌ای، توسعه قطبهای علمی و تولید علم بومی با</p>	۱۵	

موضوع الزام	تصویره یا بند یا جزء	ماده
<p>تأکید بر علوم انسانی با همکاری شورای عالی حوزه علمیه و دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم</p> <p>و- استقرار نظام جامع نظارت و ارزیابی ورتبه بندی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی بر اساس شاخصهای مورد تأیید وزارتخاره های مذکور با هدف ارتقاء کیفیت آموزشی و پژوهشی</p>		
<p>موظفند با همکاری سایر دستگاههای ذی ربط ضمن اعمال اقدامات ذیل شاخصهای آن را پایش نموده و گزارش عملکرد سالانه را به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.</p> <p>۱- ارتقاء کمی و کیفی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی براساس عدالت آموزشی و اولویتهای سند چشم انداز با رعایت سایر احکام این ماده</p> <p>۲- اصلاح هرم هیأت علمی تمام وقت دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی اعم از دولتی و غیردولتی با فراهم آوردن بسترها لازم و با تأکید بر شایسته سالاری</p>		
<p>۳- گسترش ارتباطات علمی با مرکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معترض بین المللی از طریق راه اندازی دانشگاههای مشترک، برگزاری دوره های آموزشی مشترک، اجرای مشترک طرح های پژوهشی و تبادل استاد و دانشجو با کشورهای دیگر با تأکید بر کشورهای منطقه و جهان اسلام به ویژه در زمینه های علوم انسانی، معارف دینی و علوم پیشرفته و اولویت دار جمهوری اسلامی ایران براساس نقشه جامع علمی کشور با هدف توسعه علمی کشور و توانمندسازی اعضاء هیأت علمی</p>	بند (و)	۱۶
<p>۴- ایجاد هماهنگی بین نهادها و سازمان های پژوهشی کشور جهت سیاست گذاری، برنامه ریزی و نظارت کلان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری</p>		
<p>۵- تدوین و اجرای طرح نیازستجی آموزش عالی و پژوهشی در نخستین سال اجرای برنامه به منظور توسعه متوازن مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و غیردولتی با توجه به نیازها و امکانات</p>		
<p>۶- استقرار نظام یکپارچه پایش و ارزیابی علم و فناوری کشور تحت نظر شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری با هماهنگی مرکز</p>		

موضوع الزام	تصویر یا بند یا جزء	ماده
<p>آمار ایران جهت رصد وضعیت علمی کشور در مقیاس ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی و تعیین میزان دستیابی به اهداف اسناد بالادستی مبتنی بر نظام فراغیر و پویای آمار ثبتی و ارائه گزارش سالانه به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی</p> <p>۷- انجام اقدامات قانونی لازم برای تکمیل و اجرای نقشه جامع علمی کشور در راستای بند(۱۱) سیاستهای کلی ابلاغی برنامه پنجم</p> <p>۸- برنامه‌ریزی برای تحقق شاخصهای اصلی علم و فناوری شامل سهم درآمد حاصل از صادرات محصولات و خدمات مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته و میانی، سرانه تولید ناخالص داخلی ناشی از علم و فناوری، تعداد گواهی ثبت اختراع، تعداد تولیدات علمی بین‌المللی، نسبت سرمایه‌گذاری خارجی در فعالیتهای علم و فناوری به هزینه‌های تحقیقات کشور و تعداد شرکتهای دانش‌بنیان</p>		
<p>از ابتدای برنامه دانشکده‌ها و آموزشکده‌های فنی‌حرفه‌ای وزارت آموزش و پرورش با کلیه امکانات، اموال منقول و غیرمنقول و نیروی انسانی و دارائیها و تعهدات و مسؤولیتها از وزارت مذکور متفرق و به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است در مقاطع کاردانی پیوسته وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است که در سال تحصیلی ۸۸-۸۹ فعال بوده یا مجوز کارشناسی ناپیوسته به پذیرش دانشجو در این دانشکده‌ها و آموزشکده‌ها اقدام نماید.</p> <p>تصویره- مبنای انتزاع و انتقال، دانشکده‌ها و آموزشکده‌های فنی‌حرفه‌ای است که در سال تحصیلی ۸۸-۸۹ فعال بوده یا مجوز داشته‌اند.</p>	۲۳	
<p>ز- دانشگاهها و مراکز و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش‌پزشکی، مکلفند حداقل دهدارصد(٪۱۰) اعضای هیأت علمی مورد نیاز خود را از بین جامعه ایثارگران شامل رزمندگان با بیش از شش‌ماه حضور داوطلبانه در جبهه، جانبازان بالای بیست و پنج درصد (٪۲۵)، آزادگان بالای سه‌سال اسارت، فرزندان شهداء و فرزندان آزادگان با بیش از سه‌سال اسارت که دارای مدرک دکترای تخصصی مورد تأیید</p>	بند (ز)	۴۴

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء ماده
<p>وزارت خانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشند، حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاهها یا تبدیل وضعیت کارکنان غیر هیأت علمی تأمین و از ابتداء آنان را به صورت عضو هیأت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی، پژوهشی و اجرائی مرتبط و تأثیر آن در پایه و مرتبه علمی بدون الزام به رعایت شرط سنی و آزمون استخدام نمایند. مسؤولیت اجرای این حکم به طور مستقیم بر عهده وزراء و رئسای دستگاههای مذکور است. مقامات یاد شده در این خصوص، خود مجاز به اتخاذ تصمیم می باشند.</p> <p>احکام و امتیازات این بند شامل اعضاء هیأت علمی فعلی دارای شرایط فوق نیز می شود.</p>	
<p>تبصره ۲- مفاد این حکم علاوه بر مجوزها شامل کلیه خدمات و فعالیتهای دستگاههای اجرائی یاد شده از جمله سازمانهای ثبت استناد و املاک (ثبت شرکتها)، ثبت احوال، تأمین اجتماعی، حفاظت محیط زیست، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، شهرداری تهران و کلان شهرها، نیروی انتظامی، گمرک، خدمات قوه قضائیه و وزارت خانه های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صنایع و معادن و نیز مواردی که بر اساس قوانین در ازاء خدمات، وجودی از اشخاص حقیقی و حقوقی اخذ می شود، نیز خواهد بود.</p>	<p>تبصره های (۲) و (۳)</p>
<p>اجرای مفاد این تبصره در نهادهای وابسته به قوه قضائیه منوط به موافقت رئیس آن قوه است.</p> <p>درخصوص مقررات و مواردی که مستند به قوانین و تدابیر و دستورات و نظرات مقام معظم رهبری است و همچنین درخصوص دستگاههایی که مستقیماً زیر نظر ایشان است اجرای این حکم منوط به اذن معظم له است.</p>	<p>۶۲</p>
<p>تبصره ۳- دستگاههای اجرائی مذکور در مقابل ارائه خدمات یا اعطاء انواع مجوز حتی با توافق، مجاز به اخذ مبالغی بیش از آنچه که در قوانین و مقررات قانونی تجویز شده است، نمی باشند. تخلف از اجرای این حکم و سایر احکام این ماده مشمول مجازات موضوع ماده (۶۰۰) قانون مجازات اسلامی است.</p>	

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۶۹	تبصره (۲)	تبصره ۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سایر دستگاههای آموزشی بر اساس توصیه‌های شورای عالی شهرسازی و معماری نسبت به بازنگری سرفصلها و محتوای دروس مربوطه اقدام نمایند.

وزارت آموزش و پرورش

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۹	بندهای (د) و (ه)	<p>د- وزارت آموزش و پرورش موظف است به منظور تضمین دسترسی به فرصتهای عادلانه آموزشی به تناسب جنسیت و نیاز مناطق به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته و رفع محرومیت آموزشی، نسبت به آموزش از راه دور و رسانه ای و تأمین هزینه‌های تغذیه، رفت و آمد، بهداشت و سایر امور مربوط به مدارس شبانه‌روزی اقدام نماید.</p> <p>ه- وزارت آموزش و پرورش مکلف است برای تأمین نیازهای ویژه و توانبخشی گروههای مختلف آموزشی اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>۱- منعطف سازی مدارس و گسترش اجرای برنامه‌های تلقیقی و فraigir</p> <p>۲- تدوین برنامه‌های جامع اطلاع رسانی جهت آگاه سازی و آموزش والدین کودکان با نیازهای خاص</p> <p>۳- تقویت طرح سنجش کودکان و افزایش امر مشاوره در این مدارس</p> <p>۴- توسعه مدارس استثنایی و کودکان با نیازهای خاص و فراهم آوردن شرایط و امکانات خاص لازم جهت توانمندسازی و افزایش مهارت‌های موردنیاز این گونه آموزش پذیران</p>
۶۲	تبصره های (۲) و (۳)	<p>تبصره ۲- مفاد این حکم علاوه بر مجوزها شامل کلیه خدمات و فعالیتهای دستگاههای اجرائی یاد شده از جمله سازمانهای ثبت اسناد و املاک (ثبت شرکتها)، ثبت احوال، تأمین اجتماعی، حفاظت محیط زیست، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، شهرداری تهران و کلان شهرها، نیروی انتظامی، گمرک، خدمات قوه قضائیه و وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صنایع و معادن و نیز مواردی که بر اساس قوانین در ازاء خدمات، وجودی از اشخاص</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		حقیقی و حقوقی اخذ می شود، نیز خواهد بود. تبصره ۳- دستگاههای اجرائی مذکور در مقابل رایه خدمات یا اعطاء انواع مجوز حتی با توافق، مجاز به أخذ مبالغی بیش از آنچه که در قوانین و مقررات قانونی تجویز شده است، نمی باشند. تخلف از اجرای این حکم و سایر احکام این ماده مشمول مجازات موضوع ماده (۶۰۰) قانون مجازات اسلامی است.

وزارت اطلاعات

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۳۸	تبصره (۱) بند (ب)	به دولت اجازه داده می شود بخشهای بیمه های درمانی کلیه صندوقهای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور را در سازمان بیمه خدمات درمانی ادغام نماید. تشکیلات جدید «سازمان بیمه سلامت ایران» نامیده می شود. کلیه امور مربوط به بیمه سلامت در این سازمان مرکز می شود. اساسنامه سازمان بیمه سلامت ایران با پیشنهاد معاونت به تصویب هیأت وزیران می رسد. تبصره ۱- شمول مقاد این بند به صندوقهای خدمات درمانی نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات با اذن مقام معظم رهبری است.
۲۰۵		وزارت اطلاعات موظف است با هدف دفاع از حاکمیت و منافع ملی و تقویت تعامل با جامعه اطلاعاتی و پیشگیری و مقابله با تهدیدات و تهاجم اطلاعاتی و امنیتی داخلی و خارجی به ویژه استکبار جهانی اقدامات زیر را انجام دهد: الف- ارتقاء کمی و کیفی زیرساختهای اطلاعاتی با هدف تحکیم و تقویت امنیت پایدار و فراگیر ب- پیشگیری و مقابله با فساد و اختلال در امنیت اقتصادی، جرائم سازمان یافته ضدامنیتی، اقدامات تروریستی و تهدیدات نرم امنیتی در مقام ضابط دادگستری ج- ایجاد و گسترش زیرساختها و سازوکارهای لازم برای مشارکت هرچه بیشتر مردم در راستای تقویت و تحکیم امنیت پایدار کشور
۲۰۶		وزارت اطلاعات موظف است در محدوده قوانین موضوعه کشور و در چارچوب اختیارات قانونی خود با هماهنگی دستگاههای ذیربسط

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>در خصوص موارد ذیل اقدام قانونی بعمل آورد :</p> <p>الف- تهیه طرح بانک جامع اطلاعاتی کشور</p> <p>تبصره- کلیه دستگاهها و نهادهایی که از بودجه عمومی کشور استفاده می نمایند موظفند نسبت به در اختیار قرار دادن بانکهای رقومی (دیجیتالی) خود باستثنای موارد طبقه بندی شده ، حريم خصوصی و مواردیکه در قوانین افشاء اطلاعات ممنوع است ، اقدام نمایند.</p> <p>ب- تهیه طرح نظام ملی تعیین صلاحیت امنیتی مشاغل دولتی، عمومی و خصوصی و طرح نظام ساماندهی حفاظت از اسناد و اطلاعات طبقه بندی شده بهمنظور جلوگیری از نفوذ و دسترسی عوامل بیگانه و دشمنان نظام به اطلاعات و اسناد طبقه بندی شده</p> <p>ج- تشکیل کمیسیون ویژه‌ای مرکب از دستگاههای اصلی ذی ربط برای تهیه و اجرای طرح جامع مبارزه با تروریسم زیستی (بیوتوریسم) و تعیین وظایف هر یک از دستگاهها بهمنظور مبارزه هماهنگ با تروریسم زیستی (بیوتوریسم) بهصورت یک اصل نهادینه شده در کشور تا پایان برنامه</p> <p>تبصره- کمیسیون مذکور موارد نیازمند قانون در زمینه بیوتوریسم را به مجلس شورای اسلامی ارائه می کند.</p>

وزارت صنایع و معادن

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۶۲	تبصره های (۲) و (۳)	<p>تبصره ۲- مفاد این حکم علاوه بر مجوزها شامل کلیه خدمات و فعالیتهای دستگاههای اجرائی یاد شده از جمله سازمانهای ثبت اسناد و املاک (ثبت شرکتها)، ثبت احوال، تأمین اجتماعی، حفاظت محیط زیست، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، شهرداری تهران و کلان شهرها، نیروی انتظامی، گمرک، خدمات قوه قضائیه و وزارت خانه های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صنایع و معادن و نیز مواردی که بر اساس قوانین در ازاء خدمات، وجودی از اشخاص حقیقی و حقوقی اخذ می شود، نیز خواهد بود.</p>

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
تبصره ۳- دستگاههای اجرائی مذکور در مقابل ارائه خدمات یا اعطاء انواع مجوز حتی با توافق، مجاز بهأخذ مبالغی بیش از آنچه که در قوانین و مقررات قانونی تجویز شده است، نمی‌باشد. تخلف از اجرای این حکم و سایر احکام این ماده مشمول مجازات موضوع ماده (۶۰۰) قانون مجازات اسلامی است.		
به منظور حمایت از بخش کشاورزی، پایداری تولید و توسعه صادرات و رقابت‌پذیری و کاهش قیمت تمام شده وزارت‌خانه‌های صنایع و معادن، جهاد کشاورزی، بازارگانی و مسکن و شهرسازی با سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی هماهنگ براساس تفاهم‌نامه‌ای که به تأیید معاونت می‌رسد، نسبت به حمایت هدفمند از استقرار و گسترش صنایع تبدیلی، تکمیلی و نگهداری محصولات اساسی کشاورزی توسط بخش غیردولتی در قطبهای تولیدی اقدام نمایند.		۱۴۴
وزارت صنایع و معادن موظف است به منظور تحقق اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران در قالب تدوین راهبرد (استراتژی) توسعه صنعتی و معدنی با هماهنگی معاونت در زیربخش‌های برگزیده صنعت و معدن، در جهت تحقق هدف رشد تولید صنعتی و معدنی با رعایت محورهای راهبردی ذیل به گونه‌ای اقدام کند که نرخ رشد ارزش افزوده بخش صنعت و معدن افزایش یابد: الف- ارتقاء سطح رقابتمندی صنایع کشور با تأکید بر توسعه قابلیتهای فناوری و انتقال نقطه اتکاء مزیتهای نسبی از مواد اولیه و خام به تواناییهای فناورانه (تکنولوژیک) و خلق مزیتهای رقابتی ب- متنوع سازی پایه صادرات صنعتی و افزایش سهم محصولات دارای پردازش بیشتر (صنایع نهایی) در صادرات ج- توسعه پیوند مناسب صنایع کوچک، متوسط و بزرگ و شکل‌گیری خوش‌های صنعتی و نشان تجاری (برند) و تمهید ادغام و شکل‌گیری بنگاههای بزرگ رقابت پذیر د- توسعه زنجیره ارزش پایین دستی صنایع واسطه‌ای (پتروشیمی، فلزات اساسی، محصولات معدنی غیرفلزی) از طریق ترغیب گسترش سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی با تأکید بر ایجاد شهرکهای صنعتی تخصصی غیردولتی		۱۵۰

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
	<p>۵- افزایش توانمندیها و قابلیتهای طراحی، تدارک، ساخت، گسترش همکاری صنعت و دانشگاه، ساخت تجهیزات و ماشین آلات صنعتی، تعمیق تعامل صنایع با شهرکهای فناوری و پارکهای علم و فناوری و افزایش مستمر سهم صنایع مبتنی بر فناوریهای برتر (صنایع نوین) در ترکیب تولید صنعتی، نوسازی و ارتقاء بهرهوری صنایع و معادن و- تقویت ساز و کارهای تمهیدی و نظارتی اجرای «قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرائی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲»</p> <p>تبصره- کلیه فعالیتها و اقدامات غیرحاکمیتی مذکور در این ماده توسط بخششای غیردولتی انجام می‌پذیرد.</p>	

وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۹۵	<p>الف- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است به منظور ارتقاء توانمندیهای دفاعی، قدرت بازدارندگی و دفاع از حاکمیت ، تمامیت ارضی، منافع و امنیت ملی و مقابله مؤثر با تهدیدهای خارجی اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>۱- ارتقاء کمی و کیفی سامانه پدافند هوایی کشور و ایجاد هماهنگی تحت نظر قرارگاه پدافند هوایی حضرت خاتم الانبیاء(ص)</p> <p>۲- تقویت حضور و ارتقاء زیرساختها به منظور گسترش حوزه و استقرار مؤثرتر در حوزه‌های آبی کشور و حفاظت از خطوط دریایی کشور با تأکید بر آبهای آزاد و تکمیل سازمان ناوگان جنوب</p> <p>۳- بهره‌گیری بهینه از فرصت خدمت وظیفه عمومی برای ارتقاء دانش، مهارت، ارتقاء منزلت اجتماعی جامعه هدف در خصوص مبانی و ارزش‌های اسلام و انقلاب با تکیه ویژه بر دیدگاهها و سیره حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری، ارتقاء معنویت، انبساط اجتماعی، تقویت تعاملات سازنده و مهارت‌های حرفه‌ای و افزایش ظرفیت به کارگیری تخصصی سربازان وظیفه و غنی‌سازی شغلی و ارتقاء معیشت و منزلت اجتماعی آنان و نیز استفاده بهینه از مشمولان در سازندگی کشور</p>	

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۴- ایجاد زیرساختها و اتخاذ سازوکارهای لازم برای مشارکت هرچه گسترده‌تر دستگاههای دولتی و بخش غیردولتی در برنامه‌های دفاعی در شرایط بحران و جنگ ب- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در سقف اعتبارات امور دفاعی، موارد زیر را در اولویت قرار دهد: ۱- توسعه و تقویت ناوگان هوایی نیروهای مسلح اعم از خرید، بازسازی، نوسازی و نگهداری تا سطح آمادگی مصوب و عملیاتی نمودن کلیه هواپیماها و بالگردها و تسلیحات مرتبط و ایمن‌سازی پروازها. ۲- تکمیل و به روزرسانی شبکه ارتباطی مستقل و امن نیروهای مسلح ۳- ایجاد سامانه فرماندهی، کنترل، اطلاعات و مراقبت پیشرفته در ابعاد راهبردی، فضایی، هوایی، دریایی و زمینی به منظور ارتقاء هوشیاری و آمادگی برای شناسایی تهدیدات و مقابله سریع و مؤثر ۴- توسعه کیفی و کمی افزایش قدرتی و پایداری عملیاتی یگانهای موشکی ۵- ارتقاء کمی و کیفی سامانه رسیدگی، خدمات رسانی و حمایت از کارکنان نیروهای مسلح در مأموریتهای دفاعی، امنیتی، امور رزمی و مراقبت از مرز و مناطق سخت	۱۹۹	پروژه‌های موضوع پدافند غیرعامل با پیشنهاد دیر کمیته دائمی و تصویب رئیس کمیته دائمی به اجراء در خواهد آمد. موافقتنامه این گونه پروژه‌ها بین رئیس کمیته دائمی پدافند غیرعامل و معاونت مبادله خواهد شد.
۲۰۲	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مکلف است براساس نظر ستاد کل نیروهای مسلح نسبت به تهیه طرح جامع نحوه استقرار نیروهای مسلح در سطح کشور متناسب با اندازه و نوع تهدیدات و شرایط زیست محیطی، به منظور رعایت پراکندگی در استقرار تأسیسات حساس و حیاتی و صنایع دفاعی و همچنین انتقال پادگانهای مراکز نظامی و کارخانه‌های بزرگ صنعتی دفاعی از شهرهای بزرگ به ویژه تهران اقدام و به تصویب فرماندهی کل نیروهای مسلح برساند.	

وزارت امور خارجه

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>وزارت امور خارجه موظف است با بهره‌گیری از نظرات کارشناسان کلیه سازمانها و نهادهای مسؤول و به منظور اعتلاء شان، موقعیت، اقتدار و نقش جمهوری اسلامی ایران و استفاده از فرصتهای اقتصادی در منطقه و نظام بین‌الملل و بسط گفتمان عدالت خواهی در روابط بین‌الملل، سیاستهای مناسب را برای اجرائی نمودن احکام ذیل به مراجع ذی‌ربط ارائه دهد.</p> <p>الف- تنظیم سطح روابط و مناسبات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی با کشورهای دارای دیدگاهها و مواضع غیرهمسو با جمهوری اسلامی ایران</p> <p>ب- تلاش برای حضور فعال، مؤثر و الهام بخش در مناسبات دو جانبه و سازمانهای منطقه‌ای و بین‌المللی از طریق:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۲- ارزیابی کارآمدی و اثربخشی مأمورین شاغل در داخل و خارج از کشور و به کارگیری آنان با اولویت تخصص و کارآمدی در سازمانها و سفارتخانه‌های دارای اهمیت راهبردی ۴- پیگیری حمایت از حقوق مسلمانان و مستضعفان جهان به ویژه ملت مظلوم فلسطین در سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی ۵- اتخاذ دیپلماسی فعال جهت توقف روند صدور قطعنامه‌های حقوق بشری علیه جمهوری اسلامی ایران <p>ج- همکاری با کشورهای منطقه و اسلامی و نیز استفاده از سایر ظرفیتهای اقتصادی، حقوقی، سیاسی، فرهنگی، رسانه‌ای و بین‌المللی برای کاهش حضور نظامی بیگانگان در منطقه</p> <p>د- تقویت روابط حسنی با همسایگان، اعتمادسازی، تنش زدایی و همگرایی با کشورهای منطقه و اسلامی به ویژه حوزه تمدن ایران اسلامی</p> <p>ه- تقویت دیپلماسی اقتصادی از طریق حمایت جدی از فعالیت‌های اقتصادی به ویژه بخش غیردولتی و ایجاد زمینه‌های لازم برای رابطه و حضور بخش مذکور در دیگر کشورها و منطقه جنوب غربی آسیا به ویژه کشورهای همسایه و اسلامی</p> <p>و- توسعه و تعمیق دیپلماسی عدالت‌خواهانه در جهان</p> <p>ز- ارتقاء مدیریت ایران در حوزه اقتصادی در منطقه به ویژه در</p>	<p>بند (الف)، اجزاء (۲)، (۴) و (۵) بند (ب) و بند (ج) تا انتها</p> <p>۲۱۰</p>	

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		حوزه توزیع و عبور (ترانزیت) انرژی و تلاش برای قرار گرفتن در مسیرهای انتقال انرژی در منطقه ح- استفاده از ظرفیتهای ایرانیان مقیم خارج از کشور به ویژه در امر سرمایه‌گذاری درجهت تأمین منافع ملی تبصره- وزارت امور خارجه موظف است سالانه گزارشی از میزان اجرای احکام این ماده به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

وزارت تعامل

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۲۴	صدر بند (ج)	وزارت تعامل وظایف حاکمیتی و اتاق تعامل مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دیگر تشکلهای تعاملی وظایف تصدی گری بخش تعامل را بر عهده خواهند داشت.

وزارت بازارگانی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۴۶	بند (ز)	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارت بازارگانی با همکاری سازمان امور مالیاتی مکلفند نسبت به گسترش سامانه الکترونیکی امن معاملات املاک و مستغلات در سطح کشور اقدام نمایند. کلیه دستگاههای اجرائی ذی ربط موظف به همکاری برای اجرای کامل این سامانه می‌باشند.
۱۳۴	تبصره (۱)	کلیه مخصوصات و تجهیزات انرژی بر وارداتی مشمول رعایت استاندارد اجباری مصوب می‌باشند. وزارت بازارگانی و گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف به رعایت مفاد این ماده هستند.
۱۴۴		به منظور حمایت از بخش کشاورزی، پایداری تولید و توسعه صادرات و رقابت‌پذیری و کاهش قیمت تمام شده وزارتخانه‌های صنایع و معادن، جهاد کشاورزی، بازارگانی و مسکن و شهرسازی با سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی هماهنگ براساس تفاهم‌نامه‌ای که به تأیید معاونت می‌رسد، نسبت به حمایت هدفمند از استقرار و گسترش صنایع تبدیلی، تکمیلی و نگهداری محصولات اساسی کشاورزی توسط بخش غیردولتی در قطبهای تولیدی اقدام نمایند.

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۴۵	قسمت نخست بند (ب)	از ابتدای برنامه، وزارت بازرگانی و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی قبل از واردات کالاهای و یا محصولات بخش کشاورزی اعم از خام و یا فرآوری شده و یا مواد اولیه غذایی مورد نیاز صنایع غذایی و تبدیلی موظفند از وزارت جهادکشاورزی مجوز لازم را اخذ نمایند ...

وزارت امور اقتصادی و دارایی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۱۵		الف- وضع و دریافت هر گونه عوارض بر بیمه تجاری (حق بیمه و حق بیمه اتکایی) منحصر به مواردی است که در قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی تعیین شده است. ب- وزارت امور اقتصادی و دارایی مكلف است نسبت به بیمه شخص ثالث در مورد راننده همچون سرنشین بیمه شخص ثالث را اعمال نماید.
۲۲۴	بند (ض)	وزیر امور اقتصادی و دارایی موظف است در طول برنامه هر شش ماه یکبار گزارش انطباق سرمایه‌گذاری شرکتهای دولتی پیوست شماره (۳) قانون بودجه سنتوی را در چهارچوب قانون اصلاح مادی از قانون برنامه چهارم و سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) به تفکیک طرح به کمیسیونهای برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی ارسال نماید. تبصره- اجراء احکام بندهای (و)، (ز)، (ن) و (ذ) درخصوص دانشگاهها، مؤسسات، مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی با رعایت ماده (۲۰) این قانون خواهد بود.

وزارت رفاه و تأمین اجتماعی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>تبصره ۱- کلیه ارائه کنندگان خدمات بهداشتی و درمانی کشور اعم از دولتی و غیردولتی موظفند از خط مشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیت نمایند. ارائه کنندگان خدمات بهداشتی و درمانی غیردولتی که تمایل به همکاری با سامانه جامع و همگانی سلامت را ندارند، طرف قرارداد نظام پیمه پایه و تکمیلی نبوده و از یارانه‌ها و منابع عمومی کشور مرتبط با امور سلامت بهره‌مند نمی‌شوند.</p>
	تبصره های (۱) ، (۲) و (۳)	<p>تبصره ۲- پزشکانی که در استخدام پیمانی و یا رسمی مراکز آموزشی، درمانی دولتی و عمومی غیردولتی می‌باشند مجاز به فعالیت پزشکی در مراکز تشخیصی، آموزشی، درمانی و بیمارستانهای بخش خصوصی و خیریه نیستند. سایر شاغلین حرف سلامت به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تصویب هیأت وزیران مشمول حکم این تبصره خواهند بود. دولت به منظور جبران خدمات این دسته از پزشکان تعریفه خدمات درمانی را در اینگونه واحدها و مراکز، متناسب با قیمت واقعی تعیین می‌نماید.</p>
		<p>پزشکان در صورت مأموریت به بخش غیردولتی از شمول این حکم مستثنی می‌باشند مشروط به اینکه تنها از یک محل به میزان بخش دولتی و بدون هیچ دریافتی دیگر، حقوق و مزايا دریافت نمایند. کارکنان ستادی وزارت‌خانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رفاه و تأمین اجتماعی و سازمانهای وابسته، هیأت رئیسه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور، رئوسای بیمارستانها و شبکه‌های بهداشتی درمانی مجاز به فعالیت در بخش غیردولتی درمانی، تشخیصی و آموزشی نیستند و هرگونه پرداخت از این بابت به آنها منوع است. مسؤولیت اجرای این بند به عهده وزراء وزارت‌خانه‌های مذکور و معاونین مربوطه آنها و مسؤولین مالی دستگاههای مذکور است.</p> <p>تبصره ۳- ایجاد، توسعه و تغییر واحدهای بهداشتی - درمانی، تأمین و تخصیص و توزیع تجهیزات و ملزومات پزشکی، دندانپزشکی و آزمایشگاهی بر مبنای نیاز کشور در چهارچوب سطح بندی خدمات سلامت صورت می‌گیرد.</p>

وزارت کشور

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
وزارت کشور (سازمان ثبت احوال) مکلف است با همکاری دستگاههای ذیریط همراه با تکمیل و اصلاح پایگاه اطلاعات هویتی به صورتی که شامل کلیه وقایع حیاتی نظریتولد، ازدواج، طلاق، فوت و تغییرات مشخصات هویتی و صدور گواهی (امضاء الکترونیکی) و سایر کاربردها باشد، تا پایان برنامه نسبت به تأمین و صدور کارت هوشمند ملی چندمنظوره برای آحاد مردم اقدام نماید.	قسمت نخست بند (د) ۴۶	
کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول مکلفند در ارائه خدمات خود به مردم از این کارت استفاده نمایند. آئین نامه اجرائی این بند شامل زمانبندی، مصادیق، موارد شمول، سطح دسترسی، میزان و نحوه اخذ هزینه صدور کارت و نحوه استفاده از آن توسط وزارت خانه های ارتباطات و فناوری اطلاعات و کشور با هماهنگی معاونت تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.	بند (و) ۱۷۸	وزارت کشور موظفند علاوه بر ارسال نسخه ای از بودجه و برنامه های مصوب استانی و شهرستانی به نمایندگان استان هر ساله گزارش عملکرد استانی برنامه و هر سه ماه یکبار نیز گزارش پیشرفت بودجه را در اختیار نمایندگان استان مربوطه قرار دهند.
به منظور تخصیص اعتبارات استانی در اختیار استان بالا حاضر وضعیت تحقق درآمدها، سیاستها و خط مشی های کلی ناظر بر بودجه عمومی دولت، کمیته تخصیص اعتبارات استان با مسؤولیت استاندار و عضویت معاون برنامه ریزی استان و رئیس سازمان امور اقتصادی و دارایی استان تشکیل می شود.	بند (د) ۱۷۹	

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۴۶	بند (ح)	<p>وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نسبت به ایجاد زیرساختهای لازم به منظور توسعه شبکه علمی کشور اقدام نماید. دانشگاهها، مؤسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری مظفند ضمن اتصال به شبکه مزبور، محتوای علمی و امکانات نرم افزاری و سخت افزاری خود را با حفظ مالکیت معنوی با رعایت استانداردهای لازم بر روی این شبکه قرار دهند.</p> <p>تصره- حوزه های علمیه و بخش های غیر دولتی اعم از تعاونی و خصوصی در صورت تمایل به استفاده از شبکه علمی کشور موظف به رعایت مفاد این بند می باشدند.</p>

سازمان انرژی اتمی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۳۵	بند (د)	<p>سازمان انرژی اتمی موظف است دفن پسماندها را فقط در چهار چوب نظام ایمنی هسته ای مصوب هیأت وزیران و مقررات مرتبط انجام دهد.</p>
۱۳۷	قسمت نخست ماده و تبصره آن	<p>مقررات مالی، معاملاتی و استخدامی سازمان انرژی اتمی ایران و شرکتهای تابعه و دستگاههای وابسته در بخش فعالیتهای تخصصی بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی کشور و قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر قوانین و مقررات عمومی مجری خواهد بود.</p> <p>تصره- اقداماتیکه در اجرای این ماده و ماد (۱۳۵) و (۱۳۶) بعمل می آید نباید مغایر با مصوبات شورای عالی امنیت ملی باشد.</p>

بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۶	بند (الف)	<p>در طراحی و اجرای طرحهای جامع تفصیلی شهری و هادی روستاپی و شهرکها و شهرهای جدید احداث، اراضی مناسبی را برای احداث مسجد و خانه عالم پیش بینی و پس از آماده سازی، بدون دریافت هزینه و با حفظ مالکیت عمومی و دولتی در اختیار متقاضیان احداث مساجد قرار دهند.</p>

شهرداریها

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
در طراحی و اجرای طرحهای جامع تفصیلی شهری و هادی روزتایی و شهرکها و شهرهای جدیدالحداد، اراضی مناسی را برای احداث مسجد و خانه عالم پیش‌بینی و پس از آماده‌سازی، بدون دریافت هزینه و با حفظ مالکیت عمومی و دولتی در اختیار متلاطیان احداث مساجد قرار دهند.	بند (الف)	۶
نسبت به احداث یا اختصاص فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخانه در پارکهای ملی و بوستانهای شهری اقدام نمایند.	بند (ج)	۶
ج- وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها موظفند با اعمال سیاستهای تشویقی و در چهارچوب قانون حمایت از احیاء بافت‌های فرسوده از اقدامات بخش غیردولتی برای احیاء و بازسازی بافت‌های فرسوده در قالب بودجه مصوب حمایت نمایند. د- وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها موظفند هر سال در طول برنامه حداقل ده درصد (۱۰٪) از بافت‌های فرسوده شهری را احیاء و بازسازی نمایند تسهیلات و بودجه مورد نیاز همه‌ساله با پیشنهاد وزارت مسکن و شهرسازی در بودجه عمومی پیش‌بینی و در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها یا مجریان طرحهای نوسازی با معرفی شهرداری قرار خواهد گرفت.	بندهای (ج) ، (د)	۱۷۱
قوه قضائیه، نهادهای نظامی و انتظامی و شهرداریها همکاری کامل با دولت برای تحقق مفاد این ماده را خواهند داشت.	تبصره (۱) بند (الف)	۱۸۷
به منظور تحقق بند(۳) سیاستهای کلی قضائی پنجساله ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، دستگاههای اجرائی از جمله نیروی انتظامی، سازمان بسیج مستضعفین، نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی نظیر جمعیت هلال احمر و شهرداریها، مکلفند در چهارچوب وظایف خود همکاری لازم را با قوه قضائیه در اجرای برنامه‌های پیشگیری از وقوع جرم، معمول دارند.	بند (۵)	۲۱۱

صندوق توسعه ملی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>صندوق توسعه ملی که در این ماده صندوق نامیده می‌شود با هدف تبدیل بخشی از عواید ناشی از فروش نفت و گاز و میغانات گازی و فرآورده‌های نفتی به ثروتهای ماندگار، مولد و سرمایه‌های زاینده اقتصادی و نیز حفظ سهم نسلهای آینده از منابع نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی تشکیل می‌شود.</p> <p>صندوق در تهران مستقر است و در تهران و سایر نقاط کشور شعبه‌ای نخواهد داشت. اموال و داراییهای این صندوق متعلق به دولت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. این ماده در حکم اساسنامه صندوق است.</p> <p>الف- ارکان صندوق عبارتند از:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- هیأت امناء ۲- هیأت عامل ۳- هیأت نظارت <p>ب- هیأت امناء به عنوان بالاترین رکن صندوق، دارای وظایف و اختیارات زیر است:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- راهبری، تعیین سیاستها و خط مشی‌ها ۲- تصویب شرایط و نحوه اعطاء تسهیلات برای تولید و سرمایه‌گذاری به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی ۳- تصویب نظامنامه‌ها، برنامه‌های راهبردی بودجه سالانه، صورتهای مالی و گزارش عملکرد صندوق ۴- انتخاب رئیس و سایر اعضای هیأت عامل مطابق با بندهای (د) و (ه) ۵- عزل رئیس و اعضای هیأت عامل با پیشنهاد هریک از اعضای هیأت امناء و تصویب هیأت امناء ۶- اتخاذ تصمیم درباره ارجاع دعاوى به داوری و صلح دعاوى با رعایت اصل (۱۳۹) قانون اساسی ۷- تعیین انواع فعالیتهای مورد قبول و واجد اولویت پرداخت تسهیلات در بخشها و زیربخش‌های تولیدی و خدماتی زاینده و بازده مناسب اقتصادی ۸- تعیین حداقل نرخ بازده مورد انتظار از منابع صندوق و 	۸۴	

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>همچنین نرخ بازده مورد قول طرحهای تولیدی و سرمایه‌گذاری برای پرداخت تسهیلات و تعیین نرخ سهم مشارکت در طرحهای سرمایه‌گذاری به‌نحوی که میانگین این نرخ کمتر از متوسط نرخ بازده سپرده‌های بانک مرکزی در بازارهای خارجی نباشد.</p> <p>ج- هیأت امناء</p> <p>ترکیب اعضای هیأت امناء به‌شرح زیر است:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- رئیس جمهور (رئیس هیأت امناء) ۲- معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور (دبیر هیأت امناء) ۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی ۴- وزیر کار و امور اجتماعی ۵- وزیر نفت ۶- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ۷- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران بعنوان عضو ناظر و بدون حق رای ۸- رئیس اتاق تعاون ایران بعنوان عضو ناظر و بدون حق رای ۹- دو نفر نماینده از کمیسیونهای اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات به انتخاب مجلس شورای اسلامی ۱۰- دادستان کل کشور <p>تبصره ۱- جلسات هیأت امناء حداقل سالی دو بار تشکیل می‌شود.</p> <p>تبصره ۲- جلسات هیأت امناء با حداقل دو سوم اعضاء صاحب رای، رسمیت یافته و تصمیمات آن با حداقل پنج رأی اتخاذ می‌گردد.</p> <p>تبصره ۳- رؤسای هیأت عامل و هیأت نظارت بدون حق رأی می‌توانند در جلسات هیأت امناء شرکت نمایند.</p> <p>تبصره ۴- هرگونه تصمیم هیأت امناء در مورد تصویب ترازنامه و صورتهای مالی صندوق و نیز انتصاب رئیس و اعضای هیأت عامل در روزنامه رسمی کشور و نیز یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار به انتخاب هیأت امناء، درج می‌گردد.</p> <p>تبصره ۵- دستور جلسه، تاریخ و محل جلسات هیأت امناء توسط</p>		

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>دیگر هیأت امناء تعیین و حداقل پانزده روز قبل از تشکیل جلسه برای اعضاء هیأت ارسال می‌شود.</p> <p>تبصره ۶- بودجه ستاد صندوق به تصویب هیأت امناء می‌رسد.</p> <p>-۵-</p> <p>به منظور اداره امور صندوق در چهارچوب مفاد اساسنامه و مصوبات هیأت امناء، هیأت عامل مرکب از پنج نفر از افراد صاحب نظر و با تجربه و خوشنام در امور اقتصادی، حقوقی، مالی، بانکی و برنامه‌ریزی با حداقل ده سال سابقه مرتبط و مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد توسط هیأت امناء انتخاب و با حکم رئیس جمهور منصوب می‌شوند و دارای وظایف و اختیارات زیر می‌باشند :</p> <p>۱- پیشنهاد فعالیتهای مورد قبول و واجد اولویت پرداخت تسهیلات در بخشها و زیربخشها تولیدی و خدماتی زاینده و با بازده مناسب اقتصادی به هیأت امناء</p> <p>۲- پیشنهاد موارد سرمایه‌گذاری در بازارهای پولی و مالی بین‌المللی و داخلی به هیأت امناء</p> <p>۳- تعیین چهارچوب قراردادهای عاملیت با بانکهای عامل و تعیین مسؤولیتها و اختیارات بانک عامل در چهارچوب این قراردادها</p> <p>۴- برقراری نظام حسابرسی داخلی و استقرار نظام کنترلهای داخلی مناسب</p> <p>۵- تأیید صورتهای مالی ارزی و ریالی و ارائه آن به هیأت امناء</p> <p>۶- ارائه پیشنهاد به هیأت امناء درخصوص نظامنامه‌ها و شرایط و نحوه اعطای تسهیلات</p> <p>۷- اتخاذ تصمیم نسبت به هرگونه اقدامی به نام صندوق در محدوده وظایف و اهداف مندرج در اساسنامه به جز آنچه تصمیم درباره آنها به صراحت در حوزه صلاحیت هیأت امناء یا رئیس هیأت عامل است مگر این که به هیأت عامل تفویض شده باشد.</p> <p>۸- اتخاذ تصمیم راجع به کلیه اموری که توسط رئیس هیأت عامل در محدوده اختیارات خود در دستور کار هیأت عامل قرار می‌گیرد.</p>		

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		۹- اجرای مصوبات هیأت امناء
		۱۰- پیشنهاد ارجاع دعاوی به داوری، تعیین داور و صلح دعاوی به هیأت امناء
		۱۱- افتتاح یا بستن حسابهای ارزی در نزد بانک مرکزی و معرفی صاحبان امضای مجاز از بین اعضای هیأت عامل، رئیس و سایر مدیران صندوق
		۱۲- انعقاد قرارداد با مشاور معتبر بین‌المللی در امور سرمایه‌گذاری و مهندسی مالی برای ارزیابی، بهبود و ارتقاء عملکرد صندوق.
		۱۳- سایر موارد ارجاعی از سوی هیأت امناء
	تبصره ۱	برکناری و قبول استغفای اعضای هیأت عامل مشروط به تأیید دو سوم اعضای صاحب رای هیأت امناء خواهد بود.
	تبصره ۲	اعضای هیأت عامل باید تمام وقت بوده و هیچ گونه فعالیت اقتصادی و شغل دیگر باستثنای تدریس نداشته باشند. اعضای هیأت عامل مشمول حکم مندرج در اصل (۱۴۲) قانون اساسی می‌باشد.
	تبصره ۳	دوره تصدی هیأت عامل پنج سال بوده و انتخاب مجدد اعضاء بالامانع است.
	تبصره ۴	کلیه اوراق بهادر، چکها، سفته‌ها، بروات، قراردادها و سایر اسناد تعهدآور با امضای دو عضو از سه عضو هیأت عامل که توسط این هیأت تعیین می‌شوند همراه با مهر صندوق معتبر خواهد بود.
	تبصره ۵	تصمیمات هیأت عامل با حداقل سه رأی نافذ است. -
		رئیس هیأت عامل که بالاترین مقام اجرائی صندوق است از بین اعضای هیأت عامل توسط هیأت امناء انتخاب و با حکم رئیس جمهور منصوب می‌شود. رئیس هیأت عامل دارای وظایف و اختیارات زیر می‌باشد:
	۱	ابلاغ و صدور دستور اجرای تصمیمات هیأت عامل و نظارت بر حسن اجرای آن
	۲	تعیین دستور جلسه و اداره جلسات هیأت عامل

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>۳- اداره صندوق در چهارچوب مصوبات هیأت عامل و هیأت امناء</p> <p>۴- تهیه و تنظیم طرحها و برنامه‌های اجرائی در حیطه فعالیتهای موضوع صندوق</p> <p>۵- تهیه و تنظیم برنامه، بودجه، صورتهای مالی صندوق و پیش‌نویس گزارش هیأت عامل به هیأت امناء</p> <p>۶- اداره امور داخلی صندوق، به کارگیری نیروی انسانی و انجام هزینه‌های جاری و اداری صندوق</p> <p>۷- تهیه و تنظیم گزارش عملکرد صندوق برای ارائه به هیأت عامل حداقل هر سه‌ماه یک‌بار</p> <p>۸- نمایندگی صندوق در برابر اشخاص ثالث و کلیه مراجع داخلی و خارجی اعم از قضائی، اداری، ثبتی و مشابه آنها با حق توکيل به غیر ولو به‌طور مکرر</p> <p>۹- اقامه یا دفاع از دعاوی یا شکایات مربوط به امور صندوق اعم از حقوقی و کیفری با کلیه اختیارات مربوط به امور دادرسی به جز حق مصالحه و ارجاع امر به داوری</p> <p>۱۰- سایر امور ارجاعی از سوی هیأت عامل</p> <p>و- به‌منظور حصول اطمینان از تحقق اهداف صندوق و نظارت مستمر بر عملیات جاری آن و جلوگیری از هر گونه انحراف احتمالی از مفاد اساسنامه، خط مشی‌ها و سیاستها، هیأت نظارت با ترکیب رئیس دیوان محاسبات کشور، رئیس سازمان حسابرسی کشور، رئیس سازمان بازرگانی کل کشور تشکیل می‌شود.</p> <p>تبصره ۱- نظارت این هیات نافی وظایف قانونی دستگاههای نظارتی نظیر دیوان محاسبات و بازرگانی کل کشور نخواهد بود.</p> <p>تبصره ۲- هیأت نظارت دارای رئیس، نایب‌رئیس و دبیر خواهد بود که در اولین جلسه هیأت نظارت انتخاب خواهند شد.</p> <p>ز- وظایف هیأت نظارت:</p> <p>۱- رسیدگی به صورتهای و گزارش‌های مالی صندوق و تهیه گزارش‌های موردی و ادواری برای هیأت امناء و مجلس شورای اسلامی؛</p>		

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		۲- رسیدگی به صورت ریزداریها، مطالبات، تعهدات و خلاصه حسابهای صندوق و گواهی آنها برای انتشار در روزنامه رسمی کشور؛
		۳- رسیدگی به عملکرد صندوق از لحاظ انطباق با موازین قانونی و اساسنامه و اهداف صندوق این هیأت در اینفای وظایف خود و بدون مداخله در امور جاری، کلیه اسناد و داراییها و حسابهای صندوق را مورد رسیدگی قرار داده و می‌تواند به اطلاعات و مدارک و مستندات صندوق که لازم می‌داند دسترسی داشته باشد. این هیأت موظف است گزارش نظارتی خود را هر شش ماه یکبار به هیأت امناء و مجلس شورای اسلامی ارائه دهد. تبصره - هیأت نظارت می‌تواند برای حسابرسی از عملکرد صندوق از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب صلاحیت استفاده نماید.
		ح- منابع صندوق: ۱- حداقل معادل بیست درصد(٪۲۰) از منابع حاصل از صادرات نفت (نفتخام، و میعانات گازی، گاز و فرآوردهای نفتی) در سالهای برنامه و تعیین مبلغ آن در قوانین بودجه سالانه ۲- حداقل بیست درصد (٪۲۰) ارزش صادرات تهرانی اقلام فوق الذکر ۳- افزایش سهم واریزی از منابع بندهای (۱) و (۲) هر سال به میزان سه واحد درصد ۴- پنجاه درصد(٪۵۰) مانده نقدی حساب ذخیره ارزی در پایان سال ۱۳۸۹ و سالهای بعد ۵- منابع قابل تحصیل از بازارهای پولی بین المللی با مجوز هیأت امناء با رعایت قوانین مریوط ۶- سود خالص صندوق طی سال مالی ۷- درآمد حاصل از سود موجودی حساب صندوق در بانک مرکزی، معادل میانگین نرخ سود سپرده‌های بانک مرکزی در بازارهای خارجی با محاسبه و پرداخت هر سه ماه یکبار ۸- بیست درصد (٪۲۰) منابع موضوع جزء (د) بند (۴) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>تبصره ۱- بازپرداخت اصل و سود تسهیلات پرداختی از محل صندوق توسعه ملی به حساب صندوق واریز و مجدداً در جهت اهداف صندوق به کار گرفته می‌شود.</p> <p>تبصره ۲- حسابهای صندوق فقط نزد بانک مرکزی نگهداری خواهد شد.</p> <p>ط- مصارف صندوق:</p> <p>۱- اعطاء تسهیلات به بخشهاي خصوصي، تعاني و بنگاههاي اقتصادي متعلق به مؤسسات عمومي غيردولتی برای تولید و توسعه سرمایه‌گذاریهای دارای توجیه فنی، مالی و اقتصادي</p> <p>۲- اعطای تسهیلات صادرات خدمات فنی و مهندسی به شرکتهای خصوصی و تعانی ایرانی که در مناقصه‌های خارجی برنده می‌شوند از طریق منابع خود یا تسهیلات سندیکایی</p> <p>۳- اعطای تسهیلات خرید به طرفهای خریدار کالا و خدمات ایرانی در بازارهای هدف صادراتی کشور</p> <p>۴- سرمایه‌گذاری در بازارهای پولی و مالی خارجی</p> <p>۵- اعطای تسهیلات به سرمایه‌گذاران خارجی و داخلی با درنظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی به منظور جلب و حمایت از سرمایه‌گذاری در ایران با رعایت اصل هشتادم (۸۰) قانون اساسی میباشد.</p> <p>۶- تأمین هزینه‌های صندوق</p> <p>تبصره ۱- استفاده از منابع صندوق برای اعتبارات هزینه‌ای و تملک داراییهای سرمایه‌ای و بازپرداخت بدنهای دولت به هر شکل ممنوع است.</p> <p>تبصره ۲- اعطای تسهیلات موضوع این ماده فقط به صورت ارزی است و سرمایه‌گذاران استفاده کننده از این تسهیلات اجازه تبدیل ارز به ریال در بازار داخلی را ندارند.</p> <p>تبصره ۳- اعطای کلیه تسهیلات صندوق صرفاً از طریق عاملیت بانکهای دولتی و غیردولتی خواهد بود.</p> <p>ی- سایر مقررات:</p> <p>۱- سهم عاملیت بانکها در شرایط رقابتی متناسب با نرخ کارمزد و توان تخصصی و کارشناسی بانکها توسط هیأت عامل تعیین می‌شود.</p>		

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		۲- سهم صندوق از منابع موضوع جزء (۱) و (۲) بند (ح) این ماده ماهانه توسط بانک مرکزی به حساب صندوق واریز و در پایان سال مالی با توجه به قطعی شدن منابع تسویه می‌شود.
		۳- پرداخت تسهیلات از محل منابع صندوق بدون تأیید توجیه فنی، اقتصادی، مالی و اهلیت متقاضی توسط بانک عامل منعو است و در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی خواهد بود. ارزیابی گزارش‌های توجیه فنی، اقتصادی و مالی و احراز کفایت بازدهی طرحهای سرمایه‌گذاری با لحاظ عامل خطرپذیری، به میزانی که از نرخ سود تسهیلات مورد انتظار اعلام شده توسط هیأت امناء کمتر نباشد به عهده بانک عامل و به مثابه تضمین بانک عامل در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات به صندوق است.
		صندوق، منابع مورد نیاز طرحهای سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی، آب و منابع طبیعی را از طریق بانک عامل یا صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی به صورت ارزی و با سود انتظاری کمتر در اختیار سرمایه‌گذاران بخش قرار می‌دهد.
		۴- مجموع تسهیلات اختصاص یافته از منابع صندوق با عاملیت بانکها به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتهای تابعه و وابسته در هر حال نباید بیش از بیست درصد(٪۲۰) منابع صندوق باشد.
		تبصره ۱- از نظر این ماده مؤسسات و شرکتها در صورتی غیر عمومی محسوب می‌شوند که حداقل هشتاد درصد(٪۸۰) سهام، یا سهم الشرکه آنها مستقیم و یا با واسطه اشخاص حقوقی متعلق به اشخاص حقیقی باشد.
		مؤسسات و شرکتهایی که اکثریت مطلق سهام آنها متعلق به مؤسسات عمومی و عام‌المنفعه نظیر موقوفات، صندوقهای بیمه‌ای و بازنشستگی و مؤسسات خیریه عمومی است از نظر این ماده در حکم مؤسسات و شرکتهای وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی هستند.
		تبصره ۲- بنگاههای اقتصادی که صرفنظر از نوع مالکیت بیش از بیست درصد (٪۲۰) اعضاء هیأت مدیره آنها توسط مقامات دولتی تعیین می‌شوند از نظر این ماده دولتی محسوب می‌گردند

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		و پرداخت از منابع صندوق به آنها ممنوع است.
		تبصره ۳- صندوق موظف است در توزیع منابع بین بخش‌های اقتصادی و استانها، توازن منطقه‌ای را مدنظر قرار دهد.
		۵- سال مالی صندوق از اول فوریه‌ماه هر سال تا پایان اسفندماه همان سال است.
		۶- صندوق در امور اداری ، استخدامی ، مالی و معاملاتی تابع این اساسنامه و قوانین موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و سیاستهای پولی و ارزی میباشد . آییننامه های لازم به پیشنهاد هیات امنی صندوق تصویب هیات وزیران خواهد رسید و طبق اصل (۱۳۸) قانون اساسی اقدام خواهد شد .
		۷- رئیس هیأت عامل صندوق توسعه ملی موظف است هر شش ماه یک بار میزان منابع و مصارف و محل مصارف صندوق را به هیات امناء، هیأت نظارت و مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.
		۸- هیأت نظارت در صورت برخورد با تخلف و جرم در اجرای احکام این ماده، حسب مورد مرتب را به مراجع صالحه اعلام میدارد .
		۹- ترازنانه و حساب سود و زیان صندوق بهمراه گزارش و اظهارنظر هیات نظارت باید حداقل پانزده روز قبل از تشکیل جلسه به هیات امناء تسلیم گردد.
		۱۰- صدور هرگونه ضمانتنامه و پرداخت هرگونه تسهیلات از محل منابع صندوق فقط از طریق بانکهای عامل اعم از دولتی یا غیردولتی و صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی انجام می‌شود.
		۱۱- تغییر در اساسنامه و انحلال صندوق تنها با تصویب مجلس شورای اسلامی است.

بانک مرکزی

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
<p>به منظور توسعه و تقویت نظام بانکداری اقدامات زیر انجام می شود:</p> <p>الف- استقرار کامل سامانه (سیستم) بانکداری متمرکز (Core Banking) و تبدیل کلیه حسابها اعم از سپرده اشخاص و تسهیلات به حسابهای متمرکز توسط بانکها با رعایت استانداردها و دستورالعملهای بانک مرکزی</p> <p>ب- ایجاد و بهره برداری مرکز صدور گواهی الکترونیک برای شبکه بانکی با همکاری مرکز صدور گواهی الکترونیکی کشور توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به منظور افزایش امنیت تبادل اطلاعات الکترونیکی</p> <p>تبصره- کلیه بانکها امکان استفاده از امضاء الکترونیکی را در تعاملات بانکی خود تسهیل نمایند.</p>		۴۹
<p>تمامی معاملات و قراردادهای خارجی که بیش از یک میلیون (۱۰۰۰.۰۰۰) دلار باشد با رعایت قانون «حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرائی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲» تنها از طریق مناقصه محدود و یا بین‌المللی با درج آگهی در روزنامه‌های کثیر الانتشار و رسانه‌های الکترونیکی داخلی و خارجی انجام و منعقد می‌شود. موارد استثناء به تأیید کمیته سه نفره مشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی، معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری و وزیر وزارت‌خانه مربوطه یا بالاترین مقام اجرائی ذی‌ربط می‌رسد. در کلیه مناقصه‌ها، حق کنترل و بازرگانی کمی و کیفی و کنترل قیمت برای کلیه کالاهای وارداتی و پروژه‌ها برای خریدار محفوظ است. وزیر یا بالاترین مقام اجرائی ذی‌ربط، مسؤول حسن اجراء این موضوع است. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فقط مجاز به تعهد یا پرداخت بهای معاملات و قراردادهایی است که تأیید بالاترین مقام دستگاههای اجرائی، مبنی بر رعایت مفاد این بند را داشته باشد.</p>	بند (د)	۸۲
<p>سقف سهم مشارکت طرف خارجی از تاسیس بانک مشترک ایرانی و خارجی موضوع قانون الحقق یک تبصره به قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه ... اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴)</p>		۸۷

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
توسط بانک مرکزی تعیین میشود .		
<p>ترکیب مجمع عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران عبارتست از :</p> <p>رئیس جمهور (ریاست مجمع)</p> <p>وزیر امور اقتصادی و دارائی</p> <p>معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور</p> <p>و دو نفر از وزراء به انتخاب هیات وزیران</p> <p>تبصره ۱ - قائم مقام بانک مرکزی به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی و پس تایید مجمع عمومی بانک مرکزی با حکم رئیس جمهور منصوب میشود .</p> <p>تبصره ۲ - رئیس کل بانک مرکزی و قائم مقام وی باید از میان متخصصان ماهر پولی بانکی و اقتصادی با حداقل ده سال تجربه کاری و تحصیلات حداقل کارشناسی ارشد در رشته های مرتبط و دارای حسن شهرت انتخاب شوند .</p>	۸۸	
<p>بانک مرکزی بر اساس مقررات قانونی ، اختیار سلب صلاحیت حرفه ای و لغو مجوز و محکومیت متخلفین فعال در حوزه پولی به پرداخت جریمه را دارد .</p> <p>در صورت سلب صلاحیت حرفه ای ، اعضای هیات مدیره و مدیران عامل بانکها و موسسات اعتباری توسط بانک مرکزی از مسئولیت مربوطه منفصل میگردد .</p> <p>ادامه تصدی مدیران مربوطه در حکم دخل و تصرف غیرقانونی در وجوده و اموال عمومی محسوب میشود .</p> <p>مبلغ مندرج در بند (۲) ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی به دویست میلیون ریال افزایش می یابد و هر سه سال یکبار بر اساس رشد شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی اعلامی بصورت رسمی به پیشنهاد بانک مرکزی توسط هیات وزیران تعديل میگردد .</p>	تبصره (۳)	۹۶
<p>بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول برنامه فروش مبالغ ارزی مذکور در احکام و ردیفهای قوانین بودجه سنواتی را به گونه ای انجام دهد که تا تاریخ تصویب ترازنامه سال بعد آن بانک خالص داراییهای خارجی نسبت به پایان سال قبل از این محل افزایش نیابد .</p>	بند (خ)	۲۲۴

سازمان صدا و سیما

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۹	و	سازمان صدا و سیما موظف است در راستای ترویج ارزش‌های اسلامی- ایرانی، ارتقاء سطح فرهنگ عمومی و مقابله با ناهنجاریهای فرهنگی و اجتماعی، تقویت و گسترش برنامه‌های آموزشی، علمی و تربیتی در شبکه های مرتبط به ویژه برای دانشآموزان و دانشجویان در جهت حمایت از تحول در نظام آموزش و پرورش و تقویت هویت ملی جوانان را در اولویت قرار دهد.
۲۱۱	تبصره بند (د)	سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران مکلف است در اجرای اجزاء (۱) و (۲) زمان مناسب را برای پخش برنامه هایی که در این خصوص توسط قوه قضائیه، دستگاههای مربوطه یا آن سازمان تهیه می شود، اختصاص دهد.

دانشگاهها

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۲۰	بندهای (ب)، (ج)، (د) و (و)	ب- دانشگاهها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستانهایی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند بدون الزام به رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاههای دولتی به ویژه قانون محاسبات عمومی، قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون برگزاری مناقصات و اصلاحات و الحالات بعدی آنها و فقط در چهارچوب مصوبات و آئین نامه‌های مالی، معاملاتی و اداری- استخدامی- تشکیلاتی مصوب هیأت امناء که حسب مورد به تأیید وزراء علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در مورد فرهنگستانها به تأیید رئیس جمهور می‌رسد، عمل می‌نمایند. اعضاء هیأت علمی ستادی وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز مشمول حکم این بند هستند. حکم این بند شامل مصوبات، تصمیمات و آئین نامه‌های قبلی نیز

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>می‌گردد و مصوبات یاد شده مادام که اصلاح نگردیده به قوت خود باقی هستند.</p> <p>تبصره ۱- هرگونه اصلاح ساختار و مقررات مالی- اداری، معاملاتی، استخدامی و تشکیلاتی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و همچنین فرهنگستانهای تخصصی فقط مشمول مفاد این بند است.</p> <p>تبصره ۲- اعتبارات اختصاص یافته از منابع عمومی دولت به این مراکز و مؤسسات کمک تلقی شده و بعد از پرداخت به این مراکز به هزینه قطعی منظور و براساس بودجه تفصیلی مصوب هیأت امناء و با مسؤولیت ایشان قابل هزینه است.</p> <p>ج- معادل درآمدهایی که مؤسسات و مراکز آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و فرهنگستانها در هر سال از محل تبرعات، هدایا و عواید موقوفات جذب می‌نمایند از محل درآمد عمومی نیز به عنوان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تأمین و محاسبه می‌گردد.</p> <p>د- به منظور افزایش کارآیی مأموریتهای اصلی دانشگاهها در امور آموزش، پژوهش و فناوری در هرسال حداقل بیست درصد (٪۲۰) از امور خدمات رفاهی دانشجویان از نظر ساختاری از بدنه دانشگاهها جدا و به بخش غیر دولتی واگذار گردد.</p> <p>و- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل بودجه عمومی دولت به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستانها بر اساس ردیف مستقل در بودجه سنواتی آنها در قالب اعتبارات ملی اختصاص می‌باشد.</p>
۲۰	(۱) و (۲) و (۵) و (۶) بند (ک) تبصره های	<p>ک- شهریه دانشجویان جانباز بیست و پنج درصد (٪۲۵) و بالاتر و فرزندان آنان، فرزندان شاهد، آزادگان و فرزندان آنان و دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی از محل اعتبارات ردیف مستقل معاونت تأمین شود.</p> <p>تبصره ۱- پذیرش دانشجو در شعب دانشگاههای مذکور در داخل کشور خارج از آزمون سراسری انجام خواهد شد. ضوابط پذیرش دانشجو برای دوره کارشناسی توسط کارگروه موضوع ماده (۴) قانون پذیرش دانشجو در دانشگاهها مصوب ۱۳۸۶/۸/۱۶ و برای دوره‌های تحصیلات تکمیلی با پیشنهاد دانشگاهها و حسب مورد</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>با تأیید یکی از وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می‌شود.</p> <p>تبصره ۲- میزان شهریه دریافتی از دانشجویان با توجه به نوع رشته و سطح خدمات آموزشی، کمک آموزشی و رفاهی ارائه شده، توسط هیأت امناء دانشگاه تعیین و اعلام می‌شود.</p> <p>اجرای دوره‌های مشترک با دانشگاه‌های معتبر خارجی طبق ضوابط وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در این گونه شعب بالامانع است.</p> <p>تبصره ۵- نحوه پذیرش دانشجو موضوع بندهای (ح) و (ای) این ماده در مقاطع مختلف به پیشنهاد هیأت امناء دانشگاه‌ها و موسسات یاد شده و حسب مورد با تأیید وزارت‌خانه‌های ذیریط و با رعایت قانون پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها مصوب سال ۱۳۸۶ خواهد بود . در مقاطع کارشناسی ارشد و بالاتر با استفاده از ظرفیت‌های جدید از طریق امتحانات ورودی موسسات یاد شده با در نظر گرفتن توان علمی داوطلبان با رعایت ضوابط سازمان سنجش آموزش کشور خواهد بود .</p> <p>تبصره ۶- مدرک تحصیلی دانشجویان موضوع بندهای (ح) و (ای) این ماده با درج نوع پذیرش و محل تحصیل صادر میگردد .</p>
۴۴	بند (ز)	<p>ز- دانشگاه‌ها و مرکز و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مکلفند حداقل ده درصد(۱۰٪) اعضای هیأت علمی مورد نیاز خود را از بین جامعه ایثارگران شامل رزمدگان با بیش از ششم‌ماه حضور داوطلبانه درجهه، جانبازان بالای بیست و پنج درصد(۲۵٪)، آزادگان بالای سه‌سال اسارت، فرزندان جانبازان بالای پنجاه درصد(۵۰٪)، فرزندان شهداء و فرزندان آزادگان با بیش از سه‌سال اسارت که دارای مدرک دکترای تخصصی مورد تأیید وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند، حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاهها یا تبدیل وضعیت کارکنان غیر هیأت علمی تأمین و از ابتداء آنان را به صورت عضو هیأت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		آموزشی، پژوهشی و اجرائی مرتبط و تأثیر آن در پایه و مرتبه علمی بدون الزام به رعایت شرط سنی و آزمون استخدام نمایند. مسؤولیت اجرای این حکم به طور مستقیم بر عهده وزراء و رؤسای دستگاههای مذکور است. مقامات یاد شده در این خصوص، خود مجاز به اتخاذ تصمیم می‌باشند. احکام و امتیازات این بند شامل اعضاء هیأت علمی فعلی دارای شرایط فوق نیز می‌شود.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۷	تبصره (۳)	تبصره -۳- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است صرفاً پس از ارائه گواهی ممیزی علمی اختراعات از سوی مراجع ذی صلاح نسبت به ثبت اختراقات اقدام نماید.
۴۶	بند (ز)	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارت بازرگانی با همکاری سازمان امور مالیاتی مکلفند نسبت به گسترش سامانه الکترونیکی امن معاملات املاک و مستغلات در سطح کشور اقدام نمایند. کلیه دستگاههای اجرائی ذی ربط موظف به همکاری برای اجرای کامل این سامانه می‌باشند.
۶۲	تبصره های (۲) و (۳)	تبصره -۲- مفاد این حکم علاوه بر مجوزها شامل کلیه خدمات و فعالیتهای دستگاههای اجرائی یاد شده از جمله سازمانهای ثبت اسناد و املاک (ثبت شرکتها)، ثبت احوال، تأمین اجتماعی، حفاظت محیط زیست، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، شهرداری تهران و کلان شهرها، نیروی انتظامی، گمرک، خدمات قوه قضائیه و وزارت خانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صنایع و معادن و نیز مواردی که بر اساس قوانین در ازاء خدمات، وجودی از اشخاص حقیقی و حقوقی اخذ می‌شود، نیز خواهد بود. تبصره -۳- دستگاههای اجرائی مذکور در مقابل ارائه خدمات یا اعطای انواع مجوز حتی با توافق، مجاز به اخذ مبالغی بیش از آنچه که در قوانین و مقررات قانونی تجویز شده است، نمی‌باشند.

موضع الزام	تبصره یا بند یا جزء	ماده
تخلف از اجرای این حکم و سایر احکام این ماده مشمول مجازات موضوع ماده (۶۰۰) قانون مجازات اسلامی است.		
اعضاء هیأت مدیره و مدیرعامل تمامی اشخاص حقوقی که تحت یکی از عناوین نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادر جمهوری اسلامی ایران و یا قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید بهمنظور تسهیل اجرای سیاستهای اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی تاکنون تشکیل شده‌اند و نزد مرجع ثبت شرکتها در سراسر کشور به ثبت رسیده‌اند و نیز آن دسته از اشخاص حقوقی که موضوع فعالیت اصلی آنها نهاد مالی است موظفند نهاد مالی تحت مدیریت خود را نزد سازمان بورس و اوراق بهادر به ثبت برسانند. خودداری از ثبت نهاد مالی تخلف محسوب می‌شود و فعالیت مدیران آنها مشمول بند (۱) ماده (۴۹) قانون بازار اوراق بهادر جمهوری اسلامی ایران است. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است نهادهای مالی را فقط با مجوز سازمان بورس و اوراق بهادر ثبت نموده و از ثبت نهادهای مالی بدون مجوز خودداری نماید. هرگونه تغییرات در اسناده و سرمایه نهادهای مالی نیز منوط به تأیید سازمان بورس و اوراق بهادر طبق ضوابط مربوطه است.	بند (۵)	۹۹
بهمنظور احیاء، توسعه و استفاده بهینه از ظرفیت موقوفات و اخوات و مقابله با سوء استفاده از موقوفات اقدامات زیر انجام می‌شود:	بند (الف)	۱۷۷
الف- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با همکاری سازمان اوقاف و امور خیریه مکلف است نسبت به ثبت موقوفات بالامعارضی که صحت وقف آن محرز ولیکن تاکنون ثبت نشده‌اند، اقدام نماید.		
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است بهمنظور ارتقاء ضریب امنیت در اسناد مالکیت، کاهش پرونده‌های مرتبط با اسناد در محاکم قضائی، رقمند نمودن اقلام اطلاعاتی سند و اجرائی نمودن ثبت نوین با استفاده از فناوری اطلاعات، نسبت به تجویض اسناد مالکیت اقدام کند.	جزء (۲) بند (ج)	۲۱۱

سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۶	بند(ج)	نسبت به احداث یا اختصاص فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخانه در پارکهای ملی و بوستانهای شهری اقدام نمایند.

سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۳۳		مشمولان وظیفه نیروهای مسلح مشغول به خدمت و بسیجیان فعال در صورت از کارافتادگی یا فوت به لحاظ خدمتی یا غیرخدمتی از نظر از کارافتادگی، بیمه عمر و حوادث تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح قرار می‌گیرند.
۳۸	تبصره (۲) بند (ب)	بیمارستانها و مراکز ملکی صندوق تأمین اجتماعی که درمان مستقیم را بر عهده دارند با حفظ مالکیت در اختیار صندوق مذکور باقی مانده و مطابق مقررات به سازمان بیمه سلامت ایران فروش خدمت خواهند نمود.

سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۳۸	تبصره (۱) بند (ب)	به دولت اجازه داده می‌شود بخششی‌های بیمه‌های درمانی کلیه صندوقهای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور را در سازمان بیمه خدمات درمانی ادغام نماید. تشکیلات جدید «سازمان بیمه سلامت ایران» نامیده می‌شود. کلیه امور مربوط به بیمه سلامت در این سازمان متتمرکز می‌شود.

اساستامه سازمان بیمه سلامت ایران با پیشنهاد معاونت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۱- شمول مفاد این بند به صندوقهای خدمات درمانی نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات با اذن مقام معظم رهبری است.

سازمانها و صندوقهای بیمه‌ای

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۳۱		<p>درصورتی که نرخ رشد حقوق و دستمزد اعلام شده بیمه‌شدنگان در دو سال آخر خدمت آنها بیش از نرخ رشد طبیعی حقوق و دستمزد بیمه‌شدنگان باشد و با سالهای قبل سازگار نباشد، مشروط بر آن که این افزایش دستمزد به دلیل ارتقاء شغلی نباشد صندوق بیمه‌ای مکلف است برقراری حقوق بازنشتگی بیمه‌شده را بر مبنای میانگین حقوق و دستمزد پنج سال آخر خدمت محاسبه و پرداخت نماید.</p>
۳۸	تبصره (۴) بند (ب)	<p>دارایه‌ها، تعهدات، اموال منقول و غیرمنقول، منابع انسانی، مالی و اعتباری، امکانات، ساختمان و تجهیزات مربوط به بخش بیمه‌های درمان به استثناء صندوق تأمین اجتماعی با تشخیص معاونت به سازمان بیمه سلامت ایران منتقل می‌گردد. اعتبارات مربوط به حوزه درمان نیز براساس عملکرد در قبال ارائه خدمات و محاسبه به عنوان بخشی از تعریفه استحقاقی در قالب بودجه سالانه پیش‌بینی می‌گردد.</p>
۳۸	جزء (۳) بند (د)	<p>حق بیمه پایه سلامت خانوار به شرح زیر، سهمی از درآمد سرپرست خانوار خواهد بود:</p> <p>۳- مشمولین تأمین اجتماعی مطابق قانون تأمین اجتماعی</p>
۲۲۸	دو پاراگراف اول و دوم	<p>در طول سالهای برنامه، افرادی که از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی تا ابتدای سال ۱۳۷۰ در کمیته انقلاب اسلامی و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به صورت تمام وقت خدمت کرده‌اند به میزان مدت خدمت و همچنین رزم‌دگانی که به صورت داوطلبانه در جبهه‌های جنگ حضور داشته‌اند به میزان مدت حضور در جبهه مشمول بیمه بازنشتگی می‌گردد. برخورداری از مزایای بیمه مذکور مستلزم پرداخت حق بیمه سهم کارمند توسط افراد فوق الذکر و سهم کارفرما توسط دولت است.</p>

سازمان بیمه سلامت ایران

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۳۸	بند (ز)	<p>سازمان بیمه سلامت ایران مکلف است بارعایت نظام ارجاع و سطح بندی خدمات براساس سیاستهای مصوب نسبت به خرید راهبردی خدمات سلامت از بخش‌های دولتی و غیردولتی اقدام نماید. دستورالعمل اجرائی این بند مشتمل بر اصلاح نظام پرداخت و فهرست خدمات مورد تعهد بیمه پایه سلامت ظرف یک سال توسط وزارت‌خانه‌های رفاه و تأمین اجتماعی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت تهیه و ابلاغ می‌شود.</p>

سازمان اوقاف و امور خیریه

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۲۱۱	تبصره ذیل جزء (۲) بند (ح)	<p>وزارت‌خانه‌های جهاد کشاورزی و مسکن و شهرسازی و سازمان اوقاف و امور خیریه، مکلفند در طول برنامه پنجم، ضمن شناسایی و ارائه مستندات کلیه اراضی ملکی و تحت تولیت خویش، با سازمان ثبت استناد و املاک کشور برای تهیه نقشه املاک مذکور بر اساس استاندارد حدنگاری (کاداستر) همکاری نمایند.</p>

سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۲۱۱	جزء (۴) بند (ح)	<p>سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی مکلف است به ایجاد سامانه‌های الکترونیکی برای اجرای محاکومیتهای حبس و قرارهای تأمینی، اقدام نماید.</p>
۲۱۱	بند (ن)	<p>سازمان زندانها و اقدامات امنیتی و تربیتی مکلف است با همکاری دستگاه‌های اجرائی، مؤسسات عمومی و مردم نهاد، به منظور باز اجتماعی شدن محکومان در طول برنامه اقدامات ذیل را به اجراء گذارد:</p> <p>۱- با رویکرد ارتقاء بازدارندگی و جنبه اصلاحی مجازات حبس، اصلاح محیط زندانها از طریق اقداماتی نظیر طبقه‌بندی زندانیان</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>و بازداشت شدگان بر اساس سابقه و نوع جرائم ارتکابی، تفکیک متهمان از محکومان در بازداشتگاههای موقت در شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت</p> <p>۲- آموزش زندانیان واجد شرایط با همکاری وزارت آموزش و پرورش</p> <p>۳- رفع مشکل معیشتی خانواده‌های زندانیان بی‌بضاعت با همکاری کمیته امداد امام خمینی(ره)، سازمان بهزیستی و سایر نهادهای ذی‌ربط</p> <p>۴- معرفی زندانیان نیازمند اشتغال به مراجع ذی‌ربط پس از آزادی</p>

سازمان پزشکی قانونی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۲۱۱	بند (س)	<p>سازمان پزشکی قانونی مکلف است تحقیقات لازم برای بررسی عوامل منجر به مصدومیت و مرگهای غیرطبیعی در موارد ارجاعی را انجام دهد و با توجه به نتایج به دست آمده، نسبت به برنامه‌ریزی و آموزش برای پیشگیری و کاهش جرائم، تخلفات و آسیب‌های اجتماعی ناشی از آنها اقدام کند.</p>

جمعیت هلال احمر

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۴۰		<p>جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مکلف است به منظور ارتقاء ظرفیتهای انسانی و زیرساختهای لازم برای بهبود وضعیت ایمنی در کشور اقدامات زیر را با همکاری دستگاههای اجرائی مرتبط انجام دهد:</p> <p>الف- تقویت، توسعه و آمادگی شبکه امداد و نجات کشور از طریق نیازسنگی، تهیه، تأمین و نگهداری اقلام امدادی مورد نیاز آسیب‌دیدگان، تجهیزات ارتباطی و مخابراتی و تجهیزات امداد و نجات اعم از زمینی، هوایی، دریایی به میزان استانداردهای تعیین شده توسط مراجع ذی‌صلاح کشور</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		ب- افزایش و گسترش آموزش‌های همگانی و عمومی امداد و نجات در سراسر کشور
۲۱۱	بند (ه)	به منظور تحقق بند(۳) سیاستهای کلی قضائی پنجماله ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، دستگاههای اجرائی ازجمله نیروی انتظامی، سازمان پسیچ مستضعفین، نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی نظیر جمعیت هلال احمر و شهرداریها، مکلفند در چهارچوب وظایف خود همکاری لازم را با قوه قضائیه در اجرای برنامه‌های پیشگیری از وقوع جرم، معمول دارند.

بنیاد شهید و امور ایثارگران

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۲۸	بند (و)	و- در صورتیکه دریافتی ایثارگران مشمول صندوق تأمین اجتماعی و صندوق بازنشستگی دیگری گردد، بازنشستگی در هر صندوق به طور مستقل انجام می‌گردد و با تحقق شرایط بازنشستگی ایثارگر در هر صندوق، از مستمری بازنشستگی آن صندوق پرهمند می‌شود.
۴۴	بندهای (ب)، (ج)، (و)، (ز) و (ل) و (م)	ب- تأمین صدرصد(۱۰۰٪) هزینه درمانی ایثارگران شاغل و افراد تحت تکفل آنان بر عهده دستگاه اجرائی مربوطه و هزینه درمانی ایثارگران غیرشاغل و افراد تحت تکفل آنان بر عهده بنیادشهید و امور ایثارگران است. ج- کلیه دستگاههای اجرائی موظفند بیست درصد(۲۰٪) اعتبارات فرهنگی خود را در چهارچوب موافقنامه مبادله شده با معاونت، صرف ترویج فرهنگ ایثار و شهادت نمایند. و- دستگاههای اجرائی موظفند حداقل بیست و پنج درصد(۲۵٪) نیاز استخدامی خود را از میان فرزندان شهداء، جانبازان پنجاه درصد(۵۰٪) و بالاتر و آزادگانی که حداقل پنج سال سابقه اسارت دارند و فرزندان جانبازان هفتاد درصد(۷۰٪) و بالاتر، بدون الزام به رعایت شرط‌سنجی، تحصیلی و آزمونی تأمین و از ابتداء آنان را به صورت رسمی قطعی استخدام نمایند. پنج درصد(۵٪) سهمیه استخدامی به سایر جانبازان، آزادگان، زمندگان و همسر و

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء ماده
<p>فرزندان آنان اختصاص می‌یابد.</p> <p>ز- دانشگاهها و مراکز و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش‌پزشکی، مکلفند حداقل ده درصد(٪۱۰) اعضای هیأت علمی مورد نیاز خود را از بین جامعه ایثارگران شامل رزمدگان با بیش از شش‌ماه حضور داوطلبانه درجهه، جانبازان بالای بیست و پنج درصد(٪۲۵)، آزادگان بالای سه‌سال اسارت، فرزندان جانبازان بالای پنجاه درصد(٪۵۰)، فرزندان شهداء و فرزندان آزادگان با بیش از سه‌سال اسارت که دارای مدرک دکترای تخصصی مورد تأیید وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش‌پزشکی می‌باشند، حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاهها یا تبدیل وضعیت کارکنان غیر هیأت علمی تأمین و از ابتداء آنان را به صورت عضو هیأت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی، پژوهشی و اجرائی مرتبط و تأثیر آن در پایه و مرتبه علمی بدون الزام به رعایت شرط سنی و آزمون استخدام نمایند. مسؤولیت اجرای این حکم به طور مستقیم بر عهده وزراء و رؤسای دستگاههای مذکور است. مقامات یاد شده در این خصوص، خود مجاز به اتخاذ تصمیم می‌باشند. احکام و امتیازات این بند شامل اعضاء هیأت علمی فعلی دارای شرایط فوق نیز می‌شود.</p>	
<p>ل- وزارت مسکن و شهرسازی موظف است تا پایان برنامه، مسکن جانبازان پنجاه درصد(٪۵۰) و بالاتر، جانبازان بیست و پنج درصد(٪۲۵) تا پنجاه درصد(٪۵۰) را که حداقل دوسال سابقه حضور در جبهه داشته‌اند و همچنین آزادگان و فرزندان شهداء و جانبازان هفتاد درصد(٪۷۰) و بالاتر فاقد مسکن را درصورتی که قبل از زمین یا مسکن دولتی استفاده نکرده‌اند تأمین نماید.</p>	
<p>م- جانبازانی که صورت سانحه و مدارک بالینی ندارند ولی از نظر کمیسیون پزشکی جانبازی آنها مورد تأیید می‌باشد متناسب با میزان جانبازیشان تحت پوشش بنیاد شهید قرار می‌گیرند.</p>	

معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۵۱	تبصره (۱)	<p>تعداد مجوزهای استخدامی برای هر سال در سقف اعتبارات مصوب در قانون بودجه با رعایت مفاد بند «ب» ماده (۳۴) قانون مدیریت خدمات کشوری به پیشنهاد مشترک معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و معاونت به تصویب شورای توسعه مدیریت می‌رسد. معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور، رئیس شورای مذکور و معاونت به عنوان عضو شوراهای موضوع قانون مدیریت خدمات کشوری تعیین می‌گردد.</p>

مرکز آمار ایران

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۵۴	قسمت اخیر بند (ج)	<p>نظرارت بر حسن اجرای این ماده (مبنی بر یکپارچه سازی ، ساماندهی و رفع موازی کاری در نظام آماری کشور) بر عهده معاونت و در صورت تفویض با معاون ذی ربط آن (رئیس مرکز آمار ایران) است.</p>

سازمان نقشه بوداری کشور

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۵۵		<p>به منظور ایجاد یکنواختی در امر تولید نقشه و اطلاعات مکانی در کشور، راهبری، هماهنگی و اقدامات موردنیاز در زمینه کلیه فعالیتهای مرتبط با نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی، عکسبرداری هوایی، تهییه و تولید نقشه‌های پوششی و شهری در مقیاسهای مختلف و نظرارت بر آن در بخش غیرنظامی، بر عهده سازمان نقشه‌برداری کشور است. ضوابط، دستورالعمل‌ها و استانداردهای مربوطه توسط معاونت تهییه و ابلاغ می‌گردد</p>

صندوقهای بازنشستگی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۶۱	قسمت اخیر	به کارگران و کارکنان واحدهای مورد واگذاری، فقط برای یکبار سهمام ترجیحی اعطاء می‌گردد ... دستگاهها و صندوقهای مذکور موظفند اموال و سهمامی را که در اجرای این حکم تملک می‌نمایند به بخش خصوصی یا تعوینی برابر قوانین و مقررات بهنحوی واگذار نمایند که در هیچ مورد فعالیت سرمایه‌گذاری آنها به صورت بنگاهداری نباشد .

سازمان حفاظت محیط زیست

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۶۲	تبصره های (۲) و (۳)	تبصره ۲- مفاد این حکم علاوه بر مجوزها شامل کلیه خدمات و فعالیتهای دستگاههای اجرائی یاد شده از جمله سازمانهای ثبت اسناد و املاک (ثبت شرکتها)، ثبت احوال، تأمین اجتماعی، حفاظت محیط زیست، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، شهرداری تهران و کلان شهرها، نیروی انتظامی، گمرک، خدمات قوه قضائیه و وزارتتخانههای آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی و صنایع و معادن و نیز مواردی که بر اساس قوانین در ازاء خدمات، وجودی از اشخاص حقیقی و حقوقی اخذ می‌شود، نیز خواهد بود.
		تبصره ۳- دستگاههای اجرائی مذکور در مقابل ارائه خدمات یا اعطاء انواع مجوز حتی با توافق، مجاز به اخذ مبالغی بیش از آنچه که در قوانین و مقررات قانونی تجویز شده است، نمی‌باشد. تخلف از اجرای این حکم و سایر احکام این ماده مشمول مجازات موضوع ماده (۶۰) قانون مجازات اسلامی است.
۱۸۷	تبصره (۲) بند (الف)	سازمان حفاظت محیط زیست، مناطق ساحلی و دریابی با حساسیت بالای زیست محیطی را شناسایی و اعلام نماید.
۱۹۲	بند (ب)	سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است تمهیدات لازم را برای کاهش آلودگی هوا تا حد استانداردهای جهانی با اولویت شناسایی کانونهای انتشار ریزگردها و مهار آن، کنترل و کاهش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای را فراهم آورد.

بیمه مرکزی ایران

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۷۲		به منظور کاهش خطرپذیری ناشی از نوسانات قیمتها از جمله نوسانات نرخ ارز برای واحدهای تولیدی- صادراتی، بیمه مرکزی ایران از طبق شرکتهای تجاری بیمه، امکان ارائه خدمات بیمه‌ای مربوط به نوسانات قیمتها و نوسانات نرخ ارز را فراهم آورد.

شرکتهای مشمول واگذاری

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۷۴		در راستای شکل‌گیری بازارهای رقابتی و تحقق بند(۱) ماده(۴۵) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) قانون اساسی، چنانچه شرکت مشمول واگذاری در حال واگذاری برای اجرای موضوع فعالیت یا تأمین عوامل تولید از جمله مواد اولیه یا فروش کالا و خدمات و یا محل و ترکیب آنها و یا نرخ تأمین عوامل تولید شامل مواد اولیه یا فروش کالا و خدمات آن مشمول رعایت ضوابط خاصی ازسوی دستگاههای دولتی، شرکتهای و مؤسسهای دولتی یا وابسته به دولت باشد، ضروری است قبل از واگذاری، کلیه اطلاعات مربوط به تداوم و یا عدم تداوم و همچنین تغییرات احتمالی این الزامات براساس ضوابط سازمان بورس و اوراق بهادار افشاء گردد.

اتفاق بازرگانی و اتفاق تعاون و ...

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۷۶		اتفاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران موظف است با همکاری و حضور اتفاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شورای اصناف کشور، نسبت به شناسایی قوانین، مقررات و بخشنامه‌های مخل تولید و سرمایه‌گذاری در ایران اقدام نماید و با نظرخواهی مستمر از تشکلهای تولیدی و صادراتی سراسر کشور و بررسی و پردازش مشکلات و خواسته‌های آنها بطور مستمر گزارشها و پیشنهادهایی را تهییه و به کمیته‌ای مشترک از دونفر از هر قوه به انتخاب رئیس

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		آن قوه ارائه دهد. کمیته مذکور موظف است ضمن بررسی پیشنهادهای ارائه شده راه کارهای قانونی لازم را بررسی و پیگیری نماید.
		تبصره ۱ - گزارشهای موضوع این ماده شامل قوانین و مصوبات و بخشنامه‌های مزاحم، خلاً قانونی، اجرای نادرست یا ناقص قوانین و همچنین پیشنهاد اصلاح قوانین و مقررات و ارتقاء امنیت اقتصادی، حقوق مالکیت و حمایت از سرمایه‌گذاری و تولید و صادرات و اشتغال و چگونگی کاهش قیمت تمام‌شده کالاها و خدمات در ایران همراه با ارتقاء کیفیت و رشد تولید و موارد مربوط به سرمایه‌گذاری و تولید و استفاده بهینه از سرمایه‌گذاریها و ظرفیتهای موجود است. تبصره ۲ - کمیته یک نسخه از همه گزارشهای ارسالی را به شورای عالی اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) قانون اساسی و شورای گفت‌و‌گو موضوع ماده(۸) عمکرر(۶) این قانون ارسال می‌نماید.
۷۷		بمنظور تقویت و ساماندهی تشکلهای خصوصی و تعاونی و کمک به انجام وظایف قانونی از بند (د) ماده (۹۱) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم ... و ارائه خدمات بازاریابی ، مشاوره ای و کارشناسی کلیه اعضاء اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلفند یک در هزار رقم فروش کالا و خدمات خود را حسب مورد به حساب اتاقهای مذکور واریز نمایند و تأییدیه اتاقهای مذکور را هنگام صدور و تمدید کارت بازرگانی تسلیم کنند.

بانکهای عامل

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۸۲	جزء (۱) بند (د)	در استفاده از تسهیلات مالی خارجی، رعایت موارد زیر توسط دستگاههای اجرائی و بانکهای عامل ضروری است: ۱- تمامی طرحهای دستگاههای اجرائی با رعایت سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی بامسؤولیت وزیر و یا بالاترین مقام اجرائی دستگاه ذی‌ربط و تأیید شورای اقتصاد، باید

موضوع الزام	ماده تبصره یا بندی یا جزء
<p>دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی باشند و مجموع هزینه‌های اجرای کامل آنها از سقفهای تعیین شده تجاوز نکند. زمان بندی دریافت و بازپرداخت تسهیلات هر طرح و میزان استفاده آن از ساخت داخل با توجه به ظرفیتها، امکانات و توانایی‌های داخلی و رعایت قانون «حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرائی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲» و نیز رعایت شرایط زیست محیطی در اجرای هریک از طرحها باید به تصویب شورای اقتصاد برسد.</p>	
<p>تبصره- کلیه بانکها و مؤسسات اعتباری و دستگاههای اجرائی مذکور در این ماده موظفند اطلاعات و آمار مورد درخواست بانک مرکزی را در اختیار آن بانک قرار دهند. حفظ اسرار حرفه‌ای آمار و اطلاعات دریافتی بر عهده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.</p>	تبصره ۹۰
<p>اداره امور بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر اساس قانون پولی و بانکی و مصوبات شورای پول و اعتبار است.</p> <p>تبصره ۱- ایجاد و ثبت نهادهای پولی و اعتباری از قبیل بانکها، مؤسسات اعتباری، تعاونیهای اعتبار، صندوقهای قرض الحسن، صرافیها و لیزینگها و همچنین ثبت تغییرات نهادهای مذکور فقط باأخذ مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران امکان پذیر است.</p> <p>تبصره ۲- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی از قبیل سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وزارت تعاون مکلف به رعایت مفاد این ماده هستند.</p>	تبصره های (۱) و (۲) ۹۶
<p>انتخاب مدیرعامل و هیأت مدیره بانکهای دولتی پس از صدور مجوز صلاحیت حرفه‌ای آنان از سوی بانک مرکزی امکان پذیر است. این افراد باید حداقل دارای دانشنامه کارشناسی مرتبط باشند. همچنین دو سوم اعضاء هیأت مدیره حداقل ده سال سابقه کار در نظام بانکی داشته باشند.</p>	تبصره (۴) ۹۶

شورای پول و اعتبار

موضوع الزام	تبصره یا بند یا جزء ماده
<p>ترکیب اعضاء شورای پول و اعتبار به شرح زیر اصلاح می شود:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- وزیر امور اقتصادی و دارایی یا معاون وی ۲- رئیس کل بانک مرکزی ۳- معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور یا معاون وی ۴- وزیر بازرگانی ۵- دو نفر از وزراء به انتخاب هیأت وزیران ۶- دو نفر کارشناس و متخصص پولی، باانکی به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی با تأیید رئیس جمهور ۷- دادستان کل کشور یا معاون وی ۸- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران ۹- رئیس اتاق تعاون ایران ۱۰- نمایندگان کمیسیونهای اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی (هر کدام یک نفر) به عنوان ناظر با انتخاب مجلس شورای اسلامی <p>تبصره ۱- ریاست شورا بر عهده رئیس کل بانک مرکزی خواهد بود .</p> <p>تبصره ۲- هر یک از اعضای خبره شورای پول و اعتبار هر دو سال یکبار تغییر می یابند . انتخاب مجدد آنها بالامانع است .</p>	۸۹
<p>شورای پول و اعتبار موظف است نرخ سود علی الحساب سپرده های یکساله را حداقل به میزان میانگین نرخ تورم سال قبل و پیشینی سال مورد عمل تعیین نماید. نرخ سود تسهیلات مناسب با نرخ سود سپرده ها و سود موردن انتظار بانکها توسط شورای پول و اعتبار تعیین می شود. بانکها در صورتی ملزم به پرداخت تسهیلات در قالب عقود مبادله ای با نرخی کمتر از نرخ اعلام شده توسط شورای پول و اعتبار می باشند که علاوه بر تأیید معاونت، مابه التفاوت سود از طریق یارانه یا وجوده اداره شده توسط دولت تأمین گردد.</p>	۹۲
<p>با توجه به بند «۲۳» سیاستهای کلی برنامه پنجم ابلاغی مقام معظم رهبری شورای پول و اعتبار موظف است طی سالهای برنامه موارد زیر را انجام دهد:</p> <p>الف- اصلاح رویه های اجرائی، حسابداری و مالی در سامانه بانکی</p>	۹۷

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>مطابق اهداف و احکام بانکداری بدون ربا</p> <p>ب- ترویج استفاده از ابزارهای تأمین مالی اسلامی جدید نظیر صکوک جهت کمک به تأمین مالی اسلامی بانکهای کشور</p> <p>ج- اصلاح ساختار بانک مرکزی در جهت تقویت نظارت بر نهادهای پولی و مالی به منظور تحقق اهداف کلان اقتصادی کشور</p> <p>د- افزایش شفافیت و رقابت سالم در ارائه خدمات بانکی در جهت کاهش هزینه خدمات بانکی از طرق ذیل:</p> <p>۱- الزام بانکها به رعایت استانداردهای تعیین شده توسط بانک مرکزی در ارائه گزارش‌های مالی و بهبود نسبت شاخص کفایت سرمایه و اطلاع رسانی مبادلات مشکوک به بانک مرکزی</p> <p>۲- راه اندازی سامانه نظارتی قوی جهت شناسایی فعالیتهای غیر متعارف بانکها هنگام دستکاری نرخهای سود سپرده‌ها و تسهیلات به روشهای خاص</p> <p>ه- تقویت نظامهای پرداخت</p>

سازمان بورس اوراق بهادر

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۹۹	بندهای (الف) تا (د)	<p>به منظور ارتقاء جایگاه بازار سرمایه در اقتصاد کشور و ساماندهی بازار متشكل اوراق بهادر اقدامات زیر انجام می‌شود. سایر تدابیر ساماندهی، مطابق ماده(۴) قانون بازار اوراق بهادر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ است.</p> <p>الف- کلیه اشخاصی که تاکنون نسبت به انتشار اوراق بهادر اقدام کرده اند حداقل ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون مکلفند نسبت به ثبت آن نزد سازمان بورس و اوراق بهادر اقدام نمایند. عدم ثبت، تخلف محسوب می‌شود و لیکن مانع از اجرای تکالیف قانونی برای ناشر اوراق بهادر نخواهد بود. ناشران اوراق بهادر ثبت شده نزد سازمان مذکور باید اطلاعات مالی خود را براساس ترتیبات مقرر در ماده(۴۵) قانون بازار اوراق بهادر جمهوری اسلامی ایران منتشر نمایند.</p> <p>ب- معاملات اوراق بهادر ثبت شده در سازمان فقط در بورسها و بازارهای خارج از بورس دارای مجوز و با رعایت مقررات معاملاتی</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		<p>هریک از آنها حسب مورد امکان پذیر بوده و معامله اوراق بهادر مذکور بدون رعایت ترتیبات فوق فاقد اعتبار است.</p> <p>ج- پس از معامله اوراق بهادر ثبت شده نزد سازمان که در یکی از بورسها یا بازارهای خارج از بورس معامله شده‌اند و کالاهای معامله شده در بورس‌های کالایی، عملیات تسویه وجوده و پایاپایی (نقل و انتقال) پس از معاملات در شرکتهای سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادر و تسویه وجوده صورت می‌گیرد.</p> <p>د- سوابق معاملات اوراق بهادر و معامله کنندگان آنها باید به گونه‌ای ثبت و نگهداری شوند که قابلیت بازسازی معاملات را داشته باشند.</p>
۹۹	بندهای (و) و (ز)	<p>و- کالاهایی که در بورس‌های کالایی به عنوان بازار مشکل، سازمان یافته و تحت نظارت پذیرفته شده و مورد داد و ستد قرار می‌گیرد طبق قوانین و مقررات حاکم بر آن بورسها عرضه شده و مورد معامله قرار می‌گیرد. عرضه، معامله، تسويه و تحويل نهايی کالاهای مذکور مشمول قوانین و مقررات مربوط به بازارهای غیرمشکل کالایی نیست.</p> <p>ز- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که به عنوان مدیران نهادهای مالی، تشکلهای خودانتظام و ناشران اوراق بهادر موضوع ماده (۱۳) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید بهمنظور تسهیل اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی انتخاب شده یا می‌شوند مکلفند مدارک هویت و کلیه استاد و مدارک مربوط به سوابق شغلی و تحصیلی خود را جهت ثبت در پایگاه اطلاعاتی مدیران مربوطه به سازمان بورس و اوراق بهادر ارائه نمایند. سازمان بورس و اوراق بهادر موظف است مشخصات و سوابق تحصیلی و تجربی مدیران یاد شده را در پایگاه اطلاعاتی مذکور ثبت و عملکرد آنها را از حیث رعایت قوانین و مقررات حاکم بر بازار اوراق بهادر و سوابق تخلفاتی و کیفری مربوط به آنها در طول مدیریت در نهادهای مالی و ناشران اوراق بهادر براساس ترتیبات اجرائی که به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادر می‌رسد منتشر نماید. انتشار اسامی مدیران به همراه سوابق آنان پس از تأیید مرجع ذیصلاح امکان‌پذیر است.</p>

سازمان اموال تملیکی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۰۹	تبصره	<p>تبصره- کالاهای غیرمنطبق با ضوابط موضوع این ماده به هزینه صاحب اولیه کالا(درصورت وجود و احراز) یا ورثه وی، به خارج از کشور عودت می‌شود و درغیراینصورت چنانچه جزئی یا کلأ دارای قابلیت تصرف ثانویه نبوده و این اقدام اسراف محروم نباشد معدهم می‌گردد و سازمان اموال تملیکی و ستاد اجرای فرمان حضرت امام(ره) مجاز به دراختیار گرفتن، فروش و عرضه آنها در داخل جز در موارد قابلیت استفاده برای مصرف ثانویه و اطمینان از مصرف ثانویه نیست.</p>

شورای اقتصاد

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۱۰		<p>در راستای بند(۹) سیاستهای کلی اصلاح الگوی مصرف بهمنظور اصلاح الگوی مصرف نان شامل اصلاح ساختار تولید، بهبود فرآیند، توسعه تولید انواع نانهای با کیفیت، بهداشتی و متناسب با ذائقه و فرهنگ مردم، حفظ ذخیره استراتژیک گندم، تنظیم مبادلات تجاری گندم و آرد با هدف تنظیم بازار داخلی و استفاده از نیروی انسانی آموزش دیده در فرآیند تولید نان و در فضای رقابتی و انجام امور ازطیق بخش غیردولتی اعم از خصوصی و تعاونی، سیاستگذاری اهداف و نظارت بر عهده شورای اقتصاد است و وزارت بازرگانی به عنوان دستگاه متولی تنظیم بازار نان تعیین می‌شود که براساس مصوبات شورای مذکور انجام وظیفه می‌نماید. رسیدگی به تخلفات و جرائم و تعزیرات مربوط به گندم، آرد و نان فقط مربوط به موارد یارانه‌ای است و مطابق فصل هشتم قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۴ عمل می‌شود و قوانین عام و خاص مغایر لغو می‌گردد. در دیگر موارد مربوط نیز تنها قانون اخیرالذکر حاکم است.</p>

سازمانهای مناطق آزاد

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۱۲	تبصره (۱) بند (ب)	<p>به منظور ساماندهی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و ایفاء نقش مؤثرآنها در تحقق اهداف سند چشم‌انداز بیست ساله نظام، اعمال مدیریت یکپارچه و ایجاد رشد اقتصادی مناسب در این مناطق، همپیوندی و تعامل اثربخش اقتصاد ملی با اقتصاد جهانی و ارائه الگوی توسعه ملی در بخش‌های مختلف:</p> <p>الف- مدیران سازمانهای مناطق آزاد به نمایندگی از طرف دولت، بالاترین مقام منطقه محسوب می‌شوند و کلیه وظایف، اختیارات و مسؤولیتهای دستگاههای اجرائی دولتی مستقر در این مناطق به استثناء نهادهای دفاعی و امنیتی به عهده آنها است. سازمانهای مناطق آزاد منحصراً براساس قانون چکونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی و اصلاحات بعدی آن و قانون کار اداره می‌شوند.</p> <p>تبصره ۱- واگذاری وظایف، اختیارات و مسؤولیتهای دستگاههای تحت نظر مقام معظم رهبری، با موافقت ایشان صورت می‌پذیرد.</p> <p>تبصره ۲- اختیارات فرماندار در مورد مصوبات شوراهای اسلامی شهر و روستا در مناطق آزاد به مدیرسازمان منطقه آزاد واگذار می‌شود.</p>
۱۱۲	بند (ز)	<p>مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای خارجی به کار رفته در تولید، مشروط به پرداخت حقوق ورودی، در حکم مواد اولیه و کالای داخلی محسوب می‌شود.</p>
۱۱۲		<p>به منظور زدودن فقر از چهره مناطق آزاد تجاری، سازمانهای مناطق آزاد موظفند حداقل یک درصد (۱٪) از محل وصول عوارض ورود و صدور کالاهای و خدمات این مناطق را از طریق نهادهای حمایتی به محرومین و نیازمندان بومی این مناطق اختصاص دهنند.</p>
۱۲۲		<p>مدیران اشخاص حقوقی غیردولتی به طور جمعی یا فردی، نسبت به پرداخت مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی و همچنین مالیاتهایی که اشخاص حقوقی به موجب مقررات قانون مالیاتهای مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده مکلف به کسر یا وصول یا ایصال آن بوده و مربوط به دوران مدیریت آنها باشد با شخص حقوقی مسؤولیت تضامنی خواهد داشت. این مسؤولیت مانع از مراجعته ضامنهای به شخص حقوقی نیست.</p>

گمرک

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۰۴	بند (۵) و تبصره آن	<p>۵- تنظیم بازار داخلی موجب ممنوعیت صدور نمی‌گردد و صدور کلیه کالاها و خدمات بهجز موارد زیر مجاز است:</p> <p>۱- اشیاء عتیقه و میراث فرهنگی بهتشخیص سازمان میراث فرهنگی</p> <p>۲- اقلام خاص دامی، نباتی، خاک زراعی و مرتعی و گونه‌هایی که جنبه حفظ ذخایر ژنتیکی یا حفاظت تنوع زیستی داشته باشند، بهتشخیص وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حفاظت محیط زیست.</p> <p>تبصره- صادرات کالاهایی که دولت برای تأمین آنها یارانه مستقیم پرداخت می‌کند، تنها با پیشنهاد دستگاه مربوطه و تصویب شورای اقتصاد مجاز است. در این صورت کلیه صادرکنندگان موظفند گواهی مربوط به عودت کلیه یارانه‌های مستقیم پرداختی به کالاهای صادرشده را قبل از خروج از وزارت امور اقتصادی و دارایی اخذ کنند.</p>
۱۳۴	تبصره (۱)	<p>کلیه محصولات و تجهیزات انرژی بر وارداتی مشمول رعایت استاندارد اجباری مصوب می‌باشند. وزارت بازرگانی و گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف به رعایت مفاد این ماده هستند.</p>

شورای عالی شهرسازی و معماری

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۶۹	بند های (الف) و (ب) و تبصره (۱)	<p>شورای عالی شهرسازی و معماری موظف است به منظور تدوین و ترویج الگوهای معماري و شهرسازی اسلامی- ايراني :</p> <p>الف- با تشکيل کارگروهي مرکب از نمایندگان دستگاههای ذريبط و صاحبنظران و متخصصان رشته‌های معماري، شهرسازی و حوزوي نسبت به انجام پژوهشيهای کاربردي، سياستگذاري، تدوين ضوابط و مقررات و ترويجه الگوهای مورد نظر اقدام نماید.</p>
		<p>ب- طرحهای مناسب سازی ساختمنهای و فضاهای شهری و روستایی برای معلومین جسمی و حرکتی را بررسی، تهییه و تدوین نماید.</p> <p>شهرداریها و دهیاریها موظفند بر اساس ضوابط و طرحهای موضوع این بند نسبت به مناسب سازی معابر و فضاهای عمومی شهری و روستائی اقدام نمایند.</p> <p>تبصره ۱- مصوبات شورای فوق برای کلیه دستگاههای اجرائي،</p>

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
		شوراهای اسلامی شهر و روستا و کلیه مالکان و سازندگان لازم
		الاجراء است.
الف- شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مکلف است نسبت به احصاء مناطق ویژه نیازمند بهسازی و نوسازی در بافت‌های فرسوده و دسته‌بندی طرح‌های واقع در این مناطق، با اولویت:	بند (الف)	۱۷۱
۱- طرح‌هایی که به دلیل وجود منافع عمومی، اجرای به موقع آنها ضروری است.		
۲- طرح‌هایی که از طریق تدوین ضوابط و مقررات و مشارکت مردم و حمایت دولت، شهرداریها و دهیاریها به مرور زمان قابل انجام است.		
اقدام نماید. تبصره- طرح‌های گروه (۱) مشمول برنامه‌های عمومی و عمرانی دولت موضوع «لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک مصوب ۱۳۵۸ شورای انقلاب» می‌باشد که تمام یا بخشی از منابع مورد نیاز آن می‌تواند از طریق بخش‌های غیردولتی تأمین شود. رای صادره موضوع ماده (۴) قانون مذکور قابل اعتراض در مراجع صالحه قضائی است.		

سازمان امور مالیاتی

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
در جهت ایجاد درآمد پایدار برای شهرداریها:		
الف- سازمان امور مالیاتی موظف به ارائه اطلاعات درآمد مشمول مالیات مشاغل درحدود مقرر در قوانین مرتبط با شهرداریها است.		
ب- تبصره (۲) ماده واحده قانون تأسیس شرکت قطار شهری تهران و حومه مصوب ۱۳۵۴/۲/۱۶ به سایر شهرداریها و تونلهای زیرزمینی آب و فاضلاب، ترافیکی و خدماتی تسری می‌یابد.		۱۷۵

خزانه داری کل کشور

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۷۹	بند (ج)	<p>در هر استان، خزانه معین استان وابسته به خزانه داری کل و زیرنظر اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان تشکیل می شود. خزانه داری کل موظف است برای هر یک از خزانه های معین استان یک حساب به عنوان «حساب خزانه داری کل» (خزانه معین استان) در مرکز استان افتتاح نماید و در ابتدای هر سال نیز میزان تنخواه گردان هر استان را متناسب با اعتبارات مصوب هزینه های و تملک دارایی های سرمایه ای آن استان محاسبه و حداکثر تا بیستم فروردین ماه به «حساب خزانه داری کل» (خزانه معین استان) واریز نماید.</p>

شورای عالی اداری

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۱۸۴	تبصره (۳)	<p>شورای عالی اداری مکلف است وظایف اجرایی شورای عالی حفاظت محیط زیست را به واحد های استانی سازمان حفاظت محیط زیست تفویض نماید.</p>

مرکز امور زنان و خانواده

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۲۳۰		<p>دولت با همکاری سازمانها و دستگاههای ذی ربط از جمله مرکز امور زنان و خانواده با هدف تقویت نهاد خانواده و جایگاه زنان در عرصه های اجتماعی و استیفاده حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه زمینه ها با تدوین و تصویب «برنامه جامع توسعه امور زنان و خانواده» مشتمل بر محورهای تحکیم بنیان خانواده، بازنگری قوانین و مقررات مربوطه، پیشگیری از آسیبهای اجتماعی، توسعه و ساماندهی امور اقتصادی - معيشی با اولویت ساماندهی مشاغل خانگی برای زنان سرپرست خانوار و زنان بدسرپرست، تأمین اجتماعی، اوقات فراغت، پژوهش، گسترش فرهنگ عفاف و حجاب، ارتقاء سلامت، توسعه توانایی های سازمانهای مردم نهاد، ارتقاء توانمندی های زنان مدیر و نخبه، توسعه تعاملات بین المللی، تعمیق باور های دینی و اصلاح ساختار اداری تشکیلاتی زنان و خانواده اقدام قانون نماید.</p>

الزامات اشخاص حقيقی و حقوقی در قانون برنامه پنجم توسعه ...

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
۶	بند (ب)	نمازخانه مناسبی را در اماکن مذکور در بند (الف) احداث نمایند . تأیید نقشه مجتمع های مذکور منوط به پیش‌بینی محل مناسب برای نمازخانه بر اساس دستورالعمل ابلاغی شورایعالی معماری و شهرسازی است.
۲۸	بندهای (ج) و (د) و (و)	ج- صاحبان حرف و مشاغل آزاد مشمول قوانین و مقررات تأمین اجتماعی هستند. د- کلیه اتباع خارجی مقیم کشور، موظف به دارا بودن بیمه نامه برای پوشش حوادث و بیماریهای احتمالی در مدت اقامت در ایران می باشند. تعیین میزان تعریفه مطابق مقررات بر عهده بیمه مرکزی ایران است که به تأیید معاونت می‌رسد. و- در صورتیکه دریافتی ایشارگران مشمول صندوق تأمین اجتماعی و صندوق بازنیستگی دیگری گردد، بازنیستگی در هر صندوق به طور مستقل انجام می‌گردد و با تحقق شرایط بازنیستگی ایشارگر در هر صندوق، از مستمری بازنیستگی آن صندوق بهره‌مند می‌شود.
۸۲	جزء (۲) بند (د)	استفاده کنندگان از بیع متقابل و تسهیلات مالی خارجی شامل تسهیلات مالی خارجی(فاینانس) و وامهای مستقیم باید ظرف دو ماه از زمان انعقاد قرارداد، جدول زمانی و میزان تعهدات ایجاد شده و یا استفاده شده و نیز زمان بندی بازپرداخت بدھیها و تعهدات ارزی خود را در اختیار بانک مرکزی قرار دهند. پس از اجرائی شدن طرحهای مذکور، گزارش عملکرد طرح مشتمل بر اصل و سود و جووه دریافتی یا پرداختی و باقیمانده تعهد در فواصل سه‌ماهه به بانک مرکزی و معاونت اعلام می‌شود. تبصره- استفاده کنندگان از وامهای مستقیم موظفند در ایجاد تعهد با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هماهنگی لازم را به عمل آورند.
۱۰۲	تبصره (۱)	تشکلهای اتحادیه‌ها و تعاونیهای موضوع این ماده، در مقابل اختیارات واگذار شده در چهارچوب دستورالعمل ابلاغی وزارت بازرگانی و معاونت، پاسخگو و مسؤول جبران خسارت خواهند بود.
۱۰۷		تشکیل گروه اقتصادی با منافع مشترک با مشارکت دو یا چند شخص حقیقی و حقوقی به منظور تسهیل و گسترش فعالیت اقتصادی و

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
تجاری برای یک دوره محدود و براساس قراردادی کتبی پس از ثبت در مرجع ثبت شرکتها در قالب شرکت مدنی و خوابط و شرایط مربوط به آن و با رعایت موازین اسلامی و اصل منع اضرار به غیر و منع انحصار مجاز است.		
تبصره ۱- تغییر در حیطه اختیارات مدیران در قرارداد در قبال اشخاص ثالث قابل استناد نیست و اعضاء گروه بطور تضامنی مسؤول پرداخت دیون گروه از اموال شخصی خود می‌باشند، مگر این که با اشخاص ثالث طرف قرارداد به ترتیب دیگری توافق شده باشد.		
تبصره ۲- عملیات مربوط به دفاتر تجاری، بازرگانی و تصفیه، مطابق ماده(۶) و احکام باب یازدهم قانون تجارت و مواد(۱۵۱) و (۱۵۲) لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب سال ۱۳۴۷ انجام می‌شود.		
تبصره ۳- فوت یا حجر یا منوعیت قانونی یکی از اشخاص حقیقی یا انحلال یا ورشکستگی یکی از اشخاص حقوقی موجب انحلال گروه می‌شود مگر این که در قرارداد تشکیل گروه اقتصادی طور دیگری مقرر شده باشد .		
واحدهای تولیدی، صنعتی، دامداری، خدماتی و سایر واحدهایی که فاضلاب با آلایندگی بیش از حد مجاز استانداردهای ملی تولید می‌نمایند، موظفند تأسیسات جمع‌آوری فاضلاب، تصفیه و دفع بهداشتی پساب را اجراء نمایند. واحدهای مختلف جریمه می‌شوند.	بند (د)	۱۴۰
به منظور توسعه صنایع میانی پتروشیمی و گسترش زنجیره ارزش صادراتی آن: شهرکهای تخصصی غیردولتی که به منظور توسعه زنجیره‌های ارزش متابولو، آمونیاک، استایرن و بوتاکن با تصویب دولت تأسیس می‌گردند مشمول مقررات و مزایای مربوط به قانون تأسیس شرکت شهرکهای صنعتی ایران مصوب ۱۳۶۲ و اصلاحات بعدی آن بدون واپستگی به وزارت صنایع و معادن خواهد بود.	قسمت نخست	۱۵۶
به منظور کاهش عوامل آلوده کننده و مخرب محیط زیست کلیه واحدهای بزرگ تولیدی، صنعتی، عمرانی، خدماتی و زیربنایی موظفند: الف- طرحها و پروژه‌های بزرگ تولیدی، خدماتی و عمرانی خود را پیش از اجرا و در مرحله انجام مطالعات امکان سنجی و مکان‌یابی	بندهای (الف) و (ب) و (ج)	۱۹۲

ماده	تبصره یا بند یا جزء	موضوع الزام
<p>براساس ضوابط مصوب شورای عالی حفاظت محیط زیست مورد ارزیابی اثرات زیست محیطی قرار دهند. رعایت نتیجه ارزیابیها توسط مجریان طرحها و پروژه‌ها الزامی است.</p> <p>ب- نسبت به نمونه برداری و اندازه‌گیری آلودگی و تخریب زیست محیطی خود اقدام و نتیجه را در چهارچوب خود اظهاری به سازمان حفاظت محیط زیست ارائه نمایند. واحدهایی که قابلیت و ضرورت نصب و راهاندازی سامانه(سیستم) پایش لحظه‌ای و مداوم را دارند باید تا پایان سال سوم برنامه، نسبت به نصب و راهاندازی سامانه(سیستم)‌های مذکور اقدام نمایند. متخلفین مشمول ماده(۳۰) قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا می‌شوند.</p> <p>ج- مشخصات فنی خود را به نحوی ارتقاء دهند که با ضوابط و استانداردهای محیط زیست و کاهش آلودگی و تخریب منابع پایه بالاخص منابع طبیعی و آب تطبیق یابد.</p>		